

**РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
ВО СКОПЈЕ**

Б И Л Т Е Н

**НА
УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
ВО СКОПЈЕ**

**Број 1037
Скопје, 31 август 2012 година**

Издание на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

ПРВИОТ БРОЈ НА БИЛТЕНОТ Е ОБЈАВЕН ВО МАЈ 1957 ГОДИНА

**Главен и одговорен уредник: м-р Илија ПИПЕРКОСКИ,
генерален секретар**

Уредник: Томислав БАШЕВСКИ

Лектор: Весна Илиевска-Цветановска

**Умножено на Универзитетот во Скопје
Тираж: 70 примероци**

Содржина на Билтен број 1037 од 31 август 2012 година

ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија на докторската дисертација **Моделирање на аномална дифузија со помош на фракциски дифузии и генерализирани стохастички и кинетички равенки**, од м-р Трифче Сандев, пријавена на Природно-математичкиот факултет во Скопје.....1-4

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на научни советници по предметот интерна медицина на Медицинскиот факултет во Скопје (в.н.сор. д-р Силвана Јованова, в.н.сор. д-р Лујза Груева, в.н.сор. д-р Весна Радуловиќ-Божиновска).....5-29

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија на ракописот за учебник **Хумана безбедност**, од проф. д-р Марина Митревска, пријавен на Филозофскиот факултет во Скопје.....30-33

ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ "ЈУСТИНИЈАН ПРВИ"

1. Рецензија на докторската дисертација **Советодавната надлежност на меѓународниот суд на правдата: правни последици од советодавните мислења на судот**, изработена од м-р Дарко Костадиновски, пријавена на Правниот факултет "Јустинијан Први" во Скопје.....34-41

СТОМАТОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за оцена на подбноста на темата за изработка на докторска дисертација со наслов **Евалуација на канална оптурација на коренските канали на забот со микрокомпјутер-томографија**, и научната оспособеност на д-р Линдихана Емини, пријавена на Стоматолошкиот факултет во Скопје.....42-48

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ

1. Реферат за избор на еден наставник во научното поле економски науки/научна област: маркетинг на Економскиот институт во Скопје (д-р Татјана Петковска-Мирчевска, науч. сов./ред. професор).....49-72
2. Реферат за избор на еден редовен професор во научното поле организациски науки и управување област финансиски менаџмент на Економскиот институт во Скопје (д-р Билјана Ангелова).....73-99
3. Реферат за избор на еден наставник во научното поле економски науки/научна област: маркетинг на Економскиот институт во Скопје (д-р Татјана Петковска науч. сов./ред. професор).....100-118

ТЕХНОЛОШКО-МЕТАЛУРШКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник по групата предмети: минералологија и кристалографија, метални материјали, квантитативна металографија, испитување без разрушување, селекција и примена на метални материјали, специјални челици и специјални легури на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје (д-р Дафинка Стоевска-Гоговска).....119-126

ФАКУЛТЕТ ЗА ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

1. Реферат за избор на еден асистент-истражувач во научната област безбедност на храната на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје (м-р Билјана Стојановска-Димзоска).....127-136

ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија на докторската дисертација **Гастропода од Охридското Езеро и неговите крајбрежни води како објект за развивање на ГИС-базиран мониторинг согласно со ЕУ-директивата за води**, од м-р Билјана Будаковска-Ѓореска, пријавена на Природно-математичкиот факултет во Скопје.....137-147

ИНСТИТУТ ЗА НАЦИОНАЛНА ИСТОРИЈА

1. Рецензија на докторската дисертација **Историскиот развој на методите за конзервација и реставтација на икони во Р. Македонија - по примерот на извршените третмани на Охридската збирка на икони**, изработена од м-р Ангелина Поповска-Добричиќ, пријавена на Институтот за национална историја во Скопје.....148-150

ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања по група предмети од областа на туризмот (менаџмент во туризмот, просторното планирање и туризмот и уредување на туристичкиот простор) на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет во Скопје (д-р Дејан Илиев).....151-163

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија на стручната монографија **Микроскоп, историја на светлосниот микроскоп**, од авторот доц. д-р Елида Митевска, пријавена на Медицинскиот факултет во Скопје164-167

ГРАДЕЖЕН ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник во сите звања од областа на техничката механика и јакоста на материјалите на Градежниот факултет во Скопје (д-р Мери Цветковска).....168-185
2. Реферат за избор на наставник од областа на техничката механика и јакоста на материјалите на Градежниот факултет во Скопје (д-р Владимир Витанов).....186-195

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ

1. Реферат за избор на еден наставник во наставно-научно поле организациски науки и управување (менаџмент) наставна-научна област: меѓународен менаџмент на Економскиот институт во Скопје (д-р Васил Поповски, науч. советник/ред. професор).....196-210
2. Реферат за избор на еден наставник во наставно-научното поле демографија/наставно-научна област: интеракција меѓу демографските, економските и социјалните процеси на Економскиот институт во Скопје (д-р Верица Јанеска).....211-230
3. Рецензија на докторската дисертација **Трансфер на технологии-финансиски и нормативни аспекти, со посебен осврт на Република Македонија**, изработена од м-р Мирјана Станковиќ, пријавена на Економскиот институт во Скопје.....231-235
4. Рецензија на докторската дисертација **Маркетинг-истражување на телевизиите и телевизиските гледачи со осврт на Република Македонија**, од м-р Герман Филков, пријавена на Економскиот институт во Скопје.....236-241

ФАКУЛТЕТ ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ИНФОРМАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ

1. Рецензија на докторската дисертација **Примена на епидемиски алгоритми во методите за управување на интелигентни дистрибутивни електроенергетски мрежи**, од м-р Александра Крколева, пријавена на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје.....242-247

ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија на докторската дисертација **Внатрешен облик во динамички системи**, изработена од **м-р Мартин Шоптрајанов**, пријавена на Природно-математичкиот факултет во Скопје.....248-251

ФАКУЛТЕТ ЗА ФИЗИЧКА КУЛТУРА

1. Рецензија на докторската дисертација **Релации и разлики во антрополошкиот простор кај скијачи, фудбалери и ученици**, изработена од **м-р Александар Јоксимовиќ**, пријавена на Факултетот за физичка култура во Скопје.....252-259

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ "БЛАЖЕ КОНЕСКИ"

1. Рецензија на докторската дисертација **Дискурси на моќ во современата англо-американска и македонска литература, теорија и критика**, изработена од **м-р Калина Малеска-Гегај**, пријавена на Филолошкиот факултет "Блаже Конески" во Скопје.....260-267

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор во насловно звање вонреден професор за научните области филозофија на образованието и етика на Филозофскиот факултет во Скопје (**д-р Драгор Заревски**).....268-275
2. Реферат за избор на наставник (во сите звања) за научните области (дисциплини): историја на родот и полот, социјална антропологија, етика и филозофија на техниката на Филозофскиот факултет во Скопје (**д-р Сузана Симоновска**).....276-290

ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ "ЈУСТИНИЈАН ПРВИ"

1. Рецензија на докторската дисертација **Странка во управна постапка**, изработена од **м-р Сања Гелевска-Трајчевски**, пријавена на Правниот факултет "Јустинијан Први" во Скопје.....291-297

ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања по предметите: основи на информатика, за групите одделенска настава и предучилишно воспитание на албански наставен јазик и информациска писменост, за студиската група библиотекарство на Педагошкиот факултет "Св. Климент Охридски" во Скопје (**д-р Арјан Скука**).....298-309

РЕЦЕНЗИЈА

**НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „МОДЕЛИРАЊЕ НА АНОМАЛНА
ДИФУЗИЈА СО ПОМОШ НА ФРАКЦИСКИ ДИФУЗИОНИ И
ГЕНЕРАЛИЗИРАНИ СТОХАСТИЧКИ И КИНЕТИЧКИ РАВЕНКИ” ОД М-Р
ТРИФЧЕ САНДЕВ, ПРИЈАВЕНА НА ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИОТ
ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ**

На седницата на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет, одржана на 19.6.2012 год., со одлука бр. 07-846/11 од 03.7.2012, бевме определени за рецензенти на поднесената докторска дисертација под наслов МОДЕЛИРАЊЕ НА АНОМАЛНА ДИФУЗИЈА СО ПОМОШ НА ФРАКЦИСКИ ДИФУЗИОНИ И ГЕНЕРАЛИЗИРАНИ СТОХАСТИЧКИ И КИНЕТИЧКИ РАВЕНКИ, од кандидатот м-р Трифче Сандев. По прегледувањето на поднесената теза, чест ни е на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Докторската дисертација под наслов МОДЕЛИРАЊЕ НА АНОМАЛНА ДИФУЗИЈА СО ПОМОШ НА ФРАКЦИСКИ ДИФУЗИОНИ И ГЕНЕРАЛИЗИРАНИ СТОХАСТИЧКИ И КИНЕТИЧКИ РАВЕНКИ е напишана на 122 страници, поделена во 6 глави, додаток, а содржи 63 слики и литература во која се наведени 160 библиографски единици.

На почетокот на дисертацијата се дадени апстракти и клучни зборови на македонски и англиски јазик. Дисертацијата се состои од поглавјата **ВОВЕД** (7 страници), **ГЕНЕРАЛИЗИРАНИ ДИФЕРЕНЦИЈАЛНИ И ИНТЕГРАЛНИ ОПЕРАТОРИ** (7 страници), **ФРАКЦИСКА ДИФУЗИОНА И ФРАКЦИСКА РАВЕНКА НА ФОКЕР-ПЛАНК** (45 страници), **ГЕНЕРАЛИЗИРАНА РАВЕНКА НА ЛАНЖЕВЕН** (20 страници), **ФРАКЦИСКА ГЕНЕРАЛИЗИРАНА РАВЕНКА НА ЛАНЖЕВЕН** (23 страници), **ЗАКЛУЧОЦИ** (4 страници) и **ЛИТЕРАТУРА** (9 страници).

Првото поглавје (Вовед) се однесува на причините за изборот на темата што кандидатот ја истражувал во докторската дисертација. Најнапред се образложени различните пристапи за моделирање на аномална дифузија во комплексни системи кои отстапуваат од Брауновата дифузија. Истакната е врската на временски непрекинати случајни процеси со начинот на опишување на аномалната дифузија. Аномалната дифузија и неекспоненцијалната релаксација се опишуваат со помош на диференцијални равенки од фракциски ред, како и генерализирани кинетички и стохастички равенки, кои се предмет на истражување на оваа докторска дисертација. Особено е истакната важноста на функциите на Митаг-Лефлер, интегралниот оператор чие јадро ја содржи функцијата на Митаг-Лефлер, Н-функцијата на Фокс, во претставување на решенијата на фракциските диференцијални равенки, како и за анализа на аномално дифузионите поведенија.

Во **второто поглавје** е даден математички вовед во фракциското сметање, генерализираните диференцијални и интегрални оператори, со посебен осврт на композитниот фракциски извод воведен од Хилфер и генерализираниот интегрален оператор воведен од Сривастава и Томовски, чие јадро ја содржи четирипараметарската функција на Митаг-Лефлер. Со помош на овој оператор се претставени решенијата на фракциската бранова равенка за жица која вибрира во ограничена област во присуство

на мемориски јадра на триење од степенски облик и трипараметарски Митаг-Лефлеров облик. Последните резултати се објавени во списанијата: *Comput. Math. Appl.* **62** 1554 (2011) (special Issue on Advances in FDE, Vol.2) и *Appl. Math. Comput.* **218** 10022 (2012).

Во **третото поглавје** на почеток е разгледувана временски фракциска дифузиона равенка која го содржи изводот на Капуто, со Нојманови гранични услови. Овој проблем се користи во електрохемијата за моделирање на волтаметриски експерименти во ограничен дифузионен простор. Користејќи го Фуриеовиот метод на разделување на променливи, методот на Лапласова трансформација, како и Штурм-Лиувилевиот проблем, добиено е егзактно решение кое претставува подобрување на претходни резултати добиени со помош на приближни методи. Покажано е дека и во отсуство на надворешен извор при дадени гранични услови во решението се јавува генерализираниот интегрален оператор воведен од Сривастава и Томовски.

Временски фракциската дифузиона равенка со композитен фракциски извод во ограничена област исто така може да се користи за опишување на аномално дифузии процеси. При различни облици на надворешниот извор добиено е степенско опаѓање на решението со текот на времето и е дискутирана нејзината потенцијална примена во моделирањето на подземната хидрологија. Овие резултати кандидатот ги објавил во коавторство со Мецлер и Томовски во списанието *J. Phys. A: Math. Theor.* **44** 255203 (2011).

Просторно временските фракциски дифузии равенки во неограничена област (со и без сингуларен член) во себе како специјален случај ги содржат резултатите добиени од теоријата на временски непрекинати случајни процеси и Леви-летовите, т.е. за функцијата за густина на веројатност се добива Леви дистрибуцијата. Решенијата се претставени со помош на H -функцијата на Фокс и дадена е нивна графичка илустрација прикажани на линеарна скала, логаритамско-линеарна скала и логаритамска скала. Анализирани се асимптотските поведенија на решенијата и дадена е нивна графичка илустрација за фиксна вредност на времето t , фиксна вредност на параметрите μ и ν (редот на изводите на композитниот извод) за различни вредности на редот на изводот на Рис-Фелер α , кога $\alpha > 1$ или $0 < \alpha < 1$. Графиците се направени со користење на програмскиот пакет Mathematica. Со помош на Гринвалд-Летникова апроксимација на фракциски извод, дадена е нумеричка шема за решавање на просторно-временската фракциска дифузиона равенка и покажано е дека точните резултати добиени аналитички и претставени графички и нумеричките решенија се во одлична согласност. Овие резултати кандидатот заедно со коавторите Томовски, Мецлер и Дубелдам неодамна ги објавил во списанието *Physica A* **391** 2527 (2012).

На крајот од ова поглавје, со помош на Фурие-Лапласовата трансформација, изведено е решението на временската фракциска равенка на Фокер-Планк со композитен фракциски извод, кое е искористено за моделирање на аномално дифузии процеси во присуство на константна надворешна сила. Решенијата се претставени во облик на редови од H -функции. Асимптотските поведенија на решенијата и фракциските моменти се исто така анализирани и пресметани во присуство (и отсуство) на надворешна сила. Овие резултати се објавени во *Proc. Symposium on Fractional Signals and Systems, Coimbra*, (2011).

Во **четвртото поглавје** е разгледувана генерализираната равенка на Ланжевен во присуство на трипараметарско Митаг-Лефлерово мемориско јадро на триење, која е корисна алатка за опишување на аномалната дифузија. Егзактни резултати за средно квадратното поместување, временски зависниот коефициент на дифузија и брзинската автокорелациона функција за слободна честичка се претставени како редови од

трипараметарски Митаг-Лефлерови функции чија конвергенција е математички докажана од страна на кандидатот и авторите Томовски и Дубелдам во списанието *Physica A* **390** 3627 (2011). Добиени се условите поврзани со параметрите при кои системот покажува аномално дифузионо поведение. Кандидатот ги споредил резултатите со претходно познати резултати, меѓу кои и оние за Брауновото движење и покажал дека се специјален случај на разгледуваната равенка.

Даден е аналитички приод за решавање на проблемот на хармониски осцилатор со трипараметарско Митаг-Лефлерово мемориско јадро на триење во случај на големо вискозно триење. Покажано е дека асимптотските поведенија на осцилаторот во присуство и отсуство на големо триење се совпаѓаат. Резултатите од оваа работа кандидатот ги објавил во списанието *Phys. Scr.* **82** 065001 (2010).

Петтото поглавје се однесува на фракциските генерализирани равенки на Ланжевен кои се обопштување на генерализираната равенка на Ланжевен, во кои временските изводи од целоброен ред се заменети со изводи од фракциски ред. Приложено е моделирање на аномално дифузиони процеси со помош на фракциските генерализирани равенки на Ланжевен во присуство на внатрешни и надворешни шумови, преку анализа на варијансите и средно квадратното поместување. Изведени се општи формули за варијансите и средно квадратните поместувања кои успешно се искористени за разгледување на некои специјални форми на мемориски јадра на триење (делта, експоненцијална, степенска, Митаг-Лефлеров облик) за испитување на поведението на осцилаторот во случај кога важи втората флукутационо-дисипациона теорема. Покажано е дека со соодветен избор на параметрите може да се добијат најразлични поведенија за варијансите, меѓу кои и појавата на ултрабавна дифузија. Покажано е воедно дека асимптотските поведенија на хармонискиот осцилатор при $t \rightarrow \infty$ се совпаѓаат со асимптотските поведенија на осцилаторот во отсуство на големи триења. Во случај на слободна честичка, покажано е дека фракциската генерализирана равенка на Ланжевен во присуство на трипараметарски Митаг-Лефлеров шум може да се користи за моделирање на генерализирани аномално дифузиони процеси коишто наликуваат на *single-file* дифузијата. Графички приказ на варијансите и средно квадратните поместувања за различни вредности на параметрите е даден со користење на програмскиот пакет *Mathematica*. Последните резултати кандидатот ги објавил во коавторство со Томовски и Мецлер во списанието *Fract. Calc. Appl. Anal.* **15** (2012).

Во поглавјето **ЗАКЛУЧОЦИ**, кандидатот ги сумира најважните резултати што биле постигнати во текот на докторскиот труд.

Во **Додаток А** дадени се дефиниции, некои својства, релации, асимптотски разложувања, формули за Лапласови, Мелинови и Фуриеови трансформации на Митаг-Лефлеровите функции и Н-функциите на Фокс.

Во **Додаток Б** дадени се теоремите на Таубер, кои се искористени за испитување на асимптотското поведение на релаксационите функции и средно квадратното поместување кај генерализираната равенка на Ланжевен и фракциската генерализирана равенка на Ланжевен, со што е докажано постоење на аномална дифузија.

На крајот е дадена **ЛИТЕРАТУРА** која е коректно цитирана во текот на целата содржина на докторскиот труд. Поголемиот дел од нив се однесуваат на трудови од понова и оригинална научна литература што укажува на систематскиот пристап, широко и длабоко познавање на областа од страна на кандидатот.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Истражувањата за кои станува збор во дисертацијата **МОДЕЛИРАЊЕ НА АНОМАЛНА ДИФУЗИЈА СО ПОМОШ НА ФРАКЦИСКИ ДИФУЗИОНИ И ГЕНЕРАЛИЗИРАНИ СТОХАСТИЧКИ И КИНЕТИЧКИ РАВЕНКИ** се однесуваат на актуелни проблеми од областа на математичкото моделирање со аномална дифузија. Користејќи повеќе аналитички и нумерички методи за решавање на фракциски диференцијални равенки, како и моделите на временски непрекинати случајни процеси, кандидатот успешно ја опишал аномалната дифузија за временски фракциска дифузиона равенка и просторно-временска фракциска дифузиона равенка во ограничени и неограничени области. Посебен осврт е даден на фракциските дифузиони равенки кои го содржат композитниот фракциски извод на Хилфер, равенките на Фокер Планк како и на генерализираните равенки на Ланжевен. Резултатите имаат успешна примена во опишување на волтаметриски експеримент, базиран на фракциска дифузија, пренос на полнежи во аморфни полупроводници, дифузија над фрактали, различни типови движења на протеините, неподредени аморфни структури и стаклести материјали и др. Овој заклучок е поткрепен со фактот дека дел од резултатите се соопштувани на поканети предавања од страна на кандидатот, како што се семинарот на одделот за Механика при САНУ во Белград, како и работилници организирани во Дрезден и Виена од областа на фракциската дифузија. Објавените 8 научни труда во престижни научни списанија со фактор на влијание, наведени погоре покажуваат дека кандидатот ја потврдува оригиналноста на резултатите за кои во иднина очекуваме голема афирмација. При изработката на оваа дисертација, кандидатот покажал голема одговорност, креативност, инвентивност, љубопитност и кооперативност. Слободно можеме да истакнеме дека финалниот производ на оваа дисертација претставува високо вреднуван научен труд со европски научни стандарди. Имајќи го сето ова предвид, членовите на Рецензентската комисија со задоволство му предлагаат на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје да ја прифати докторската дисертација на м-р Трифче Сандев и на кандидатот да му овозможи јавна одбрана.

Рецензентска комисија

Д-р Живорад Томовски, редовен професор на ПМФ, Скопје,
Р. Македонија, с.р.

Д-р Ралф Мецлер, редовен професор на Универзитетот во
Потсдам, Р. Германија, с.р.

Д-р Олга Галбова, редовен професор на ПМФ, Скопје,
Р. Македонија, с.р.

Д-р Даница Крстовска, вонреден професор на ПМФ, Скопје,
Р. Македонија, с.р.

Д-р Костадин Тренчевски, редовен професор на ПМФ,
Скопје, Р. Македонија, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАУЧНИ СОВЕТНИЦИ ПО ПРЕДМЕТОТ ИНТЕРНА МЕДИЦИНА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на член 132 од Законот за високото образование (Сл. весник на РМ бр.35/08, 103/08, 26/09, 115/10, 17/11 и 51/11) и членовите 42-48 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на УКИМ во Скопје, со Анекс 1 и Анекс 2 (Универзитетски гласник бр. 173), Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ Скопје, на својата XIII редовна седница одржана на 7.6.2012 г., донесе решение за формирање на Рецензентска комисија за избор на 3 научни советници по предметот ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, во состав: проф. д-р Вера Спироска, проф. д-р Митко Каев, проф. д-р Биљана Сидовска-Ивановска, проф. д-р Бранкица Крстевска и проф. д-р Дејан Докиќ.

На конкурсот објавен во весникот „ Дневник“ од 20.4.2012 г. конкурираа следниве кандидати: в.н.сор. д-р Силвана Јованова, в.н.сор. д-р Лујза Груева и в.н.сор. д-р Весна Радумовиќ-Божиновска.

По разгледувањето на приложената документација на кандидатите, Рецензентската комисија, до Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет при Универзитетот „ Св Кирил и Методиј“ Скопје, го дава следниов

ИЗВЕШТАЈ

Виш научен соработник д-р Силвана Јованова

1.1.Биографски податоци

Виш научен соработник д-р Силвана Јованова е родена 1959 г. во Кавадарци. Основното и средното образование го завршила во Скопје со одличен успех. На Медицинскиот факултет во Скопје се запишала во учебната 1977/78 година, а го завршила во март 1984 г., со среден успех 8,92. Во текот на студиите била автор на неколку труда презентирани на домашни и интернационални студентски конгреси. Во 1985 г. се запишала на постдипломски студии на Медицинскиот факултет во Скопје и успешно ги положила предвидените испити. Активно зборува англиски, француски и германски јазик. На Клиниката за кардиологија, Медицински факултет во Скопје е вработена од 1988 г. Специјализација по интерна медицина завршила во 1993 г. Во 2002 г. добила супспецијализација по кардиологија која со успех ја завршила во 2004 г. и се здобила со звањето супспецијалист по кардиологија. На Клиниката за кардиологија работи како супспецијалист-кардиолог на клиничко одделение и во Ехокардиографската лабораторија. Раководител е на Одделот за кардиомиопатии. Нејзиното богато клиничко искуство е презентирano преку нејзините многубројни авторски трудови кои се реферирани на секциските состаноци, симпозиуми и конгреси во нашата земја и во странство.

1.2.Наставно–образовна дејност

Во 1989 г. била избрана за помлад асистент по предметот интерна медицина на Медицинскиот факултет во Скопје. Во 1994 г. била избрана за асистент и реизбрана била во истото звање 1997 и 2001 г. Во октомври 2002 г. била избрана за научен соработник, а 2007 г. за виш научен соработник по предметот интерна медицина. Како асистент и научен соработник активно, во континуитет, е вклучена во практичната и теоретската настава за студентите при Медицинскиот факултет во Скопје, од 1989 г. до денес. Учествува во додипломската настава за студентите по општа медицина, стоматологија, фармација, високите стручни школи. Врши практична и/или теоретска настава по следниве предмети: интерна медицина, клиничко испитување, ургентна медицина, фамилијарна медицина, геронтологија, физикална рехабилитација кај срцеви болни. Во однос на постдипломската настава активно учествува како ментор и предавач во изведувањето на теоретската и практичната настава од областа на кардиологијата за специјализантите по интерна медицина, како и едукација на супспецијализанти по кардиологија. Била член на комисија за полагање на завршен специјалистички испит по интерна медицина. Како поканет предавач вклучена е во наставата за специјализанти по анестезиологија и реанимација. Како предавач учествувала на неколку ехокардиографски школи (ЕКАРД): 1996, 1997, 1998, 2000, 2003 г., на Летен

високообразован универзитет организиран од Бугарската лекарска асоцијација (Банско, 2011), курс за континуирана медицинска едукација на анестезиолози (Дојран, 2011 г.). Учествува во наставата на магистерските студии при Медицинскиот факултет во Скопје по предметот клиничка кардиологија. Била член на рецензентски комитет за оцена и одбрана на неколку магистерски труда и докторски дисертации.

1.3. Научноистражувачка дејност

Д-р Силвана Јованова го одбрала магистерскиот труд под наслов „Доплер ехокардиографска проценка на дијастолната функција при коронарна артериска болест“ во 1998 г., а во 2001 г. ја одбрала докторската дисертација „Клиничко значење на трансезофагеалната ехокардиографија кај критично болни со кардиоваскуларни заболувања“.

Досега била ментор на два магистерски труда (2005 и 2012 г.). Акредитиран ментор е на Школата за докторски студии при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“. Актуелен ментор е на тројца (3) докторанди при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“.

Како истражувач учествувала во:

1. Национален проект финансиран од МОН на РМ: Влијание на малите LDL и HDL липопротеински супкласи врз прогресијата на коронарната артериска болест и ефектите на хормонската супституциона терапија врз липопротеинскиот фенотип, раководител на проектот: проф. д-р С. Алабаковска, 2006-2010).
2. EuroheartObservational Programme: Pregnancy and structural heart disease II Registry под спонзорство на Европското здружение по кардиологија (2012-)
3. Клиничка студија: Тераписка ефикасност и подносливост на Алкаапс KRILL OIL (крилово масло) во компарација со омега 3- незаситени масни киселини кај пациенти со блага до умерена хиперлипидемија (главен истражувач: проф. д-р С. Кедев, 2011 г.)

Автор и коавтор е на околу 130 труда од областа на кардиологијата, презентирани на домашни и интернационални конгреси и симпозиуми, или публикувани во научни списанија. Како поканет предавач учествувала на 16. Интернационална конференција „Новини во ехокардиографијата“, во Анахајм, Калифорнија, 2000 г. Со усни презентации учествувала на 4. Светски конгрес по ехокардиографија (2000 г.), 1. Конгрес по ехокардиографија на Србија (2011), на 18. Конгрес на Здружението на кардиолози на Србија (2011), 12. Национален конгрес по кардиологија на Бугарија (2010), 1. и 2. Конференција на работните групи за кардиоваскуларни заболувања кај жени на Бугарското и Македонското здружение по кардиологија (Дојран, 2010 и Софија, 2011), стручни состаноци на Македонското здружение по кардиологија (2011), едукативна школа на Бугарскиот лекарски сојуз (Банско, 2011), континуирана постдипломска едукација по анестезиологија (Дојран, 4.6.11.2011), Македонско здружение на лекарите-специјалисти по медицинска биохемија (Скопје, 2008), Симпозиум по базична ехокардиографија (Скопје, 2012). Автор и коавтор е на поглавја во научно/стручни книги и монографии:

1. Интерна медицина - практикум (уредник: В. Серафимовски), Катедра за интерна медицина, Медицински факултет, Скопје.

2. Фармакотераписки прирачник за лекари, стоматолози и фармацевти. Главен уредник: Б. Никодијевиќ. Министерство за здравство. Скопје, 2006.
3. Angina pectoris: etiology, pathogenesis and treatment, editors Alice P.Gallo and Margaret L. Jones. Nova Science publ. New York, 2008.
4. Atherosclerosis: Understanding Pathogenesis- Challenge for Treatment. Slavica Mitrovska, Silvana Jovanova, Inge Mathhhiesen and Cristian Libermans. Nova Science publ. New York, 2009.

1.4. Стручно-апликативна дејност

Од вработувањето на Клиниката за кардиологија активно е вклучена во севкупната клиничка стручна активност, со посебен интерес кон неинвазивната кардиологија. Во работата на ехокардиографската лабораторија активно е вклучена од 1982 г. Како член на ехокардиографскиот тим при Клиниката учествувала во осовременувањето на конвенционалните ехокардиографски модалитети, клиничката примена на интервентните ехокардиографски процедури и напредни ехокардиографски модалитети. Покрај рутинската клиничка работа во лабораторијата, посебен интерес има и кон клиничкото истражување, односно можностите за зголемување на апликативност на ултразвукот во кардиологијата. Предмет на нејзиниот клинички и научен интерес се: кардиомиопатите, срцевата слабост, дијастолната ЛК функција, ехокардиографијата, превенцијата на КВЗ, кардиоваскуларните заболувања кај жените. Во текот на нејзиното стручно усовршување посетувала и успешно завршила неколку постдипломски курсеви во; Hamersmith Hospital, Лондон, 1995 г. (ехокардиографски курс); Лисабон, 1996 г. (Echocardiography-new frontiers); Salzburg Seminar of cardiology, организиран од Cornell University-New York i Soros-фондацијата, 1997 г.; неколку едукативни курсеви организирани од Европското здружение по ехокардиографија (Белград, 2011, Софија, 2012). Во 1998 г. била на студиски престој во Ехокардиографската лабораторија при универзитетската болница во Бирмингам, Алабама, САД. Во 2006-2007 успешно ја завршила обуката за едукатори во склоп на Проектот за управување со здравствен сектор при Министерството за здравство: Модернизирање на едукативниот дел од процесот на лицензирање на лекари, стоматолози и фармацевти. Во 2005 и 2008 г. ги завршила курсевите за обука за добра клиничка практика за истражувачи. Била член на повеќе организациони и програмски одбори на национални и меѓународни конгреси и симпозиуми. Акредитиран испитувач е за спроведување на стручен испит на здр. работници при ЛКМ. Добитник е на Благодарница од ЛДМ и трета награда на IV светски конгрес по ехокардиографија. Резезент е во научно-стручни списанија (Acta morphologica, Епилепсија). Член е на: Македонското лекарско друштво, македонското здружение по кардиологија, Ехокардиографското здружение на Македонија, Европското здружение по кардиологија, Европското здружение по ехокардиографија и Европското здружение за срцева слабост. Претходно рецензирани трудови во билтените на Универзитетот под број: 1991, 1993, 691/1997, 785/2001, 803/2002, 927/2000.

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО,
НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Силвана Илија Јованова

Институција: Медицински факултет

Научна област: кардиологија
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активностa:	Поедини
1	Одржување на настава	4.61
	Прв циклус студии	
	- општа медицина 19×0.04	0.76
	- високи стручни школи $5 \times 0.04 \times 5$	1.0
	Втор циклус студии	
	- специјализација/интерна медицина 5×0.05	0.25
	- магистерски студии/кардиологија 52×0.05	2.6
2	Одржување на вежби (клинички)	36.3
	Во период од 2007 до 2008 година	
	- Интерна медицина $/3 \times 15 \times 0.03 \times 2$	2.7
	- Интерна пропедевтика $/2 \times 15 \times 0.03 \times 2$	1.8
	- Интерна медицина за стоматолози $/2 \times 15 \times 0.03 \times 2$	1.8
	Во период од 2008 до 2012 година	
	- Интерна медицина $/8 \times 4 \times 0.03 \times 2 \times 4$	7.68
	- Клиничко испитување $/4 \times 2 \times 0.03 \times 2 \times 4$	2.52
	- Интерна медицина за стоматолози $/2 \times 15 \times 0.03 \times 2 \times 4$	7.2
	- Интерна медицина-клиничка пракса, ментор $/56 \times 0.03 \times 2 \times 3$	10.08
	- Ургентна медицина $/2 \times 2 \times 0.03 \times 2 \times 3$	0.72
	- Семејна медицина $/2 \times 2 \times 0.03 \times 2 \times 3$	0.72
	- Интерна медицина за фармацевти $/3 \times 3 \times 0.03 \times 4$	1.08
3	Одржување на менторска настава за здравственат клиничка практика	31.2
	- специјализација интерна медицина-турнус кардиологија- 10 кандидати/по 4 недели/ $10 \times 4 \times 0.06 \times 10$	24.0
	-доедукација на семејна медицина 3 кандидати /по 1 недела/ $40 \times 1 \times 0.06 \times 3$	7.2
4	Модул за специјализација за семејна медицина $4 \text{ часа} \times 0.06 = 0.24$	0.24
5	Ментор на специјалистичка работа 10 специјализанти $\times 1$	10
6	Консултации со студенти $50 \text{ студенти} \times 0.002 \times 2 \times 5 = 1.0$	1
7	Консултации со студенти во рамките на здравствената клиничка практика 10 специјализанти $\times 0.2 = 2.0$.	2
8	Член на комисија за оцена или одбрана на магистратура $2 \times 0.3 = 0.6$	0.6

9	Член на комисија за оцена или одбрана на докторат 3*0.5=1.5	1.5
10	Позитивно рецензиран учебник коавтор 1. Јованова С. Белодробен едем, во Респирација и торакс уредник Ј. Нанчева, Катедра за анестезиологија и реанимација, Медицински факултет, Скопје, 2011, с 95-108.	4
11	Позитивно рецензиран практикум коавтор 1. С. Јованова. Вродени срцеви мани, во Интерна медицина-практикум (уредник В. Серафимовски), Катедра за интерна медицина, Медицински факултет, Скопје . стр. 13-21	3
12	Настава во школи и работилници Предавач 1. Силвана Јованова. Профилакса на кардиоваскуларните заболувања кај жени. Летен медицински универзитет “ Мултиматичен образователен форум”, Бугарски лекарски сојуз, Банско, 7-10.7 2011. Учесник 1. Seminar for good clinical practice, Skopje 2009 2. EAE teaching course Belgrade, 2011 3. EAE teaching course Sofia, 2012	1 1 1 1
Вкупно:		106.45

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЛНОСТ

Ред бр.	Назив на активност:	Поени
1.	Ментор на докторски студии 3 кандидати на докторски студии/2011-/ 3*3	9
2.	Ментор на магистерска работа 1 магистрант/одбранет магистерски труд јан.2012	1
3.	Учесник во национален научен проект (2*3=6) 1. Влијание на малите LDL I HDL липопротеински супкласи врз прогресијата на коронарната артериска болест и ефектите на хормонската супституциона терапија врз липопротеинскиот фенотип (2006-2010).	3
4.	Учесник во меѓународен научен проект (1*5=5) 1. EuroheartObservationalProgramme: Pregnancy and structural heart disease II Registry, 2012- локален координатор	5
5.	Монографија вкупно	16
	1. Доплер ехокардиографска проценка на дијастолната функција при коронарна артериска болест- магистерски труд	8
	2. Клиничко значење на трансезофагеалната ехокардиографија при критично болни со кардиоваскуларни заболувања- докторска дисертација	8
6.	Дел од монографија објавена во странство вкупно	16
	1. Slavica Mitrovska and Silvana Jovanova. Expert Commentary: Anti-Xa Activity and the Onset of Clinical End-Points of Enoxaparin in Treatment of Acute Coronary Syndromes, in Angina Pectoris: Etiology, Pathogenesis and Treatment. Editors Alice P.Gallo and Margaret L. Jones. Nova Science, New York, 2008.	8 8

	2. Slavica Mitrovska, Silvana Jovanova , Inge Mathhhiesen and Cristian Libermans Atherosclerosis: Understanding Pathogenesis- Challenge for Treatment . Nova Science publ. New York, 2009.	
7	Труд со оригинални научни резултати, објавен во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор -Bratisl Lek Listy (2) / 6 + и.ф. 0.35/ -Bosnian Journal of Basic Medical Sciences / 6 + и.ф. 0.49/	13.69
	Bratisl Lek Listy 108. Mitrovska S, Jovanova S . Low-molecular weight heparin Enoxaparin in the treatment of acute coronary syndromes without ST segment elevation. Bratisl Lek Listy 2009; 110(1):45-48. 123. Alabakovska SB, Toshevska KN, Spiroski MZ, Krstevska MA, Jovanova SJ , Labudovic DD. Low density lipoprotein size in relation to carotid intima-media thickness in coronary artery disease. Bratisl Lek Listy 2012; 113(2): 87-911. Bosnian Journal of Basic Medical Sciences 122. Toshevska K, Labudovic D, Jovanova S , Jaglikovski B, Alabakovska S. Cholesterol ester transfer protein, low density lipoprotein particle size and intima media thickness in patients with coronary heart disease. Bosnian Journal of Basic Medical Sciences 2011; 11(3): 169-173	$6*0.9+0.35$ $=5.65$ $6*0.6+0.35$ $=3.95$ $6/0.6+0.49$ $=4.09$
9	Пленарно предавање на научен/стручен собир	2
	1. Јованова С . Хронична срцева слабост-евалуација и третман. 17-ти Конгрес на лекарите на Реп. Македонија со меѓународно учество, Охрид, 10-13 Октомври, 2007.	
10	Секциско предавање на научен/стручен собир /7*1=2/	7
	1. Јованова С. Коронарна артериска болест . Стручен состанок на Здружение на доктори по медицина,специјалисти по медицинска биохемија, Скопје, 17.10.2008. 2. Јованова С. Ефектите на периндоприл врз кардиоваскуларниот континуум. Стручен состанок на Здружение на кардиолози на Р. Македонија, Скопје, 22.3.2011. 3. Јованова С. Акутна срцева слабост- Стручен состанок на Катедрата за анестезиологија и реанимација. Скопје, 21.11.2011. 4. Јованова С. Хронична срцева слабост- Стручен состанок на Катедрата за анестезиологија и реанимација, Скопје, 17. 11. 2011. 5. Јованова С. Ехокардиографија при болести на аорта. Симпозиум по базична ехокардиографија, Здружение на кардиолози на Македонија, Скопје, 3.3.2012. 6. Јованова С. Ехокардиографска проценка на пулмонална валвула. Симпозиум по базична ехокардиографија, Здружение на кардиолози на Македонија. Скопје, 3.3.2012. 7. Јованова С. Белодробен едем. Катедра за анестезиологија и реанимација, Европска фондација за едукација (СЕЕА). Континуирана постдипломска едукација по анестезиологија. Дојран, 4-6 ноември 2011.	1 1 1 1 1 1 1
11	Секциско предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество	6

	1. Jovanova S. Prevention of Cardiovascular Disease in Women. First scientific conference of the Bulgarian society of cardiology and the Macedonian society of cardiology, Dojran, 9-11 April, 2010 2. Јованова С. Полови разлики во клиничките карактеристики кај пациенти со коронарна артериска болест. Втора бугарско-македонска научна конференција на тема " Коронарна артериска болест кај жени". Софија, 8 април 2011 3. Jovanova S. Prevention of the CVD in women. XII National Congress of Cardiology, Varna 7-10.10.2010.	2 2 2
12	Учество на научен/стручен собир со реферат 2*1=2	2
	110. Јованова С. Проценка на левокоморна функција и срцева слабост. 4-ти Македонски конгрес по кардиологија, Охрид, 2-5 јуни 2010. 109. Jovanova S, Arnaudova F, Kostova N. Cardiomyopathy induced with atrial arrhythmias. Heart and Blood Vessels, Journal of the Cardiology Society of Serbia. 2011; 30(2): p 88)	1 1
13	Учество на научен/стручен собир со постер	0.5
	114. Јованова С, Отљанска М, Арнаудова Ф, Србиновска Е, Костова Н. Левокоморна функција кај пациенти со акутна срцева слабост. 4-ти Македонски Конгрес по кардиологија, Охрид, 02-05 јуни, 2010. Книга на апстракти, стр. 84.	0.5
14	Апстракт објавен во зборник од конференции вкупно	10
	-меѓународни (6*1=6) 105. Labudovic D, Tosevska-Trajkovska K, Alabakovska S, Bogdanska J, Todorova B, Jovanova S. The plasma LP(a), Apo B and Apo A concentrations in patients with coronary artery disease. IV International conference on clinical laboratory with international participation, Varna, 5-7 June, 2008; Abstract book (A2). 117. Alabakovska S, Labudovic D, Toshevska K, Jovanova S, Spiroski M, Todorova B. Association between ApoA1/ApoB ratio and carotid intima-media thickness in coronary artery disease. Balkan Journal of clinical laboratory 2009; vol.XVII(1) (supplement): p 81 118. Labudovic D, Toshevska-Trajkovska K, Alabakovska S, Todorova B, Jovanova S. Distribution of apoprotein (a) isoforms among patients with coronary artery disease. Balkan Journal of clinical laboratory 2009; vol.XVII(1) (supplement): 82 119. Alabakovska S, Labudovic D, Toshevska K, Jovanova S, Alabakovski M, Todorova B. Association between LDL subclasses and carotid intima-media thickness in coronary artery disease. Hypertension, 2008; 52 (4): 754 120. Alabakovska S, Stojovski M, Labudovic D, Toshevska K, Jovanova S, Alabakovski M, Todorova B. Changes in LDL and HDL subclasses profile in postmenopausal women receiving hormone replacement therapy. European Journal of Cardiovascular Prevention and Rehabilitation, 2009; 16 (supplement 1): 359. 109. Jovanova S, Arnaudova F, Kostova N. Cardiomyopathy induced with atrial arrhythmias. Heart and Blood Vessels, Journal of the Cardiology Society of Serbia. 2011; 30(2): p 88	6
	-национални (8*0.5=4) 103. Јованова С. Хронична срцева слабост- евалуација и третман. 17-ти Конгрес на лекарите на Реп. Македонија со меѓународно учество, Охрид, 10-13 октомври 2007. Зборник на апстракти, стр.11.	4

110. Јованова С. Проценка на левокоморна функција и срцева слабост. 4-ти Македонски конгрес по кардиологија, Охрид, 2-5 јуни 2010. Книга на апстракти, стр. 83.	
111. Радуловик-Божиновска В, Србиновска Е, Јованова С , Груева Л, Христова Е, Отљанска М, Андова В. Клинички и електрокардиографски карактеристики на пациентите со нестабилна ангина пекторис и повеќе- садовна коронарна болест. 4-ти Македонски конгрес по кардиологија, Охрид, 02-05 јуни 2010. Книга на апстракти, стр. 47.	
112. Митровска С, Јованова С. Ефектите од антикоагулантната терапија кај пациентите без ST сегмент елевација акутен коронарен синдром. 4-ти Македонски конгрес по кардиологија, Охрид, 2-5 јуни 2010. Книга на апстракти, стр. 48.	
113. Отљанска М, Јованова С , Груева Л, Пеовска И, Арнаудова Ф. Артериска хипертензија и коарктација на аорта. 4-ти Македонски конгрес по кардиологија, Охрид, 2-5 јуни 2010. Книга на апстракти, стр. 71.	
114. Јованова С , Отљанска М, Арнаудова Ф, Србиновска Е, Костова Н. Левокоморна функција кај пациенти со акутна срцева слабост. 4-ти Македонски Конгрес по кардиологија, Охрид, 2-5 јуни 2010. Книга на абстракти, стр. 84.	
115. Арнаудова-Дежеловиќ Ф, Јованова С , Отљанска М, Србиновска-Костовска Е, Зимбаков Ж. Влијание на ежекционата фракција врз прогнозата кај пациентки со перипартална кардиомиопатија. 4-ти Македонски конгрес по кардиологија, Охрид, 2-5 јуни 2010. Книга на апстракти, стр. 90.	
116. Груева Л, Србиновска Е, Спироска В, Георгиевска-Исмаил Љ, Божиновска В, Јованова С , Андова В, Христова Е, Арнаудова Ф, Георгиев А, Танева Б, Отљанска М. Приказ на случај-енормно голема лева преткомора. 4-ти Македонски конгрес по кардиологија, Охрид, 2-5 јуни 2010. Книга на апстракти, стр. 129.	
Вкупно:	91.3

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЛНОСТ

Ред. бр.	Назив на активноста:	Поени
1	Експертски активности/ евалуација Акредитиран испитувач за спроведување на стручен испит на здр. работници	1
2	Книга од стручна област Награди од струкови организации	6
	1. Благодарница од Македонско лекарско друштво	3
	2. Награда на 4-тиот Светски конгрес по ехокардиографија	3
3	Завршена специјализација	2
4	Завршена супспецијализација	1
5	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир	2
	1. Четврти конгрес на кардиолозите на Македонија, Охрид, 2-5 јуни 2010	1.0
	2. Симпозиум по базична ехокардиографија, Скопје, 3 март 2012	0.5
	3. Втора бугарско-македонска научна конференција на тема „Коронарна артериска болест кај жени“. Софија, 8 април 2011	0.5
6	Клиничка студија	1

	1. Тераписка ефикасност и подносливост на Алкаапс KRILL OIL (крилово масло) во компарација со омега-3 незаситени масни киселини кај пациенти со блага до умерена хиперлипидемија (2011)	
7	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект/соработник	0.5
	1. Асоцијација на аполипротеини(а) изоформите и липопротеинот (а) со цереброваскуларната болест и коронарната артериска болест, 2007	
8	Рецензија на научни трудови	1
	1. Acta morphologica 2*0.2=0.4	0.4
	2. Epilepsia 3*0.2=0.6	0.6
Вкупно		14.5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	106,45
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	91,13
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	14,50
Вкупно:	212,08

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Вера Спироска, претседател с.р
2. Проф д-р Митко Каев, член с.р
3. Проф д-р Биљана Сидовска-Ивановска , член с.р.
4. Проф д-р Бранкица Крстевска, член с.р
5. Проф д-р Дејан Докиќ, член с.р

Виш научен соработник д-р Лујза Груева

1.1. Биографски податоци

Виш научен соработник Лујза Груева е родена на 13.8.1960 година во Скопје.

Основното и средното образование го завршила во Скопје со одличен успех.

На Медицинскиот факултет во Скопје се запишала во учебната 1978 година, а го завршила во март 1985 година со среден успех 8,8.

Во 1986 година го положила стручниот испит.

Од јуни 1988 година работи на Клиниката за кардиологија при Медицинскиот факултет во Скопје.

Специјалистичкиот испит по интерна медицина го положила во март 1993 година и од тогаш како лекар-специјалист интернист работи во Единицата за интензивна нега на Клиниката.

Истовремено е и член во екипата за инвазивна дијагностика- лабораторијата за катетеризација кадешто ги изведува сите хемодинамски инвазивни процедури за дијагноза на конгенитеални и стекнати срцеви лезии.

Од 1995 година работи на Одделението за срцеви мани во период од 3 години, а истовремено е член на тимот во Лабораторијата за ехокардиографија.

Како шеф на Отсек на Одделението за кардиомиопатии работи од 1998 година.

Во 2006 година го положила супспецијалистичкиот испит по кардиологија и се стекнала со звањето супспецијалист-кардиолог.

1.2. Наставно-образовна дејност

Од 1987 година изведува практична настава за студентите по медицина и стоматологија по предметите интерна медицина и интерна пропедевтика, во почетокот како помлад асистент, а од 2004 година е асистент на Катедрата за интерна медицина.

Во 2002 година ја одбрани докторската дисертација на тема „Процена на трикуспидална регургитација и функцијата на десната комора кај пациенти со стекнати лево срцеви лезии“. Истата година е избрана во звањето научен соработник.

Од октомври 2007 година е избрана во звањето виш научен соработник.

Во текот на изминатиот период одржува теоретска и практична настава за студенти од 12. семестар од општа медицина, стоматологија и фармација по предметите интерна медицина, клиничко испитување и семејна медицина.

Учествува и во менторска настава за здравствена клиничка практика и како ментор на преку 20 специјализанти по интерна медицина.

Коавтор е на практикумот за студенти по интерна медицина.

Редовно е во контакт со студенти за консултација во врска со здравствената клиничка практика. Во 2008 година го завршила и курсот по здравствен менаџмент.

Сите наведени активности од изминатиот период се прикажани и бодирани во Анекс 2 од Образецот кон извештајот за избор во наставно-научно, научно, наставно-стручно и соработничко звање.

1.3. Научноистражувачка дејност

Активно учествувала на повеќе конгреси и симпозиуми во земјата и во странство. Во 1996 година престојувала 6 месеци во Southampton (Great Britain) на Одделот за трансезофагеална ехокардиографија за обука и практика на оваа метода. Во 1996 година во London (Hammersmith Hospital) престојувала 1 месец на Одделението за стрес-добутамин ехокардиографија за обука на оваа напредна ехокардиографска метода. Изработила повеќе клинички студии за ефектот од третманот на одредени лекови во лекувањето на артериската хипертензија и хиперлипипротенинемијата и дебелината. Коносител е на меѓународен проект кој е во тек со наслов „ХОББ и кардиоваскуларни заболувања“, во соработка со Клиниката за пулмологија и алергологија. Активностите од научноистражувачката дејност на кандидатката за изминатиот период се прикажани и бодирани во Анекс 2 од Образецот кон извештајот за избор во наставно-научно, научно, наставно-стручно и соработничко звање.

1.4. Стручно-апликативна дејност

Таа е член на Лекарската комора на Македонија, Ддокторскиот клуб на Македонија, Македонското респираторно здружение, Европското кардиолошко здружение, Македонското имунолошко здружение, Европското респираторно здружение, Европското ехокардиографско здружение, Европското имунолошко здружение. Активно учествувала како член на организационен или програмски одбор на симпозиуми за ехокардиографија и како директен активен учесник во предавањата.

Сите активности се прикажани и бодирани во Анекс 2 од Образецот кон извештајот за избор во наставно-научно, научно, наставно-стручно и соработничко звање.

ОБРАЗЕЦ
КОИ ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Лујза Влајко Груева

Институција: Медицински факултет

Научна област: кардиологија
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активноста:	Поени
1.	Одржување на настава	
	Прв циклус студии	
	- општа медицина бр.на часови *0.04	
	- високи стручни школи 5*0.04*5	1.0
	Втор циклус студии	
	- специјализација/интерна медицина 5*0.05	0.25
	- магистерски студии/кардиологија 2*0.05	0.10
2.	Одржување на вежби (клинички)	
	Во период од 2007 до 2008 година	
	- Интерна медицина /3*15*0.03*2	2.7
	- Интерна пропедевтика / 2*15*0.03*2	1.8
	- Интерна медицина за стоматолози /2*15*0.03*2	1.8
	Во период од 2008 до 2012 година	
	- Интерна медицина /8*4*0.03*2*4	7.68
	- Клиничко испитување/4*2*0.03*2*4	2.52
	- Интерна медицина за стоматолози /2*15*0.03*2*4	7.2
	- Интерна медицина-клиничка пракса, ментор /56*0.03*2*3	10.08
	- Ургентна медицина /2*2*0.03*2*3	0.72
	- Семејна медицина /2*2*0.03*2*3	0.72
	- Интерна медицина за фармацевти/3*3*0.03*4	1.08
3	Одржување на менторска настава за здравствена клиничка практика	
	- специјализација интерна медицина-турнус кардиологија- 11 кандидати/4 недели/10*4*0.06*10	24.0
	-доедукација на семејна медицина 1 кандидати /1 недела/ 40*1*0.06* 2	4.8
4.	Консултации со студенти 50 студенти*0.002*2*5=1.0	1
5.	Консултации со студенти во рамките на здравствената клиничка практика 10 специјализанти *0.2=2.0.	2
7	Член на комисија за оцена или одбрана на магистратура	
8.	Член на комисија за оцена или одбрана на докторат	

9.	Позитивно рецензиран практикум коавтор 1. Практикум по интерна медицина Катедра за интерна медицина, Медицински факултет, Скопје	3
10.	Настава во школи и работилници Учесник во едукативни курсеви	
Вкупно:		72.45

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЛНОСТ

Ред бр.	Назив на активност:	Поени
1.	Раководител на меѓународен научен проект „ХОББ и кардиоваскуларни заболувања”	9
2.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор -Македонски медицински преглед / 6 / -Bulletini shkencor pran fakultetit te mjeksis Tiran / 6 / -Acta morphologica /2x6/ /12/	24
	Македонски медицински преглед Л.Груева, В.Масин-Спасовска: Пушењето- ризик- фактор за кардиоваскуларни заболувања,Македонски медицински преглед, 2012. Bulletini shkencor pran fakultetit te mjeksis Tiran L.Grueva, V.Avdii: Comparative study in treatment of arterial hypertension, Bulletini shkencor pran fakultetit te mjeksis Tiran, 2012 Acta Morphologica L.Grueva, E.Nastevska: Prevention of cardiovascular disease in women, vol.8 (2). 2011 L.Grueva; Echicardiographis assessment of right ventricular function, vol.9(1), 2012	
3.	Секциско предавање на научен/стручен собир /2/	2
	1. Л.Груева: Квантификација на трикуспидална регургитација и индиректни параметри за процена на пулмонална хипертензија, Симпозиум за базична ехокардиографија, Скопје, март 2012.	1
	2. Л.Груева: Инфективен ендокардитис и интракавитарни маси, Симпозиум за базична ехокардиографија, март 2012.	1
4.	Апстракт објавен во зборник од конференции -меѓународни (5*1=5)	5

	1. Радуловик-Божиновска В, Србиновска Е, Јованова С, Груева Л, Христова Е, Отљанска М, Андова В. Клинички и електрокардиографски карактеристики на пациентите со нестабилна ангина пекторис и повеќе садовна коронарна болест. 4. Македонски конгрес по кардиологија, Охрид, 2-5 јуни 2010. Книга на апстракти, стр. 47 2. Отљанска М, Јованова С, Груева Л, Пеовска И, Арнаудова Ф. Артериска хипертензија и коарктација на аорта. 4. Македонски конгрес по кардиологија, Охрид, 2-5 јуни 2010. Книга на апстракти, стр. 71. 3. Груева Л, Србиновска Е, Спиловска В, Георгиевска-Исмаил Љ, Божиновска В, Јованова С, Андова В, Христова Е, Арнаудова Ф, Георгиев А, Танева Б, Отљанска М. Приказ на случај-енормно голема лева преткомора. 4. Македонски конгрес по кардиологија, Охрид, 2-5 јуни 2010. Книга на апстракти, стр. 129. 4. Srbinovska E., Hristova E., Andova V., Georgievskaja Lj., Grueva L., Bozinovska V: Echoardiographic evaluation of chronic mitral regurgitation-what is new?, 4. Maked. kongres po kardiolog., Ohrid, 2010, abstract book, str.106. 5. Georgiev A., Sadikario S., Lazarov L., Kotevski V., Srbinovska E., Grueva L., Taneva B., Kalpak O., Panev S: Molecular aspects of coronary artery disease, 4. Maked. kongres po kardiolog., Ohrid, 2010, abstract book, str.54.	
	Вкупно:	42

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЛНОСТ

Ред. бр.	Назив на активност:	Поени
1.	Експертски активности/ експертизи, евалуација, стручен надзор	
2.	Награди	
3.	Завршена специјализација	2
4.	Завршена супспецијализација	1
5.	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир со меѓународно учество	1
	4. Симпозиум по базична ехокардиографија, март 2012, Скопје, учество, 2010, Скопје.	
6.	Клиничка студија 1. Тераписки ефект на Lorista Н во лекувањето на артериска хипертензија, 2011 2. Тераписки ефект на Atoris 40 кај пациенти со хиперлипидемија и хипертензија. 2011 3. Xenical-ефект врз дебелината, 2009 4. Co-prenessa во лекување на артериска хипертензија кај пациенти со кардиоваскуларни заболувања	4
7	Рецензија на научни трудови Acta morphologica	1
	Вкупно	9

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	72,45
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	42
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	9
Вкупно:	123,45

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Вера Спироска, претседател	с.р.
2. Проф д-р Митко Каев, член	с.р.
3. Проф д-р Биљана Сидовска-Ивановска, член	с.р.
4. Проф д-р Бранкица Крстевска, член	с.р.
5. Проф д-р Дејан Докиќ, член	с.р.

Виш научен соработник д-р м-р сци. Весна Радуловиќ Божиновска

Биографски податоци

Родена е 1960 година во Скопје. Основно образование и гимназија завршила во Скопје со одличен успех. На Медицинскиот факултет во Скопје се запишала во учебната 1978/79 година, а дипломирала 1984 година со просечен успех 9,65. Од 1986 година е вработена на Клиниката за кардиологија на Медицинскиот факултет во Скопје. Специјалистичкиот испит по предметот интерна медицина го положила во 1992 година. На Клиниката за кардиологија работи на Одделението за коронарна артериска болест, Одделението за ехокардиографија и во консултативната кардиолошка амболанта. Во досегашната работа била раководител на поликардиографската лабораторија и раководител на Лабораторијата за неинванзивна хемодинамика. За помлад асистент по предметите интерна медицина и интерна пропедевтика е избрана во 1987 година. За асистент по истите предмети е избрана во 1993 година, а реизбрана во 1997 година. Постдипломските испити ги завршила со среден успех 9,42. Во 2002 година е избрана во звањето научен соработник, а во 2007 година во звањето виш научен соработник на Катедрата за интерна медицина.

Наставно-образовна дејност

Како виш научен соработник на Медицинскиот факултет во Скопје учествува во наставата, предавањата и вежбите, по предметите клиничко испитување и интерна медицина со клиничка практика за студентите по: општа медицина, стоматологија, фармација, Вишата медицинска школа и Факултетот за медицински сестри, логопеди, физиотерапевти, фамилијарна и ургентна медицина, како и за специјализанти по интерна медицина. Ментор е на специјализанти и студенти по интерна медицина.

Научноистражувачка дејност

На Медицинскиот факултет во Скопје го одбрала својот магистерски труд "Лево атријално (митрално) П кај митрална стеноза со пулмонална хипертензија" и ја одбрала докторската дисертација "Миокарден реинфаркт-дијагноза, тек и прогноза". Соработник и учесник е на изработен национален научноистражувачки проект финансиран од Министерството за наука на Р. Македонија. Коавтор е на позитивно рецензиран универзитетски учебник-практикум издаден и во употреба на Медицинскиот факултет во Скопје. Автор и коавтор е на над 133 стручно-научни трудови и учесник на конгреси, симпозиуми, секции и член на организациони и програмски одбори. Ментор е на повеќе студентски трудови. До последниот избор објавила и рецензирани 'и се 109 труда во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје под бр.: 493/87, 600/93, 691/97, 778/01, 780/01, 803/02, 803/02, 811/02, 927/07.

Стручно апликативна дејност

Кандидатката е со завршена специјализација и коавтор е на поглавјето „Митрална валивуларна болест, митрална стеноза и митрална регургитација“, на практикумот по интерна медицина. Учесник/соработник е на научно-апликативната студија „Третман на Raynaud феноменот со нискоенергетска ласеротерапија“.

Дејности од поширок интерес

Стручни студиски престои имала на Институтот за срцеви заболувања во Сремска Каменица и во Универзитетската кардиолошка клиника „Епендорф“ во Хамбург, Германија. Била член на организациони и програмски одбори на научно-стручни собири, национални и/или со меѓународно учество. Член е на Здружението на кардиолозите на Македонија, Европското кардиолошко здружение, Светската асоцијација за срце, Ехокардиографското здружение на Македонија, Здружението на лекарите на Македонија и на Црвениот крст на Македонија.

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Весна Радосав Радуловиќ Божиновска

Институција:

Медицински факултет - Скопје

Научна област:

Интерна медицина – кардиологија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Назив на активност:	Поени
Одржување на настава	
Прв циклус студии	
- општа медицина бр.на часови *0.04	
- високи стручни школи 5*0.04*5	1.0
Втор циклус студии	
- специјализација/интерна медицина 5*0.05	0.25
- магистерски студии/кардиологија 2*0.05	0.10
Одржување на вежби (клинички)	
Во период од 2007 до 2008 година	
- Интерна медицина /3*15*0.03*2	2.7
- Интерна пропедевтика / 2*15*0.03*2	1.8
- Интерна медицина за стоматолози /2*15*0.03*2	1.8
Во период од 2008 до 2012 година	
- Интерна медицина /8*4*0.03*2*4	7.68
- Клиничко испитување/4*2*0.03*2*4	2.52
- Интерна медицина за стоматолози /2*15*0.03*2*4	7.2
- Интерна медицина-клиничка пракса, ментор /56*0.03*2*3	10.08
- Ургентна медицина /2*2*0.03*2*3	0.72
- Семејна медицина /2*2*0.03*2*3	0.72
- Интерна медицина за фармацевти/3*3*0.03*4	1.08
Ментор на специјалистичка работа 6	6.0
-специјализација интерна медицина-турнус кардиологија – 10 кандидати/4 недели/10*4*0.06*10	24.0
-досудукација на семејна медицина1 кандидати /1 недела/ 40*1*0.06* 2	4.8
Консултации со студенти 50 студенти*0.002*2*5=1.0	1
Настава во школи и работилници -учесник 2	2
Консултации со студенти во рамките на здравствената клиничка	2

практика 10 специјализанти *0.2=2.0.	
Вкупно:	70.25

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЛНОСТ

Назив на активноста:	Поени
Учесник во национален научен проект	3
Монографија -магистерски труд -докторска дисертација	8 8
Дел од монографија	4
Труд со оригинални научни резултати, објавен во референтно научно/стручно списание (1) Христова Антова Е, Георгиевска Исмаил Љ., Србиновска Е., Спиrowsка В., Радуловиќ В., и сор.: Ехокардиографски параметри како предиктори за упатување на пациентите со аортна валвуларна стеноза на валвуларен рендасман. Physioacta 2:2.171-180, 2008.	2.4
Секциско предавање на научен/стручен собир (2) Радуловиќ Божиновска В.: Евалуација на митрална стеноза. Симпозиум за базична ехокардиографија, Скопје, 2012. Радуловиќ Божиновска В.: Улога на ехокардиографијата во процена на перикардни изливи Симпозиум за базична ехокардиографија, Скопје, 2012.	2
Учество на научен/стручен собир со труд-усна презентација (4) Радуловиќ В.: Кардиоскларотични промени кај системска склероза- електрокардиографски наод. 2. македонски кардиолошки конгрес со меѓународно учество, Охрид.2002. Радуловиќ В.: Ангина пекторис кај пациенти со хипертензија и нормална коронарографија. III Македонски кардиолошки конгрес со меѓународно учество, Охрид.2007. Радуловиќ Божиновска В.: Коронарен скор кај пациенти со митрална инсуфициенција индицирана од исхемична болест на срцето. Прв македонски ревматолошки конгрес со меѓународно учество. Охрид, 2009. Радуловиќ В.: Клинички и електрокардиографски карактеристики на пациентите со нестабилна ангина пекторис и повеќесадова коронарна болест. IV македонски кардиолошки конгрес со меѓународно учество. Охрид, 2010.	4

Учество на научен/стручен собир со постер (2)

Радуловиќ В.: Кардиоскларотични промени кај системска склероза-електрокардиографски наод. 2. Македонски кардиолошки конгрес со меѓународно учество, Охрид, 2002

Радуловиќ Божиновска В., Спировска В., Јованова С., Отљанска М., Чанароска Т: Ехокардиографска дијагноза на руптура на интервентрикуларен септум како компликација на акутен инфаркт на миокардот-приказ на случај. 1. Интернационален симпозиум за ехокардиографија. Охрид, 2003.

1

Апстракт објавен во зборник од конференциисо меѓународно учество (21)

Радуловиќ В., Христова Е.: Ангина пекторис кај пациенти со хипертензија и нормална коронарографија. Макед. прегл. 61:С68,17,2007.

Lazarov L., Caev M., Kotevski V., Tosev S., Radulovic V. and sor.: Ventricular fibrillation and tachycardia following acute myocardial infarction. Abstract Book, IV Mac Card Cong, 088;96,2010

Srbinska E., Hristova E., Andova V., Georgieva L., Grueva L., Bozinovska V.: Echocardiographic evaluation of chronic mitral regurgitation-what is new. Abstract Book, IV Mac Card Cong, 103;106,2010..

Груева Л., Србиновска Е., Спировска В., Георгиевска Љ., Божиновска В. и сор.: Енормно голема лева преткомора-приказ на случај. Макед Кард Конг, 132p;129,2010.

Радуловиќ В., Србиновска, Е., Јованова С., Груева Л., Христова Е., Отљанска М., Андова В.: Клинички и електрокардиографски карактеристики на пациентите со нестабилна ангина пекторис и повеќесадова коронарна болест. Макед кард конг, 15p;48,2010

Радуловиќ В.и сор.: Кардиоскларотични промени кај системска склероза-електрокардиографски наод. Книга на извадоци 2. Макед кард конг., 14.16:175,2002

Шубеска С., Тошев С., Божиновска В. и сор.: Атероген профил на масти кај висцерална дебелина со дијабет и кардиоваскуларни компликации. Книга на извадоци. 2 Макед. кард. конг., 14.46:189,2002.

Божиновска Ц., Поповски Н., Радуловиќ В и сор.: Кардиореспираторен одговор кај акутни труења со јаглен моноксид. Книга на извадоци, 2 Макед. кард. конг., 14.7:170-171,2002.

Христова Е., Србиновска Е., Жантева М., Божиновска В.: Индикации за катетеризација кај тешка валвуларна аортна стеноза-корелативна анализа на доплерехокардиографија и катетеризација,. Книга на извадоци, 3. Макед. кард. конг., 69:60,2006.

Отљанска М., Сидовска В., Спировска В., Јованова С., Radulovic V., Hristova E.: Effect on borderline hypertension of echocardiographic parameters. 1-st International symposium on echocardiography. 15.3P;166,2003.

Отљанска М., Сидовска В., Спировска В., Ношпал М., Србиновска Е., Јованова С., Радуловиќ В., Христова Е., Мешкова С.: ИМТ-индикатор за васкуларни промени кај гранична хипертензија. 1. Интернационален симпозиум за ехокардиографија. 15.2;167,2003.

21

Proevska D., Tosev S., Bosevski M., Bozinovska V., Jovanova S., Otljanska M., Caparoska E.: Systemic emboly as a complication of intracardiac thromb – case raport. 1-st International symposium on echocardiography. 14.4P;162.2003. Радуловиќ Божиновска В., Спироска В., Јованова С., Отљанска М., Чапароска Т.: Ехокардиографска дијагноза на руптура на интервентрикуларен септум како компликација на акутен инфаркт на миокардот-приказ на случај. 1. Интернационален симпозиум за ехокардиографија. 12.1П;147.2003. Проевска Д., Спироска В., Жантева М., Божиновска В., Христова Е.: Бактериски ендокардитис на нативна аортна валвула-наши искуства. 1. Интернационален симпозиум за ехокардиографија. 9.3П;125.2003. Чапароска Т., Андова В., Божиновска В., Арнаудова Ф., Спироски И.: Конгенитални малформации на левата комора и белодробна тромбоемболија. 1. Интернационален симпозиум за ехокардиографија. 8.15П;121.2003. Ношпал М., Спироска В., Отљанска М., Јованова С., Георгиевска Љ., Радуловиќ В., Андова В.: Комбиниран дефект на интраатријалниот и интравентрикуларниот септум-приказ на случај. 1. Интернационален симпозиум за ехокардиографија. 8.10П;117.2003. Проевска Д., Спироска В., Жантева М., Јованова С., Ношпал М., Божиновска В., Отљанска М.: Ехокардиографски предности и ограничувања при поставување на дијагноза- приказ на случај. 1. Интернационален симпозиум за ехокардиографија. 7.11П;105.2003. Христова Е., Србиновска Е., Жантева М., Божиновска В.: Аортна стеноза и хеморагичен синдром,-приказ на случај. 1. Интернационален симпозиум за ехокардиографија. 7.5П;101.2003. Јованова С., Спироска В., Георгиевска-Исмаил Љ., Србиновска Е., Радуловиќ В., Отљанска М., Проевска Д.: 1. Интернационален симпозиум за ехокардиографија. 4.5П;81.2003.	
Вкупно:	53,4

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЛНОСТ

Назив на активноста:	Поени
Завршена специјализација	2
Поглавје во книга – коавтор	2
Клиничка или научно апликативна студија во област на медицински науки и здравство – учесник	1
Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир со меѓународно учество (4)	4
Студијски престој во странство (2)	1
Вкупно:	10

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	70,25
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	53,4
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	10
Вкупно:	133,65

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Вера Спироска, претседател с.р.
2. Проф д-р Митко Каев, член с.р.
3. Проф д-р Биљана Сидовска-Ивановска, член с.р.
4. Проф Д-р Бранкица Крстевска, член с.р.
5. Проф Д-р Дејан Докиќ, член с.р.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на увидот во доставената документација и бодирањето согласно образецот кон извештајот за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Рецензентската комисија утврди дека кандидатите в. н. сор д-р Силвана Јованова, в. н. сор.д-р Лујза Груева и в. н. сор. д-р. Весна Радуловиќ-Божиновска ги исполнуваат условите предвидени за избор во научни советници. Рецензентската комисија има чест и задоволство на Наставно-научниот совет на Медицински факултет во Скопје да му предложи да ги избере кандидатите в. н. сор. д-р Силвана Јованова, в. н. сор.д-р Лујза Груева и в. н. сор. д-р Весна Радуловиќ-Божиновска во звањето научен советник.

Рецензентска комисија

1. Проф. д-р Вера Спироска, претседател	с.р.
2. Проф. д-р Митко Каев, член	с.р.
3. Проф. д-р Биљана Сидовска-Ивановска, член	с.р.
4. Проф. д-р Бранкица Крстевска, член	с.р.
5. Проф. д-р Дејан Докиќ, член	с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ ЗА УЧЕБНИК „ХУМАНА БЕЗБЕДНОСТ“ ОД АВТОРКАТА ПРОФ. Д-Р МАРИНА МИТРЕВСКА

Врз основа на член 38 од Правилникот за внатрешните односи и работењето на Филозофскиот факултет во Скопје во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и член 16 од Правилникот за организирање на издавачката дејност на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје, на својата XXVIII редовна седница одржана на 18.VI 2012 година, донесе одлука за назначување на Рецензентска комисија за учебникот „Хумана безбедност“, во состав: проф. д-р Антон Гризолд и проф. д-р Билјана Ванковска.

По опсежното разгледување на ракописот, рецензентот до Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Учебникот „Хумана безбедност“ е прво издание на авторката проф. д-р Марина Митревска, редовен професор на Институтот за безбедност, одбрана и мир при Филозофскиот факултет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Ракописот со наслов „Хумана безбедност“ е обработен на 180 страници. Основниот текст на трудот зафаќа 174 страници, со библиографски анекс на 6 страници, со 89 референтни единици, од кои 15 на македонски јазик, а другите на англиски јазик.

Учебникот е усогласен со критериумите за наставниот процес според правилата на ЕКТС и според студиската програма за предметот хумана безбедност, кој се изучува во втора студиска година, односно во трет семестар на прв циклус студии (код 0302, ЕКТС: 6 и фонд на часови 3+2) на Институтот за безбедност, одбрана и мир на Филозофскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Учебникот е актуелен со оглед на тоа што ги следи современите трендови во областа на хуманата /човековата безбедност.

Значајно е да се истакне посебната примена на овој учебник, и тоа за три конституенти: за студентите кои го изучуваат предметот хумана безбедност, за академските работници и за институциите кои треба да го имплементираат концептот за хумана безбедност. Имајќи го ова предвид, авторката формулирала три посебни целини за секој конституент.

Поаѓајќи од целите на учебникот, авторката напишала современ и сопфатен учебник. За таа цел користела обемна литература која го обработува овој проблем, но концентрацијата е насочена кон оние автори кои имале најсилно влијание во проучувањето на хуманата безбедност.

Секоја од главите во книгата ги има следниве карактеристики, и тоа: тие го фокусираат вниманието при читањето и служат како сеопфатна проверка на совладаното и мерка за способноста да се одговори на поставените прашања. Во секоја глава авторката ги дефинирала, ги објаснила и ги споредила соодветните аспекти од проблематиката на хуманата безбедност. Авторката, при пишувањето на книгата, користела странска и

домашна литература од понов датум, како и неколку капитални дела кои се носечки во делот на безбедноста и хуманата безбедност.

Освен Предговор, Вовед и селектирана библиографија, ракописот е солидно методолошки структуриран во повеќе глави, подглавја и потпоглавја, меѓу кои има логична поврзаност и редослед.

Првиот и вториот дел од трудот се однесуваат на утврдување на безбедноста како концепт, односно се согледуваат современите правци во развојот на теоријата на безбедноста, како и видовите на безбедноста и современите карактеристики на безбедноста.

Третата глава се однесува на концептот за хумана безбедност. Во овој дел е содржана анализата на генезата и дефинирањето на хуманата безбедност. Имено, авторката поаѓајќи од анализа на концептот за хумана безбедност, како контраст, доаѓа до заклучок дека примарен референтен објект на безбедноста е индивидуата. Во тој контекст е разработена мрежата на хумана безбедност, која ја спроведува безбедносната политика која се однесува на потребните услови за заштита и безбедноста на поединецот и општеството.

Во четвртиот дел, вниманието им е посветено на оние актери што се инволвирани во промовирање на концептот за хумана безбедност. Притоа, опфатени се ООН и ЕУ. Во овој дел, во посебни поглавја се разработени овие организации, при што посебно се анализира нивната улога во остварувањето на концептот за хумана безбедност.

Во петтиот дел, акцент е ставен на препознавање на хуманата димензија на безбедноста преку анализа на предизвиците и перспективите за концептот за хумана безбедност во Македонија.

Заклучок и предлог

Учебникот „Хумана безбедност“ од авторката Марина Митревска е од исклучително значење за студентите и за академските работници, бидејќи со овој учебник се пополнува дефицитот на учебничка литература од областа на хуманата безбедност. Сето кажано во оваа рецензија претставува основа за најтопла препорака за печатење на трудот, што е и единствен начин резултатите на ова истражување да станат достапни за студентите на сите три циклуси на студирање, а тој да ги оствари научните и општествените цели кои си ги поставил. Согласно со сите наведени причини, Рецензентот има особена чест на Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје да му предложи да го усвои овој позитивен извештај и да го одобри неговото печатење.

Рецензент

Ред. проф. д-р Антон Гризолд, с.р.

Љубљана, 26.6.2012

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ ЗА УЧЕБНИК „ХУМАНА БЕЗБЕДНОСТ“, ПОДНЕСЕН ОД
АВТОРОТ ПРОФ. Д-Р МАРИНА МИТРЕВСКА, РЕДОВЕН ПРОФЕСОР НА
ИНСТИТУТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ, ОДБРАНА И МИР ПРИ ФИЛОЗОФСКИОТ
ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на член 38 од Правилникот за внатрешните односи и работењето на Филозофскиот факултет во Скопје во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и член 16 од Правилникот за организирање на издавачката дејност на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје, на својата XXVIII редовна седница одржана на 18. VIII 2012 година, донесе одлука за издавање на учебник и назначување на Рецензентска комисија за учебникот „Хумана безбедност“, во состав: проф. д-р Антон Гризолд и проф. д-р Билјана Ванковска.

По прегледот на приложениот ракопис, рецензентот до Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје го доставува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Учебникот „Хумана безбедност“ е прво издание на авторот проф. д-р Марина Митревска, редовен професор на Институтот за безбедност, одбрана и мир при Филозофскиот факултет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Ракописот зафаќа 180 компјутерски обработени страници. Основниот текст на трудот зафаќа 174 страници, со библиографски анекс на 6 страници, со 89 референтни единици, од кои 15 на македонски јазик, а другите на англиски јазик. Учебникот е изработен во согласност со студиската програма за прв циклус студии на Институтот за безбедност, одбрана и мир. Според својата цел и намена, учебникот ќе служи како задолжителна литература по предметот хумана безбедност (трет семестар на прв циклус студии, со код 0302, ЕКТС:6, фонд на часови 3+2) и предметот хуманитарни аспекти на мирот и безбедноста (втор семестер на втор циклус студии по мир и развој, 15 часа, 5 кредити).

Првото издание на овој труд е резултат на академскиот предизвик на авторот за да се пополни одредена празнина и да се задоволи изразената потреба од еден современ учебник од областа на безбедноста, во чии рамки е и хуманата безбедност. Во содржината на ова издание на учебникот се презентирани релативно голем број нови извори, со што се доби претстава за користената релевантна литература и за обемот на употребената странска литература.

Анализа на трудот

Во анализата на клучните теоретски елементи на трудот, што се опфатени во првата и втората глава, се тргнува од аспект на анализа на брзите и динамични промени кои со себе донесоа голем број на нови ризици

и опасности како по безбедноста на државите, така и по личната безбедност на луѓето. Оттука, во услови на изменетата безбедносна средина, се наметнува потребата од хуманизирање на безбедноста. Имено, надградувајќи го претходното теориско елаборирање на проблемот, авторот Митревска поаѓа од сеопфатна анализа на основите на концептот за хумана безбедност. Имено, за таа цел детално ја анализира генезата на идејата за хуманата безбедност, имплементацијата на хуманата безбедност, европската доктрина за хуманата безбедност како и современите карактеристики на хуманата безбедност.

Оттука, трудот го подвлекува значењето на актуелноста на проблемот кој се истражува и кој ја наметнува потребата од развој на мрежа на хуманата безбедност. Оваа го потенцира и фактот што загрозувањето на мирот и безбедноста во основа го изменија редоследот или својот приоритет.

Она што овој труд го потенцира е потребата од брза имплементација на актите со кои се институционализира концептот на хуманата безбедност. Оттука, авторот Митревска ја извлекува базичната констатација дека препознавањето на хуманата димензија на безбедноста е предизвик и за Република Македонија, која треба да го забрза имплементирањето на регионалната комплексност како клучна рамка за концептуализација и практикување на хуманата/човековата безбедност преку регионалните и локалните перспективи.

Од методолошки аспект може да се заклучи дека поставениот концепт на изработка на трудот е реализиран. Трудот, според основните методолошки стандарди, претставува логична и заокружена целина. Содржината, во целост, претставува пропорционален ракопис со успешна коресподентност меѓу сите поглавја. Ракописот е пишуван на разбирлив јазик и во функција на точноста на излагањето.

Заклучок и предлоџ

Учебникот „Хумана безбедност“ од авторот Марина Митревска се темели на обемен теориски материјал, заснован на разработена теориско-методолошка рамка. Ракописот претставува извонредно значаен научен труд. Поради тоа, **рецензијата** има особена чест, на **Наставно-научниот совет** на Филозофскиот факултет во Скопје да му предложи да го усвои овој позитивен извештај и да го одобри неговото печатење и користење во универзитетската настава.

25.6.2012 год.

Рецензија

Проф. д-р Билјана Ванковска, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „СОВЕТОДАВНАТА
НАДЛЕЖНОСТ НА МЕЃУНАРОДНИОТ СУД НА ПРАВДАТА:
ПРАВНИ ПОСЛЕДИЦИ ОД СОВЕТОДАВНИТЕ МИСЛЕЊА НА
СУДОТ”, ИЗРАБОТЕНА ОД М-Р ДАРКО КОСТАДИНОВСКИ,
ПРИЈАВЕНА НА ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ”, ВО
СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, на својата седница одржана на 18.6.2012 година, донесе Одлука број 02-1016/132, со која формираше Комисија за оцена и одбрана на докторската дисертација на кандидатот м-р **Дарко Костадиновски, со наслов „Советодавната надлежност на Меѓународниот суд на правдата: правни последици од советодавните мислења на Судот“**. Со Одлуката, за членови на Комисијата се именуваат: проф. д-р Поликсена Гавроска, проф. д-р Љубомир Д. Фрчкоски, проф. д-р Сашо Георгиевски, проф. д-р Тања Петрушевска и проф. д-р Тони Дескоски.

Комисијата во наведениот состав со внимание ја прочита и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Предмет, хипотеза и методи на истражувањето

Кандидатот на самиот почеток, во воведните белешки, јасно ги поставува предметот и рамката на истражување во трудот, која согласно со поставените цели, припаѓа на областа на меѓународното право.

Како примарна цел на истражувањето, кандидатот го истакнува утврдувањето на правната вредност и последиците од советодавните мислења, значењето, употребата и примената во практика на советодавната функција и надлежност на МСП. Кандидатот преку анализа и истражување ја обработува и ја разјаснува доста противречната примена на оваа надлежност на Судот, односно вистинската улога на оваа функција *vis a vis* судската функција на МСП. Во трудот, анализата на советодавната надлежност на Судот се прави во светлина на клучната институционална цел на ОН - решавањето на меѓународните спорови на мирен начин.

Втората цел на овој труд е преку сознанијата до кои ќе се дојде со истражувањето, да се извлечат одредени заклучоци, кои можат да послужат како основа за предлози и сугестии за подобрување на оваа надлежност на Судот и, секако, за идната улога и перспективите на советодавните мислења.

Повикувајќи се на досегашната практика на Судот во вршењето на советодавната функција, особено најновата, кандидатот правилно оценил дека има доволно основа и материјал за една целосна и комплексна анализа, преку која треба да се постигнат целите на трудот. Кандидатот забележува дека поради потребата за легалност и легитимност на правните акции на

органи на ОН и државите, на оваа функција на Светскиот суд треба да се посвети поголемо внимание од досегашното, како во меѓународно - правната теорија и наука, така и во светлина на актуелните иницијативи за реформи на ОН. Во тој контекст, основните хипотези на истражувањето, од кои кандидатот поаѓа, се:

1. досега дадените советодавни мислења, со својот квалитет и правен авторитет, со ефектите и правните последици кои ги предизвикаа, придонесоа да се изгуби хиерархиската поставеност на двете надлежности на Судот (советодавната и судската). Односно, советодавните мислења со својот авторитет кој почива на нивната правна заснованост, се следат и се почитуваат. За потврдување на оваа хипотеза, кандидатот детално истражува каква е вредноста, ефектите и правните импликации од советодавните мислења на МСП;
2. најновите иницијативи и идеи, како иницијативата на меѓународните организации и трибунали (судови) – надвор од системот на ОН, да им биде дадена можноста преку Генералното собрание на ОН, да бараат советодавни мислења за прашања од општото меѓународно право кои се појавуваат во случаите истакнати пред нив, или идејата генералниот секретар да биде овластен непосредно да бара советодавни мислења, и посебно, можноста за судска ревизија на актите на СБ и Генералното собрание преку советодавната надлежност (уставната улога на МСП), одат во насока на зајакнување на оваа функција на Судот. Советодавната функција на МСП, поради карактеристиките кои ги поседува, може да послужи како т.н “помека опција”, која е поприфатлива од државите во решавањето на меѓународните спорови. Кандидатот го разгледува прашањето дали сето ова придонесува кон промоција на своевидна, нова судска меѓународна инфраструктура;
3. преку оваа надлежност, МСП е нешто повеќе од главен судски орган на ОН, т.е. со оваа надлежност амбициите на Судот одат над неговата генерална поставеност. Таквата поставеност, институционалната врска меѓу судот и ОН, органската (хиерархиската) поврзаност со главните органи - СБ и Генералното собрание, со специјализираните агенции, често креира контроверзни ситуации, кои во интерес на правната сигурност во меѓународното општество, во трудот, внимателно се разгледуваат и се анализираат;
4. МСП има круцијална улога во прогресивниот развој на меѓународното право. Во трудот се анализира однесувањето на МСП во случаи кога е исправен пред предизвикот да ја толкува Повелбата, одлуките на СБ и Генералното собрание, а посебно внимание се посветува на случаи кога се соочува со различно толкување на Повелбата од страна на СБ.

Трудот обработува и низа други прашања поврзани со поставената тема и е структуриран на начин на кој прегледно ќе биде отсликана логичката поврзаност и значењето на одделните делови, за јасно да се извлечат соодветни одговори на поставените цели, и јасно да се потврдат поставените хипотези, во форма на заклучоци. Кандидатот се стреми да даде конкретен научен придонес, како преку осознавање и разјаснување на

вредноста и перспективите на советодавната функција на МСП, така и преку предлагање на мерки за натамошниот развој на оваа негова надлежност.

За реализација на основната и другите цели на истражувањето, како и за проверка на поставените хипотези, применети се соодветни научноистражувачки методи. Истражувачката методологија во овој труд, се засновува на примена на вообичаените методи на правната наука, пред сè анализа на содржина на документи, и тоа од различни извори: а) акти и документи кои се однесуваат на статусот, надлежностите и функционирањето на МСП; б) пресуди, мислења, образложенија, како и коментари на самиот Суд, односно на документи на страните што се инволвирани или засегнати; в) национални документи на засегнатите страни; г) теориски и истражувачки трудови, извештаи, студии и статии во врска со функциите и статусот на МСП, развојот на меѓународниот правен поредок и реформите на ОН.

Кандидатот ги извлекува основните принципи од советодавните мислења издадени од МСП со анализа на фактите, во онаа мера во која е тоа потребно, заради подобро разбирање на самите принципи. Комбинацијата на методолошкиот пристап е врз основа на:

1. анализа на фактичките околности на одредени случаи, евентуална критика на решенијата (некој вид case study на неколку случаи на советодавни мислења на Судот);
2. оставање на страна на фактичките околности и на решенијата со извлекување од тие мислења она што како принцип или правило на меѓународното право може да се извлече од нив.

Трудот содржи елементи на историска и статистичка анализа, особено за дејноста на МСП иако во него превладува теориско-аналитичкиот пристап кон изворите и сознанијата. Често, во текстот има и примери на компаративна анализа. Употребата на овие неколку методи, комплементарно, цели кон збогатување на епистемолошката, односно сознајна, потоа хеуристичка, па и телеолошка вредност на целото истражување. Намерата на кандидатот е да даде прилог кон дебатите поврзани со достигнувањата, проблемите и перспективите на советодавната надлежност на МСП, па и воопшто на неговиот статус, надлежности и функции во современиот меѓународен правен поредок.

2. Приказ на докторската дисертација (структура и содржина)

Докторската дисертација е структурирана во вовед и четири глобални целини, од кои последната е посветена на заклучните согледувања. При изработката на докторската дисертација е користена обемна литература, 137 библиографски повикувања, 69 статии и 11 наслови на колекции од повеќе автори. За одбележување е фактот што кандидатот се реферира на трудови и статии, ставови и мислења на најеминентните автори во теоријата, кои го проучуваат дејствувањето на МСП, неговите надлежности, перспективите на Судот, но и генерално, на меѓународното право. Најголемиот број од нив се

поранешни или актуелни судии на МСП. Во трудот се користени и бројни меѓународни правни извори, регулативи и веб страници, меѓу кои како драгоцен извор за истражување се истакнува веб страницата на Меѓународниот суд на правдата.

Докторската дисертација содржи 257 страници компјутерски отчукаан текст, согласно со критериумите за ваков труд, а во него се употребени 650 повикувања и реферирања, со фусноти.

Кандидатот прави добра структурална и содржинска поставеност на трудот.

Во првиот, **воведен дел**, даден е краток опис на пошироката област кон која припаѓа трудот и дадено е образложение за општествената и научна оправданост на темата, која е предмет на истражување. Во овој дел се поставени целите на истражувањето, како и хипотезите од кои кандидатот поаѓа при истражувањето, како и научноистражувачките методи кои се употребуваат, за нивно постигнување, односно потврдување.

Во вториот дел, со наслов **Меѓународните спорови и Меѓународниот суд на правдата**, кандидатот сосема оправдано го разработува теоретскиот аспект на меѓународните спорови, како и начините, средствата, но и тешкотиите за нивно решавање. Особено значаен е освртот на улогата на меѓународното право во решавањето на меѓународните спорови. Кандидатот детално ја разработува улогата на ОН во мирното решавање на спорите со фокусирање на дејствувањето и надлежноста на МСП. Во овој дел се разгледува историскиот развој, организацијата и постапката, а направен е и општ преглед на надлежностите на Судот.

Кандидатот извлекува низа заклучоци на чија основа во подоцнежните глави дава објаснувања и одговори на поставените цели, односно ги потврдува појдовните хипотези. Во овој дел се дава јасен приказ на улогата на правото и судењето во меѓународните односи. Кандидатот објаснува зошто е тешко да замислиме судство без право, додека право без судство и пресудување е нормална ситуација во меѓународните односи, но и позитивно одговара на дилемата: дали правните норми и правила имаат некаква вредност без судска процедура?

Кандидатот прави анализа на неуспехот на ОН да обезбедат одржлив и функционален систем за одржување на мирот и безбедноста и за решавање на меѓународните спорови.

Во третиот дел, со наслов **Советодавната надлежност на Меѓународниот суд на правдата**, кандидатот прави исцрпна анализа на оваа надлежност на Судот. Целосниот приказ започнува со потеклото и создавањето на советодавните мислења, преку поимот и правната природа на овие мислења. Анализата која ја прави кандидатот во овој дел има широк истражувачки спектар на релевантни сегменти, чија целовитост е неопходна за правилно разбирање на централната тема на трудот. Така, кандидатот правната вредност и значењето на советодавните мислења ја извлекува

преку споредба со надлежноста на Судот да решава спорови, односно преку споредбата со пресудите на Судот. Кандидатот се осврнува на значајни сегменти како: карактерот на поставеното прашање, правото (или должноста) на Судот да одговори на поставеното прашање, дали државите можат да го спречат Судот да даде мислење, ја анализира досегашната состојба на прифаќање – ефектуирање на советодавните мислења. Во овој дел, кандидатот ја објаснува контроверзната природа на советодавната надлежност и контроверзната природа и значењето на советодавните мислења. Сето ова кандидатот го прави преку комплексна и детална анализа за разјаснување на сложениот однос на МСП со главните органи на ОН, особено со СБ. Во тој контекст, кандидатот ја разгледува можната поделба на власта меѓу МСП и СБ, мандатите на двата органа онака како што се поставени во Повелбата на ОН, онака како што се толкува во обичајното право на МСП, и ја разгледува можноста за судска ревизија на одлуките на СБ од страна на Судот. Кандидатот дава и коментар за односот генерален секретар на ОН со МСП.

Преку ваквата анализа, кандидатот ја потврдува советодавната функција на МСП како т.н “мека опција” во мирното решавање на спорите. Ова е една од клучните констатации и, според кандидатот, можна иновација во погледот на иднината на оваа функција на МСП. Кандидатот ова го аргументира со фактот дека голем број од мислењата, особено оние во последните две декади, третираат одредени клучни сегменти, доминантно правни, од еден поширок комплекс на прашања за актуелни спорови меѓу државите, кои меѓу другото се третирани и од СБ и од Генералното собрание на ОН. За да ја потврди оваа хипотеза, кандидатот се осврнува на мислењата за Судот и еднострано прогласената независност на Косово, кои предизвикаа и се уште предизвикуваат правни, но секако и политички импликации.

Кандидатот доаѓа до констатација дека примарната идеја за воспоставување на институтот советодавно мислење ја надминува суштинската рамка во која беше поставена (пред околу 100 години), и истакнува една нова, радикално променета советодавна надлежност на Судот, која веројатно неизбежно, ќе станува уште позначајна и ќе биде подложна на промени и приспособувања. Кандидатот заговара, во перспектива, на советодавната надлежност да се гледа како исклучително значајна алатка во надминувањето на меѓународните спорови, затоа што таа е поприфатлива за државите поради нејзиниот ‘помек карактер’ споредено со парничната надлежност. Со ваквата анализа кандидатот потврдува некои од поставените хипотези, и токму поради заклучоците до кои доаѓа, тој критички се осврнува на иницијативите за реформа на СБ. Доминантната критика е дека сè уште во системот на ОН поголемо внимание и се посветува на политиката, наспроти меѓународното право. Кандидатот го критикува немањето разбирање и недостатокот на визија, во дебатите за реформи на СБ, т.е. на Светската организација, барем на ниво на дебати да се вклучат и прашања како: разјаснување на сложената врска меѓу МСП и СБ (која произлегува од хибридната, па дури и квазисудска природа на СБ), зајакнување на позицијата на Судот преку негово реформирање.

На крајот, кандидатот извлекува една општа дефиниција на советодавните мислења која повеќе претставува ориентир за запознавање со поимот и правната природа на советодавните мислења, отколку обид за нивно прецизно одредување.

Заклучоците во овој дел се и основата на која кандидатот извлекува препораки во заклучните согледувања, кои во основа ја нудат вистинската вредност на овој труд.

Во четвртиот дел насловен **Анализа на неколку значајни советодавни мислења**, посебно внимание, во вид на кратки студии на случаи, исцрпно и комплексно, се посветува на неколку советодавни мислења на МСП кои несомнено го свртеа вниманието на светската стручна јавност. Кандидатот заклучува дека дефинитивно со одлучноста и одважноста која Судот ја покажа во нив, тие се вистинска инспирација и охрабрување за перспективите на советодавната функција. Од истражувањето, кандидатот на експлицитен начин ги потврдува поставените хипотези кои се однесуваат на ефектите, вредноста и правните последици од советодавните мислења, како и нивната улога во решавањето на меѓународните спорови. Станува збор за мислењата на МСП во случаите *Услови за прием на државите во членство на ОН од 1948*, *Легалноста од употреба на нуклеарно оружје во вооружен конфликт од 1996*, *Намибија од 1970*, *Правни последици од изградбата на Судот во окупираните палестински територии од 2004* и *Легалноста за еднострано прогласената независност на Косово од 2010*.

Во овој дел, авторот посебно внимание посветува на поврзаноста меѓу мислењето од 1948 година, *Услови за прием на државите во членство во ОН*, и правната контроверза при приемот на Република Македонија во ОН. Тука кандидатот дава еден поинаков поглед и толкување на контроверзната резолуција 817 на СБ, односно аргументирано применува еден поинаков пристап во однос на досега истакнуваните контроверзии во врска со приемот на Република Македонија во членство на ОН. Ваквиот пристап може да биде од посебно значење за Република Македонија, како факт кој треба да се има предвид, при евентуални идни, пред се правни, постапувања по актуелниот проблем со името.

Кандидатот исто така дава една исцрпна анализа на советодавното мислење за еднострано прогласената независност на Косово и правните дилеми кое тоа ги создаде.

Во последниот дел, сумирани се **заклучоците** од истражувањето и врз основа на нив, кандидатот дава **предлози** за зајакнување на советодавната надлежност и функција на МСП. Овде кандидатот на експлицитен начин одговара на поставените цели и аргументирано ги потврдува поставените хипотези. Со предлозите кои ги дава, кандидатот оди и еден чекор понапред. Времето ќе го потврди или визионерскиот, или идеолошкиот пристап на кандидатот. Станува збор за предлози, поткрепени со аргументи и факти кои во овој дел се ефектуираат од истражувањата во претходните делови на трудот. Интересно ќе биде да се следи евентуалниот

одговор на стручната јавност на изнесените заклучоци и препораки, фактите и аргументите во овој труд.

3. Заклучни констатации и предлог

Врз основа на анализата на текстот на докторската дисертација **„Советодавната надлежност на Меѓународниот суд на правдата: правни последици од советодавните мислења на Судот“** од кандидатот м-р Дарко Костадиновски, Комисијата го констатира следново:

1. Кандидатот избрал оригинална тема, научно релевантна и практична, корисна за Република Македонија. Република Македонија веќе ги има користено можностите кои Меѓународниот суд на правдата ги нуди за мирно решавање на спорите, или, во најмала мера, можностите кои ги нуди за расветлување на битни правни прашања од еден актуелен спор. Станува збор за досега необработувана тема, која дава придонес за проширување на сознанијата на нашата меѓународноправна наука и студии.
2. Кандидатот јасно го дефинира предметот на истражувањето и успешно ги поставува и ги потврдува појдовните хипотези. Примената на широк спектар на методи за истражување, систематизирањето на авторитативните дебати, ставови и мислења од најеминентните автори во оваа област, најголем дел од нив, поранешни или актуелни судии на МСП, укажува на една силна методолошка подготвеност и широка отвореност кон научните дебати од страна на кандидатот.
3. Предложената дисертација содржи конзистентна структура и соодветен степен на научна прегледност. Во рамките на конзистентната структурална поставеност на содржината, посебно е значајна анализата на големиот број библиографски единици, како и начинот на цитирање на референците.
4. Кандидатот дошол до повеќе значајни заклучни констатации во поглед на темата на своето истражување, а посебно се значајни предлозите кои ги изнесува, чија научна, но и практична вредност, ќе биде оставена на тестот на времето.

Врз основа на изнесените констатации, Комисијата оценува дека се работи за одлично изработена и особено квалитетна докторска дисертација што ги задоволува сите критериуми за подготвување на самостојни научни трудови од ваков вид. Од овие причини, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, да го усвои овој извештај, со цел да се создадат услови за јавна одбрана на докторската дисертација на кандидатот м-р Дарко

Костадиновски, под наслов “Советодавната надлежност на Меѓународниот суд на правдата: правни последици од советодавните мислења на Судот”.

Членови на Комисијата:

Проф. д-р Поликсена Гавроска с.р.

Проф. д-р Љубомир Д. Фрчкоски с.р.

Проф. д-р Сашо Георгиевски с.р.

Проф. д-р Татјана Петрушевска с.р.

Проф. д-р Тони Дескоски с.р.

Реферат

ЗА ОЦЕНА НА ПОДОБНОСТА НА ТЕМАТА ЗА ИЗРАБОТКА НА ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА ОД Д-Р ЛИНДИХАНА ЕМИНИ СО НАСЛОВ: "ЕВАЛУАЦИЈА НА КАНАЛНА ОПТУРАЦИЈА НА КОРЕНСКИТЕ КАНАЛИ НА ЗАБОТ СО МИКРОКОМПЈУТЕР-ТОМОГРАФИЈА" И ОЦЕНА НА НАУЧНАТА СПОСОБНОСТ НА КАНДИДАТКАТА.

Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, на својата 22-ра редовна седница одржана на ден 22.2.2012 година, по предлог на Научниот одбор на Факултетот, едногласно донесе одлука за формирање на Рецензентска комисија за оцена на подобност на темата за изработка на докторската дисертација од д-р Линдихана Емини со наслов: "Евалуација на канална оптурација на коренските канали со микрокомпјутер-томографија", во состав:

проф. Д-р Марија Накова
доц. Д-р Соња Апостолска
проф. Д-р Миле Царчев
проф. Д-р Снежана Иљовска
проф. Д-р Мирјана Поповска.

По разгледувањето на доставениот материјал, Рецензентската комисија на Наставно-научниот совет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци за кандидатката

Кандидатката Линдихана Емини е родена на 1.8.1975 година во Гостивар РМ. Во учебната 1993/1994 година се запишала на Медицинскиот факултет-отсек стоматологија во Тирана, Р.Албанија каде што и дипломирала во 1998 година со средна оценка 8,78. Во 2009 година ги завршила постдипломските студии на Приштинскиот универзитет каде што со одбрана на магистерскиот труд со наслов *Дејство на препаратите на калциум хидроксид во бактериската флора на заразениите канали* се здобила со звањето магистер на стоматолошки науки.

Активно се служи со македонскиот, англискиот, турскиот, српскиот и српскохрватскиот јазик.

Мислење за предложената тема

Предлог-темата за изработка на докторската дисертација од д-р Линдихана Емини со наслов: *Евалуација на канална оптурација на коренските*

каналите со микрокомпјутер-томографија ги содржи сите елементи и воедно ги исполнува сите услови потребни за ваков вид на научноистражувачка студија.

Воведниот дел и прегледот од литературата содржат сознанија за значењето на каналната оптурација за успехот на ендодонтската терапија, како и материјалите и техниките кои се користени за поквалитетна канална оптурација.

Основна цел на каналното полнење е херметичка оптурација на коренските канали. Со тоа се спречува продирање на течности и бактерии кон foramen apicale, односно реконтаминација на коренскиот канал.

Материјалот и методот што се користат за дефинитивно оптурирање на коренските канали се исто така важни фактори за успехот на ендодонтскиот третман. Материјалите кои се користат за оптурирање на ендодонтскиот простор со нивните особини сеуште не ги задоволуваат во целост нивните цели. Ова го потврдува и фактот дека покрај големиот број на материјали наменети за оптурација на коренските канали и понатаму се бараат материјали со подобри особини.

Од неговото откритие во 1895, рендген - снимката стана главен метод за дијагностицирање, оценување и чување на дентални рендгенски податоци. Во раните 1990, истражувачите (Tachibana и соработниците и Nielasen и сор. 1995) го користеле микро-ЦТ системот за истражувања во областа на ендодонцијата. Авторите ја потврдиле можноста за користење на микро-ЦТ системот во различни подрачја во ендодонцијата, а големата предност што му се дава на овој систем е неинвазивната и недеструктивна метода за работа.

Aghadasl M. и сор. во нивното истражување го оцениле присуството на празнини по каналната оптурација со помош на стандардниот и дигиталниот рендген систем. Авторите заклучиле дека дигиталниот рендген систем се покажал како поефикасен во детектирање на празнини по оптурација на коренскиот канал, во споредба со стандардниот рендген систем, но сепак не добиле статистички сигнификантна разлика.

Hamad M. и сор. имале за цел во нивното истражување да го одредат волуменот на празнини и простори присутни во коренскиот канал по оптурација со различни материјали. За таа цел вклучиле 48 корени поделени на четири групи. Сите групи на заби биле оптурирани со методот на латерална кондензација со различни материјали за оптурација. Како материјали за оптурација користеле гутаперка и Tubuliseal, EndoRez стапчиња и EndoRez цемент, RealSeal стапчиња и RealSea цемент и гутаперка стапчиња и Gutttaflow цемент. Сите групи на заби биле скенирани со микро-ЦТ системот и со специјален софтвер е одреден процентот на празнини и простори во оптурираниот коренски канал. По анализа на статистичките податоци, авторите заклучиле дека во сите групи на заби биле присутни празнини и простори во коренскиот канал. Во групата на заби оптурирани со гутаперка и Tubuliseal биле евидентирани помали проценти на празнини во споредба со другите групи на заби вклучени во истражувањето.

Квантитативната евалуација на методи на обработка и полнење на коренските канали со микрокомпјутер-томографија биле цел на истражување на Metzger Z. и сор. Авторите испитувале 20 корени на заби кои ги обработиле со Ни-Ти инструменти и self-adjusting инструменти. Измерена е површината на обработениот канал со помош на микро-ЦТ систем, а каналите ги оптурирале со АН-26 и гутаперка. Со помош на микро-ЦТ скенерот е извршена проценка на површината на коренот која не е опфатена со материјалот за полнење на коренот. Авторите заклучиле дека коренските канали обработени со self-adjusting инструментите адаптацијата на материјалот за полнење на каналот кон ѕидовите на каналот е подобра во споредба со каналите обработени со Ни-Ти инструменти. Авторите потврдиле дека просечната површина која не е опфатена од материјалот за полнење изнесува 17% за корените обработени со self-adjusting инструментите, додека 44,6% за корените обработени со Ни-Ти инструменти.

Nunez P. и Hoshino E. сметаат дека испитувањето на дефекти на оптурација на коренскиот канал на забот, како и дефектите при оптурација кои не можат да се детектираат со рендгегенски испитувања со сигурност можат да се потврдат со микрокомпјутерска томографија. Авторите во нивното истражување го оценувале квалитетот на каналното полнење со рендген апарат и микро-ЦТ системот. Исто така, авторите ја испитувале и можноста дали макроголот и пропилен гликолот можат да достигнат до апексот на коренот на забот по оптурација со гутаперка и цемент врз база на цинкоксидеугенол. Авторите заклучиле дека празнините и просторите кои не се потврдени со рендген можат лесно да се видат со микро-ЦТ системот. Авторите исто така потврдиле дека присутноста на макроголот и пропилен гликолот во апексот на сите експериментирани корени може да се објасни со присуството на празнините во каналот.

Најдобрата техника за полнење на коренските канали, како и најдобрите материјали, биле цел на истражување и на Monticelli F., и сор. Авторите испитувале која од трите техники на полнења тестирани во ова истражување создава поефикасно запечатување на коренот. Коренските канали биле обтурирани со вертикална кондензација со гутаперка и AX-PLUS, single cone техника со ActiB ГП, и single cone техника со guttaflow. Коренските канали полнети со вертикална кондензација и AX-PLUS селер се покажале порезистенти врз тестот на бактериската пропустливост.

Peng L. и соработниците анализираше десет клинички студии во кои е извршена компарација помеѓу полнењето на коренскиот канал со топла гутаперка и методот на латерална кондензација. Резултатите на оваа метаанализа покажале дека поголема екстензија е потврдена во коренските канали полнети со топла гутаперка, во споредба со каналите полнети со методот на латерална кондензација. Квалитетот на полнењето и постоперативната болка биле исти кај двете испитани групи.

Kajiku L. и соработниците ги споредиле EpiPhany и Gutta-flow системот, со методот на латерална кондензација со цемент и гутаперка, врз бактеријалната пропустливост на obturirane коренски канали. Авторите заклучиле дека каналите полнети со EpiPhany имаат помала пропустливост во споредба со каналите полнети со Gutta-flow и латерална кондензација.

Jung M. и сор. ја испитувале способноста на микро-ЦТ системот за одредување на квалитетот на каналната оптурација. Авторите, по обработката на коренските канали, нив ги оптурирале со гутаперка и AH-Plus. Коренските канали ги скенирале со микрокомпјутерски томограф со резолуција 11 μm . Кај истите коренски канали авторите направиле и хистолошки испитувања и добиените резултати се статистички споредени. Авторите констатирале дека квалитативната и квантитативната статистичка корелација помеѓу хистолошката и микро-ЦТ анализата е висока. Микро-ЦТ системот се нагласува како недеструктивен метод за оценување на квалитетот и составот на каналната оптурација.

Manocci F. и сор. ја испитувале способноста на вертикалната кондензација и Guttaflow системот за оптурација на коренскиот канал со помош на микро-ЦТ системот. Авторите потврдиле дека со техниката на вертикална кондензација можно е да се obturira поголем волумен на коренскиот канал, за што се добиени статистички сигнификантни податоци во споредба со Guttaflow системот. Не се покажале статистички сигнификантни разлики на двете техники на оптурација во апикалните 3 мм на коренот. Двете техники покажале поголем волумен на оптурација во коронарниот дел во споредба со апикалната третина.

Колкава е можноста со рендген испитување да се евидентираат дефекти во каналната оптурација и кој систем би бил поефектен во оценување на каналната оптурација, методите и материјалите за оптурација, ја иницирале и идејата да се испитаат овие системи и методи и да се постават целите на оваа студија, и тоа:

- да се процени со помош на рендгенографска снимка квалитетот на каналната оптурација;
- да се процени квалитетот на каналната оптурација со помош на дигиталниот рендген систем;
- да се одреди тоталниот волумен на каналот на коренот опфатен со оптурација со помош на микрокомпјутерската томографија;
- да се одреди процентот на празнини и простори во внатрешноста на каналот од коренот со микрокомпјутерската томографија
- да се одреди процентот на волуменот на биоматеријалот во каналот од коренот и тоталниот волумен на каналот.

Добиените податоци ќе помогнат во откривање и потврдување на фактите како некавалитетната канална оптурација придонесува за појава на периапикални патози во постоперативниот тек.

Во оваа студија ќе се истражуваат вкупно осумдесет хумани заби, а експериментот ќе се реализира ин витро. Во овој труд ќе бидат вклучени фронтални хумани екстрахирани заби и заби кои имаат кривини на коренот помали од 10°(степени) селектирани според техниката на Schneider. Во експериментот нема да бидат вклучени заби со неразвиени корени, со оптурирани коренски канали и кариес на коренот од забот. Забите по екстракција ќе се плакнат со физиолошки раствор за да се отстрани крвта и ќе се чуваат во вештачка плунка. Забите ќе се декоронираат со дијамантски борери 1 мм над глеѓно-цементната граница, за да се постигне должина на коренот до 12 мм.

Одредувањето на должината на коренскиот канал ќе биде направено со инструмент бр.10, кој ќе се постави во коренскиот канал се додека не се гледа врвот на инструментот во апексот на коренот. Како екзактна должина ќе биде земена должина 1 мм помала од должината одредена со инструментот.

Забите ќе бидат поделени во две поголеми групи според техниката на обработка на каналот:

- I. Првата група ќе ја сочинуваат четириесет хумани еднокорени заби обработени според стандардна техника на обработка.
- II. Втората група ќе ја сочинуваат четириесет хумани еднокорени заби обработени според ултрасоник - техника на обработка на каналот.

Забите ќе се поделат во четири подгрупи според техниката на оптурација:

I-1Првата подгрупа ќе ја сочинуваат дваесет хумани заби, обработени со стандардна техника на обработка на каналот од коренот и оптурирани со Gutta-flow.

I-2 Втората подгрупа ќе ја сочинуваат дваесет хумани заби, обработени според стандардна техника на обработка на каналот од коренот и оптурирани со Termafill системот

I-3 Третата подгрупа ќе ја сочинуваат дваесет хумани заби обработени со ултрасоник - техника на обработка на каналот од коренот и оптурирани со техника на латерална кондензација.

I-4,Четвртата група ќе ја сочинуваат дваесет хумани заби, обработени со ултрасоник - техника на обработка на каналот од коренот и оптурирани со AN-PLUS® JET™ и singl-cone техника.

По оптурацијата забите ќе се чуваат во 100% влажност 72 часа, за да се овозможи комплетно зацврстување на материјалот за оптурација.

Во првата фаза на експериментот ќе се направи рендгенографска снимка на коренот и ќе се оценува квалитетот на оптурација според методи опишани од Nunez P. Phides. Рендгенографските снимки ќе се реализираат во Рендген кабинетот Минтас, Тетово. Снимките ќе се реализираат со Кодак 2200 системот. Рендгенските снимки ќе се оценуваат со 2Ц магнификација на рендгенолошки негатоскоп. Рендгенските снимки ќе се оценуваат според две методи. За првата метода минималното детекционно ниво ќе се оценува на 0.25мм просветлуван простор кој може да се детектира со голо око на рендген снимка.

За вториот метод, коренскиот канал ќе се подели на четири дела од апексот кон орифициумот на коренот. Секој дел ќе се оценува со 0 (нема присуство на простор, со негативен знак -) или 1 (присутни се простори, односно позитивен знак+), не земајќи ја предвид големината на просторот.

Оценката на секој примерок ќе биде сумата на оценки од секој дел посебно. За двете методи на оценување, 1 или 2 (+ или ++ за вториот метод) ќе значи добро оптуриран канал со минимални дефекти.

Оценување

1	Добра кондензација со минимални празнини до 0.25 мм
2	Неперфектна кондензација со празнини поголеми од 0.25 мм а помали од 1 мм
3	Недоволна кондензација - со празнини помеѓу 1мм-2мм
4	Слаба кондензација - со празнини поголеми од 2 мм

Во втората фаза сите заби ќе се оценуваат за квалитетот на каналната оптурација со помош на дигитален рендген - систем според методот опишан од Aghadasl.

Резултатите ќе се оценуваат во дистанца 50-100см, ќе бидат прикажани на 19 инчен монитор со резолуција од 13 бит. Секој примерок ќе се оценува за присуство на празнини поголеми од 2 мм без зголемена магнификација и со 2X магнификација.

Во третата фаза сите заби ќе се скенираат со микрокомпјутерски скенер.

Експериментот ќе се реализира во b-cube AG, Schlieren, Zürich, Швајцарија. Забите ќе се скенираат според MEA-CUSTOM програма. Ќе се користи скенер MicroCT100, Scanco Medical AG.

Секој заб ќе се скенира со резолуција 14.8 μ m, ударна енергија 70кВп, време на експозиција 300мс, ротационен чорак 0,90 степени и ротационен агол 180 степени. Максималната должина на примерокот е 12мм.

По експозицијата за секој коренски канал посебно ќе се одредува тоталниот волумен на каналот, волуменот на материјалот во каналот и процентот на празнини по оптурацијата на коренскиот канал.

Добиените резултати ќе се обработуваат статистички при што како статистички параметри ќе се употребуваат параметрите кај кои вредностите ќе се изразуваат нумерички ќе бидат изработени: просек, стандардна девијација, 95% $\pm$ confidens интервал, минимум и максимум вредности, а разликите помеѓу примероците со нумерички белези ќе се одредуваат со Студентовиот т-тест за два независна примерока, како и анализа и варијанта за повеќе примероци.

Заклучок:

Предлог-темата за изработка на докторската дисертација од д-р Линдихана Ёмини со наслов: *Евалуација на канална обтурација на коренските канали на забот со микрокомпјутер-томографија* ги содржи сите елементи и воедно ги исполнува сите услови потребни за ваков вид научно - истражувачка студија.

Имајќи ја во предвид подготвеноста на кандидатката за изработка на самостоен научен труд, досегашните истражувања од ваков вид, како и солидно образложената тема и очекуваните резултати, Рецензентската комисија му предлага на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје да ја прифати предлог - темата за изработка на докторска дисертација.

Рецензентска комисија

Проф. д-р Марија Накова с.р.

Доц. д-р Соња Апостолска с.р.

Проф. д-р Миле Царчев с.р.

Проф. д-р Снежана Иљовска с.р.

Проф. д-р Мирјана Поповска с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО НАУЧНОТО ПОЛЕ ЕКОНОМСКИ
НАУКИ/НАУЧНА ОБЛАСТ: МАРКЕТИНГ НА ЕКОНОМСКИОТ ИНСТИТУТ
ВО СКОПЈЕ

Научниот совет на Економскиот институт во Скопје, на својата 80-та седница одржана на 9.7.2012 година, донесе одлука бр. 02-1472/2 за формирање Рецензентска комисија за избор на два наставника, во сите наставно-научни звања, во научното поле економски науки, научна област: маркетинг, во состав: д-р Нада Секуловска-редовен професор, д-р Марика Башеска Ѓорѓиеска-редовен професор и д-р Дејан Пендев-научен советник/редовен професор.

На конкурсот објавен во дневните гласила „Дневник“ и „Коха“ од 28.6.2012 година, се пријавија две кандидатки: д-р Татјана Петковска Мирчевска - научен советник/редовен професор и д-р Татјана Петковска-научен советник/редовен професор при Економскиот институт во Скопје, за избор во звањето редовен професор. Врз основа на внимателно разгледување на доставените материјали, за кандидатката д-р Татјана Петковска Мирчевска, Комисијата го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Биографски податоци

Кандидатката д-р Татјана Петковска Мирчевска е родена на 23.6.1967 година во Скопје. Основно и средно образование завршила во Скопје со континуирано одличен успех. Дипломирала на Економскиот факултет во Скопје во 1989 година на прометно-комерцијалната насока. За постигнатиот успех во текот на студирањето, како најдобар студент во генерацијата, добитник е на Пофалница на Економскиот факултет и на наградата “26-ти Јули” од Фондацијата Frenk Harkord Maning - Лондон.

Во октомври 1993 година успешно го одбрала магистерскиот труд на тема: „Маркетинг истражувањето на нови производи за широка потрошувачка“, а во октомври 1998 година, со одбраната на докторската дисертација на тема: „Менаџментот и маркетинг истражувањето на нови производи“, со стекнала со титулата доктор на економски науки.

Веднаш по дипломирањето, во учебната 1989/90, се вработила како професор за економска група предмети во средното училиште „Цветан Димов“ во Скопје. Во јуни 1994 година се вработила во Економскиот институт во Скопје како асистент – истражувач. Во 1998 година, избрана е во звањето научен соработник/доцент за истражување на проблемите на маркетингот, а во 2003 година во звањето виш научен соработник/вонреден професор. Од декември 2007 година е во звањето научен советник/редовен професор на Економскиот институт при Универзитетот „Св Кирил и Методиј“ во Скопје.

Од изборот во звањето научен соработник/доцент, кандидатката е постојано вклучена во наставно-образовните активности како на Економскиот институт, така и на други високообразовни институции во државата. Во академската 1998/99,

ангажирана е како наставник на додипломските студии на Економскиот факултет во Прилеп, при Универзитетот „Св. Климент Охридски“, за предметот маркетинг-информационен систем.

Од 1999 до сега, постојано е ангажирана во наставата на вториот циклус студии на Економскиот институт, на единиците при УКИМ и на други високообразовни институции во државата. Во периодот 2006-2009, вклучена е во наставата на додипломските и постдипломските студии (прв и втор циклус студии) на Универзитетот Американ колеџ во Скопје, на предмети од областа на маркетингот и е-бизнисот.

Ментор е и член на комисији на магистерски и докторски трудови во Институтот, на единиците при УКИМ и на други високообразовни институции во државата.

Досега учествувала на повеќе научни собири и меѓународни конференции во земјата и во странство. Автор е на бројни публикации во домашни и меѓународни списанија (околу 70) и три стручни/научни книги, во издание на Економскиот институт и Економскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, кои се користат како дополнителна литература за прв, втор и трет циклус студии. Коавтор е на учебникот „Меѓународен маркетинг“, наменет за студентите од втор циклус студии на Економскиот институт, кој се очекува да биде испечатен кон крајот на 2012 година.

Од вработувањето во Институтот, д-р Татјана Петковска Мирчевска е постојано вклучена во работни тимови за изработка на научноистражувачки, развојни и апликативни проекти. Досега била учесник и раководител на повеќе домашни и меѓународни проекти, од кои можат да се издвојат: “Multy Country Trade Development programe”(Phare), Имплементација на нови наставни програми (Tempus-JEP), “Economic Growth of Macedonia-experiences and policy recomendations”(World bank), “The Failure of the labour market in Macedonia: a labour demand analysis (CERGE-EI, GDN) “и други. Реализирала престој (Intership) во Hungarian Investment and trade development agency во Будимпешта, Унгарија, како и индивидуална мобилност во рамките на програмата Tempus на Факултетот за економски науки на Универзитетот во Болоња, Италија.

Била член на повеќе комисији и тела како во Економскиот институт, така и во рамките на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ Скопје. Во два последователни мандата, избрана е за член на Универзитетскиот сенат (2008-12 и 2012-2016) и за член на Интеруниверзитетската конференција на Република Македонија (од 2012).

Од 2005 година до сега, член е на редакцискиот одбор на референтното меѓународно списание *Amfitetaru economic*, Букурешт, Романија.

Вклучена е во неколку глобални мрежи на истражувачи, како што се Global Development Network (GDN) и Europe and Balkans International Network (EBIN).

Од светските јазици, кандидатката активно се служи со англискиот и италијанскиот јазик.

2. Наставно-образовна дејност

Кандидатката д-р Татјана Петковска Мирчевска, од академската 1998/99 до денес, е континуирано вклучена во наставно-образовната дејност од втор циклус студии на Економскиот институт и други единици при УКИМ, како и на прв и втор циклус студии на неколку високообразовни институции во државата. Во академската 1998/99 била вклучена во реализацијата на наставата за предметот маркетинг-информационен систем на додипломските студии (прв циклус) на Економскиот факултет во Прилеп. Во 1999 година, вклучена е како наставник на втор циклус (постдипломски студии) на Економскиот институт, на насоката финансиски менаџмент (предмет: управување со обртните средства и деловно предвидување). Во моментот, наставник е на следните предмети од втор циклус студии на Економскиот институт: маркетинг, е-бизнис, управување со обртните средства и нивните извори, меѓународен маркетинг, стратегиски менаџмент, агромаркетинг и истражување на пазарот на земјоделско-прехранбени производи.

Освен во Институтот, ангажирана е и како наставник на други универзитети во државата и на други единици при УКИМ. Во периодот 2006-2009 била ангажирана на првиот и вториот циклус студии, на предмети од областа на маркетингот, маркетинг менаџментот, е-бизнис и меѓународен маркетинг на Универзитетот Американ колеџ во Скопје. На единиците при УКИМ, ангажирана е на вториот циклус студии на предмети од областа на маркетингот на насоката менаџмент во агротуризмот, организиран со Факултетот за земјоделски науки и храна и Економскиот институт како заедничка студиска програма, на вториот циклус студии од областа безбедност и заштита при работа на Машинскиот факултет, Медицинскиот факултет и Економскиот институт, на вториот циклус студии на Институтот за сточарство итн.

Од академската 2012/13 година, кандидатката е вклучена во наставата на вториот циклус студии на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет при УКИМ (предмет: маркетингот во туризмот).

Во рамките на наставно-образовната дејност во Институтот и пошироко, д-р Татјана Петковска Мирчевска е активно посветена на оспособувањето на студентите и младиот наставно-научен кадар во реализација на самостојни истражувања, како и изработка на проектни активности, семинарски и пристапни трудови, магистерски трудови и докторски дисертации. Од последниот избор, таа е определена за ментор на 22 кандидата кои досега одбраниле или се во фаза на изработка на магистерски труд, како и на 11 кандидати кои досега одбраниле или се во фаза на подготовка на докторски дисертации. Член е на повеќе комисии за оцена и одбрана на магистерски и докторски трудови како на Економскиот институт, така и на Економскиот факултет при УКИМ во Скопје.

За успешна реализација на образовните цели, самостојно и во коавторство, кандидатката има подготвено соодветни наставни материјали- учебници, скрипти и пакет материјали со кои на студентите им се обезбедува основна и дополнителна литература од соодветните области, како и увид во најновите научни достигнувања во земјата и во светот. Во коавторство подготвила пет интерни скрипти од предавања,

една интерна скрипта од вежби и четири пакет материјали. Кон крајот на 2012 година се очекува да излезе од печат учебникот „Меѓународен маркетинг - концепциски, стратешки и акционен пристап“ (изработен во коавторство), кој е наменет за студентите од вториот циклус студии на насоката меѓународен менаџмент при Економскиот институт во Скопје.

Кандидатката активно учествува во подготвувањето, осовременувањето, координацијата и реализацијата на вториот и третиот циклус студии во Економскиот институт. Како раководител на наставно-образовниот сектор во Институтот и на оделот (катедрата) за маркетинг, таа е особено активна во воспоставувањето и развивањето на соработката со високообразовните институции во државата и надвор од неа.

Значајно е да се напомене дека, со акредитацијата на заедничките студиски програми од трет циклус од Економија (со Економскиот факултет) и организациски науки и управување-менаџмент (со Економскиот факултет и ИСППИ) за 2012/13 година, д-р Татјана Петковска Мирчевска е на листата на ментори за програмата од организациски науки и управување (менаџмент).

3. Научноистражувачка дејност

Во однос на научноистражувачката работа на кандидатката д-р Татјана Петковска Мирчевска, нејзините активности се насочени кон подготвување, аплицирање и изработка на домашни и меѓународни научноистражувачки и апликативни проекти, како и кон активно учество на научни собири, конференции и објавување на научни и стручни трудови. Примарна област во која твори кандидатката е областа маркетинг, но нејзиниот научноистражувачки интерес опфаќа и други сродни области како од економијата, така и од организациските науки и управување (менаџмент).

Досега учествувала на повеќе научноистражувачки проекти. За периодот од последниот избор, значајно е да се издвои нејзиното учество во два значајни научноистражувачки проекта кои се финализирани во 2012 година: „Можности за унапредување на регионалните трговски интеграции од Република Македонија“ (финансиран од МОН на Република Македонија) и „Научната дијаспора од Република Македонија“ (финансиран од УКИМ, Скопје). Исто така, како учесник и главен истражувач, била вклучена во аплицирањето на четири домашни и четири меѓународни проекти.

Во периодот од 2007 досега, објавила 20 труда, од кои неколку се во фаза на објавување, со позитивни рецензии. Повеќето трудови се во коавторство и се објавени во домашни и меѓународни научни и стручни публикации и зборници од научни конференции, на кои учествувала кандидатката.

Од објавените трудови, посебно би можело да се издвојат следниве:

1. „On line advertising and distribution of touristic services,», *Revista de Tourism, University*” (во коавторство), *Stefan Cel Mare*”, *Sucava, Romania, vol.6. December 2008, p.35-39.*

Во овој труд се елаборира значењето на интернетот како алатка за успешно креирање и дистрибуција на маркетинг - комуникациските пораки до клиентите-корисници на туристичките услуги, од аспект на интерактивниот пристап помеѓу испраќачот и примателот на пораката. Притоа, се анализираат и елаборираат значењето и карактеристиките на туристичките услуги и, од тој аспект, зголемената потреба за интерактивен маркетинг - пристап во процесот на комуникација и дистрибуција на информациите помеѓу понудувачите и корисниците на овие услуги на глобалниот пазар. Освен придобивките кои произлегуваат од надминувањето на временските и просторните бариери во комуникацијата, се овозможува да се измерат ефектите од маркетинг - комуникацијата кои ќе послужат како инпут на информации во евентуалната модификација на маркетинг - кампањата (рекламната порака). Со можностите кои ги нуди интернетот како интерактивен маркетинг - медиум, се осовременуваат и можностите за зголемување на ефектите во процесот на креирање и дистрибуција на рекламните пораки и се надминуваат демографските и географските бариери кои во физичка смисла би претставувале сериозна пречка во процесот на комуникацијата. Компаниите треба да ги искористат бројните комуникациски можности кои се однесуваат на креирањето на специфични комуникациско-дистрибутивни канали за поефикасен пристап во процесот на комуникацијата и таргетирањето на целната публика (пазарот).

2. „*Institutional background for development and support of e-commerce in Republic of Macedonia*” (во коавторство), *Економски развој 10, бр.3/2008, Економски институт – Скопје, 2008, стр. 59-71.*

Во трудот е направено истражување за промоцијата и користењето на електронската трговија во Република Македонија. Притоа, се констатира дека постои потреба за создавање ефикасна институционална и законодавна рамка и политики за развој на информациско општество, во кое ќе се интензивира примената на електронската трговија. Со компаративна анализа на состојбата во државата и земјите на ЕУ, се елаборираат позитивни примери за тоа на кој начин се применуваат стратегиите за промоција и примената на електронската трговија во развиените земји. Притоа, се констатира дека е потребно најнапред да се создаде институционална рамка на централно и локално ниво која ќе им дава поддршка на компаниите во државата, особено на малите и средните, во обезбедувањето на можностите за воведување на онлајн - бизнисите. Една од можните насоки претставува создавањето на мрежи иницирани од различни субјекти во јавниот и граѓанскиот сектор.

3. „*Financing options for enterpreneurial ventures*”, (во коавторство), *Amfiteatru Economic, Bukaresti, No. 26, 2009, p. 585-597.*

Овој труд ги елаборира и ги анализира можностите за финансирање на компаниите во почетната фаза од формирањето (start-up), со посебен фокус на бизнис - ангелите и нивната улога во финансирањето. Најнапред, се елаборира значењето на претприемаштвото и содавањето на нови компании, односно нови бизниси. Притоа,

се анализираат карактеристиките на компаниите во почетната фаза од нивниот развој, кои даваат можност за креирање на нови работни места и се апострофира нивното значење за севкупниот економски развој во државата. Потоа, се анализираат различни животни фази на компаниите: почетна (start-up), рана и подоцнежна фаза, во кои, проблемот на финансирањето се сведува на правилно користење на изворите и финансиските средства, од што зависи и нивниот развој во подоцнежните фази. Повеќе анализи покажуваат дека, во почетните фази од развојот на компанијата, се користат претежно интерни извори на финансирање. Како што се развива компанијата и преминува во подоцнежните фази од нејзиниот развој, потребен и е дополнителен капитал, поради што се бараат екстерни извори на финансирање: заеми, кредити, спонзорирани владини програми/грантови и слично. Во таа насока, анализирани се улогата и можностите на „бизнис - ангелите“.

4. „Значењето на агромаркетингот за конкурентноста на земјоделско-прехранбените производи“, *Економски развој, Економски институт – Скопје, бр. 2/2010, стр. 43-57.*

Појдовната хипотеза на овој труд е значењето на агромаркетингот за конкурентноста на македонските земјоделско-прехранбени производи на глобалниот пазар. Острата конкуренција на глобалниот пазар и ризикот од примената на несоодветни стратегии за позиционирање на овие производи на пазарот придонесуваат да се развие потребата од стратегиски пристап и оптимално комбинирање на инструментите на маркетингот при нивниот извоз. Во трудот, најнапред се анализираат основните карактеристики на агробизнисот во државата и неговите специфичности од аспект на конкурентноста. Во овој сектор, со ефикасен агромаркетинг - пристап, се овозможува да се создадат основните конкурентски предуслови и да се применат конкурентски стратегии кои би ги инкорпорирале различните аспекти на квалитет на производите, ценовната политика, можностите за дистрибуција и промоција на производите креирани врз основа на информациите за пазарните и маркетинг - можности на глобално ниво. За надминување на влијанието на различните фактори кои придонесуваат за слабата конкурентска способност на македонскиот агробизнис воопшто, примената на агромаркетингот има особено значење. Како ефикасен и комплексен систем, тој овозможува примена на стратегиски пристап во креирањето на агромаркетинг - концепција. Во таа насока, се констатира дека ефикасното маркетинг - позиционирање треба да се базира на оптималната комбинација на елементите на маркетингот како значајни фактори на конкурентноста и успешното позиционирање на земјоделско - прехранбените производи на глобалниот пазар.

5. „The importance of integrated marketing communications for development of alternative tourism in Republic Macedonia“, (во *коавторство*), *Problems of geography, Bulgarian academy of sciences, Sofija 2010, стр. 40-46.*

Во статијата се елаборирани појдовните стојалишта и активности насочени кон успешен развој на туристичкиот сектор, кои се ориентирани кон создавање на институционална основа и стратегија како на макро, така и на микрониво. Во таа насока, информациите се од суштинско значење, без оглед дали станува збор за масовен или алтернативен туризам. Природните реткости и убавини на Република

Македонија се основата за диференцирање на туристичките производи, кои ќе станат препознатливи на глобално ниво. Во таа смисла, се потенцира дека алтернативните облици на туризмот се разликуваат од масовните, како од аспект на целните пазари и нивната големина, така и од аспект на облиците (формите) кои можат да ги применуваат - селски, екотуризам, планински, спортски итн. Со користење и оптимално комбинирање на различните промотивни инструменти во рамки на стратегијата за интегрирана маркетинг - комуникација, значително може да се влијае на определени целни сегменти. Можностите за маркетинг - комуницирање можат да се дефинираат како стратегиски и тактички перспективи, базирани на пазарни и маркетинг - истражувања како основа за успешно конципирање на маркетинг - стратегии за развој на алтернативниот туризам во државата.

6. „Trends in Marketing Communications and the Level of Implementation in the Banking industry in Macedonia“ (во соавторство), *Economic development*, no 3/10, Institute of Economics, Skopje, 2010, стр.33-43.

Појдовно стојалиште на овој труд претставуваат промените во начините и техниките на маркетинг комуницирањето во 21 виот век, предизвикани од технолошкиот развој, масовната примена на интернетот, глобализацијата и економските кризи. Сите овие промени на глобално ниво иницираат потреба од нови, современи маркетинг - стратегии и форми на комуникација како што се маркетингот на односи, маркетингот на социјалните мрежи, мобилниот маркетинг итн. Во трудот е направено истражување спроведено на примерок банки од Република Македонија, со цел да се утврди фактичката состојба за примената на новите трендови во маркетинг - комуникацијата во банкарскиот сектор. Врз основа на анализата на добиените податоци, донесени се заклучоци според кои, македонските банки не ги следат доволно светските трендови кои се однесуваат на примената на современите можности за комуникација со клиентите, што значително го оневозможува остварувањето на ефикасниот процес на меѓусебна интеракција. Остварувањето на интерактивната комуникација е возможна единствено со примена на современите начини и концепти за креирање на ефикасен систем на односи во процесот на комуникација, кој ќе овозможи да се спроведе корективна акција од страна на банките во понудата на производи според барањата и потребите на целните клиенти.

4. Стручно-апликативна дејност

Напоредно со наставно-образовните и научноистражувачките активности, професионалниот ангажман на д-р Татјана Петковска Мирчевска се карактеризира со повеќе активности и во сферата на стручно-апликативната дејност.

Кандидатката е рецензент на учебници за средно образование. Во 2010 година, таа била претседател на пет рецензентски комисии за оценување на ракописи за учебници (од економска и трговска струка) за средно образование.

Особено е значајно да се потенцира дека таа е и повеќегодишен член на Уредувачкиот одбор на референтното меѓународното списание со фактор на влијание, *Amfiteatru Economic*, Романија (од 2005 година).

Значајно е нејзиното учество и членство во работната група за изработка на Извозна стратегија за софтвер и ИТ - индустрија на Република Македонија, позицијата на домашен експерт за изработка на Стратегија за радиодифузна дејност на Република Македонија и учеството во експертската група за изработка на студијата „Истражување на пазарот на радиодифузната дејност на Република Македонија за периодот 2006- 2008 година“.

Исто така, д-р Татјана Петковска Мирчевска учествува во различни комисии во Економскиот институт во Скопје и во рамките на УКИМ. Член е на Научниот совет, Научниот колегиум и Институтската управа при Економскиот институт, а од 2010 е раководител на секторот за наставно-образовна дејност во Економскиот институт, како и раководител на Одделот (катедрата) за маркетинг.

Кандидатката е избрана за член на Универзитетскиот сенат при УКИМ во два мандата: 2008-2012 и 2012-2016 година. Во 2012 година, од страна на Универзитетскиот сенат при УКИМ, избрана е за член на Интеруниверзитетската конференција на Република Македонија.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на претходно изнесените податоци за наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната активност на кандидатката д-р Татјана Петковска Мирчевска, Комисијата констатира дека таа, во периодот од претходниот избор досега, продолжила со интензивна активност во сите сфери. Евидентен е нејзиниот ангажман насочен кон различни активности, проследен со професионален однос кон работните задачи и изразен научен потенцијал кои укажуваат дека станува збор за квалитетен и оформен наставник и научен работник. Освен придонесот кон развој на научната мисла од областа на маркетингот, кандидатката дава исклучителен придонес во образувањето и научната надградба на студентите, особено на повисоките степени на образование.

Од листата на активности и документацијата која се однесува на наставно-образовните активности на кандидатката, Комисијата констатира дека таа, од докторирањето и стекнувањето со научното звање, континуирано учествува во наставно-образовниот процес на Институтот и на други високообразовни институции во државата. Притоа, таа учествува во креирањето и развивањето на научниот подмладок во државата како предметен наставник, а особено како ментор и член на комисии на магистерски и докторски трудови. Следејќи го развојот на научната мисла од областа на маркетингот во глобален контекст, кандидатката ги преточува новите достигнувања во соодветни материјали-скрипти, пакет материјали и учебници, кои стануваат полесно достапни за студентите на вториот циклус студии. На тој начин, таа дава свој активен придонес кон осовременување на образовниот процес, што покажува дека станува збор за квалитетен и искусен наставник со повеќегодишно искуство.

Во однос на научноистражувачката активност, Комисијата констатира дека кандидатката д-р Татјана Петковска Мирчевска покажува изразен и активен однос

кон елаборирање, анализа и интерпретација на различни актуелни прашања од областа на маркетингот и способност за интердисциплинарно третирање на оваа проблематика со сродни проблематики од областа на економијата. Освен тоа, особено треба да се потенцира нејзиниот изразен творечки и научен опус преточен во научноистражувачки ангажман на научни и апликативни проекти, учество на научни конференции, публикување на научни и стручни трудови во домашни и меѓународни списанија, зборници и други публикации.

Активностите во доменот на стручно-апликативната дејност претставуваат, исто така, значаен дел од севкупната активност на кандидатката д-р Татјана Петковска Мирчевска. Освен што учествува во бројни тела и комисии во Институтот и на ниво на Универзитетот, таа учествува во уредувачки одбори на меѓународни списанија, се јавува како рецензент на учебници од средно стручно образование, учествува во работни тимови и експертски групи за изработка на значајни стратегии и анализи, и слично.

Имајќи го предвид изнесеното, Комисијата заклучува дека кандидатката во целост ги исполнува законските основи и предвидените услови според конкурсот и со особено задоволство му предлага на Научниот совет на Економскиот институт во Скопје да ја избере кандидатката д-р Татјана Петковска Мирчевска во звањето **редовен професор од областа на маркетингот.**

Скопје, 10.8.2012

Членови на Комисијата

1. _____ с.р.
Д-р Нада Секуловска, редовен професор
Економски факултет, Скопје
2. _____ с.р.
Д-р Марика Башеска – Ѓорѓиеска, редовен
професор Економски факултет, Прилеп
3. _____ с.р.
Д-р Дејан Пендев, научен советник/редовен
професор Економски институт, Скопје

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО –
СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: **Татјана Душан Петковска Мирчевска**
 (име, татково име и презиме)

Институција: **Економски институт, УКИМ, Скопје**
 (назив на факултетот/институтот)

Научна област: **маркетинг**

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЛНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на настава од втор циклус студии	30
	Меѓународен маркетинг (Економски институт/насока: Меѓународен менаџмент 3+2, зимски семестар 2009/10) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели)	1,5
	Меѓународен маркетинг (Економски институт/насока: Меѓународен менаџмент 3+2), зимски семестар 2010/11) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели)	1,5
	Меѓународен маркетинг (Економски институт/насока: Меѓународен менаџмент 3+2), зимски семестар 2011/12) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели)-задолжителен	1,5
	Меѓународен маркетинг (Економски институт/насока: Меѓународен менаџмент 3+2), пролетен семестар 2010/11) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+1 (часа неделно) x 15 (недели)-изборен	1,5
	Меѓународен маркетинг (Економски институт/насока: Меѓународен менаџмент 3+2), пролетен семестар 2011/12) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели)-задолжителен	1,5
	Маркетинг - (Економски институт/насока :Претприемништво/ 3+2/4+1, пролетен семестар 2009/10) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели)	1,5
	Маркетинг - (Економски институт/насока :Претприемништво/ 3+2/4+1, пролетен 2010/11) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели)	1,5
	Маркетинг - (Економски институт/насока :Претприемништво/ 3+2/4+1, зимски семестар (2011/12) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели)	1,5
	Агромаркетинг((Економски институт/насока:Агробизнис/ 4+1, (зимски семестар 2009/10) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+1 (часа неделно) x 15 (недели)	1,5
	Агромаркетинг((Економски институт/насока:Агробизнис/ 4+1, (зимски семестар 2010/11) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+1 (часа неделно) x 15 (недели)	1,5
	Е-Бизнис - (Економски институт/насока:Претприемништво/ 3+2/4+1, пролетен семестар 2009/10) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+1 (часа неделно) x 15 (недели)-изборен	1,5
	Е-Бизнис (Економски институт/насока:Претприемништво/ 3+2/4+1, зимски семестар 2010/11) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+1 (часа неделно) x 15 (недели)-изборен	1,5
	Е-Бизнис (Економски институт/насока:Претприемништво/ 3+2/4+1, пролетен семестар 2010/11) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+1 (часа неделно) x 15 (недели)-изборен	1,5
	Е-Бизнис - 2011/12, (Економски институт/насока:Претприемништво/ 3+2, зимски семестар 2011/12) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+1 (часа неделно) x 15 (недели)-изборен	1,5

	Е-Бизнис - 2011/12, (Економски институт/насока:Претприемништво/ 3+2, пролетен семестар 2011/12) 0,05 (поени за часови неделно) x2+1 (часа неделно) x15 (недели)-изборен	1,5
	Управување со обртните средства и нивните извори (Економски институт/насока:Финансиски менаџмент/ 3+2, пролетен семестар 2009/10) 0,05 (поени за часови неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели)	1,5
	Управување со обртните средства и нивните извори ((Економски институт/насока:Финансиски менаџмент/ 3+2, пролетен семестар 2010/11) 0,05 (поени за часови неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели)	1,5
	Управување со обртните средства и нивните извори (Економски институт/насока:Финансиски менаџмент/ 3+2, пролетен семестар 2011/12) 0,05 (поени за часови неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели)	1,5
	Стратегиски менаџмент, (Економски институт/насока:Меѓународен менаџмент/ 4+1, пролетен семестар 2010/11) 0,05 (поени за часови неделно) x2+1 (часа неделно) x15 (недели)	1,5
	Стратегиски менаџмент, (Економски институт/насока:Меѓународен менаџмент/ 4+1, зимски семестар 2011/12) 0,05 (поени за часови неделно) x2+1 (часа неделно) x15 (недели)	1,5
2	Одржување на настава од прв циклус студии	9
	Маркетинг, група англиски јазик (Универзитет Американ колеџ, Факултет за бизнис администрација), зимски семестар, академска 2007/08) 0,04 (поени за часови неделно x 3 (часа неделно)x15 недели	1,8
	Маркетинг менаџмент, група англиски јазик (Универзитет Американ колеџ, Факултет за бизнис администрација), пролетен семестар, академска 2007/08) 0,04 (поени за часови неделно x 3 (часа неделно)x15 недели	1,8
	Маркетинг, група англиски јазик (Универзитет Американ колеџ, Факултет за бизнис администрација), зимски семестар, академска 2008/09) 0,04 (поени за часови неделно x 3 (часа неделно)x15 недели	1,8
	Е-бизнис, група англиски јазик (Универзитет Американ колеџ, Факултет за бизнис администрација), зимски семестар, академска 2008/09) 0,04 (поени за часови неделно x 3 (часа неделно)x15 недели	1,8
	Маркетинг менаџмент, група англиски јазик (Универзитет Американ колеџ, Факултет за бизнис администрација), пролетен семестар, академска 2008/09) 0,04 (поени за часови неделно x3 (часа неделно)x15 недели	1,8
3.	Одржување на вежби	13,95
	Меѓународен маркетинг (Економски институт/насока:Меѓународен менаџмент 3+2), зимски семестар 2009/10) 0,03 (поени за вежби) x 2+2 (часа неделно) x15 (недели)	4,5
	Меѓународен маркетинг (Економски институт/насока:Меѓународен менаџмент 3+2), зимски семестар 2010/11) 0,03 (поени за вежби) x 2+2 (часа неделно) x15 (недели)	
	Меѓународен маркетинг (Економски институт/насока:Меѓународен менаџмент 3+2), пролетен семестар 2010/11) 0,03 (поени за вежби) x 2+2 (часа неделно) x15 (недели)	
	Меѓународен маркетинг (Економски институт/насока:Меѓународен менаџмент 3+2), зимски семестар 2011/12) 0,03 (поени за вежби) x 2+2 (часа неделно) x15 (недели)	
	Меѓународен маркетинг (Економски институт/насока:Меѓународен менаџмент 3+2), пролетен семестар 2011/12)0,03 (поени за вежби) x 2+2 (часа неделно) x15 (недели)-изборен	
	Маркетинг - (Економски институт/насока:Претприемништво/ 3+2/4+1, пролетен семестар 2009/10) 0,03 (поени за вежби неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели)	2,7
	Маркетинг - (Економски институт/насока:Претприемништво/ 3+2/4+1, пролетен семестар 2010/11) 0,03 (поени за вежби неделно) x2+2 (часа неделно) x15(недели)	
	Маркетинг - (Економски институт/насока:Претприемништво/ 3+2/4+1, пролетен семестар 2011/12) 0,03 (поени за вежби неделно) x2+2 (часа	

	неделно) x15(недели)	
	Агромаркетинг((Економски институт/насока:Агробизнис/ 4+1, (зимски семестар 2009/10) 0,03 (поени за вежби неделно) x2+1 (часа неделно) x15 (недели) Агромаркетинг((Економски институт/насока:Агробизнис/ 4+1, (зимски семестар 2010/11) 0,03 (поени за вежби неделно) x2+1 (часа неделно) x15 (недели)	0,9
	Е-Бизнис - (Економски институт/насока:Претприемништво/ 3+2/4+1, пролетен семестар 2009/10) 0,03 (поени за вежби неделно) x2+1 (часа неделно) x15(недели)-изборен Е-Бизнис (Економски институт/насока:Претприемништво/ 3+2/4+1, пролетен семестар 2010/11) 0,03 (поени за вежби неделно) x2+1 (часа неделно) x15(недели)-изборен Е-Бизнис (Економски институт/насока:Претприемништво/ 3+2/4+1, пролетен семестар 2010/11) 0,03 (поени за вежби неделно) x2+1 (часа неделно) x15(недели)-изборен Е-Бизнис - 2011/12, (Економски институт/насока:Претприемништво/ 3+2, зимски семестар 2011/12)0,03 (поени за вежби неделно) x2+1 (часа неделно) x15(недели)-изборен Е-Бизнис - (Економски институт/насока:Претприемништво/ 3+2, пролетен семестар 2011/12) 0,03 (поени за вежби неделно) x2+1 (часа неделно) x15 (недели)-изборен	2,25
	Управување со обртните средства и нивните извори (Економски институт/насока:Финансиски менаџмент/ 3+2, пролетен семестар 2009/10) 0,03 (поени за вежби неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели) Управување со обртните средства и нивните извори ((Економски институт/насока:Финансиски менаџмент/ 3+2, пролетен семестар 2010/11) 0,03 (поени за вежби неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели) Управување со обртните средства и нивните извори (Економски институт/насока:Финансиски менаџмент/ 3+2, пролетен семестар 2011/12) 0,03 (поени за вежби неделно) x2+1 (часа неделно) x15 (недели)	2,7
	Стратегиски менаџмент (Економски институт/насока:Меѓународен менаџмент/ 4+1, пролетен семестар 2010/11) 0,03 (поени за вежби неделно) x2+1 (часа неделно) x15 (недели) Стратегиски менаџмент (Економски институт/насока:Меѓународен менаџмент/ 4+1, зимски семестар 2011/12) 0,03 (поени за вежби неделно) x2+1 (часа неделно) x15 (недели)	0,9
4.	Подготовка на нов предмет	21
	Истражување на пазарот на земјоделско- прехранбени производи (втор циклус, насока: Агробизнис, Економски институт Скопје, 2008/2009 г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Управување со обртните средства и нивните извори (втор циклус, насока: Финансиски менаџмент, 2008/2009 г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Е-Бизнис (втор циклус, насока: Претприемништво, 2008/2009 г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Агромаркетинг(втор циклус, насока: Агробизнис, Економски институт Скопје, 2008/2009 г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Маркетинг (втор циклус, насока: Претприемништво, Економски институт Скопје, 2008/2009 г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Меѓународен маркетинг (втор циклус, насока: Меѓународен менаџмент, Економски институт Скопје, 2008/2009 г.) -предавања (1)	1,5

	-вежби (0,5)	
	Маркетинг во агротуризам (втор циклус, интердисциплинарни студии по менаџмент на агротуризам, 2008/09г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Интегрирани маркетинг - комуникации во агротуризмот (втор циклус, интердисциплинарни студии по менаџмент на агротуризам, 2008/09г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Маркетинг во сточарството (втор циклус студии на Институтот за сточарство при УКИМ, 2011 г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Корпоративни односи со јавноста (втор циклус студии за управување со системи за безбедност и здравје, Машински факултет, Медицински факултет и Економски институт при УКИМ, Скопје, 2011г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Стратегии и политика на производ (елаборат за трет циклус, економски науки, Економски институт и Економски факултет, 2011 г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Управување со производ и бренд (елаборат за трет циклус, организациски науки и управување - менаџмент, Економски институт, ИСППИ и Економски факултет, 2011 г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Маркетинг менаџмент(елаборат за трет циклус, организациски науки и управување - менаџмент, Економски институт, ИСППИ и Економски факултет, 2011 г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Дизајнирање и управување со интегрираните маркетинг комуникации (елаборат за трет циклус, организациски науки и управување - менаџмент, Економски институт, ИСППИ и Економски факултет, 2011 г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
5.	Консултации со студенти (менторски и ЕКТС)	1,17
	Управување со обртните средства и деловно предвидување (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент-менторска програма), пролетен семестар 2008/09-23 студенти Маркетинг(Економски институт/насока: Претприемништво-менторска програма), зимски и пролетен семестар 2008/09-7 студенти Управување со информациите (Економски институт/насока: Претприемништво-менторска програма), зимски и пролетен семестар 2008/09-7 студенти Агромаркетинг (Економски институт/насока:Агробизнис-менторска програма), зимски и пролетен семестар 2008/9-7 студенти Меѓународен маркетинг (Економски институт/насока:Меѓународен менаџмент-менторска програма), зимски и пролетен семестар 2008/9-10 студенти	0,046 0,014 0,014 0,014 0,02
	Маркетинг(Економски институт/насока:Претприемништво-менторска програма), зимски и пролетен семестар 2009/10-33 студенти Управување со обртните средства и деловно предвидување (Економски институт/насока:Финансиски менаџмент-менторска програма), зимски и пролетен семестар 2009/10 (15 студенти) Управување со информациите (Економски институт/насока: Претприемништво-менторска програма), зимски и пролетен семестар 2009/10-32 студенти	0,066 0,03 0,064 0,01 0,042

Агромаркетинг (Економски институт/насока:Агробизнис-менторска програма), зимски и пролетен семестар 2009/10-5студенти	
Меѓународен маркетинг (Економски институт/насока:Меѓународен менаџмент-менторска програма), зимски и пролетен семестар 2009/10-21 студенти	
Управување со обртните средства и деловно предвидување (Економски институт/насока:Финансиски менаџмент-менторска програма), зимски и пролетен семестар 2010/11-21 студенти	0,042
Маркетинг (Економски институт/насока:Претприемништво-менторска програма), зимски и пролетен семестар 2010/11-6 студенти	0,012
Управување со информациите (Економски институт/насока: Претприемништво-менторска програма), зимски и пролетен семестар 2010/11-8 студенти	0,016
Агромаркетинг (Економски институт/насока:Агробизнис-менторска програма), зимски и пролетен семестар 2010/11-4 студенти	0,008
Меѓународен маркетинг (Економски институт/насока:Меѓународен менаџмент-менторска програма), зимски и пролетен семестар 2010/11-8 студенти	0,016
Управување со обртните средства и деловно предвидување (Економски институт/насока:Финансиски менаџмент-менторска програма), зимски и пролетен семестар 2011/12-7студенти	0,014
Маркетинг (Економски институт/насока:Претприемништво-менторска програма), зимски и пролетен семестар 2011/12- 4студенти	0,008
Управување со информациите (Економски институт/насока: Претприемништво-менторска програма), зимски и пролетен семестар 2011/12-3 студенти	0,006
Меѓународен маркетинг (Економски институт/насока:Меѓународен менаџмент-менторска програма), зимски и пролетен семестар 2011/12-3 студенти	0,006
Агромаркетинг (ЕКТС), Економски институт/насока:Агробизнис-), 2009/10-16 студенти	0,032
Управување со обртните средства и нивните извори (ЕКТС), Економски институт/насока:Финансиски менаџмент-), 2009/10-7 студенти	0,014
Е-бизнис (ЕКТС), Економски институт/насока:Претприемништво), 2009/10 - 4студенти	0,008
Меѓународен маркетинг (ЕКТС, Економски институт/насока: Меѓународен менаџмент-), 2009/10-8 студенти, избран	0,016
Меѓународен маркетинг (ЕКТС), Економски институт/насока: Меѓународен менаџмент-), 2010/11-8 студенти,избран	0,016
Меѓународен маркетинг (ЕКТС), Економски институт/насока Меѓународен менаџмент-), 2010/11-14 студенти	0,028
Маркетинг (ЕКТС), Економски институт/насока: Претприемништво), 2010/11-7студенти	0,014
Маркетинг (ЕКТС), Економски институт/насока: Претприемништво), 2010/11, 13 студенти, избран	0,026
Агромаркетинг (ЕКТС), Економски институт/насока: Агробизнис), 2010/11-11 студенти	0,022
Управување со обртните средства и нивните извори (ЕКТС), Економски институт/насока: Финансиски менаџмент), 2010/11-25 студенти	0,05
Е-бизнис (ЕКТС), Економски институт/насока: Претприемништво), зимски семестар, 2010/11-16 студенти	0,032
Меѓународен маркетинг (ЕКТС), Економски институт/насока: Меѓународен менаџмент), 2011/12-16 студенти	0,032
Маркетинг (ЕКТС), Економски институт/насока: Претприемништво-), 2011/12-12 студенти	0,024
Управување со обртните средства и нивните извори (ЕКТС), Економски институт/насока: Финансиски менаџмент), 2011/12-28 студенти	0,056
Е-бизнис (ЕКТС), Економски институт/насока: Претприемништво), пролетен семестар, 2010/11-19 студенти, избран	0,038

	Е-бизнис (ЕКТС), Економски институт/насока: Претприемништво), зимски семестар 2011, 2011/12-8 студенти, избран	0,016
	Е-бизнис (ЕКТС), Економски институт/насока: Претприемништво), пролетен семестар 2012, 2011/12-10 студенти, избран	0,02
	Меѓународен маркетинг (ЕКТС), Економски институт/насока: Меѓународен менаџмент), 2011/12-4 студенти, избран	0,008
	Стратегиски менаџмент (ЕКТС), Економски институт/насока: Меѓународен менаџмент), 2010/11, 10 студенти	0,02
	Стратегиски менаџмент (ЕКТС), Економски институт/насока: Меѓународен менаџмент), 2011/12, 20 студенти	0,04
	Истражување на пазарот на земјоделско прехранбени производи (ЕКТС), Економски институт/насока: Агробизнис), 2011/12, 3 студенти	0,006
6.	Член на комисија за оцена или одбрана на докторат на Економски институт и Економски факултет при УКИМ (31)	15,5
	1)м-р Диана Бошковска, Портфолио менаџментот – современ приод во растот и развојот на корпорациите, Економски институт – Скопје, (одбранет 2008) 2)м-р Мирјана Тодоровска Станковиќ, Трансфер на технологии-финансиски и нормативни аспекти, со посебен осврт на Република Македонија, Економски институт, Скопје (одобрен 2009, во фаза на оцена од петочлена комисија) 3)м-р Велинов Ванчо, Унапредување на економијата во здравствените системи на земјите во транзиција, Економски институт, Скопје (одбранет 2010) 4)м-р Зоран Јаневски, Електронската трговија и претприемништвото како фактори на конкурентност на претпријатијата (одбранет 2011) 5)м-р Васе Доневски, Утврдување на вредноста на недвижниот имот предмет на оданочување во единиците на локалната самоуправа и администрирањето на локалните даноци во Република Македонија(одбранет 2011) 6)м-р Шекеринка Иванова, Интернационалниот развоен менаџмент во креирање на современи организации и глобални менаџери(одбранет 2011) 7)м-р Тошо Костадинов, Влијанието на претприемништвото врз руралниот развој на Република Македонија (одбранет, септември 2011) 8)м-р Нехат Рамадани, Туристичките здруженија во функција на развојот и промоцијата на руралниот туризам во Македонија (одбранет 2011) 9)м-р Јусуф Зекири, Интернационализацијата на бизнисот и можности за влез на странски инвестиции во Република Македонија (одбранет 2011) 10)м-р Катерина Бојковска, Креирање на меѓународните маркетинг стратегии за извоз на млеко и млечни производи на странските пазари, Економски институт- Скопје(одбранет, април, 2012) 11)м-р Јулијана Силјановска, Интегрираните маркетинг комуникации во функција на подобрување на туристичката понуда на РМ при настанот на меѓународниот туристички пазар (прифатен 2011) 12)м-р Рашид Емини, Современи трендови во финансирањето на високото образование преку продлабочена соработка со бизнис секторот – состојби и перспективи во Република Македонија(прифатен 2011) 13)м-р Наташа Колевска, Раст и развој на хотелските синџири и можни стратегии за влез на македонскиот пазар (прифатен 2011) 14)м-р Мирјана Трајановска, Современи капацитети за мерењена влијанието на банкарските производи и услуги врз профитабилност во банкарството(прифатен 2011) 15)м-р Борис Арсов, Улогата и значењето на изворите на финансирање за подобрување на финансиско работење на електронските медиуми во Република Македонија, (прифатен.2011) 16)м-р Татјана Лукановска, Стратешко купување на здравствени	

	услуги во функција на зголемување на ефикасноста на здравствените установи(посебен осврт на купување на здравствените услуги и финансиско управување во јавните здравствени установи во Македонија),(прифатен 2011) 17)м-р Владан Антоновиќ, Примена на современите интернет концепти во менаџирањето на синџирите на снабдување, (прифатен 2011) 18)м-р Зоран Мартиновски, Странските директни инвестиции во функција на економскиот развој и зголемување на конкурентноста на македонското стопанство за период од осамостојувањето (1991-2011), (прифатен 2011) 19)м-р Драган Ѓурчевски, Улогата на економската дипломатија во зголемувањето на инвестициите и извозот на Република Македонија, (прифатен 2012) 20)м-р Јасминка Киркова, Транспортната политика и финансирање на транспортната инфраструктура во Република Македонија (прифатен 2011) 21)м-р Анета Петковска, Иновациите како фактор на економскиот раст со посебен осврт на Република Македонија, (прифатен 2011) 22)м-р Татјана Вернер, Стратегиските пристапи за примена на општествена одговорност на претпријатијата во Република Македонија (прифатен 2012) 23)м-р Зденка Николовска, Економски и организациски аспекти од процесот на интегрирање на ИКТ во наставата во основното и средното образование, (прифатен 2012) 24)м-р Катерина Ангелевска Најдевска, Маркетинг стратегии за позиционирање на осигурителните компании на пазарот на осигурителни услуги во Република Македонија, (прифатен 2012) 25)м-р Горан Михајловски, Предизвици и придобивки од примената на концептот на општествена одговорност наспроти финансиските цели на компаниите во Република Македонија, (прифатен 2012) 26)м-р Катерина Поповска, Улогата на солвентноста во креирање на современиот систем на управување со ризиците во осигурителните компании (прифатен 2012) 27)м-р Вера Бошковска, Стратегии за адаптација на франшизата во Република Македонија, (прифатен 2011) 28)м-р Драган Чунгурски, Локалната самоуправа во функција на интегриран рурален развој во Република Македонија (прифатен 2012) 29)м-р Илијана Петровска, Ефекти од имплементирање на интегрираната комуникациска стратегија во банкарството, Економски факултет (одбранет, 2011) 30)м-р Гордана Стојановска Ицевска, Влијанието на интернет и новите технологии врз маркетинг стратегиите на медиумите, Економски факултет- Скопје (одбранет 2011) 31)м-р Љубиша Митевски, Ефекти од интегрираните реформи во маркетинг комуникациите преку поштенскиот сектор во Република Македонија, Економски факултет, Скопје (одбранет 2012)	
7.	Член на комисија за оцена или одбрана на магистратура на Економски институт и Економски факултет при УКИМ (30)	9
	1)Катерина Петковска, Управување со инструментите на маркетинг миксот во производството на млеко и млечни производи (одбранет 2007) 2)Вероника Ефремова, Конкурентската политика: теоретски аспекти, развој и предизвици (одбранет 2008) 3)Благојче Петрушев, Маркетинг активностите за настап на странски пазари (одбранет 2009) 4)Јасмина Миронски, Улогата на односите со јавноста и влијанието на медиумите во масовното комуницирање (одбранет 2009) 5)Јулијана Силјановска, Интегрираните маркетинг комуникации - битен фактор за развој на туризмот (одбранет 2009) 6)Марија Петковска, Значење, развој и безбедносни аспекти на електронската трговија (одбранет 2010)	

- 7) **Димишкова Сања**, Современите трендови во меѓународното банкарство и можности за развој на банкарството на мало во Република Македонија (одбранет 2010)
- 8) **Диана Георгиева** Истражување, развој и иновации во насока на подобрување на конкурентноста на компаниите во Република Македонија (одбранет 2010)
- 9) **Катерина Хаџи-наумова** Инструментите на маркетинг миксот во функција на органското производство (одбранет 2010)
- 10) **Коџиркова Ирена** Промотивните активности во функција на унапредување на пласманот на вино на странските пазари (одбранет 2010)
- 11) **Самоил Малчевски**, Реформа на јавните комунални претпријатија во Република Македонија - форми и модели на реализација (одбранет 2010)
- 12) **Горан Михајловски**, Јавно-приватно партнерство во патната инфраструктура во Република Македонија (одбранет 2011)
- 13) **Тања Несторовска**, Формирање на цените и менаџментот на трошоци во здравствениот систем на Република Македонија (одбранет 2011)
- 14) **Јанкуловска Цветанка**, Односот меѓу интерната и екстерната ревизија во јавниот сектор во Република Македонија (одбранет 2011)
- 15) **Кацарска Татјана**, Е-банкинг - современ начин на дистрибуција на банкарски услуги (одбранет 2011)
- 16) **Анета Петковска**, Иновацијата како фактор за поттикнување на растот на малите и средни претпријатија со посебен осврт на источниот и западниот регион во Република Македонија (одбранет 2011)
- 17) **Димитрија Бошевски** Организација и функционирање на внатрешната ревизија за поддршка на менаџментот во јавните претпријатија (одбранет 2011)
- 18) **Марија Митевска Диневска**, Влијанието на технологијата врз однесување на клиентите во банкарскиот сектор, Економски институт, Скопје (одбранет 2011)
- 19) **Наташа Ампевска**, Стратегии на туркање во дистрибутивните канали на кондиторските производи во Република Македонија, Економски факултет-Скопје (одбранет 2011)
- 20) **Драган Хаџи - Христовски**, Готовинските текови и ликвидноста на македонските претпријатија во изострени пазарни услови на стопанисување (одбранет 2012)
- 21) **Лиле Симоновска**, Можности за зголемување на побарувачката на вода за наводнување во Република Македонија (одбранет 2012)
- 22) **Катица Кацарска**, Злоупотреба на платежните картички во меѓународното банкарство (одбранет 2012)
- 23) **Силвана Пендовска**, Оптимализација на инструментите на маркетинг миксот во унапредување на пласманот на семиња за зеленчук (одбранет 2012)
- 24) **Биљана Ивчевски**, Ценовни флукутации на златото од аспект на неговата функција како чувар на вредноста на валутата (одбранет 2012)
- 25) **Ѓорѓиоска Мирјана**, Идентификација на клиентите кај банките и нејзиното влијание во процесот на спречување перење пари (одбранет 2012)
- 26) **Александра Чорбаџиева**, Постојана состојба и насока за унапредување на заштитата на потрошувачите во Република Македонија (одбранет 2012)
- 27) **Елита Билбиловска**, Можности за управување со побарувањата од купувачите на претпријатијата во Република Македонија (прифатен 2012)
- 28) **Жарко Орлевски**, Директен маркетинг на доброволно пензиско осигурување (прифатен 2012)
- 29) **Марија Трајковска**, Спојување и превземање како форми на странски директни инвестиции, со посебен осврт на состојбата во Република Македонија (прифатен 2012)
- 30) **Михаил Поповски**, Подготвеноста на Република Македонија за искористување на европската претпристапна помош во контекст на

	руралниот развој (прифатен 2012)	
8.	Позитивно рецензиран универзитетски учебник	6
	Коавтор на учебникот: Меѓународен маркетинг- концепциски, стратегиски и акциони аспекти, Економски институт, 2012 (одлука за издавање на учебник бр. 02-1986/2 од 26.10.2011 од Економски институт, објавена рецензија во Билтен на УКИМ бр. 1017 од 17.10.2011), во фаза на издавање	
9.	Интерна скрипта од предавања	20
	Интерна скрипта од предавања, Е-бизнис (одлука бр.02-492/1 од 21.2.2012)	4
	Интерна скрипта од предавања Агромаркетинг (одлука бр.02-491/1, од 21.2.2012)	4
	Интерна скрипта од предавања, Управување со обртните средства и нивните извори (одлука бр. 02-400/2, од 21.2.2012)	4
	Интерна скрипта од предавања, Меѓународен маркетинг (одлука бр.02-529/3 од 21.3.2011)	4
	Интерна скрипта од предавања Маркетинг (одлука бр. 02-490/3 од 21.2.2012)	4
10.	Интерна скрипта од вежби	3
	Интерна скрипта од вежби, Е-бизнис (одлука бр.02-395/3)	
11.	Пакет материјали за одреден предмет	4
	Пакет материјали за предметот агромаркетинг(одлука бр.02-490/1)	1
	Пакет материјали за предметот маркетинг (одлука бр.02-490/2)	1
	Пакет материјали за предметот истражување на пазарот на земјоделско прехрамбени производи (одлука бр.02-491/2)	1
	Пакет материјали за предметот стратегиски менаџмент (одлука бр.02-836/2)	1
	ВКУПНО ЗА НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	132,62

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Ментор на докторска дисертација (11)	33
	1) м-р Златко Шајноски, Имплементација на интернет технологија во интегрираните маркетинг комуникации со посебен осврт на употребата на Интернет алатката ВЕБ страница кај компаниите во Република Македонија (одбранета 2010) 2) м-р Јасмина Мајстороска, Извозната промоција како еден од инструментите на индустриската политика (одбранета 2011) 3) м-р Герман Филков, Маркетинг истражување на телевизите и телевизиските гледачи со осврт на Република Македонија (прифатена 2009) 4) м-р Мери Каранфиловска, Улогата и значењето на социјалниот маркетинг и неговата примена во Република македонија (прифатена 2009) 5) м-р Данчо Арсов, Маркетинг аспекти на процесот на брендирање на државите и неговото значење за зголемување на вредноста и конкурентноста на производите од Република Македонија (прифатена 2011) 6) м-р Моника Дичовска Ангеловска, Однесувањето на интернет потрошувачите и стратегискиот пристап во електронскиот бизнис (прифатена 2011) 7) м-р Никола Цуцулески, Влијание на однесувањето на потрошувачите врз креирање на маркетинг стратегиите во туризмот во РМ (прифатена 2011) 8) м-р Катерина Мијалова, Современи аспекти на маркетингот на туристичките дестинации и неговата улога во развојот на туристичките дестинации во Република Македонија (прифатена	

	2012) 9) м-р Соња Маркова, Влијание на социјалните медиуми врз однесување на интернет потрошувачите и стратегиска насока на електронскиот бизнис, (прифатена 2012) 10) м-р Бисера Војчевска, Примена на маркетинг инструментите за задоволување на потребите на корисниците на услугите во јавниот сектор и можности за нивно унапредување во РМ, (прифатена 2012) 11) м-р Душица Неделковска, Влијанието на животниот стил на потрошувачите врз промотивните стратегии на компаниите (прифатена 2012)	
2.	Ментор на магистерска работа (22)	22
	1) Златко Шајноски, Промоцијата преку WEB страници како значаен елемент на директниот маркетинг (одбранета 2007) 2) Зоран Јаневски, Електронска трговија: можности и перспективи за малите и средни претпријатија“, (одбранета 2008) 3) Лидија Вучидолова, Маркетинг истражување на смарт платежните картички и можности за развој на картичниот пазар во Република Македонија (одбранета 2010) 4) Данчо Арсов, Маркетинг аспекти во процесот на брендирање и градење бренд на градови на примерот на град Скопје (одбранета 2010) 5) Зоран Тодоровски, Маркетинг активностите во развојот на нови занаетчиски производи во Република Македонија(одбранета 2011) 6) Катерина Мијалова, Промотивниот микс во функција на развој на алтернативниот туризам(одбранета 2011) 7) Јане Стојков, Можност за развој на маркетинг миксот кај ветеринарните услуги (одбранета 2012) 8) Влатко Рафески, Значење на on-line истражувањето на инструментите на маркетингот во функција на ефикасна интернет промоција (одбранета 2012) 9) Катерина Даниловска, Можности за примена на некои облици на маркетинг комуницирањето во функција на градење на имиџ на основните училишта во Република Македонија (прифатена 2010) 10) Савица Кусакатски, Интернет огласување и примена на маркетингот кај пребарувачите (СЕМ) во Република Македонија (прифатена 2011) 11) Александар Николов, Оптимализација на маркетинг-миксот при пласманот на вино од Република Македонија на примерот на "Тиквеш"-Кавадарци (прифатена 2011) 12) Васко Јаневски, Значење на примената на концептот за стратегија на синиот океан за зголемување на конкурентноста на компаниите од Република Македонија (прифатена 2011) 13) Горан Зафировски, Значење на маркетинг истражувањето во креирање на стратегија на дистрибуција на брендирани алкохолни пијалаци на македонскиот пазар (прифатена 2011) 14) Гордана Несторовска, Специфичности на маркетингот во невладиниот сектор со осврт на Република Македонија (прифатена 2011) 15) Катерина Штерјовска, Онлајн плаќање со платежни картички на примерот на "Авон" (прифатена 2011) 16) Павел Павловски, Насоки за ефикасна онлајн промоциска кампања во Република Македонија (прифатена 2011) 17) Јосимовска Лидија, Фактори на успех во користењето на интегрираните софтверски решенија во е-трговијата со посебен осврт на финансиските модули (прифатена 2011)	

	18) Билеска Марија, Специфичностите на маркетингот на банкарски услуги - со осврт на банките во Република Македонија (прифатена 2011) 19) Дејан Георгиевски, Бренд менаџментот на компаниите на македонскиот автомобилски пазар со осврт на Порше Македонија (прифатена 2012) 20) Лепосава Апостолова Велинов, Електронските аукции како начин на зголемување на транспарентноста и ефикасноста на јавните набавки во Република Македонија, (прифатена 2012) 21) Александар Цуцковски, Маркетинг активностите за развој на нови прехранбени производи во Република македонија (прифатена 2012) 22) Славчо Миленковски, Улогата на односите со јавноста и општествената одговорност во градењето на корпоративниот имиџ на компаниите во Република Македонија (прифатена 2012)	
3.	Учесник во национален научен проект	6
	Можности за унапредување на регионалните трговски интеграции на РМ (учесник), МОН на Република Македонија, 2010-12	3
	Научната дијаспора од Република Македонија, УКИМ, Економски институт - Скопје, УКИМ, 2011-12	3
4.	Монографија	4,8
	Научната дијаспора од Република Македонија (група автори, во фаза на објавување), Економски институт, Скопје 2011-12 (кога се 4 или повеќе автори, секој добива по 60% од бодовите: $8 \times 0,6 = 4,8$)	
5.	Труд со оригинални научни резултати објавен во научно-стручно списание	32,4
	Зоран Јаневски, Нада Секуловска, Татјана Петковска Мирчевска , Концентрација на радиодифузниот пазар во Република Македонија, Економски развој 9, бр.3, Економски институт - Скопје, 2007, стр.145-157, 4 (поени) $\times$ 80% (за три автори)]	3,2
	Tatjana Petkovska Mirchevska, Zoran Janevski , Institutional background for development and support of e-commerce in Republic of Macedonia, Економски развој 10, бр.3/2008, Економски институт - Скопје, 2008, стр. 59-71, 4 (поени) $\times$ 90% (за два автори)	3,6
	Татјана Петковска Мирчевска, Владимир Мирчевски , Специфичностите на услугите како процес и систем од аспект на креирање маркетинг стратегија, (стр.25-37), Економски развој 3/2008, Економски институт - Скопје 2008, 4 (поени) $\times$ 90% (за два автори)	3,6
	Диана Бошковска, Татјана Петковска Мирчевска , Улогата на корпоративните комуникации за современиот тип на корпорација, Економски развој, Економски институт - Скопје. 1-2/2009, стр. 9-23, 4 (поени) $\times$ 90% (за два автори)	3,6
	Татјана Петковска Мирчевска, Владимир Мирчевски , Ефекти од примената на интегрираните маркетинг комуникации кај услугите, Економски развој, Економски институт - Скопје бр 1-2/2010, стр. 57-69, 4 (поени) $\times$ 90% (за два автори)	3,6
	Татјана Петковска Мирчевска , Значењето на агромаркетингот за конкурентноста на земјоделско-прехранбените производи, Економски развој, Економски институт - Скопје бр 2/2010, стр. 43-57, 4 (поени) $\times$ 90% (за два автори)	4
	Nada Sekulovska, Tatiana Petkovska Mirchevska , On line advertising and distribution of touristic services, Revista de Tourism, University" Stefan Cel Mare", Suecava, Romania, vol.6. December 2008 (international scientific board), p.35-39, 4 (поени) $\times$ 90% (за два автори)	3,6
	Sonja Markova, Tatiana Petkovska Mirchevska , Enterprenuerial finance: angel investing of funding high growth start-up firms, Annals of the University of Petroşani, Economics, VOL. 10, PART III, 2010, p.217-225, 4	3,6

	(поени)х 90% (за два автори)	
	Petkovska Mirčevska, T., Markova, S. Emergence of the Social Consumer The Impact of Personalisation, Localization and Social Collaboration on Consumerism, Annals of the University of Petroşani, Economics, 11(1), 2011, ISSN 1582-5949, p. 229-237, 4 (поени)х 90% (за два автори)	3,6
6.	Труд со оригинални научни резултати објавен во референтно научно-стручно списание со меѓународен уредувачки одбор	5,4
	Sonia Markova, Tatiana Petkovska Mirchevska, Financing options for enterprenerurial ventures, Amfiteatru Economic, Bukuresti, Романиа, no. 26, 2009 (и.ф.), p.585-597, 6 (поени)х 90% (за два автори)	
7.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во стручно-научно популарно списание со меѓународен уредувачки одбор	10,5
	Татјана Петковска Мирчевска, Илијана Петровска, Trends in Marketing Communications and the Level of Implementation in the Banking industry in Macedonia, Economic development, no 3/10, Institute of Economics, Skopje, 2010, p. 33-43, 3 (поени)х 90% (за два автори)	2,7
	Зоран Јаневски, Татјана Петковска Мирчевска, Innovations as an immanent feature of e-Entrepreneurship, Economic development, no.1-3/2011, p.23-35, Institute of Economics, Skopje, 2011, 3 (поени)х 90% (за два автори)	2,7
	Татјана Петковска Мирчевска, Татјана Петковска, Importance of Innovation and Dynamics of Changes in Competitiveness Enhancement Production Programs of Macedonian Companies, no 1/2012, Institute of Economics, Skopje, p. 25-39, 3 (поени)х 90% (за два автори)	2,7
	Nada Sekulovska, Marika Baseska Georgieska, Tatjana Petkovska Mirchevska, The advantages of on-line promotion as a new approach to marketing communication, Journal of sustainable development, Integrated Business Faculty, (позитивна рецензија, во фаза на објавување), 3 (поени)х 80% (за три автори)	2,4
8.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во зборник на трудови на научен/стручен собир	3,4
	Секуловска Нада, Марика Башеска Георгиевска, Татјана Петковска Мирчевска, Улога на маркетинг комуникациите за развој на туризмот во Македонија" X International conference: Tourism in the conditions of global economic recession, Faculty of tourism Ohrid, University St. Kliment Ohridski, 04. - 05. 06. 2009, Ohrid (зборник на трудови, електронска форма), 2 (поени)х 80% (за три автори)	1,6
	Татјана Петковска Мирчевска, Зоран Јаневски, The Internet and electronic commerce in SME's and the network economy, научна конференција на тема: Предизвиците на науката во економијата базирана на знаење-состојби и перспективи, 30. 05 2012 Скопје, Република Македонија (во фаза на објавување, 2 (поени)х 90% (за два автори)	1,8
9.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во зборник на трудови од научен стручен собир со меѓународен уредувачки одбор	9,6
	Nada Sekulovska, Marika Baseska, Tatiana Petkovska Mirchevska, The importance of integrated marketing communications for development of alternative tourism in Republic Macedonia, Problems of geography, Bulgarian academy of sciences, Sofija 2010, p. 40-46,3 (поени)х 80% (за три автори)	2,4
	Tatiana Petkovska Mirchevska, Diana Boshkovska, Corporative communications and their significance for companies in tourism sector, во: Gospodarka Regionalna i Turystyka, Wyzsza Szkoła Ekonomii, Turystyki i nauk Społecznych w Klelce, Kielce, 2010, p.179-184,3 (поени)х 90% (за два автори)	2,7
	Татјана Петковска Мирчевска, Татјана Петковска, Јасмина Мајстороска, Искра Станчева – Гигов: Значењето на неценовните фактори за унапредување на извозната понуда на Република	1,8

	Македонија со ЦЕФТА, зборник на трудови од меѓународна конференција на тема: Регионалната трговска интеграција на земјите од југоисточна Европа: придобивки и предизвици (12.12.2011), London School of Economic (во фаза на објавување), 3 (поени)х 60% (за четири автори)	
	Tatiana Petkovska Mirchevska, Diana Boshkovska , Importance of corporate and marketing communications for improving tourist offer, XI International conference, Service sector in terms of changing environment, ФТУ Охрид, 27-29.10.2011, (во електронска форма), 3 (поени)х 90% (за два автори)	2,7
10.	Учество на научен-стручен собир со реферат	6,5
	The Role of on-line Marketing Research for competitive ability of Macedonian Companies, the International conference "Globalisation of the region-EU perspectives as a challenge", UACS, Skopje, June, 2008.	1
	The significance of integrated marketing communications for tourism development in Republic Macedonia, меѓународна конференција на тема: Alternative tourism-theory and practice, октомври 2009, Varna, Bulgaria.	1
	Corporate communications and its significance for the companies in tourism sector, Fifth international scientific conference social- economic conditioning of entrepreneurship development, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Kielce, октомври 2009.	1
	Стратеги на социјален маркетинг во Република Македонија, конференција на тема: Економијата и бизнисот во постранзициониот период, Економски факултет, Прилеп, октомври 2010.	1
	Importance of corporate and marketing communications for improving tourist offer, XI International conference- Service sector in terms of changing environment, ФТУ Охрид, октомври 2011.	1
	Значењето на неценовните фактори за унапредување на извозната понуда на Република Македонија со ЦЕФТА, меѓународна конференција на тема: Регионалната трговска интеграција на земјите од југоисточна Европа: придобивки и предизвици, декември 2011.	1
	The Internet and electronic commerce in SME's and the network economy, научна конференција на тема Предизвиците на науката во економијата базирана на знаење - состојби и перспективи, 30. 05 2012 Скопје, Република Македонија, постер презентација).	0,5
11.	Апстракт објавени во зборник на конференција	1
	Nada Sekulovska, Marika Baseska, Tatiana Petkovska Mirchevska , The role of on- line marketing research in the competitive ability of Macedonian companies, Book of abstracts, Globalisation of the region: EU perspectives and challenge, UACS, Skopje 2008, p. 13.	0,5
	Татјана Петковска Мирчевска, Мери Каранфиловска , Стратеги на социјален маркетинг во Република Македонија, книга на апстракти од конференцијата на тема : Економијата и бизнисот во постранзициониот период, Економски факултет, Прилеп, 2010, стр. 32.	0,5
	ВКУПНО ЗА НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	134,6

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. Број	Назив на активност:	Поени
1.	Рецензент на учебник за средно образование (5 учебници)	2,5
	Деловно работење за II година (економско-правна и трговска струка,	0,5

	одлука бр. 22-3149/1 од 12.5.2010 од МОН)	
	Трговија и трговско работење за II година (економско-правна и трговска струка, одлука бр.22-3152/1 од 12.5.2010 од МОН)	0,5
	Пазарно познавање на стока за IV година (економско-правна и трговска струка, одлука бр. 22-3150/1 од 12.5.2010 од МОН)	0,5
	Пазарно познавање на стоки за III година (економско правна и трговска струка, одлука бр. 22-315/1 од 12.5.2010 од МОН)	0,5
	Трговија и трговско работење за III година (економско-правна и трговска струка, одлука бр. 22-3153/1 од 12.5.2010 од МОН)	0,5
2.	Експертски активности (истражување на пазар)	
	Анализа на пазарот на радиодифузната дејност на РМ, Совет за радиодифузија и ОБСЕ, Скопје, 2008	1
3.	Учество во промотивните активности на Институтот (2009,2010,2011 и 2012)	2
Дејности од поширок интерес		
1.	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание (период 2008-12)	2,5
	Amfitcatry economic, референтно научно списание (и.ф.), Bukurest, Romania	
2.	Член на организационен и научен одбор на научен-стручен собир	0,5
	Научен собир (конференција), Предизвиците на науката во економијата базирана на знаење- состојби и перспективи (по повод 60 години од постоењето на ЕИС), Скопје, 30.05.2012	
3.	Член на организационен (научен) одбор на меѓународен научен-стручен собир	1
	Меѓународен научен-стручен собир - 7 th conference on sustainable development of energy, water&environmental systems, UNESCO, Ohrid, juli 01-07.07.2012	
4.	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект	3,5
	Институционални и организациони предуслови за извозна промоција во функција на интернационализација и ефикасна конкурентност на компаниите на Република Македонија“, предлог-пријава за финансирање на научноистражувачки проект од МОН на РМ, Економски институт – Скопје, главен истражувач, 5.2.2010.	1
	Зголемување на конкурентноста на малите и средните претпријатија во Република Македонија преку интензивна примена на електронска трговија“, предлог-пријава за финансирање на научноистражувачки проект од МОН на РМ, Економски институт – Скопје, (главен истражувач), 8.4.2011.	1
	Техничка поддршка во имплементација на индустриската политика на РМ 2009-20, BERIS проект, Министерство за економија на Република Македонија (учесник), 2011.	0,5
	Реформите во јавниот сектор на Република Македонија наспроти стандардите на ЕУ, предлог-пријава за финансирање на научноистражувачки проект од МОН на РМ, Економски институт – Скопје (учесник), 8.4.2011	0,5
	Можности за унапредување на регионалните трговски интеграции на РМ, предлог-пријава за финансирање на научноистражувачки проект од МОН на РМ, предлог-пријава за финансирање на научноистражувачки проект од МОН на РМ, Економски институт – Скопје (учесник), 5.2.2010.	0,5
5.	Изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект (учесник)	5
	Координатор од страна на Економскиот институт за апликација на ТЕМПУС IV, Advanced Master Course in Entrepreneurship and Innovation Management, апликација со Машинскиот факултет, УКИМ, Скопје, 2010	1
	User Satisfaction and Benefit from e- Government services, проект во рамки на билатерална соработка помеѓу Словенија и Македонија за 2012-13, со University of Primorska, Faculty of Management Koper (позитивни рецензии), јуни 2011	1

	Youth Unemployment in Macedonia, Kosovo and Albania: Youth Attitudes versus Employers' Attitudes, University of Fribourg, Suisse, RPP, август 2011	1
	Creating future leaders and developing entrepreneurship nations in the Western Balkans and Turkey, USAID Higher Education Solutions Network Request, for Applications (RFA) RFA-0AA-12-000004, 2012	1
	Multiple framework contract with reopening of competition to provide economic analysis in support of SME policy, Italian consulting Soges SpA with regard to a tender opportunity of the European Commission, јуни 2012	1
6.	Подготовка на национални документи (стратегии, закони и сл.)	4
	Стратегија за развој на радиодифузната дејност во Република Македонија за 2007-12 година, TAIEH, Совет за радиодифузија на Република Македонија и ОБСЕ, Скопје, 2007 (член на експертски тим)	2
	Export Promotion Strategy for the Macedonian Software and IT Services Industry, GTZ, January 2010 (член на работна група)	2
7.	Раководител на внатрешна организациона единица	6
	Раководител на сектор за наставно-образовна дејност на Економскиот институт	3
	Раководител на Одделот (катедра) за маркетинг на Економскиот институт	3
8.	Член на Универзитетски сенат	2
	Член на Универзитетскиот сенат (2008-12)	
9.	Член на универзитетска комисија	3
	Член на Изборна комисија за ректор на УКИМ за периодот 2012-2016	1
	Член на Изборна комисија за проректори на УКИМ за периодот 2012-16	1
	Член на Интеруниверзитетската конференција од 2012 (одлука бр. 02-355/21 на УКИМ, од 29.3.2012)	1
	Член на институтска комисија	3
	Член на Научниот совет на Економскиот институт	0,5
	Член на Наставно-научен колегиум на Економскиот институт	0,5
	Член на Институтската управа на Економскиот институт	0,5
	Член на Комисија за избор на директор на Економскиот институт (2010)	0,5
	Член на Комисија за самоевалуација на Економскиот институт (2010/11)	0,5
	Член на организационен одбор за одбелсжување на 60 - годишниот јубилеј на Економскиот институт (2012)	0,5
11.	Координатор на студиска програма	1
	Координатор од Економскиот институт за апликација на студиска програма од трет циклус заеднички студии од економија и организациски науки и управување (менаџмент), (одлука бр. 02-1085/3 од 11.6.2012)	
12.	Член на комисија за избор во звање	0,2
	Член на комисија за избор во звање - доцент на д-р Зоран Јаневски (одлука бр. 02-687/1 од 11.4.2011)	
	ВКУПНО ЗА СТРУЧНО - АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	37,2

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	ПОЕНИ
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	132,62
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	134,6
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	37,2
ВКУПНО	304,42

ЧЛЕНОВИ НА КОМИСИЈАТА

1. д-р Нада Секуловска, с.р
2. д-р Марика Башеска Ѓорѓиевска, с.р
3. д-р Дејан Пендев, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН РЕДОВЕН ПРОФЕСОР ВО НАУЧНОТО ПОЛЕ
ОРГАНИЗАЦИСКИ НАУКИ И УПРАВУВАЊЕ, ОБЛАСТ ФИНАНСИСКИ
МЕНАЏМЕНТ НА ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ ВО СКОПЈЕ

Научниот совет на Економскиот институт во Скопје, на својата 59 седница одржана на 9.7.2012 година, донесе одлука бр.02-1204/1 за формирање на Рецензентска комисија за избор на еден редовен професор од научното поле организациски науки и управување, област: финансиски менаџмент, во состав: проф.д-р Љубе Трпески, проф. Д-р Станоил Станоевски и д-р Дејан Пендев, научен советник/редовен професор.

Конкурсот беше објавен во дневните весници „Дневник“ и „Коха“ од 28.6.2012 година. Врз основа на внимателното разгледување на приложената документација од пријавената кандидатка, Комисијата го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

На распишаниот конкурс се пријави еден кандидат, кој ги исполнува општите и посебните услови содржани во конкурсот. Во продолжение даваме осврт на основните биографски податоци за кандидатот.

Биографски податоци за кандидатката

Кандидатката д-р Биљана Владимир Ангелова е родена во Скопје на 21 мај 1965 година. Во 1987 година дипломира на Економскиот факултет при Универзитетот „Св Кирил и Методиј“ во Скопје, каде што завршила и постдипломски студии на насоката маркетинг и надворешна трговија. Магистрирала во 1993 година, со одбрана на магистерскиот труд под наслов „Цените во контекст на краткорочната деловна политика на претпријатијата во Република Македонија“. Во 1999 година, на Економскиот факултет во Скопје, ја одбрала докторската дисертација под наслов „Budgeting – систем на финансиско сметководствено планирање на трошоците и финансискиот резултат во производствените претпријатија“ и се стекнала со звањето доктор на економски науки.

Од 1989 до 1991 година била вработена во АД „Макотекс“ извоз –увоз, Скопје, а од 1992 година до денес работи во Економскиот институт при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, каде што во законски предвидените рокови ги поминала сите научни звања од асистент до научен советник. Во сегашното звање - научен советник-редовен професор е избрана во декември 2007 година (Одлука бр. 02-1701/1 од 24.12.2012 год.). Кандидатката е активно вклучена во наставата на постдипломските студии на Економскиот институт, од самото започнување на наставните активности на постдипломските студии во Институтот, како и во активности поврзани со менторирање на кандидати за доктори на науки.

Во дваесетгодишниот период на работа во Економскиот институт активно учествувала во изработка на голем број научноистражувачки и апликативни проекти. Од 2006 година станува раководител на студиска програма од втор циклус по меѓународен менаџмент, а од 2008 година е назначена за раководител на студиската програма од втор циклус по финансиски менаџмент, со кои раководи

до денес. Кандидатката д-р Биљана Ангелова е автор на голем број научни, стручни и апликативни проекти и трудови од областа на децентрализација и фискална децентрализација, кредитоспособност на општините и мерење на капацитетите за задолжување. Учествовала и во научни и апликативни проекти со акцент на странските директни инвестиции, како и проекти поврзани со монетарна и фискална политика. Во последниве четири години остварила неколку престои во странство од кои неколку учества на научни конференции и еден кус студиски престој. Во претходните години била на стручно усовршување во: Англија, Австрија, Германија, Италија и Чешка и се стекнала со сертификати на реномирани меѓународни институции како што се: Moody's Analytics London – сертификат за аналитичар за корпоративен кредитен рејтинг, INWENT - Германија – сертификат за обучувач за локален економски развој и други.

Освен наставно-научната дејност, во овој период релизирала и голем број апликативни проекти, главно за потребите на корпоративниот и јавниот сектор во Република Македонија. Активно учествувала во реализација на обуки наменети за јакнење на капацитетите на администрацијата во локалната самоуправа, и тоа главно од областа на буџетскиот процес, капиталното буџетирање, ЈПП и финансискиот менаџмент.

Во текот на своето научно и стручно ангажирање, учествувала на бројни меѓународни конференции и има објавено повеќе трудови во реномирани научни списанија во земјава и во странство, како што се: The International Journal of Knowledge, Culture and Change Management, African Journal of Agriculture Economy, Economic Development, кои се индексирани меѓународни списанија како и во други научни и стручни меѓународни и домашни списанија.

Тековно, ја врши функцијата – Директор на Економскиот институт – Скопје.

Д-р Биљана Ангелова активно го познава англискиот јазик.

а) Наставно – образовна дејност

Д-р Биљана Ангелова активно учествува во реализацијата на студиите од втор циклус кои ги организира Економскиот институт при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје од 1999 година. Во 2008 година, кандидатката била назначена за раководител на постдипломските студии по финансиски менаџмент каде што држи настава по предметите: меѓународен финансиски менаџмент и менаџерско сметководство. Покрај тоа, кандидатката предава и на насоката по претприемништво на предметот финансирање во претприемништвото.

Во периодот од 2008 година, кога Економскиот институт врши редизајнирање на студиските програми и нивно приспособување по ЕКГ системот, кандидатката активно учествувала во осмислување и реализација на новиот концепт на едногодишни и двогодишни студии од втор циклус. Од 2008 година, таа е назначена и за раководител на студиската програма од втор циклус по финансиски менаџмент.

Во периодот од 2010 до 2012 година учествува во структурирањето и изготвувањето на програмата од трет циклус - докторски студии кои се развиваат заедно со Економскиот факултет како заеднички студии од областа на економските науки и организациските науки (менаџмент) во рамки на интегрираниот Универзитет „Св. Кирил и Методиј“.

Од приложените табели кои согласно со Правилникот на УКИМ за избор во наставно-научни, научни, наставно – стручни и соработнички звања, може да се забележи обемна наставна дејност во изминатиот 4-годишен период, и тоа како

наставна, така и богатата менторска активност на вториот и третиот циклус на студии.

Освен на матичната институција, кандидатката д-р Биљана Ангелова учествува во реализацијата на наставнонаучниот процес и на други единици на УКИМ, како што се Правниот факултет „Јустинијан Први“, Институтот за социолошки и правно-политички истражувања и на Факултетот за земјоделски науки и храна. Покрај тоа, кандидатката изработила и уште неколку силабуси за настава на прв и втор циклус на Технолошко-металуршкиот факултет, Машинскиот факултет (на студиската програма за здравје и безбедност при работа за предметот трошоци и инвестиции на системот за безбедност при работа (втор циклус студии за управување со системи за безбедност и здравје) и Градежниот факултет (на студиската програма за менаџмент на недвижности за предметот Economics and real property market) и други.

Вкупната наставно-образовна активност на кандидатката која главно се состои од предавања на матичната институција, но и на други високо-образовни институции во рамките на УКИМ, членувања во комисији за оцена и одбрана на магистерски и докторски трудови, одржани консултации со студенти, подготовка на пакети материјали за предметите кои ги држи на втор циклус на студии, подготовка на силабуси за нови предмети и други наставни активности наведени во табеларните прегледи изнесува 131,73 бода.

б) Научноистражувачка активност и објавени трудови

Кандидатката во својата научноистражувачка активност е главно ориентирана кон проучување и анализа на проблеми од областа на корпорациските финансии, но и аспекти поврзани со финансиски менаџмент на субјекти од јавниот сектор. Нејзината научноистражувачка активност во последниве четири години вклучува активно учество во изработка на проекти и објавување на резултатите од истражувањата во научни и стручни списанија и зборници од научни собири и конференции.

Кандидатката во изминатите четири години активно истражувала и објавувала свои трудови и трудови во коавторство во меѓународни списанија, од кои дел се референтни списанија, индексирани со фактор на влијание, како што се трудовите:

- Biljana Angelova, Stefan Bojnec, Capital market, subsidies, agricultural and rural developments in the Republic of Macedonia, African Journal of Agricultural Research (AJAR), May 2012, труд со и.ф.;
- Mirjana Todorovska, Bratislav Stankovic, Biljana Angelova, Triple helix innovation model: linking the academia, the business sector and the government, case study of Macedonia, The International Journal of Knowledge, Culture and Change Management, July 2012.

Освен во референтни списанија, кандидатката објавувала свои трудови и во други меѓународни списанија како што се:

- Biljana Angelova: Credit rating – indicator of new economic prospective and challenges, Economic development, Year 14 No 1/2012, Економски институт Скопје, 2012,
- Билјана Ангелова, Ирина Мајовски: Developed Human Resource Management Practices in Macedonian Companies, Economic development, Year 12 No 3/2010, Skopje 2011, pg 21-33;

- Biljana Angelova, Biljana Cvetanovska: Institutional support for sustainable local economic development -Italian experiences and Macedonian perspective, PECOБ, University of Bologna, 2012;
- Biljana Angelova, Jusuf Zekiri: Measuring customer satisfaction with Service Quality using American Customer Satisfaction Model (ACSI Model), International Journal of Academic Research in Business and Social Science, October 2011, Volume , No3. pg 232-258;
- Jusuf Zekiri, Biljana Angelova Factors that Influence Entry Mode Choice in Foreign Markets, European Journal of Social Science, Volume 22, Issue 4.

Кандидатката има објавено и трудови со оригинални научни резултати во зборници на трудови од одржани конференции и научни собири во земјава, како што се:

- Можности за поттикнување и финансирање на инвестициите базирани на геотермалниот потенцијал во Република Македонија, Зборник на трудови од Научен собир организиран под покровителство на претседателот Ѓорге Иванов, Кочани, 2011;
- Trends and Implications in Knowledge-base Economies, научна конференција на тема: Предизвиците на науката во економијата базирана на знаење-состојби и перспективи, 30.5.2012, Скопје, Република Македонија (во фаза на објавување);
- PPP – Alternative for better efficiency in Public Communal Enterprises/ Јавно-приватни партнерства – алтернатива за подобрување на ефикасноста на јавните претпријатија во Република Македонија, Зборник на трудови од меѓународната конференција „Sustainable Management with materials – Economic Justification of waste treatment“.

Трудови со оригинални научни резултати објавени во зборници на трудови од одржани научни конференции во странство со меѓународен уредувачки одбор се:

- Foreign direct investments and business environment in Republic of Macedonia”, Second International Conference of Western Balkans, Turkey, April, 2009;
- The influence of decentralization process and fiscal decentralization to the quality of the citizen's life, Third International Conference of Western Balkans, Turkey, April, 2009.

Освен во странски часописи како и часописи со меѓународен уредувачки одбор, кандидатката има објавено и неколку трудови во домашни научни часописи како што се:

- Билјана Ангелова: Позитивни практики во управувањето со јавните финансии, Економски Развој, год.10 бр.3/2008 Економски Институт Скопје, 2008.стр. 9-25,
- Билјана Ангелова: Концепти и перспективи на ЈПП во Република Македонија, Економски развој год12 бр.1-2/2010, Економски институт Скопје, 2011,
- Biljana Angelova, Opportunities for Encouraging and Financing Investments based on the Geothermal Potential of the Republic of Macedonia, Hikmet Ilmi Arastirma Degresi, Journal of Scientific research 17/2011(88-100).

Кандидатката д-р Биљана Ангелова учествувала и во неколку национални и меѓународни научноистражувачки проекти од кои би ги издвоиле проектот:

- FP-7, Comparative analysis of factor markets for agriculture. Проект бил реализиран во соработка со Универзитетот од Приморска, Копер, Република Словенија и Лувен од Белгија. Кандидатката учествувала со

истражување кое се однесува на пазарот на капитал, субвенционирање на земјоделското производство и руралниот развој во Република Македонија.

- Научната дијаспора од Република Македонија, УКИМ, Економски институт – Скопје, УКИМ, 2011-12, каде што учествувала во тимот за мапирање на научната дијаспора од Република Македонија и предлагање на политики и мерки за задржување и соработка со интелектуалната и научната дијаспора од Република Македонија.

Врз основа на увидот во поднесените материјали и соодветното бодување наведено во табеларниот приказ за реализираната научна активност на кандидатката која се состои во: изработка на два научноистражувачки проекта од кои едниот е истражување во рамките на ФП-7 проектот, објавени научни и стручни статии во меѓународни референтни списанија, странски списанија со меѓународни уредувачки одбори, домашни списанија, учества на меѓународни национални конференции, менторства на кандидати за доктори на науки и на изработка на магистерски трудови, како и други активности, вкупниот број на бодови од научноистражувачка активност изнесува 263,8 бода.

в) Стручно-апликативна дејност

Стручно-апликативната дејност на кандидатката д-р Биљана Ангелова се состои од богат опус на стручно-апликативни активности за домашни и странски (меѓународни) организации, голем број студии и проекти за јавниот и приватниот сектор, за министерствата и други државни институции за кои се изработени методологии во рамки на подзаконски акти, студии за ЈПП, проценки на капитал, стратегии во кои кандидатката е главно фокусирана на финансиските аспекти на експертските анализи.

Исто така, сметаме за значајно да го истакне нејзиното учество како координатор во изработката на заеднички студиски програми од втор циклус меѓу Економскиот институт и Факултетот за земјоделски науки и храна при УКИМ, како и при изработката на заедничките студиски програми од трет циклус на студии со Економскиот факултет од областа на економските и организациските науки.

Кандидатката има изработено и голем број стручни апликации за национални и меѓународни проекти, учествувала во изработката на национални документи, како стратегии и подзаконски акти како што се методологиите за: процена на капитал на јавни претпријатија, трговски друштва и други правни ентитети, за процена на машини и опрема, за процена на права од индустриска сопственост, процена на подвижни предмети, на побарувања и обврски и на информатичка методологија. Таа е член на институтски и универзитетски комисии, како и во комисии и тела на државни органи. Активно учествувала во промоција на матичната институција на разни јавни собири, свечености, научни собири и конференции. Претседател е на Асоцијацијата на Економски институти од Скопје, Белград, Бања Лука, Сараево, Загреб и Љубљана формирана во јуни 2012 година во Скопје. Член е на организационен (научен) одбор на меѓународниот научен-стручен собир „7th Conference on sustainable development of energy, water&environmental systems, UNESCO“ и уредник на меѓународното научно списание „Economic Development“, во издание на Економскиот институт, како и на неколку научни книги од областа на финансискиот менаџмент и на Зборник од одржана конференција по повод 60-годишнината од основањето на Економскиот институт под наслов „Предизвиците на науката базира на знаење – состојби и перспективи“, кој е во фаза на објавување.

Кандидатката д-р Биљана Ангелова од 2008 година успешно раководи со студискта насока финансиски менаџмент во рамките на вториот циклус на студии на Економскиот институт.

Кандидатката од нејзиниот последен избор во декември 2007 (Одлука бр. 02-170/1 од 24.12.2007 година) до денес остварила вкупно 94,4 бода по сите основи за реализација на стручно-апликативната дејност.

Заклучок и предлог на Комисијата

Врз основа на претходно изнесените биографски податоци и изнесените информации за наставно-научната и стручно-апликативната активност на кандидатката д-р Биљана Ангелова, која се јавила на изборот за еден наставник во научното поле организациски науки и менаџмент (управување), наставно-научна област: финансиски менаџмент, Комисијата со задоволство констатира дека кандидатката во целост ги исполнува критериумите за избор во наставнонаучно звање - редовен професор, согласно со Законот за високото образование (Сл. весник на РМ бр. 35/08, бр.26/09, бр.83/09 и бр. 99/09, бр. 17/2011; и бр. 51/2011), член 289 од Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во Универзитетскиот гласник бр.173 од 1 август 2011 година.

Според постигнатите резултати во научната, наставно-образовната и стручно-апликативната дејност во последните 4 (четири) години, Комисијата констатира дека таа и по изборот во највисокото научно звање – научен советник, продолжила со интензивна наставно-научна активност. Од приложената документација, евидентен е нејзиниот ангажман како во наставно-образовниот процес, така и во научноистражувачката и апликативната дејност. За одбележување е нејзиниот професионален однос кон работата, континуитетот во личното усовршување, личното залагање за промоција на сопствената институција и посветеноста на наставно-образовните активности, што ја карактеризираат како професионален и оформен научен работник и наставник кој дава значаен придонес во оспособувањето на студентите.

Кандидатката д-р Биљана Ангелова во последните 4 години има објавено голем број научни и стручни трудови од областа во која се избира, и тоа во релевантни и референтни научни и стручни списанија. Комисијата смета дека таа поседува смисла за препознавање и соодветно научно третирање на актуелни прашања поврзани со финансирањето и управувањето со финансиите во јавниот и приватниот сектор. Смеслата за идентификација на актуелни теми кои ја рефлектираат современата национална, но и глобална економија е евидентна и преку менторирањето и насочувањето на истражувањата кои ги спроведуваат кандидатите кои се во фаза на изработка на нивните докторски дисертации или магистерски трудови под менторство на д-р Биљана Ангелова. Дел од нејзините научни истражувања таа ги публикува во странски и меѓународни научни и стручни списанија од областа на економските и организациските науки.

Од приложените табели и другата релевантна документација евидентно е и нејзиното активно учество наставниот процес на вториот циклус на високото образование, каде што реализирала настава, консултации со студенти, учество во подготовка на силабуси за предметни дисциплини за втор циклус на студии, како и голем број учества во комисии за оцена и одбрана на магистерски трудови и докторски дисертации. Евидентно е нејзиното ангажирање во насока на

иновирање на наставно-образовниот процес, ажурирање на студиската програма по финансиски менаџмент со современи пристапи, литература и во чекор со одредбите и барањата на Законот за високото образование.

Неоспорен е и богатиот истражувачки опус во големиот број на реализирани и стручно-апликативни проекти и активности, најмногу од областа на финансискиот менаџмент. За целите на нејзиното лично и професионално усовршување кандидатката остварила студиски престој во Агенцијата за кредитен рејтинг Moody's во Лондон. Д-р Биљана Ангелова се јавува и како уредник и рецензент на научни и стручни списанија, има остварено учество во разни комисии формирани од државни и други органи, а раководител е и на студиската програма од втор циклус по финансиски менаџмент која ја реализира Економскиот институт.

Имајќи го предвид изнесеното, Комисијата заклучува дека кандидатката во целост ги исполнува законските основи и предвидените услови според конкурсот и со особено задоволство му предлага на Научниот совет на Економскиот институт во Скопје да ја избере кандидатката д-р Биљана Ангелова во звањето **редовен професор од областа на финансискиот менаџмент.**

Скопје, 20.7.2012

Рецензентска комисија

1. **Д-р Љубе Трпевски, с.р.**
редовен професор, Економски Факултет - Скопје
2. **Д-р Станоил Станоевски, с.р.**
редовен професор, Економски Факултет - Скопје
3. **Д-р Дејан Пендев, с.р.**
научен советник/редовен професор,
Економски институт - Скопје

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО –
СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: **Биљана Владимир Ангелова**
(име, татково име и презиме)

Институција: **Економски институт, УКИМ, Скопје**
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: **финансиски менаџмент**

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на настава од втор циклус студии	70,5
	Менаџерско сметководство (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент 3+2/4+1, зимски семестар 2008/09) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели)	1,5
	Менаџерско сметководство (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент 3+2/4+1, зимски семестар 2009/10) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели)	1,5
	Менаџерско сметководство (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент 3+2/4+1), зимски семестар 2010/11) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели)	1,5
	Менаџерско сметководство (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент 3+2/4+1), зимски семестар 2011/12) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели)-задолжителен	1,5
	Менаџерско сметководство (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент 3+2/4+1), пролетен семестар 2010/11) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+1 (часа неделно) x 15 (недели)-изборен	1,5
	Менаџерско сметководство (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент 3+2/4+1), пролетен семестар 2011/12) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели)-задолжителен	1,5
	Меѓународен финансиски менаџмент (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент 3+2/4+1), зимски семестар 2008/09) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели)-задолжителен	1,5
	Меѓународен финансиски менаџмент (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент 3+2/4+1), зимски семестар 2009/10) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели)-задолжителен	1,5
	Меѓународен финансиски менаџмент (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент 3+2/4+1), зимски семестар 2010/11) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели)-задолжителен	1,5
	Меѓународен финансиски менаџмент (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент 3+2/4+1), зимски семестар 2011/12) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели)-задолжителен	1,5
	Меѓународен финансиски менаџмент (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент 3+2/4+1), пролетен семестар 2010/11) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели)-задолжителен	1,5
	Меѓународен финансиски менаџмент (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент 3+2/4+1), пролетен семестар 2011/12) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели)-задолжителен	1,5
	Финансирање во претприемништво (Економски институт/насока: Претприемништво 3+2/4+1), зимски семестар 2008/09) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели)-задолжителен	1,5
	Финансирање во претприемништво (Економски институт/насока: Претприемништво 3+2/4+1), зимски семестар 2009/10) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели)-задолжителен	1,5
	Финансирање во претприемништво (Економски институт/насока: Претприемништво 3+2/4+1), зимски семестар 2010/11) 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели)-задолжителен	1,5

[illegible]

	часови неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели)-изборен	
	Меѓународен бизнис и МСП (Економски институт/насока: Претприемништво /3+2, 4+1/, пролетен семестар 2011/12) 0,05 (поени за часови неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели)-изборен	1,5
	Финансиски менаџмент и калкулации (Економски институт/насока: Агробизнис /3+2, 4+1/, пролетен семестар 2009/10) 0,05 (поени за часови неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели)-изборен	1,5
	Финансиски менаџмент и калкулации (Економски институт/насока: Агробизнис /3+2, 4+1/, пролетен семестар 2010/11) 0,05 (поени за часови неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели)-изборен	1,5
	Финансиски менаџмент и калкулации (Економски институт/насока: Агробизнис /3+2, 4+1/, пролетен семестар 2011/12) 0,05 (поени за часови неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели)-изборен	1,5
	Менаџмент на човечки ресурси во јавната администрација (Правен Факултет „Јустинијан Први“ /насока: Јавна администрација /3+2, пролетен семестар 2008/09) 0,05 (поени за часови неделно) x2+0 (часа неделно) x15 (недели)-изборен	1,5
	Менаџмент на човечки ресурси во јавната администрација (Правен факултет „Јустинијан Први“ /насока: Јавна администрација /3+2, пролетен семестар 2009/10) 0,05 (поени за часови неделно) x2+0 (часа неделно) x15 (недели)-изборен	1,5
	Менаџмент на човечки ресурси во јавната администрација (УКИМ Правен факултет „Јустинијан Први“ /насока: Јавна администрација /3+2, пролетен семестар 2010/11) 0,05 (поени за часови неделно) x2+0 (часа неделно) x15 (недели)-изборен	1,5
	Менаџмент на човечки ресурси во јавната администрација (УКИМ Правен факултет „Јустинијан Први“ /насока: Јавна администрација /3+2, пролетен семестар 2011/12) 0,05 (поени за часови неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели)-изборен	1,5
	Production economics – група на англиски јазик (Факултет за земјоделски науки и храна), зимски семестар, академска 2010/11) 0,04 (поени за часови неделно) x3 (часа неделно) x5 недели	1,5
	Production economics – група на англиски јазик (Факултет за земјоделски науки и храна), пролетен семестар, академска 2010/11) 0,04 (поени за часови неделно) x3 (часа неделно) x5 недели	1,5
	Оперативен менаџмент (Универзитет на ЈИЕ, Факултет за бизнис администрација, зимски семестар, академска 2008/2009, 3+2 и 4+1), 0,05 (поени за часови неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели)-изборен	1,5
	Оперативен менаџмент (Универзитет на ЈИЕ, Факултет за бизнис администрација, зимски семестар, академска 2008/2009, 3+2 и 4+1), 0,05 (поени за часови неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели)-изборен	1,5
	Проектен менаџмент - (Институт за социолошки и правно-политички истражувања/насока: Менаџмент/ 3+2/4+1, пролетен семестар 2011/12) 0,05 (поени за часови неделно) x2+1 (часа неделно) x15 (недели)-изборен	1,5
2	Одржување на настава од прв циклус студии	1,8
	Јавни финансии (Универзитет на ЈИЕ, Факултет за бизнис администрација, зимски семестар, академска 2008/2009), 0,04 (поени за часови неделно) x3+2 (часа неделно) x15 (недели)-задолжителен	1,8
3.	Одржување на вежби	16,2
	Менаџерско сметководство (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент 3+2/4+1), зимски семестар 2008/09) 0,03 (поени за вежби) x 2+2 (часа неделно) x15 (недели); Менаџерско сметководство (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент 3+2/4+1), зимски семестар 2009/10) 0,03 (поени за вежби) x 2+2 (часа неделно) x15 (недели); Менаџерско сметководство (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент 3+2/4+1), зимски семестар 2010/11) 0,03 (поени за вежби) x 2+2 (часа неделно) x15 (недели); Менаџерско сметководство (Економски институт/насока: Финансиски	5,4

	менаџмент 3+2/4+1), пролетен семестар 2010/11) 0,03 (поени за вежби) x 2+2 (часа неделно) x15 (недели); Менаџерско сметководство (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент 3+2/4+1), зимски семестар 2011/12) 0,03 (поени за вежби) x 2+2 (часа неделно) x15 (недели); Менаџерско сметководство (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент 3+2/4+1), пролетен семестар 2011/12) 0,03 (поени за вежби) x 2+2 (часа неделно) x15 (недели); 0,9	
	Меѓународен финансиски менаџмент (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент 3+2/4+1), зимски семестар 2008/09) 0,03 (поени за часови неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели)-задолжителен Меѓународен финансиски менаџмент (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент 3+2/4+1), зимски семестар 2009/10) 0,03 (поени за часови неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели)-задолжителен Меѓународен финансиски менаџмент (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент 3+2/4+1), зимски семестар 2010/11) 0,03 (поени за часови неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели)-задолжителен Меѓународен финансиски менаџмент (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент 3+2/4+1), зимски семестар 2011/12) 0,03 (поени за часови неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели)-задолжителен Меѓународен финансиски менаџмент (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент 3+2/4+1), пролетен семестар 2010/11) 0,03 (поени за часови неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели)-задолжителен Меѓународен финансиски менаџмент (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент 3+2/4+1), пролетен семестар 2011/12) 0,03 (поени за часови неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели)-задолжителен 0,9	5,4
	Финансирање во претприемништво (Економски институт/насока: Претприемништво 3+2/4+1), зимски семестар 2008/09) 0,03 (поени за часови неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели)-задолжителен Финансирање во претприемништво (Економски институт/насока: Претприемништво 3+2/4+1), зимски семестар 2009/10) 0,03 (поени за часови неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели)-задолжителен Финансирање во претприемништво (Економски институт/насока: Претприемништво 3+2/4+1), зимски семестар 2010/11) 0,03 (поени за часови неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели)-задолжителен Финансирање во претприемништво (Економски институт/насока: Претприемништво 3+2/4+1), зимски семестар 2011/12) 0,03 (поени за часови неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели)-задолжителен Финансирање во претприемништво (Економски институт/насока: Претприемништво 3+2/4+1), пролетен семестар 2010/11) 0,03 (поени за часови неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели)-задолжителен Финансирање во претприемништво (Економски институт/насока: Претприемништво 3+2/4+1), пролетен семестар 2011/12) 0,03 (поени за часови неделно) x2+2 (часа неделно) x15 (недели)-задолжителен 0,9	5,4
4.	Подготовка на нов предмет	25,5
	Менаџерско сметководство (втор циклус студии, насока: Финансиски менаџмент, Економски институт, 2008/09 г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Меѓународен Финансиски менаџмент (втор циклус студии, насока: Финансиски менаџмент, Економски институт, 2008/09 г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Проектен менаџмент (втор циклус студии, насока: Финансиски	1,5

	менаџмент, Економски институт, 2008/09 г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	
	Финансиска анализа и известување (втор циклус студии, насока: Финансиски менаџмент, Економски институт, 2008/09 г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Финансирање во претприемништво (втор циклус студии, насока: Претприемништво, Економски институт, 2008/09 г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Меѓународен бизнис и МСП (втор циклус студии, насока: Претприемништво, Економски институт, 2008/09 г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Финансиски менаџмент и калкулации (втор циклус студии, насока: Агробизнис, Економски институт, 2008/09 г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Менаџерски финансии (втор циклус студии, насока: Меѓународен менаџмент, Економски институт, 2008/09 г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Стратегија на рурален развој (втор циклус, интердисциплинарни студии по менаџмент на агротуризмот, 2008/09г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Менаџмент на човечки ресурси во јавната администрација, (втор циклус, Правен факултет, 2008/09г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Агробизнис (втор циклус, интердисциплинарни студии по менаџмент на агротуризмот, 2008/09г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Трошоци и инвестиции на системот за безбедност при работа(втор циклус студии за правување со системи за безбедност и здравје, Машински факултет, Медицински факултет и Економски институт при УКИМ, Скопје, 2011г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Economics and real property market, (втор циклус на студии по менаџмент на недвижности на Градежен факултет, УКИМ), 2011г. -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Спојување и преземање (елаборат за трет циклус, организациски науки и управување - менаџмент, Економски институт, ИСППИ и Економски факултет, 2011 г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Финансиски менаџмент (елаборат за трет циклус, организациски науки и управување - менаџмент, Економски институт, ИСППИ и Економски факултет, 2011 г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
	Сметководство за менаџмент (елаборат за трет циклус, организациски науки и управување - менаџмент, Економски институт, ИСППИ и Економски факултет, 2011 г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5

	Микроекономија (елаборат за трет циклус, економски науки, Економски институт и Економски факултет, 2011 г.) -предавања (1) -вежби (0,5)	1,5
5.	Консултации со студенти (менторски и ЕКТС)	2,2266
	Менаџерско сметководство (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент, менторска програма, 2008/09, 50 студенти	0,1
	Меѓународен финансиски менаџмент (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент, менторска програма, 2008/09, 50 студенти	0,1
	Глобален бизнис (Економски институт/насока: Меѓународен менаџмент, менторска програма, 2008/09, 15 студенти	0,03
	Менаџерски финансии (Економски институт/насока: Меѓународен менаџмент, менторска програма, 2008/09, до 10 студенти	0,02
	Финансирање на МСП (Економски институт/насока: Меѓународен менаџмент, менторска програма, 2008/09, до 10 студенти	0,02
	Финансиски менаџмент и калкулации (Економски институт/насока: Агробизнис, менторска програма, 2008/09, до 3 студенти	0,006
	Анализа на финансиски извештаи (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент, менторска програма, 2008/09, 40 студенти.	0,08
	Вкупно за сите предмети по менторска програма 2008/09:	0,356
	Менаџерско сметководство (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент, менторска програма, 2009/10, до 30 студенти	0,06
	Меѓународен финансиски менаџмент (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент, менторска програма, 2009/10, до 30 студенти	0,06
	Глобален бизнис (Економски институт/насока: Меѓународен менаџмент, менторска програма, 2009/10, до 5 студенти	0,01
	Менаџерски финансии (Економски институт/насока: Меѓународен менаџмент, менторска програма, 2009/10, до 10 студенти	0,02
	Финансирање на МСП (Економски институт/насока: Меѓународен менаџмент, менторска програма, 2009/10, до 8 студенти	0,016
	Финансиски менаџмент и калкулации (Економски институт/насока: Агробизнис, менторска програма, 2009/10, до 3 студенти	0,006
	Анализа на финансиски извештаи (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент, менторска програма, 2009/10, до 35 студенти.	0,07
	Вкупно за сите предмети менторска програма во учебната 2009/10:	0,242
	Менаџерско сметководство (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент, менторска програма, 2010/11, до 20 студенти	0,04
	Меѓународен финансиски менаџмент (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент, менторска програма, 2010/11, до 20 студенти	0,04
	Глобален бизнис (Економски институт/насока: Меѓународен менаџмент, менторска програма, 2010/11, до 3 студенти	0,006
	Менаџерски финансии (Економски институт/насока: Меѓународен менаџмент, менторска програма, 2010/11, до 3 студенти	0,006
	Финансирање на МСП (Економски институт/насока: Меѓународен менаџмент, менторска програма, 2010/11, до 5 студенти	0,01
	Финансиски менаџмент и калкулации (Економски институт/насока: Агробизнис, менторска програма, 2010/11, до 2 студенти	0,004
	Анализа на финансиски извештаи (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент, менторска програма, 2010/11, до 10 студенти.	0,2
	Вкупно за сите предмети по менторска програма за 2010/11	0,306
	Менаџерско сметководство (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент, менторска програма, 2010/11, до 7 студенти	0,014
	Меѓународен финансиски менаџмент (Економски институт/насока: Финансиски менаџмент, менторска програма, 2010/11, до 7 студенти.	0,014
	Вкупно по менторска програма за сите предмети 2010/11	0,028
	Менаџерско сметководство (ЕКТС), Економски институт/насока Финансиски менаџмент), 2009/10, 75 студенти	0,15
	Меѓународен финансиски менаџмент (ЕКТС), Економски	0,15

	институт/насока: Финансиски менаџмент-), 2009/10, 75 студенти, Меѓународен финансиски менаџмент (ЕКТС), Економски институт/насока Меѓународен менаџмент-), 2009/10, 8 студенти,	0,016
	Проектен менаџмент, (ЕКТС), Економски институт/насока: Финансиски менаџмент, 4+1 и 3+2), 2009/10, 16 студенти, избран	0,0032
	Финансиска анализа и известување (ЕКТС, Економски институт/насока: Финансиски менаџмент, 4+1 и 3+2), 2009/10, 25 студенти, избран	0,05
	Меѓународен бизнис и МСП (ЕКТС), Економски институт/насока: Претприемништво, 4+1 и 3+2), 2010/11-10 студенти, избран	0,02
	Менаџерско сметководство (ЕКТС), Економски институт/насока: Финансиски менаџмент), 2010/11 (пролетен и зимски семестар, 4+1 и 3+2), 80 студенти	0,16
	Меѓународен финансиски менаџмент (ЕКТС), Економски институт/насока Финансиски менаџмент-), 2010/11 (пролетен и зимски семестар, 4+1 и 3+2), 80 студенти	0,16
	Меѓународен финансиски менаџмент (ЕКТС), Економски институт/насока: Меѓународен менаџмент, 3+2), 2010/11, 10 студенти,	0,02
	Проектен менаџмент, (ЕКТС), Економски институт/насока Финансиски менаџмент), 2010/11 (пролетен и зимски семестар, 4+1 и 3+2), 18 студенти, избран	0,036
	Финансиска анализа и известување (ЕКТС, Економски институт/насока Финансиски менаџмент-), 2010/11 (пролетен и зимски семестар, 4+1 и 3+2), 40 студенти, избран	0,08
	Меѓународен бизнис и МСП (ЕКТС), Економски институт/насока Претприемништво-), 2010/11 (пролетен и зимски семестар, 4+1 и 3+2)-12 студенти, избран	0,024
	Менаџерско сметководство (ЕКТС), Економски институт/насока Финансиски менаџмент), 2011/12 (пролетен и зимски семестар, 4+1 и 3+2), 90 студенти	0,18
	Меѓународен финансиски менаџмент (ЕКТС), Економски институт/насока: Финансиски менаџмент-), 2011/12 (пролетен и зимски семестар, 4+1 и 3+2), 45 студенти	0,18
	Меѓународен финансиски менаџмент (ЕКТС), Економски институт/насока: Меѓународен менаџмент, 3+2), 2011/12 (пролетен и зимски семестар), 7 студенти	0,0014
	Проектен менаџмент, (ЕКТС), Економски институт/насока: Финансиски менаџмент), 2011/12 (пролетен и зимски семестар, 4+1 и 3+2), 30 студенти, избран	0,06
	Финансиска анализа и известување (ЕКТС, Економски институт/насока: Финансиски менаџмент-), 2011/12 (пролетен и зимски семестар, 4+1 и 3+2), 30 студенти, избран	0,06
	Меѓународен бизнис и МСП (ЕКТС), Економски институт/насока: Претприемништво-), 2011/12 (пролетен и зимски семестар, 4+1 и 3+2)-15 студенти, избран	0,03
	Менаџмент на човечки ресурси во јавната администрација (Правен факултет „Јустинијан Први“ /насока: Јавна администрација /3+2, пролетен семестар 2009/10, 30 студенти, избран	0,06
	Менаџмент на човечки ресурси во јавната администрација (Правен факултет „Јустинијан Први“ /насока: Јавна администрација /3+2, пролетен семестар 2010/11, 5 студенти, избран	0,01
	Менаџмент на човечки ресурси во јавната администрација (Правен факултет „Јустинијан Први“ /насока: Јавна администрација /3+2, пролетен семестар 2011/11, 2 студенти, избран	0,004
6.	Член на комисија за оценка или одбрана на докторат на Економски институт и Економски факултет при УКИМ (14)	7
	1)м-р Зоран Јаневски, Електронската трговија и претприемништвото како фактори на конкурентност на претпријатијата (одбранет 2011); 2)м-р Тошо Костадинов, Влијанието на претприемништвото врз руралниот развој на Република Македонија (одбранет, септември 2011);	

	3)м-р Борис Арсов, Улогата и значењето на изворите на финансирање за подобрување на финансиско работење на електронските медиуми во Република Македонија (прифатен 2011); 4) Мирјана Матовска, Принципи на буџетскиот менаџмент во контекст на транспарентноста и финансиската контрола, (одобрен 2009); 5)м-р Татјана Вернер, Стратегиските пристапи за примена на општествената одговорност на претпријатијата во Република Македонија (прифатен 2012); 6)м-р Златко Шајноски, Имплементација на интернет технологија во интегрираните маркетинг комуникации со посебен осврт на употребата на Интернет алатката ВЕБ страница кај компаниите во Република Македонија (одбранет 2010); 7) м-р Николче Мариновски, Унапредување на оперативните функции во текстилната индустрија во Република Македонија, одобрен 2008; 8) м-р Илија Псалтиров, Кредитирање на населението во РМ, од аспект на користење надворешни услуги и пласман на кредитни производи преку кредитни посредници, (одобрен 2009 г.); 9) м-р Снежана Дическа, Корпоративно управување на банките со посебен осврт на банките во Република Македонија, (одбранет, 2008); 10) м-р Ирина Мајовски, Влијанието на стратешкиот менаџмент на човечки ресурси врз организациските перформанси кај деловните субјекти во Република Македонија (одбранет 2008); 11) м-р Снежана Андоновска, Улогата на доживотното учење за развој на човечките капацитети во Република Македонија, (одобрен 2008 г.); 12)м-р Бојан Ѓорѓиевски Влијание на кредитната експанзија врз финансиските кризи, (одбранет 2011); 13)м-р Ширет Елези, Управување со општински финансии во Република Македонија (одбранет во 2011); 14) м-р Елена Парнаричева Станоевска, Управување со ризиците во банкарското работење во време на информациона технологија – осврт на домашната и меѓународната практика (одобрен 2009 г).	
7.	Член на комисија за оцена или одбрана на магистратура на Економски институт и Економски факултет при УКИМ (15)	4,5
	1) Лидија Вучидолова, Маркетинг истражување на смарт платежните картички и можности за развој на картичниот пазар во Република Македонија (одбранета 2010); 2) Биљана Гузелкова, Лизингот како форма за финансирање на трговските друштва во Република Македонија (одбранета 2010); 3) Димитар Бошков, Спречување на перење на пари со посебен осврт на финансиските институции над кои надзор врши НБРМ (одобрена 2011); 4) Данчо Арсов, Маркетинг аспекти во процесот на брендирање и градење бренд на градови на примерот на град Скопје (одбранета 2010); 5) Зоран Тодоровски, Маркетинг активностите во развојот на нови занаетчиски производи во Република Македонија (одбранета 2011); 6) Елита Билбилевска, Можности за управување со побарувањата од купувачите на претпријатијата во Република Македонија, (прифатен 2012); 7) Билеска Марија, Специфичностите на маркетингот на банкарски услуги - со осврт на банките во Република Македонија (прифатена 2011) 8) Наташа Саневска, Мотивираноста на вработените во функција на подобрување на управувањето со квалитетот, Технолошко-металуршки факултет, УКУМ (одбранет труд во 2012); 9) Саше Смилевски, Претприемништвото како фактор за унапредување на бизнисот на МСП во Република Македонија, (одбранет 2011); 10) Марина Милевска, Менаџирањето на раст и развој на малите бизниси во функција на подобрување на нивната ефикасност (одбранет труд 2011г);	

	11) Методи Пеновски , Можности и перспективи за воведување на финансиски производ – проектил како дел од проектното кредитирање, (одбранет 2012); 12) Мите Митевски , Државната и внатрешната ревизија во јавниот сектор на РМ (одбранет 2012); 13) Игор Николоски Обуките како фактор за подобрување на развојот и конкурентноста на МСП во РМ (одбранет 2012); 14) Александар Спасов , Значење и улога на тршоците во процесот на сметководствено планирање (одбранет 2012); 15) Илија Кушкоски , Дискриминација на работно место во организациите со посебен осврт на мобингот, пријавен и одобрена за работа во 2012);	
8	Пакет материјали за одреден предмет	4
	Пакет материјали за предметот финансиски менаџмент и калкулации (одлука бр.02-490/1)	1
	Пакет материјали за предметот меѓународен финансиски менаџмент (одлука бр.02-490/2)	1
	Пакет материјали за предметот финансисрање на МСП (одлука бр.02-491/2)	1
	Пакет материјали за предметот ФАИ (одлука бр.02-836/2)	1
	ВКУПНО ЗА НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	131,73

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Ментор на докторска дисертација (40)	120
	1) м-р Диана Бошковска , Портфолио менаџментот – современ приод во растот и развојот на корпорациите, Економски институт – Скопје, (одбранета 2008); 2) м-р Оливера Трајковска , Анализа на финансиските извештаи со осврт на финансиската стабилност на корпоративниот сектор во Република Македонија, (пријавена 2008 а одбранет 2010); 3) м-р Миранч Хани , фактори на развој и финансирање на микро и мали претпријатија со осврт на состојбите во Република Македонија (одбранета 2008); 4) м-р Мирјана Тодоровска Станковиќ , Трансфер на технологиии-финансиски и нормативни аспекти, со посебен осврт на Република Македонија, Економски институт, Скопје (одобрена 2009, во фаза на оцена од петочлена комисија); 5) м-р Велинов Ванчо , Унапредување на економијата во здравствените системи на земјите во транзиција, Економски институт, Скопје (одбранета 2010); 6) м-р Васе Доневски , Утврдување на вредноста на недвижниот имот предмет на оданочување во единиците на локалната самоуправа и администрирањето на локалните даноци во Република Македонија (одбранета 2011); 7) м-р Булент Дервиши , ефектите и перспективите од реформите на пензискиот систем во Република Македонија (одбранета во Мај 2012); 8) м-р Наде Циривири , Системот на интегрирани национални сметки и Европскиот систем на сметки со посебен осврт на финансиската сметка како алатка за анализа на финасиските трансакции во националните економии, (објавен позитивен извештај за оцена и одбрана во јуни 2012); 9) м-р Снежана Наумоски , Современи концепти на ревизија на финансиски извештаи и ревизија на успешност во комерцијалното банкарство (одбранета 2012); 10) м-р Фадил Бајрами , Претпоставки и можности за влез на Република Македонија во Европската монетарна унија (одбранета	

	2011); 11) м-р Сашо Трајковски, Управување со ризикот при порамнувањето на финансиските трансакции – осврт на меѓународната и домашната практика (одбранета 2008); 12) м-р Мишо Николов, Принципи на управување со јавните финансии, со осврт на стабилноста и долгорочната одржливост на буџетската политика на Република Македонија (одобрена 2008 година); 13) м-р Ѓорѓи Јосифов, Утврдување на кредитоспособноста и значењето на кредитниот рејтинг на општините во република македонија при финансирање на капиталните инвестиции (одобрена 2009); 14) м-р Љупчо Давчев, Инвестиционно Банкарство и Портфолио Инвестиции-перспективи за развој во Република Македонија (одбранета 2011); 15) м-р Јусуф Зекири, Интернационализацијата на бизнисот и можности за влез на странски инвестиции во Република Македонија (одбранета 2011); 16) м-р Рашид Емини, Современи трендови во финансирањето на високото образование преку продлабочена соработка со бизнис секторот – состојби и перспективи во Република Македонија (прифатена 2011); 17) м-р Татјана Лукановска, Стратешко купување на здравствени услуги во функција на зголемување на ефикасноста на здравствените установи (посебен осврт на купување на здравствените услуги и финансиско управување во јавните здравствени установи во Македонија), (прифатена 2011); 18) м-р Зоран Мартиновски, Странските директни инвестиции во функција на економскиот развој и зголемување на конкурентноста на македонското стопанство за период од осамостојувањето (1991-2011), (прифатена 2011); 19) м-р Јасминка Киркова, Транспортната политика и финансирање на транспортната инфраструктура во Република Македонија (прифатена 2011); 20) м-р Горан Михајловски, Предизвици и придобивки од примената на концептот на општествена одговорност наспроти финансиските цели на компаниите во Република Македонија (прифатена 2012); 21) м-р Катерина Поповска, Улогата на солвентноста во креирање на современиот систем на управување со ризиците во осигурителните компании (прифатена 2012); 22) м-р Татјана Несторовска, Внатрешна финансиска ревизија и контрола во јавниот сектор во Република Македонија (прифатена 2011); 23) м-р Николче Јанкуловски, Финансирање на единиците на локалната самоуправа во контекст на рамномерниот регионален развој на Република Македонија (одобрена 2011); 24) м-р Ремзије Ракипи, Социјалните аспекти на јавните расходи во Република Македонија (одобрена 2011); 25) м-р Драган Коцески, Влијанието на кредитниот ризик врз адекватноста на капиталот кај банките во Република Македонија (одобрена 2011); 26) м-р Емилија Бшевска, Специфичности во примена на меѓународните сметководствени стандарди за финансиско известување за мали и средни претпријатија во Република Македонија (одобрена 2011); 27) м-р ХабиЛ Мустафаи, Перспективите на мултифонд системот во капитално финансираното пензиско осигурување во Република Македонија (одобрена 2011); 28) м-р Кристина Куновска, Оценка на кредитна способност и кредитен ризик на МСП и корпоративни клиенти за кредитна изложеност во банките во Република Македонија, со посебен осврт на	

	моделите на кредитен ризик (одобрена 2011); 29) м-р Насер Амети, “Развој на пазарот на капитал во функција на обезбедување на средства за долгорчни вложувања во Република Македонија” (одобрена 2011); 30) м-р Пане Илиев, Трендови и перспективи на брзорастечките бизниси во Република Македонија (одобрена 2011); 31) м-р Виолета Ташева, Економија на јавниот сектор со посебен осврт на енергетскиот систем и развојот на преносната мрежа во Република Македонија (одобрена 2011); 32) м-р Нешип Шеноли, Финансискиот менаџмент во функција на подобрување на ефикасноста и ефективноста на бизнис здравствените институции во косово (одобрена 2012); 33) м-р Влатко Петковски, Финансискиот капацитет на општините во Република Македонија - можности, практики и решенија за подобрување (одобрена 2011); 34) м-р Букурије Имери Јусуфи, Отстапување на книговодствената од берзанската вредност на капиталот на македонските компании во споредба со компаниите котирали на странските берзи во регионот на Југоисточна Европа” (одобрена 2011); 35) м-р Благица Јованова, Ревизорска етика и одговорност во современата професионална пракса на раководење со ревизијата (одобрена 2011); 36) м-р Елизабета Младеновска, Проектниот менаџмент како инструмент на бизнис логистика на претпријатијата во Република Македонија (одобрена 2012); 37) м-р Далибор Галевски, Улогата и значењето на современите банкарски производи и услуги во развојот на банкарскиот систем на Република Македонија” (одобрена 2011); 38) Фанија Ристеска, Развој на пазарот на државни хартии од вредност во република македонија и нови перспективи на општинските обврзници како можност за финансирање на проекти од јавен интерес (одобрена 2011); 39) м-р Зоран Панов, влијанието на странските директни инвестиции на развојот на рударството и енергетиката во Република Македонија” (одобрена 2012); 40) м-р Арбен Халили, Фискалните ефекти на земјоделските политики во Република Македонија (прифатена пријава во 2011 год.);	
2.	Ментор на магистерска работа (80)	80
	1. Биљана Веселиновска, Приоди за финансирање на капиталните инвестиции во Република Македонија, одбранета 2008; 2. Елена Паговска, Перспективи на ЈПП во финансирање на капиталните инвестиции во општините во РМ, одбранета 2009; 3. Биљана Павлеска, Стратегии за формирање на цените во современи услови на стопанисување, одбранета 2010 г.; 4. Марјан Митев, Употреба на фондовите кои се тргуваат на берза во пасивното инвестирање, одбранета 2008; 5. Вероника Ефремова, Конкурентската политика: теоретски аспекти, развој и предизвици, одбранета 2008; 6. Трајче Андреевски, Јавно приватни партнерства во финансирање и реализација на инфраструктурни проекти со посебен осврт на состојбите во Република Македонија, одбранета 2008 ; 7. Севдије Јусуф, Значењето и улогата на директните даноци во системот на приходите на државата со посебен осврт на состојбата во Република Македонија, одбранета 2009; 8. Николче Јанкуловски, Финансирање на економскиот развој на општините во Република Македонија преку задолжување и користење на претпристапни фондови – состојби и перспективи на Општина Битола, одбранета 2008 г.;	

	9. Елизабета Тодоровска, Алтернативни начини на фивасирање на МСП – состојба и перспективи во Република Македонија, одбранета 2009 г; 10. Вељаноска Флорида, Влијание на факторите кои ги детерминираат странските директни инвестиции – состојби и перспективи во Република Македонија, одбранета 2009г; 11. Живко Калков, Корпоративен кредитен рејтинг – основа за квалитетни проценки и управување со ризиците во Република Македонија, одбранета 2010 г; 12. Дијана Јовановска, Законско и институционално регулирање на пазарот на капитал во Република Македонија, одбранета 2009 г; 13. Наде Циривири, Структурна анализа на СДИ во Република Македонија во периодот 1997-2007 година, одбранета 2009 г.; 14. Катерина Донева, Улогата на интерната ревизија и контрола во компаниите – студија на случај, одбранета, 2010; 15. Кристина Куновска, Улогата на интерната ревизија во банките со осврт на банките во РМ, одбранета 2010 г.; 16. Димитрија Бошески, Организација и функционирање на внатрешната ревизија за поддршка на менаџментот во јавните претпријатија, одбранета 2011 г.; 17. Васја Серафимов, Утврдување на успешноста и перформансите на деловните банки, одбранета 2010 г.; 18. Слаѓана Трајкова, Улога и значење на паричните трансфери во платниот биланс, со посебен осврт на Република Македонија", пријавена во 2011 г.; 19. Оливера Стојаноска, Принципи на добро управување со јавните финансии и нивна примена во Република Македонија, одбранета 2010г.; 20. Биљана Павлеска, Современ пристап во формирање на цените на деловните субјекти", Одбранет 2009 г.; 21. Далибор Галевски, Ризикот како детерминанта на корпоративното работење одбранет 2009 г.; 22. Диана Георгиева Истражување, развој и иновации во насока на подобрување на конкурентноста на компаниите во Република Македонија (одбранета 2010); 23. Букурије Јусуфи Имери, Инкорпорирање на финансиските и сметководствените ризици при вреднување на капиталот на компаниите, одбранета во 2010 г.; 24. Агим Цафери, Интегрирани анализи на работењето со користење на рачно показатели и нивна примена на конкретни случаи, одбранета во 2011 г.; 25. Јасмина Бошкова, Управување со оперативен ризик во порамнување на девизни трансакции, Одбранета 2011; 26. Тања Димишкова, Развој на банкарство на мало – студија на случај, одбранета 2009 г.; 27. Самоил Малчевски, Реформа на јавните комунални претпријатија во Република Македонија - форми и модели на реализација (одбранета 2010); 28. Горан Михајловски, Јавно-приватно партнерство во патната инфраструктура во Република Македонија (одбранета 2011); 29. Тања Несторовска, Формирање на цените и менаџментот на трошоци во здравствениот систем на Република Македонија (одбранета 2011); 30. Јанкуловска Цветанка, Односот меѓу интерната и екстерната ревизија во јавниот сектор во Република Македонија (одбранета 2011); 31. Кацарска Татјана, Е-банкинг - современ начин на дистрибуција на банкарски услуги (одбранета 2011);	

	32. Слацана Шавкуловска, Влијание на финансиската криза од 2008 година врз македонската економија, одбранета 2010 год.; 33. Јасна Ѓурковиќ, Стратегии за меѓународен раст на руските нафтени компании, преку примерот за групацијата Лукоил", закажана јавна одбрана во јули 2012г.; 34. Душко Видески, Примена на принципот на "строга усогласност" на акредитивниот процес во комерцијалните банки во Република Македонија, одбранета 2012; 35. Фљора Мерсими, "Менаџирање, анализа и функционирање на Центрите за развој на планските региони во Република Македонија - компаративни искуства", во фаза на подготовка; 36. Јулијана Липтова, Кредитирање на население, одбранета 2010 г.; 37. Кристина Матеска, Примена на алатки на проектен менаџмент – Студија на случај, одбранета 2011 г.; 38. Маја Маркоска, Анализа и користење на извештајот за готовински тек, одбранет 2011 г.; 39. Маја Томовски, "Идентификување и инкорпорирање на ризиците во кредитната анализа, студија на случај", во фаза на закажана одбрана во јули 2012г.; 40. Манујела Гечевска, Имплементација и ефикасност на системот на обуки во јавниот сектор во Република Македонија, Правен факултет УКИМ – Скопје, одбранета 2011 г.; 41. Марија Чорбева, Глобализацијата пред и по светската економска и финансиска криза 2007 -2009, одбранета 2012 г.; 42. Марија Шонтевска, Странските директни инвестиции во глобалната економија и нивните тенденции во Република Македонија, одбранета 2012 43. Марија Трајковска, "Спојување и превземање како форми на странски директни инвестиции, со посебен осврт на состојбата во Р.Македонија", во фаза на обработка на финална верзија; 44. Милена Паговска, "Значењето и улогата на корпоративните обврзници во финансирањето на капиталните инвестиции за раст на компаниите - со посебен осврт на состојбата во Република Македонија", Одбранет 2011 г. 45. Момир Стоев, Примена на принципите на корпоративно управување во комерцијалните банки во Република Македонија – Студија на случај, одбранета 2011 г.; 46. Никола Шајновски, Ефекти на туризмот врз општествениот производ, вработеноста и платниот биланс на македонија, пријавена 2011 г.; 47. Сашо Дукоски, Современи банкарски и небанкарски начини на финансирање на претпријатијата, Во фаза на изработка; 48. Татјана Калиновчиќ, Примената на концептот на логичка рамка како алатка на современиот проектен менаџмент, одбранета 2012; 49. Трендафилка Перкова, Третманот на интеркорпоративните инвестиции и консолидирање во меѓународната сметководствена практика - студија на случај, одбранета 2011 г.; 50. Влатко Петковски, Проценка на вредност на компанија наспроти нејзината берзанска вредност – case study, одбранета во 2011 г.; 51. Далибор Митевски, Извори на финансирање на претпријатијата во Република Македонија, пријавена 2012; 52. Димитар Клисаровски, Примена на алатките на проектен менаџмент – Студија на случај, пријавена 2012 г.; 53. Светлана Завојческа, Улогата и значењето на внатрешната ревизија во банките во Република Македонија, прифатена пријава во 2012; 54. Ивана Јовановска, Профитабилноста во банкарскиот систем на Република Македонија, прифатена во 2012 и во фаза на изработка, 55. Снезана Стрешеска, Стратегија за управување со ризици во елс со осврт на имплементацијата во општина Гостивар, прифатена	

	пријава во 2012; 56. Марија Цветкович, Управување со проекти во завршна фаза од реализација, прифатена пријава во 2011; 57. Васко Јанкуловски, Кредитирање на населението - состојби и перспективи во Република Македонија - студија на случај Халк Банк АД Скопје", прифатена пријава 2012 г.; 58. Виолета Ѓеорѓоска, Бизнис планот како алатка на финансискиот менаџмент од аспект на претпријатијата, одбранета 2012 г.; 59. Маја Јовановска, Улогата на внатрешната ревизија во функција на подобрување на работата на единиците на локалната самоуправа во Република Македонија", прифатена пријава во 2011 – во фаза на изработка; 60. Зоран Јанкуловски, Ефекти од имплементацијата на фискална децентрализација во Република Македонија, прифатена пријава во 2012 – во фаза на изработка; 61. Жарко Поп-Илиев, Инвестиции на приватните инвеститори во сопствен капитал како средство за финансирање на економскиот развој, пријавена и одобрена за работа во 2012; 62. Зоран Јовановски, Улогата на Кост – бенефит анализи за животна средина, одобрена 2011; 63. Јасмина Тодоровска, Улогата на бизнис планот како оперативна алатка на генералната корпоративна стратегија – Студија на случај, прифатена пријава 2012 г.; 64. Јасна Чаминска, Развој и продажба на современи банкарски производи и услуги, прифатена пријава 2012 г.; 65. Татјана Петреска Котеска, Анализата на финансиските извештаи и нејзината улога во процесот на донесување кредитни одлуки, прифатена пријава 2012 г.; 66. Славица Саздова, Процесот на фискална децентрализација во Република Македонија со посебен осврт на Општина Свети Николе, прифатена пријава 2012 г.; 67. Маја Гиевска, Подготовка и реализација на буџетите на единиците на локалната самоуправа, одбранета 2012г.; 68. Ванчо Костадиновски, Ефектите од примената на едношалтерскиот систем во Република Македонија; прифатена пријава во 2011 г.; 69. Драган Јанкуловски, ЈПП како фактор за локален економски развој, прифатена пријава 2012 г., 70. Кристина Поповска, Интерна контрола и ревизија неопходни функции за успешен менаџмент, пријавена и одобрена 2011г.; 71. Лазо Смилевски, Процесот на кредитирање во Република Македонија и влијанието на каматаните стапки и ризиците кои се појавуваат на кредитниот пазар за население, одбранета во 2011; 72. Михаил Теохаров, Дивидендата политика во функција на целите на менаџментот – студија на случај, пријавена 2012 г.; 73. Кире Крстевски, Улогата на локалната самоуправа во развојот на МСП во Општина Битола, одбранета 2011 74. Марина Шаф, Карактеристики на СДИ во Република Македонија, пријавена 2012 г.; 75. Сашка Стојменова, Примена на концептот на проектен менаџмент во спроведување на јавните набавки – студија на случај, прифатена за работа во 2012; 76. Владимир Поповски, Влијанието на технолошкиот развој врз конкурентноста – со осврт на компаниите во Република Македонија, пријавена 2012 г.; 77. Загорка Митровска, Улогата на финансиските деривати во меѓународната трговија, прифатена за изработка во 2012; 78. Жарко Младеновски, Карактеристики структура на основните средства анализа на користењето на основните средства во ТК-	

	Прилеп, пријавена и одобрена за работа 2012 г.;	
	79. Валентина Божиновска Гошевска, Воведување на нов кредитен банкарски производ за население, одбранета, 2012;	
	80. Игор Лазевски, Оцена на профитабилноста на осигурителниот бизнис – студија на случај, пријавен и одобрен за работа во 2012.	
3.	Учесник во меѓународен научен проект	8
	FP-7, Comparative analysis of factor markets for agriculture, Проект со Универзитетот од Приморска, Копер, Република Словенија и Лувен од Белгија	5
4.	Учесник во национален научен проект	3
	Научната дијаспора од Република Македонија, УКИМ, Економски институт – Скопје, УКИМ, 2011-12	3
5.	Монографија	4,8
	Научната дијаспора од Република Македонија (група автори, во фаза на објавување), Економски институт, Скопје, 2011-12 (кога се 4 или повеќе автори, секој добива по 60% од бодовите: $8 \times 0,6 = 4,8$)	4,8
6.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно-стручно списание	12
	Билјана Ангелова: Позитивни практики во управувањето со јавните финансии, Економски развој, год.10, бр.3/2008 Економски институт-Скопје, 2008.стр.9-25, 4 (поени)	4
	Билјана Ангелова: Концепти и перспективи на ЈПП во Република Македонија, Економски развој, год.12, бр.1-2/2010, Економски институт- Скопје, 2011, стр 4 (поени)	4
	Biljana Angelova, Opportunities for Encouraging and Financing Investments based on the Geothermal Potential of the Republic of Macedonia, Hikmet Ilmi Arastirma Degresi, Journal of Scentific research 17/2011(88-100), 4 (поени).	4
7.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно-стручно списание со меѓународен уредувачки одбор	10,2
	Biljana Angelova, Stefan Bojnec, Capital market, subsidies, agricultural and rural developments in the Republic of Macedonia, African Journal of Agricultural Research (AJAR), 2012, труд со и.ф. 6 поени*90% (за два автора)	5,4
	Mirjana Todorovska, Bratislav Stankovic, Biljana Angelova, Krstevska: Triple helix innovation model: linking the academia, the business sector and the government, case study of Macedonia, International Journal of Knowledge, Culture and change Management, Volume 11, 2011, труд со и.ф. 6 поени*80% (за два автора)	4,8
8.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во стручно-научно популарно списание со меѓународен уредувачки одбор	13,8
	Билјана Ангелова Credit rating – indicator of new economic prospective and chalenges, Economic development, Year 14 No 1/2012, Економски институт Скопје, 2012,	3
	Билјана Ангелова, Ирина Мајовски: Developed Human Resource Management Practices in Macedonian Companies, Economic development, Year 12 No 3/2010, Skopje 2011, pg 21-33, 3 (поени)x 90% (за два автора)	2,7
	Билјана Ангелова, Билјана Цветановска, Institutional support for sustainable local economic development -Italian experiences and Macedonian perspective, 3 (поени)x 90% (за два автора), PECOV, University of Bologna, 2012	2,7
	Biljana Angelova, Jusuf Zekiri: Measuring customer satisfaction with Service Quality using American Customer Satisfaction Model (ACSI Model), International Journal of Academic Research in Business and Social Science, October 2011, Volume, No3. pg232-258	2,7

	Jusuf Zekiri, Biljana Angelova Factors that Influence Entry Mode Choice in Foreign Markets, European Journal of Social Science, Volume 22, Issue 4, 2011	2,7
9.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во зборник на трудови на научен/стручен собир	6
	Можности за поттикнување и финансирање на инвестициите базирани на геотермалниот потенцијал во Република Македонија, Зборник на трудови од Научен собир организиран под покровителство на Претседателот Ѓорѓе Иванов, Кочани, 2011	2
	Trends and Implications in Knowledge-base Economies, научна конференција на тема: Предизвиците на науката во економијата базирана на знаење-состојби и перспективи, 30. 05 2012 Скопје, Република Македонија (во фаза на објавување, 2 (поени)	2
	PPP – Alternative for better efficiency in Public Communal Enterprises/ Јавно-приватни партнерства – алтернатива за подобрување на ефикасноста на јавните претпријатија во Република Македонија, Зборник на трудови од меѓународната конференција Sustainable Management with materials – Economic Justification of waste treatment,	2
10.	Трудови со оригинални научни резултати, објавен во зборник на трудови од научен стручен собир со меѓународен уредувачки одбор	6
	Foreign direct investments and business environment in Republic of Macedonia”, Second International Conference of Western Balkans, Turkey, April, 2009	3
	The influence of decentralization process and fiscal decentralization to the quality of the citizen's life, Third International Conference of Western Balkans, Turkey, April, 2009.	3
11.	Учество на научен-стручен собир со реферат	3
	Намалување на пречките за вработување на младите лица и лица кои се подолго време невработени, Критериуми за влез во ЕУ, FIOOM, 2008.	1
	Процедури и практики за донесување на буџет со осврт на практиките и ребалансот на буџетот за 2008, ФИОМ, септември, 2008.	1
	Буџетот на Република Македонија за 2008, февруари 2008	1
	ВКУПНО ЗА НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	263,8

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активностa:	Поени
1.	Експертски активности (студија, физибилиити-студија, истражување на пазарот)	44
	Студија за кредитоспособноста на општините во РМ, USAID -MLGA, 2008/2009, главен истражувач	2
	Студија за одржливост на интегрираниот систем за заштита на животната средина по долината на река Радика. Cooperazione Italiana, Biro za regionalen razvoj, 2008, главен истражувач	2
	Студија и Cost&Benefit анализа за дислокација на линданот од Охрид АД Скопје 2010, UNDP-SAICM, МЖСПП, главен истражувач	2
	Студија за формирање на ЈПП на ЈП „Чистота и зеленило“ Куманово и приватен партнер2008, главен истражувач	1
	Needs Assessment of Governmental Regulatory Bodies and Agencies in their efforts to implement relevant laws, procedural requirements and enforcement programs, УСАИД - БЕА, 2008, учесник	1

	Студија за формирање на ЈПП на ЈП „Куманово Гас“ Куманово и приватен партнер, 2008, главен истражувач	2
	Проценка на друштвата во посед ЈП „Македонски шуми“	1
	Истражување на претприемничките афинитети на апликантите на компонентата за самовработување, АВРМ, УНДП, 2008	1
	Процена на капиталот на „Водовод“, Куманово, 2008	1
	Студија за развој на методолошки пристап на разработка на енергетскиот биланс и енергетските потреби на Република Македонија, Министерство за економија на РМ, 2009	1
	Процена на капиталот на Кино „Партизан“ Кичево, Министерство за економија на РМ, 2009	1
	Процена на капиталот на Центар за странски јазици - Скопје, Министерство за економија на РМ, 2009	1
	Proposed methodology approach for Environmental cost – benefit analysis projects, UNDP, Sound Management of Chemicals Proposed Methodology, 2009, учесник	1
	Изготвување на методологија за проценка на капитал на трговски друштва, јавни претпријатија и други правни ентитети, Министерство за економија на Република Македонија, 2012	1
	Изготвување на методологија за проценка на машини и опрема, Министерство за економија на Република Македонија, 2012	1
	Изготвување на методологија за проценка на подвижен имот, Министерство за економија на Република Македонија, 2012	1
	Изготвување на методологија за проценка на права од индустриска сопственост Министерство за економија на Република Македонија, 2012	1
	Изготвување на методологија за проценка на информатичка технологија, Министерство за информатичко општество и јавна администрација на Република Македонија, 2012	1
	Изготвување на методологија за проценка на побарувања и обврски, Министерство за финансии на Република Македонија, 2012	1
	Правилник за организација и систематизација на работните места во Економски институт-Скопје, 2010.	1
	Правилник за организација и систематизација на работните места во ЈП Македонски шуми Скопје, 2010/11.	1
	Правилник за плати и надоместоци на Економски институт Скопје, 2011	1
	Студија за задолжување и набавка на комунално возило во општина Пехчево, УСАИД, 2010	2
	Стратегија за управување со ризици на ЈП Комунална хигиена-Скопје за периодот 2011-2014, 2011	2
	Стратегија за управување со ризици на ЈП Нискоградба Битола во периодот (2011-2014), 2011	2
	Стратегија за управување со ризици на општина Центар до 2015, 2011	2
	Стратегија за управување со ризици на општина Чаир до 2015, 2011	2
	Стратегија за управување со ризици на општина Илинден до 2015, 2011	2
	Физибилити-студија за изградба на систем за одведување и пречистување на отпадни води за индустриската зона „Овче поле“ во Свети Николе и седум територијално поврзани села во близина на зоната, општина Свети Николе, 2011/12, главен истражувач	1
	Economic impact analysis of World Bank cultural heritage investments in Republic of Macedonia, World Bank, 2009	1
	Процена на имотот и капиталот друштвата на АД ЕЛЕМ-Скопје, 2009	1
	Процена на друштва од областа на угостителството и туризмот во сопственост на АД ЕЛЕМ-Скопје, 2012	1
	Истражување на пазарот на хидролизат и бизнис план за производство на магот и хидролизат, Биоконверзија, 2012	1
	Benchmark of public water enterprises in Republic of Macedonia, Swiss Cooperation Office Macedonia, 2012/2014	1
2.	Координатор во подготовка на елаборат за нова студиска програма	3
	Елаборат за организирање на постдипломски интердисциплинарни	1

	студии по менаџмент на агротуризмот, Економски институт-Скопје и Факултет за земјоделски науки и храна, УКИМ, 2008	
	Елаборат за организирање на студиска програма од втор циклус на студии 4+1, Економски институт-Скопје	1
	Елаборат за организирање на студиска програма од втор циклус на студии 3+2, Економски институт-Скопје	1
3.	Учество во промотивните активности на Институтот (2010,2011 и 2012)	1,5
	• Промоција на магистри и (2010) • Учество во промоција на доктори на науки (2010) • Промоција на нова студиска програма од втор циклус интердисциплинарни студии по менаџмент на агротуризмот, Факултет за земјоделски науки и храна, 2010 • Промоција на 23 преведени книги од областа на економските науки добиени од Владата на Република Македонија со Премиерот Никола Груевски и министерот за образование и наука Никола Тодоров, мај 2010 година.	0,5
	• Промоција на магистри и (2011) • Учество во промоција на доктори на науки (2011) • Отворање на меѓународната научна конференција „Регионалните трговски интеграции на Република Македонија“, во организација на Економски институт, а во соработка со LSE (London School of Economics) под покровителство на претседателот Ѓорѓе Иванов, декември, 2011	0,5
	• Промоција на Демографски речник, април, 2012 • Промоција на проектот „Научна дијаспора од Република Македонија“ • Отворање на научна конференција „Предизвиците на науката во економијата базирана на знаење – состојби и перспективи“, под покровителство на претседателот Ѓорѓе Иванов, 30 мај, 2012; • Формирање и промоција на Асоција на Економски институти на ЈИЕ во Скопје, јуни 2012 • Отворање на Свечена академија по повод 60-годишнината од формирањето на Економскиот институт, мај 2012.	0,5
Дејности од поширок интерес		
1.	Уредник на меѓународно научно списание-Economic Development	6
1.	Уредник на Зборник на трудови на Економски институт: „Предизвиците на науката базирана на знаење – состојби и перспективи“ (во фаза на објавување)	2
2.	Уредник на Демографски термиолошки речник, издавач Економски институт-Скопје, 2012	2
3	Уредник на научно стручно списание на BOY Economic Development, во издание на Економски институт, Скопје	2
2.	Член на организационен (научен) одбор на меѓународен научно-стручен собир	3
	Меѓународен научно - стручен собир – 7 th conference on sustainable development of energy, water&environmental systems, UNESCO, Ohrid, juli 01-07.07.2012	1
	Втора меѓународна конференција „Одржливо управување со материјали – економска оправданост во постапување со отпадот“, 28-30 Септември 2011-Скопје, МЖСПП, ЈКП Комунална хигиена, АДКОМ, Град Скопје, ЈП Дрисла.	1
	Можности и перспективи за искористување на геотермалниот потенцијал на Република Македонија, Научен собир под покровителство на Претседателот Ѓорѓе Иванов, Кочани, март 2011	1
3.	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект	2,5
	Странските директни инвестиции во Република Македонија, - состојби, фактори на влијание и ефекти, предлог-пријава за финансирање на научноистражувачки проект од МОН на РМ, Економски институт –	1

	Скопје, главен истражувач, 2.2.2010	
	Кредитоспособноста и кредитниот рејтинг на ЕЛС во функција на користење на алтернативни форми на финансирање на капиталните инвестиции, предлог-пријава за финансирање на научноистражувачки проект од МОН на РМ, Економски институт – Скопје, главен истражувач, 5.2.2011	1
	Реформите во јавниот сектор на Република Македонија наспроти стандардите на ЕУ, предлог-пријава за финансирање на научноистражувачки проект од МОН на РМ, Економски институт – Скопје (учесник) 8.4.2011	0,5
4.	Изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект(учесник)	6
	Financing Metropolitan Governments in Transitional Countries – Case Study of Skopje, University of Fribourg, Suisse, RRPP, December, 2009	1
	User Satisfaction and Benefit from e- Government services’, проект во рамки на билатерална соработка помеѓу Словенија и Македонија за 2012-13, со University of Primorska, Faculty of Management Koper (позитивни рецензии), јуни 2011	1
	Youth Unemployment in Macedonia, Kosovo and Albania: Youth Attitudes versus Employers’ Attitudes, University of Fribourg, Suisse, RRPP, август 2011	1
	Creating future leaders and developing entrepreneurship nations in the Western Balkans and Turkey, USAID Higher Education Solutions Network Request, for Applications (RFA) RFA-0AA-12-000004, 2012	1
	Multiple framework contract with reopening of competition to provide economic analysis in support of SME policy, Italian consulting Soges SpA with regard to a tender opportunity of the European Commission, јуни 2012	1
	Policy Modeling and Economic Analysis Framework, ФР-7 апликација во соработка со РЕАКТИВ, Европска комисија, јануари, 2012	1
5.	Подготовка на национални документи (стратегии, закони и сл.)	2
	Стратегија за инвестиции во животната средина, REC – Regional Environmental Center, ADA (Austrian Developing Agency), МЖСПП, Учесник, (2007/2008)	2
6.	Директор на Економскиот институт во Скопје	6
7.	Раководител на внатрешна организациона единица	5
	Раководител на Одделение за финансиски менаџмент	3
	Раководител на постдипломските студии од втор циклус по финансиски менаџмент	2
8.	Член на универзитетска комисија	3
	Член на Изборна комисија за ректор на УКИМ за периодот 2012-2016	1
	Член на универзитетска Комисија за распределба на средства од солидарен фонд	1
	Член на универзитетска Комисија за Конгресен центар Охрид	1
9.	Член на институтска комисија	1,5
	Претседател на Научниот совет на Економскиот институт	0,5
	Претседател на Наставно-научен колегиум на Економскиот институт	0,5
	Претседател на Институтска управа на Економскиот институт	0,5
10.	Претседател на организационен и програмски одбор за одбележување на 60-годишниот јубилеј на Економскиот институт (2012)	1
11.	Член на комисија за избор во звање	1,4
	Член на комисија за избор во звање-доцент на д-р Диана Бошковска (одлука бр. 02-687/1 од 11.4.2011)	0,2
	Член на комисија за избор во звање-доцент на д-р Неда Петроска Ангеловска	0,2
	Член на Комисија за избор во звање-доцент на д-р Марија Ацковска	0,2
	Член на Комисија за избор во звање-доцент на д-р Снежана Костадиновска Милошеска	0,2

	Член на Комисија за избор во звање-доцент на д-р Климентина Попоска	0,2
	Член на Комисија за избор во звање-доцент на д-р Ирина Мајовски	0,2
	Член на Комисија за избор во звање-доцент на д-р Гуле Гулев	0,2
12.	Учество во комисии и тела на други државни органи	8
	Член на Комисија за нострификација на високообразовни дипломи стекната на странски високообразовни институции	1
	Претседател на Комисија за спроведување на стручен испит за материјално финансиско вештачење при Министерството за правда на РМ	1
	Претседател на Комисија за спроведување на прва почетна обука и полагање на стручен испит за стекнување сертификат за проценител на капитал на трговски друштва, јавни претпријатија и други правни ентитети, при Министерството за економија на Република Македонија	1
	Претседател на Комисија за спроведување на прва почетна обука и полагање на стручен испит за стекнување сертификат за проценител на подвижен имот, при Министерството за економија на Република Македонија	1
	Претседател на Комисија за спроведување на прва почетна обука и полагање на стручен испит за стекнување сертификат за проценител на машини и опрема, при Министерството за економија на Република Македонија	1
	Претседател на Комисија за спроведување на прва почетна обука и полагање на стручен испит за стекнување сертификат за проценител на права од индустриска сопственост, при Министерството за економија на Република Македонија	1
	Претседател на Комисија за спроведување на прва почетна обука и полагање на стручен испит за стекнување сертификат за проценител на информатичка технологија, при Министерството за информатичко општество и јавна администрација на Република Македонија	1
	Претседател на Комисија за спроведување на прва почетна обука и полагање на стручен испит за стекнување сертификат за проценител на побарувања и обврски, при Министерството за финансии на Република Македонија	1
13.	Студиски престој во странство до 3 месеци: Moody's Analytics, London, Обука за корпоративен кредитен рејтинг и стекната диплома за дополнителни 24 кредити.	0,5
	ВКУПНО ЗА СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	94,4

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	ПОЕНИ
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	131,73
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	263,8
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	94,4
ВКУПНО	489,93

ЧЛЕНОВИ НА КОМИСИЈАТА

1. Проф.д-р Љубе Трпевски, претседател с.р.
2. Проф.д-р Станоил Станоевски, член с.р.
3. Проф.д-р Дејан Пендев, член с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО НАУЧНОТО ПОЛЕ - ЕКОНОМСКИ НАУКИ/НАУЧНА ОБЛАСТ: МАРКЕТИНГ НА ЕКОНОМСКИОТ ИНСТИТУТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на членот 124 од Законот за високото образование и членот 42 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" во Скопје, Научниот совет на Економскиот институт во Скопје, на својата 80 седница одржана на 9.7.2012 година, донесе одлука број 02-1472/2 од 12.7.2012 година за формирање на Рецензентска комисија за избор на двајца редовни професори, во научното поле економски науки/научна област: маркетинг, во состав: д-р Нада Секуловска, редовен професор, д-р Марика Башеска-Георѓиевска, редовен професор и д-р Дејан Пендев, научен советник/редовен професор. На конкурсот се пријавија две кандидатки, кои во целост ги исполнуваат предвидените услови. По проучувањето на поднесените документи, согласно со распишаниот конкурс во дневните весници "Дневник" и "Koha" од 28.6.2012 година, Комисијата го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

На конкурсот објавен во дневните весници "Дневник" и "Koha" од 28.6.2012 година, се пријавија две кандидатки, и тоа: д-р Татјана Б. Петковска, научен советник/редовен професор за истражување на проблемите на маркетингот во Економскиот институт во Скопје и д-р Татјана Петковска Мирчевска, научен советник/редовен професор за истражување на проблемите на маркетингот во Економскиот институт во Скопје.

Извештајов се однесува само на една од кандидатките, и тоа за д-р Татјана Петковска.

1. Биографски податоци

Татјана Петковска е родена на 4. 2. 1956 година во Велес. Основно и средно образование завршила во Скопје. Своето образование го продолжила на Економскиот факултет во Скопје на кој се запишала во учебната 1974/1975 година, а дипломирала на планско-аналитичката насока во декември 1978 година со среден успех 9,34. Во учебната 1980/1981 година ја посетувала наставата на постдипломските студии на Економскиот факултет во Скопје, група маркетинг, и ги положила предвидените испити со средна оценка 9,36. Во јули 1988 година го одбрала магистерскиот труд на тема "Просторната разместеност на малопродажната мрежа во услови на современиот развој на урбанизацијата", со што се стекнала со академскиот степен магистер на економски науки од областа на маркетингот.

На 1. 7. 1998 година на Економскиот факултет во Скопје ја одбранила докторската дисертација под наслов "Неценовните фактори и конкурентската способност на индустриските претпријатија", со што се стекнала со академскиот степен доктор на економски науки.

На 1 јули 1979 година стапила на работа во Економскиот институт на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" во Скопје, прво како приправник, а потоа како асистент за истражување на проблемите на маркетингот. Во септември 1998 година била избрана во звањето научен соработник за истражување на проблемите на маркетингот, а во јануари 2003 година во звањето виш научен соработник за истражување на проблемите на маркетингот/вонреден професор. На 7 декември 2007 година била избрана во звањето научен советник/редовен професор за истражување на проблемите на маркетингот.

Покрај вршењето на редовните научноистражувачки активности, согласно со чл. 143 од Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија 35/08), односно претходно чл. 151 од Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија 64/00), таа била вклучена во наставно-образовниот процес од втор циклус студии при Економскиот институт во Скопје на повеќе предмети од областите на нејзиниот научноистражувачки интерес, при што во наставниот процес најнапред го користела еквивалентното звање доцент, а потоа вонреден професор и редовен професор.

Од академската 2009/2010 година, со започнувањето на ЕКТС-програмата на постдипломските студии била ангажирана како професор на повеќе предмети. Покрај наставниот ангажман, била назначена за раководител на последипломските студии по агробизнис при Економскиот институт во Скопје, а од 2009 година е раководител на Одделението за агробизнис, со што била ангажирана во унапредувањето на наставно-образовната и научноистражувачката дејност во оваа област.

Во текот на својот работен ангажман во Институтот, претежно била ангажирана на микроекономската проблематика, иако е забележително и ангажирањето на макроекономско поле. Покрај тоа, има изработено повеќе самостојни статии, статии во коавторство, била раководител и учесник на домашни проекти, а има учествувано и на повеќе симпозиуми, конференции и научни собири.

2. Наставно-образовна дејност

Кандидатката д-р Татјана Петковска од учебната 1998/1999 година до денес континуирано е вклучена во наставно-образовната дејност од втор циклус студии на Економскиот институт во Скопје, на студиските програми по: меѓународна економија, финансиски менаџмент, претприемништво, агробизнис и меѓународен менаџмент (менторска програма).

Од учебната 2009/2010 година вклучена е и во наставно-образовната дејност од втор циклус студии на Економскиот институт во Скопје, при Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" на студиските програми по: меѓународна економија (предмет: меѓународно бизнис-опкружување); финансиски менаџмент (предмети: менаџерско сметководство и финансиска анализа и известување/изборен); претприемништво (предмет: маркетинг); агробизнис (предмети: маркетинг и

истражување на пазарот на земјоделско-прехранбени производи/изборен) и меѓународен менаџмент (предмет: меѓународен маркетинг).

За потребите на постдипломските студии, а со цел да им обезбеди на студентите основна и поширока литература од соодветните области, како и увид во најновите научни достигнувања, самостојно и во коавторство, кандидатката има подготвено соодветни наставни материјали - пакет-материјали по пет предмети и интерни скрипти по три предмети. Во текот на 2012 година треба да излезе од печат учебникот "Меѓународен маркетинг - концепциски, стратемиски и акциони аспекти" (напишан во коавторство) за студентите од втор циклус студии на студиската програма меѓународен менаџмент при Економскиот институт во Скопје, (Анекс 2). Покрај тоа, д-р Петковска била вклучена во низа проектни активности, семинарски и пристапни трудови.

Во својата наставна активност, таа била ангажирана и како ментор при изработка на докторски дисертации (4) и магистерски трудови (17). Исто така, била член на повеќе комисији за одбрана на докторски дисертации (19) и член на повеќе комисији за одбрана на магистерски трудови (52). (Анекс 2)

Д-р Татјана Петковска е раководител на Одделението за агробизнис и на постдипломските студии по агробизнис.

Од академската 2012/2013 година, на покана на Институтот за сточарство, единица во состав на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј", кандидатката д-р Петковска ќе започне со настава на втор циклус студии по предметот маркетинг во сточарството.

3. Научноистражувачка дејност

Во рамките на научноистражувачките активности, д-р Петковска претежно била ангажирана на микроекономската проблематика иако е забележително и ангажирањето на макроекономско поле. Резултатите од истражувачките активности се преточени во релевантни научни трудови (самостојни статии, статии во коавторство, домашни проекти) и учество на повеќе симпозиуми, конференции и научни собири.

До изборот во звањето научен советник/редовен професор за истражување на проблемите на маркетингот, таа има изработено над 80 труда кои се наведени и рецензирани во билтените на УКИМ бр. 484 од 1. 4. 1987 година, бр. 542 од 10. 11. 1990 година, бр. 639 од 15. 5. 1995 година, бр. 714 од 4. 9. 1998 година, бр. 820 од 31. 1. 2003 година и бр. 930 од 15 ноември 2007 година.

Листа на трудови изработени по изборот во звањето научен советник/редовен професор за истражување на проблемите на маркетингот:

а) Објавени трудови

- **Tatjana Petkovska, Blagica Sekovska, Romina Kabranova:** "Urban and periurban agriculture in the Republic of Macedonia – the case of Prilep", 43 Croatian and 3th International Symposium on agriculture 2008, Proceedings, 18-21 February, Opatija, Croatia.

- **Татјана Петковска:** "Инструментите на промотивниот микс во интегрираното маркетинг комуницирање", "Економски развој" списание на Економскиот институт во Скопје, бр. 1/2008, Скопје, 2008.
- **Татјана Петковска:** "Иновациите - значаен фактор за унапредување на конкурентноста на малите и средни претпријатија (МСП)", реферат на Научен собир, Зборник на трудови "Претприемништво - иновации и конкурентност", Економски институт - Скопје, Факултет за бизнис администрација - ЈИЕ Универзитет - Тетово и Агенција за промоција на претприемништвото во Република Македонија - Скопје, Скопје, 2008.
- **Татјана Петковска, Марија Гулас:** "Финансиското известување во современи услови на стопанисување", "Економски развој", списание на Економскиот институт во Скопје, бр. 1-2/2009, Скопје, 2009.
- **Татјана Петковска:** "Значење на дистрибуцијата во прометот на земјоделски прехранбени производи", "Економски развој", списание на Економскиот институт во Скопје, бр. 1-2/2010, Скопје, 2010.
- **Tatjana Petkovska:** "Some aspects of direct and online marketing", Economic development, Journal of Institute of Economics – Skopje, Year 13, No 1-3/2011.
- **Tatjana Petkovska, Tatjana Petkovska Mircevska:** "Importance of innovation and dynamics of changes in competitiveness enhancement production programs of Macedonian companies", Economic development, Journal of Institute of Economics – Skopje, Year 14, No 1/2012.
- **Татјана Петковска, Татјана Петковска Мирчевска:** "Значењето на неценовните фактори на конкурентноста за унапредување на извозната понуда на Република Македонија во ЦЕФТА": Меѓународна конференција: Регионалната трговска интеграција на земјите од југоисточна Европа: придобивки и предизвици, Економски институт - Скопје и London School of Economics, 12 декември 2011 (во тек на објавување).
- **Татјана Петковска, Анета Петковска:** "Малите и средните претпријатија и иновациите во економијата базирана на знаење": Научна конференција на тема: "Предизвиците на науката во економијата базирана на знаење - состојби и перспективи", 30.5.2012, Економски институт - Скопје (во тек на објавување).

б) Проекти

- "Можности за унапредување на регионалните трговски интеграции во Република Македонија" (во коавторство), Министерство за образование и наука на Република Македонија (2010-2012).
- "Научната дијаспора на Република Македонија", (во коавторство), финансиран од средствата на интегративните функции на УКИМ (2011-2012).

Од објавените научни трудови, посебно би можеле да се издвојат следниве:

- **Татјана Петковска:** "Инструментите на промотивниот микс во интегрираното маркетинг-комуницирање", "Економски развој", списание на Економскиот институт во Скопје, бр. 1/2008, Скопје, 2008.

Во оваа статија кандидатката се фокусира на значењето на одделните инструменти на промотивниот микс во интегрираното маркетинг-комуницирање и нивниот придонес за поефикасно вклучување во тековите на меѓународната размена и поефикасно користење на меѓународните пазарни можности. Промотивниот микс претставува значајна системска и стратешка одлука која треба да се темели на целисходно истражување на странските пазари и на студиозна анализа на сопствените можности на претпријатието. Притоа, акцентот е ставен на специфичностите и обележјата на економската пропаганда, унапредувањето на продажбата, личната продажба, односите со јавноста, директниот маркетинг и нивната улога и значење како битни фактори на конкурентноста во процесот на интернационализација на македонските претпријатија. Понатаму, во статијата се укажува дека стратешката одлука за промотивниот микс е сложена, поради меѓузависноста што постои помеѓу одделните облици на промоција, синергијата помеѓу облиците на промоција, комплексноста на односите помеѓу промотивниот микс и маркетинг-миксот, влијанието на факторите на пазарот и проблемите околу прецизното согледување на трошоците.

- **Татјана Петковска:** "Иновациите - значаен фактор за унапредување на конкурентноста на малите и средните претпријатија (МСП)", реферат на научен собир, Зборник на трудови "Претприемништво - иновации и конкурентност", Економски институт - Скопје, Факултет за бизнис администрација - ЈИЕ Универзитет- Тетово и Агенција за промоција на претприемништвото во Република Македонија - Скопје, Скопје, 2008.

Трудот го обработува значењето на иновациите за унапредување на конкурентноста на МСП. Кандидатката акцентот го става на специфичностите и значењето на МСП за стопанскиот развој, поимното определување на конкурентноста и создавањето конкурентски предности, иновациите и МСП и некои искуства на подрачјето на иновациите во светот. Зголемувањето на конкурентската способност на МСП е многу сложен проблем и тој бара многу поопстојни и подолгорочни мерки за негово решавање, при што треба посебно ангажирање и на претпријатијата и на државните институции. Сето тоа ја наметнува и потребата за создавање на поповолен пазарен амбиент за развој на МСП во Република Македонија, онака како што тие се организирани во развиените земји.

Посебен акцент во долгорочната развојна стратегија треба да се стави на растот на МСП и на развојот на претприемачкиот дух, како услови за траен стопански раст и развој кон кој се стремат сите стопанства во светот, развиени и недоволно развиени. Ова поради фактот што МСП со своите функции на генератори на нови вработувања, приспособливи на потребите на пазарите на стоки, релативно евтини по едно работно место и слично, претставуваат многу

значаен инструмент за развој на креативноста, инвентивноста и иновациите, а воедно и за зголемување на конкурентноста на стопанството во целина.

Во земјите со развиено пазарно стопанство, иновациите претставуваат темелна задача на претпријатијата, додека задача на државата е да создава и да поттикнува, со директни и индиректни мерки, општествена и економска клима неопходна за успешна иновативна иницијатива. Иновациите се активираат со поттикнување на креативната клима неопходна за успешна иновативна иницијатива.

- **Татјана Петковска, Марија Гулас:** "Финансиското известување во современи услови на стопанисување", "Економски развој" списание на Економскиот институт во Скопје, бр. 1-2/2009, Скопје, 2009.

Во оваа статија, врз основа на теоретските сознанија и позитивните практични искуства од земјите со развиени пазарни стопанства, кандидатката укажува на местото и значењето на финансиското известување во современи услови на стопанисување. Притоа, станува збор за поврзаноста на сметководството и финансиското известување, финансиските извештаи како основни форми на финансиско известување, недостатоците на постојниот модел на финансиско известување и потребата за унапредување на процесот на финансиско известување. Покрај тоа, во статијата е предложен и идниот модел на финансиско известување кој треба да биде спој од „вредносното известување“ (value reporting) и „описното известување“ (narrative reporting). Вредносното известување, пред сè, се однесува на готовинските текови и активностите кои го креираат долгорочниот просперитет на фирмата. Но, идните деловни информации треба да опфаќаат и нефинансиски променливи, како што се учеството на пазарот, задоволството на потрошувачите итн. Описното известување претставува насока кон иднината.

- **Татјана Петковска:** "Значење на дистрибуцијата во прометот на земјоделски прехранбени производи", "Економски развој", списание на Економскиот институт во Скопје, бр. 1-2/2010, Скопје, 2010.

Еден од најсложените проблеми при пласманот на земјоделско-прехранбените производи претставува изборот на соодветен систем на дистрибуција. Ова поради фактот што земјоделското производство во просторен поглед е многу нерамномерно распоредено и има главно сезонски карактер. Континуираноста на снабдувањето е многу значајна за задоволувањето на потрошувачите, бидејќи станува збор за производи кои служат за човечка исхрана, а се подложни на брзо менување на квалитативните својства при несоодветна дистрибуција. Имајќи го ова предвид, основната цел на истражувањето во оваа статија е насочена кон укажување на значењето на дистрибуцијата во прометот на земјоделско-прехранбените производи, а предмет на истражување се: пазарните карактеристики на земјоделско-прехранбените производи, значењето и специфичноста на дистрибуцијата, каналите на дистрибуција, институционалните облици на дистрибуција и физичката дистрибуција.

- **Tatjana Petkovska:** "Some aspects of direct and online marketing", Economic development, Journal of Institute of Economics – Skopje, Year 13, No 1-3/2011.

Во оваа статија се укажува на значењето на директниот и он-лајн маркетингот и нивниот придонес за поефикасно вклучување во тековите на меѓународната размена. Притоа, акцентот е ставен на поимното определување и карактеристиките на директниот и он-лајн маркетингот, базите на податоци, каналите или медиумите кои се користат и интегрираниот директен маркетинг.

Концептот на директен маркетинг се заснова на систем на продажба и/или информирање, при што претпријатието со потенцијалните купувачи воспоставува директна, персонална врска преку интерактивна комуникација. Неговата експанзија е условена од напуштањето на концептот на масовен маркетинг и преминот на фрагментиран маркетинг. Он-лајн маркетингот, всушност, претставува надградба на традиционалниот директен маркетинг кој им овозможува на компаниите, со пониски трошоци, да остварат интерактивност во работењето и конкурентска предност, како во развивањето на нови програми и поефективно опслужување на потрошувачите, така и во поефикасно остварување на сопствените економски и маркетинг-цели.

- **Tatjana Petkovska, Tatjana Petkovska Mircevska:** "Importance of innovation and dynamics of changes in competitiveness enhancement production programs of Macedonian companies", Economic development, Journal of Institute of Economics – Skopje, Year 14, No 1/2012.

Во оваа статија, врз основа на анализата на структурата на извозот на македонските компании се констатира дека таа е недоволно конкурентна. Имено, извозот претежно се потпира на традиционалните индустрии и производи со ниска додадена вредност, од кои најголем дел се неконкурентни. Иновациите и развојот на нови производи изостануваат, како и квалитетот, дизајнот, брендот, промоцијата, а постои голема увозна зависност од увозни сировини кои го поскапуваат и го прават неконкурентен македонскиот извоз.

За надминување на ваквата состојба се укажува на значењето на иновативноста и промените во производствените програми на македонските компании. Тоа значи и создавање на деловна околина која ќе биде повољна за истражување и развој, иновации и претприемништво, што е круцијално за развој на конкурентни компании кои успешно би се позиционирале на глобалниот пазар. Иновациите овозможуваат реструктурирање, диверзификација на производството и раст на продуктивноста. Исто така, иновациите придонесуваат за развој на брендот и привлекување нови потрошувачи, како и зачувување на постојните. Поради тоа е потребно да се поттикнува креативноста на секое ниво, што ќе доведе до нови идеи и нови проекти за иновативни производи и услуги со повисока додадена вредност, што отвора можност и за проширување на пазарите и конкурентските можности на македонските компании на глобалниот пазар.

- **Tatjana Petkovska, Aneta Petkovska:** "Малите и средните претпријатија и иновациите во економијата базирана на знаење": Научна конференција на тема: "Предизвиците на науката во економијата базирана на знаење - состојби и перспективи", 30.5.2012. Економски институт - Скопје, (во тек на објавување).

Појдовно стојалиште во оваа статија е дека иновациите имаат централна улога во економијата базирана на знаење како средство за подобрување на конкурентноста и поттикнување на економскиот раст. Од друга страна, главен извор на иновации се малите и средните претпријатија (МСП) поради нивната флексибилност, адаптивност и способност за препознавање на потенцијалните можности и закани. МСП се мошне важен сегмент во економијата базирана на знаење бидејќи нудат можност за отворање на нови работни места, придонесуваат за зголемување на конкурентноста, за промена на општествената структура, тие се извор на креативни идеи, извор на иновации и се флексибилни на потребите на потрошувачите. Во теоријата и практиката е докажано дека воведувањето иновации го поттикнува растот на МСП, што се потврди и во истражувањето спроведено во Република Македонија. Со тестирање на поставените хипотези се утврдија детерминантите на иновациите: големината, економскиот сектор во кој работи претпријатието, вложувањето во тренинг и обука и извозните можности, од што се заклучи дека доколку претпријатието е поголемо, доколку се занимава со производство, вложува во тренинг и обука на вработените и доколку извезува на странски пазари поголема е веројатноста дека и тоа истото ќе иновира.

4. Стручно-апликативна дејност

Паралелно со наставно-образовните и научноистражувачките активности, професионалниот ангажман на кандидатката се карактеризира и со низа активности во сферата на стручно-апликативната дејност. Д-р Петковска има учествувано во подготвување и пријавување на неколку научни и образовни научни проекти: "Институционални и организациони предуслови за извозна промоција во функција на интернационализација и ефикасна конкурентност на компаниите од Република Македонија" (2010 година, учесник); "Реформите во јавниот сектор на Република Македонија наспроти стандардите на ЕУ" (2011 година, учесник) и "Можности за унапредување на регионалните трговски интеграции во Република Македонија" (2010 година, учесник). Исто така, го подготвила предлог-проект за воведување на двогодишни студиски програми од втор циклус на студии на Економскиот институт во Скопје, по агробизнис (2009 година, раководител).

Во изминатиот период таа активно учествувала во креирањето на политиките на Економскиот институт - Скопје, каде што е раководител на Одделението за агробизнис, раководител на постдипломските студии по агробизнис, како и член Наставно-научниот колегиум и Научниот совет. Покрај тоа, таа е член во Редакцискиот одбор во Економскиот институт во Скопје и член на уредувачкиот одбор на меѓународното научно/стручно списание *Economic development. Journal of Institute of Economics – Skopje*. Исто така, д-р Татјана Петковска била член во повеќе комисији за избор во звања.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на претходно изнесените информации за активностите на д-р Татјана Петковска, Комисијата констатира дека таа и по изборот во звањето

научен советник/редовен професор во Економскиот институт во Скопје во 2007 година, продолжила со нејзиното активно ангажирање на широк спектар на активности од наставно-образовна, научноистражувачка и стручна природа.

Од приложената документација што се однесува на наставно-образовниот процес, очигледно е дека кандидатката д-р Татјана Петковска повеќе од една деценија континуирано е вклучена на студиите од втор циклус на Економскиот институт во Скопје на повеќе студиски програми. Забележителна е нејзината посветеност за оспособување на постдипломците и младиот наставно-научен кадар за преземање и вршење на самостојни истражувања, посебно преку консултации при изработката на семинарски, магистерски и докторски трудови. Притоа, за да им обезбеди на студентите основна и поширока литература од соодветните области, како и увид во најновите научни достигнувања, кандидатката има подготвено соодветни наставни материјали (пакети-материјали и скрипти), а во тек е издавање на еден учебник.

За забележителната ангажираност во научноистражувачката и стручната работа на д-р Татјана Петковска зборуваат трудовите што ги има изработено. Имено, до 2007 година, кога е избрана за научен советник/редовен професор, таа има изработено над 80 труда, а по изборот има објавено 9 статии. Во рамките на реализацијата на програмата за научноистражувачка работа на Економскиот институт во периодот по 2007 година, кандидатката е авторка на тематски подрачја во два научноистражувачки проекта.

Бројот на трудовите што ги има изработено д-р Татјана Петковска, а особено квалитетот на поднесените трудови за рецензија, укажуваат дека таа е искусен и плодотворен научен работник, со висок степен на теоретска подготвеност и со чувство за примена на тоа свое знаење при третирањето на практичните прашања и проблеми. Целокупниот опус на трудови се одликува со солидна теоретска фундираност и примена на соодветна научна методологија, што ѝ овозможува не само правилно да ги дефинира проблемите, туку и да ги открие причините за одредени состојби и да предложи најсоодветни решенија.

Имајќи го предвид изнесеното, Комисијата заклучува дека кандидатката во целост ги исполнува законските основи и предвидените услови според конкурсот и со особено задоволство му предлага на Научниот совет на Економскиот институт во Скопје да ја избере кандидатката д-р Татјана Петковска во звањето **редовен професор од областа на маркетингот.**

Скопје, 10.8.2012

Членови на Комисијата:

1. _____
Д-р Нада Секуловска, редовен професор,
Економски Факултет- Скопје с.р.
2. _____
Д-р Марика Башеска Ѓеорѓиска. редовен професор с.р
Економски факултет-Прилеп с.р.
3. _____
Д-р Дејан Пендев, научен советник/редовен професор
Економски институт-Скопје с.р.

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И
НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Татјана Благој Петковска

(име, татково име и презиме)

Институција: Економски институт - Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: маркетинг

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Одржување на настава на втор циклус на студии	52.25
	<i>Зимски и летен семестар 2009/2010 (Економски институт)</i>	
	Менаџерско сметководство (задолжителен, насока: Финансиски менаџмент, 4+1/3+2), 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
	Агромаркетинг (задолжителен, насока: Агробизнис, 4+1) - 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
	<i>Летен семестар 2009/2010 (Економски институт)</i>	
	Финансиска анализа и известување (изборен, насока: Финансиски менаџмент, 4+1/3+2) 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
	Меѓународно бизнис опкружување (задолжителен, насока: Меѓународна економија, 3+2) 0.05 (поени за часови неделно) x 3 (часа неделно) x 15 (недели)	2.25
	Организациско однесување (изборен) - 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
	Маркетинг (задолжителен, насока: Претприемништво, 3+2) - 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
	Меѓународен маркетинг (задолжителен, насока: Меѓународен менаџмент, 3+2) 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
	Агромаркетинг (задолжителен, насока: Агробизнис, 4+1) - 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
	Менаџерско сметководство (задолжителен, насока: Финансиски менаџмент, 4+1/3+2) - 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
	Е-Бизнис (изборен, насока: Претприемништво, 4+1/3+2) - 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
	<i>Зимски семестар 2010/2011 (Економски институт)</i>	
	Менаџерско сметководство (задолжителен, насока: Финансиски менаџмент, 4+1/3+2) - 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
	Агромаркетинг (задолжителен, насока: Агробизнис, 4+1) - 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50

Маркетинг (насока Претприемништво, 4+1/3+2) - 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
Организациско однесување (изборен) - 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
Финансиска анализа и известување (изборен) - 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
Меѓународен маркетинг (задолжителен, насока Меѓународен менаџмент, 3+2) - 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
<i>Летен семестар 2010/2011 (Економски инстинџуи)</i>	
Меѓународен маркетинг (задолжителен, насока Меѓународен менаџмент, 3+2) - 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
Финансиска анализа и известување (изборен) - 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
Организациско однесување (изборен) - 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
Меѓународно бизнис-опкружување (задолжителен, насока Меѓународна економија, 3+2) - 0.05 (поени за часови неделно) x 3 (часа неделно) x 15 (недели) (3+1)	2.25
Истражување на пазарот на земјоделски производи (изборен, насока Агробизнис, 4+1) - 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
Маркетинг (насока: Претприемништво, 4+1/3+2) - 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
Е-бизнис (изборен, насока: Претприемништво, 4+1/3+2) - 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
<i>Зимски семестар 2011/2012 (Економски инстинџуи)</i>	
Менаџерско сметководство (задолжителен, насока Финансиски менаџмент, 4+1/3+2) - 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
Меѓународно бизнис опкружување (задолжителен, насока Меѓународна економија, 3+2) - 0.05 (поени за часови неделно) x 3 (часа неделно) x 15 (недели)	2.25
Маркетинг (насока Претприемништво, 4+1/3+2) - 0.05 (поени за часови неделно) x 3 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
Финансиска анализа и известување (изборен) (2+1) - 0.05 (поени за часови неделно) x 3 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
Меѓународен маркетинг (задолжителен, насока Меѓународен менаџмент, 3+2) - 0.05 (поени за часови неделно) x 3 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
<i>Летен семестар 2011/2012 (Економски инстинџуи)</i>	
Менаџерско сметководство (задолжителен, насока: Финансиски менаџмент, 4+1/3+2) - 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
Меѓународно бизнис-опкружување (задолжителен, насока: Меѓународна економија, 3+2) - 0.05 (поени за часови неделно) x 3 (часа неделно) x 15 (недели)	2.25
Маркетинг (насока: Претприемништво, 4+1/3+2) - 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
Финансиска анализа и известување (изборен) - 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	1.50
Меѓународен маркетинг (задолжителен, насока: Меѓународен	1.50

	менаџмент, 3+2) - 0.05 (поени за часови неделно) x 2 (часа неделно) x 15 (недели)	
2.	Одржување на вежби од втор циклус на студии	21.15
	Зимски семестар 2009/2010 (Економски институт)	
	Менаџерско сметководство (насока: Финансиски менаџмент) (4+1) 0.03 (поени за часови неделно) x 1 (час неделно) x 15 (недели)	0.45
	(3+2) 0.03 (поени за часови неделно) x 2 (час неделно) x 15 (недели)	0.90
	Агромаркетинг (задолжителен, насока Агромаркетинг, 4+1) - 0.03 (поени за часови неделно) x 1 (час неделно) x 15 (недели)	0.45
	Летен семестар 2009/2010 (Економски институт)	
	Финансиска анализа и известување (изборен, 3+2) - 0.03 (поени за часови неделно) x 1 (час неделно) x 15 (недели)	0.45
	Меѓународно бизнис-опкружување (насока: Меѓународна економија) 0.03 (поени за часови неделно) x 1 (час неделно) x 15 (недели)	0.45
	Маркетинг (задолжителен, насока: Претприемништво, 3+2) - 0.03 (поени за часови неделно) x 2 (час неделно) x 15 (недели)	0.90
	Меѓународен маркетинг (задолжителен, насока: Меѓународен менаџмент, 3+2) - 0.03 (поени за часови неделно) x 2 (час неделно) x 15 (недели)	0.90
	Агромаркетинг (задолжителен, Агробизнис, 4+1) - 0.03 (поени за часови неделно) x 1 (час неделно) x 15 (недели)	0.45
	Менаџерско сметководство (насока: Финансиски менаџмент) (4+1) 0.03 (поени за часови неделно) x 1 (час неделно) x 15 (недели)	0.45
	(3+2) 0.03 (поени за часови неделно) x 2 (час неделно) x 15 (недели)	0.90
	Зимски семестар 2010/2011 (Економски институт)	
	Менаџерско сметководство (насока: Финансиски менаџмент) (4+1) 0.03 (поени за часови неделно) x 1 (час неделно) x 15 (недели)	0.45
	(3+2) 0.03 (поени за часови неделно) x 2 (час неделно) x 15 (недели)	0.90
	Агромаркетинг (задолжителен, Агробизнис, 4+1) - 0.03 (поени за часови неделно) x 1 (час неделно) x 15 (недели)	0.45
	Маркетинг (задолжителен, насока: Претприемништво, 3+2) 0.03 (поени за часови неделно) x 2 (час неделно) x 15 (недели)	0.90
	Финансиска анализа и известување (изборен, 3+2) - 0.03 (поени за часови неделно) x 1 (час неделно) x 15 (недели)	0.45
	Меѓународен маркетинг (задолжителен, насока: Меѓународен менаџмент, 3+2) - 0.03 (поени за часови неделно) x 2 (час неделно) x 15 (недели)	0.90
	Летен семестар 2010/2011 (Економски институт)	
	Меѓународен маркетинг (задолжителен, насока: Меѓународен менаџмент, 3+2) - 0.03 (поени за часови неделно) x 2 (час неделно) x 15 (недели)	0.90
	Финансиска анализа и известување (изборен, 3+2) - 0.03 (поени за часови неделно) x 1 (час неделно) x 15 (недели)	0.45
	Меѓународно бизнис опкружување (задолжителен, насока: Меѓународна економија, 3+2) - 0.03 (поени за часови неделно) x 1 (час неделно) x 15 (недели)	0.45
	Маркетинг (задолжителен, насока: Претприемништво, 3+2) - 0.03 (поени за часови неделно) x 2 (час неделно) x 15 (недели)	0.90
	Зимски семестар 2011/2012 (Економски институт)	
	Менаџерско сметководство (насока: Финансиски менаџмент) (4+1) 0.03 (поени за часови неделно) x 1 (час неделно) x 15 (недели)	0.45
	(3+2) 0.03 (поени за часови неделно) x 2 (час неделно) x 15 (недели)	0.90
	Меѓународно бизнис опкружување (задолжителен, насока: Меѓународна економија, 3+2) - 0.03 (поени за часови неделно) x 1 (час неделно) x 15 (недели)	0.45

	(недели) Маркетинг (задолжителен, насока: Претприемништво, 3+2) - 0.03 (поени за часови неделно) x 2 (час неделно) x 15 (недели)	0.90
	Финансиска анализа и известување (изборен, 3+2) - 0.03 (поени за часови неделно) x 1 (час неделно) x 15 (недели)	0.45
	Меѓународен маркетинг (задолжителен, насока: Меѓународен менаџмент, 3+2) - 0.03 (поени за часови неделно) x 2 (час неделно) x 15 (недели)	0.90
	Летен семестар 2011/2012 (Економски институт) Менаџерско сметководство (насока: Финансиски менаџмент) (4+1) 0.03 (поени за часови неделно) x 1 (час неделно) x 15 (недели)	0.45
	(3+2) 0.03 (поени за часови неделно) x 2 (час неделно) x 15 (недели)	0.90
	Меѓународно бизнис опкружување (задолжителен, насока: Меѓународна економија, 3+2) - 0.03 (поени за часови неделно) x 1 (час неделно) x 15 (недели)	0.45
	Маркетинг (задолжителен, насока: Претприемништво, 3+2) - 0.03 (поени за часови неделно) x 2 (час неделно) x 15 (недели)	0.90
	Финансиска анализа и известување (изборен, 3+2) - 0.03 (поени за часови неделно) x 1 (час неделно) x 15 (недели)	0.45
	Меѓународен маркетинг (задолжителен, насока: Меѓународен менаџмент, 3+2) - 0.03 (поени за часови неделно) x 2 (час неделно) x 15 (недели)	0.90
3.	Подготовка на нов предмет	19.5
	Менаџерско сметководство (втор циклус, насока: Финансиски менаџмент, Економски институт Скопје, 2008/2009 г.) - предавања (1) - вежби (0.5)	1.50
	Финансиска анализа и известување (втор циклус, насока: Финансиски менаџмент, Економски институт-Скопје, 2008/2009 г.) - предавања (1) - вежби (0.5)	1.50
	Истражување на пазарот на земјоделско-прехранбени производи (втор циклус, насока: Агробизнис, Економски институт-Скопје, 2008/2009 г.) - предавања (1) - вежби (0.5)	1.50
	Агромаркетинг (втор циклус, насока: Агробизнис, Економски институт Скопје, 2008/2009 г.) - предавања (1) - вежби (0.5)	1.50
	Маркетинг (втор циклус, насока: Претприемништво, Економски институт-Скопје, 2008/2009 г.) - предавања (1) - вежби (0.5)	1.50
	Меѓународен маркетинг (втор циклус, насока: Меѓународен менаџмент, Економски институт Скопје, 2008/2009 г.) - предавања (1) - вежби (0.5)	1.50
	Меѓународно бизнис-опкружување (втор циклус, насока: Меѓународна економија, Економски институт-Скопје, 2008/2009 г.) - предавања (1) - вежби (0.5)	1.50
	Маркетинг во агротуризмот (втор циклус, интердисциплинарни студии по менаџмент на агротуризам, 2008/2009 г.) - предавања (1)	1.50

	- вежби (0.5)	
	Маркетинг во сточарството (втор циклус студии на Институтот за сточарство при УКИМ, 2011 г.) - предавања (1) - вежби (0.5)	1.50
	Меѓународен маркетинг и стратегии (елаборат за трет циклус, економски науки, Економски институт, ИСППИ и Економски факултет, 2011 г.) - предавања (1) - вежби (0.5)	1.50
	Управување со производ и бренд (елаборат за трет циклус, организациски науки и управување - менаџмент, Економски институт, ИСППИ и Економски факултет, 2011 г.) - предавања (1) - вежби (0.5)	1.50
	Маркетинг менаџмент (елаборат за трет циклус, организациски науки и управување-менаџмент, Економски институт, ИСППИ и Економски факултет, 2012 г.) - предавања (1) - вежби (0.5)	1.50
	Дизајнирање и управување со интегрираните маркетинг-канали (елаборат за трет циклус на студии, организациски науки и управување-менаџмент, Економски институт, ИСППИ и Економски факултет, 2012 г.) - предавања (1) - вежби (0.5)	1.50
4.	Консултации со студенти (менторски и ЕКТС)	1.82
	Менторска програма	
	Консултации со студенти - 2008 (Економски институт, 84 студенти * 0.002)	0.17
	Консултации со студенти - 2009 (Економски институт, 104 студенти * 0.002)	0.21
	Консултации со студенти - 2010 (Економски институт, 62 студенти * 0.002)	0.12
	Консултации со студенти - 2011 (Економски институт, 27 студенти * 0.002)	0.05
	Консултации со студенти - 2012 (Економски институт, 4 студенти * 0.002)	0.01
	Програма ЕКТС	
	Консултации со студенти - 2009/2010 (Економски институт, зимски + летен семестар * 158 студенти)	0.32
	Консултации со студенти - 2010/2011 (Економски институт, зимски + летен семестар * 256 студенти)	0.51
	Консултации со студенти - 2010/2011 (Економски институт, зимски + летен семестар * 216 студенти)	0.43
5.	Член на комисија за оцена или одбрана на докторат и магистратура	25.10
	Член на комисија за оцена или одбрана на докторат на 19 кандидати на Економскиот институт во периодот 2008-2012	9.50
	Член на комисија за оцена или одбрана на магистратура на 52 кандидати на Економскиот институт во периодот 2008-2012	15.60
6.	Позитивно рецензиран универзитетски учебник	6.00
	Учебник: "Меѓународен маркетинг - концепциски, стратегиски и акциони аспекти" (во коавторство), Одлука за издавање учебник бр. 02-1986/2 од 26.10.2011 од Економски институт и рецензии објавени во Билтен на УКИМ, број 1017, Скопје, 17 октомври 2011	6.00
7.	Интерна скрипта од предавања	12.00
	Интерна скрипта од предавања по предметот маркетинг, Одлука бр. 02-490/3 од 21.2.2013	4,00
	Интерна скрипта од предавања по предметот меѓународен маркетинг, Одлука бр. 02-529/3 од 21.3.2011	4,00

	Интерна скрипта од предавања по предметот агромаркетинг, Одлука бр. 02-491/1 од 21.2.2012	4.00
8.	Рецензент на универзитетски учебник	1.00
	Благица Сековска: "Маркетинг менаџмент на анимални производи", Факултет за ветеринарна медицина - Скопје, Одлука бр. 0202-1561-11-4 од 13.5.2008, Факултет за ветеринарна медицина, Скопје	1.00
9.	Пакет материјали за одреден предмет	5.00
	Пакет материјали по предметот маркетинг, Одлука бр. 02-490/2	1.00
	Пакет материјали по предметот меѓународен маркетинг, Одлука бр. 02-529/2	1.00
	Пакет материјали по предметот агромаркетинг, Одлука, бр. 02-490/1	1.00
	Пакет материјали по предметот меѓународно бизнис опкружување, Одлука бр. 02-514/2	1.00
	Пакет материјали по предметот истражување на пазарот на земјоделско-прехранбени производи, Одлука бр. 02-491/2	1.00
	Вкупно	144.07

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЛНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поеми
1.	Ментор на докторска дисертација	12.00
	До јуни 2012 година, ментор е на четири (4) докторски дисертации на Економскиот институт во Скопје, и тоа:	
	1. Катерина Петковска-Бојковска: "Креирање на меѓународни маркетинг-стратегии за извоз на млеко и млечни производи на странските пазари" (одбранета 2012):	3.00
	2. Јулијана Силјаноска: "Интегрираните маркетинг комуникации во функција на подобрување на туристичката понуда на Република Македонија при настапот на меѓународниот туристички пазар":	3.00
	3. Зоран Мојсовски: "Улогата на финансиската структура во корпоративното управување":	3.00
	4. д-р Катерина Ангелевска-Најдеска: "Маркетинг-стратегии за позиционирање на осигурителните компании на пазарот на осигурителни услуги во Република Македонија".	3.00
2.	Ментор на магистерска работа	17.00
	До јуни 2012 година, ментор е на повеќе магистратури на Економскиот институт во Скопје, и тоа:	
	1. Гулас-Стојаноска Марија: "Улога на ревидираните финансиски извештаи за заштита на интересите на инвеститорите на капитал" (одбранета 2008);	1.00
	2. Силјаноска Јулијана: "Интегрираните маркетинг комуникации-битен фактор за развој на туризмот" (одбранета 2009);	1.00
	3. Миронски, Јасмина: "Улогата на односите со јавноста и влијанието на медиумите во масовното комуницирање" (одбранета 2009);	1.00
	4. Петрушев, Благојче: "Маркетинг активности за настап на странските пазари" (одбранета 2009);	1.00
	5. Хаџи Наумова Михајловска, Катерина: "Инструменти на маркетинг мик сот во функција на органското производство" (одбранета 2010);	1.00
	6. Коциркова, Ирена: "Промотивните активности во функција на	

	унапредување на пласманот на вино на странските пазари", (одбранета 2010);	1.00
	7. Цветанка Огненовска: "Планирање, остварување, контрола и финансиски извештаи на институции од областа на културата – библиотеки" (одбранета 2011);	1.00
	8. Марија Митевска Диневска: "Влијание на технологијата врз однесувањето на клиентите во банкарскиот сектор" (одбранета 2012);	1.00
	9. Мите Митевски: "Државната и внатрешната ревизија во јавниот сектор во Република Македонија" (одбранета 2012);	1.00
	10. Силвана Пендовска: "Оптимализација на инструментите на маркетинг-миксот во функција на унапредување на пласманот на семиња за зеленчук" (одбранета 2012);	1.00
	11. Александра Чорбаџиева: "Постојана состојба и насоки за унапредување на заштитата на потрошувачите во Република Македонија" (одбранета 2012);	1.00
	12. Александар Спасов: "Значење и улога на трошоците во процесот на сметководственото планирање", (одбранета 2012);	1.00
	13. Катерина Глигоријевска: "Улогата на информациите во функција на развојот на нов производ кај малите бизниси", (одбранета 2012);	1.00
	14. Жарко Ордевски: "Директен маркетинг на доброволно пензиско осигурување" (одбранета 2012);	1.00
	15. Габриела Арсеновска: "Промотивните активности во функција на унапредување на развојот на малите и средните претпријатија (МСП)";	1.00
	16. Марина Ристеска: "Постојна состојба на пазарот на осигурување во Република Македонија и неговите развојни перспективи";	1.00
	17. Милена Стевчевска: "Финансиска и стратедиска длабинска анализа при спојувања и преземања".	1.00
3.	Учесник во национален научен проект	6.00
	"Можности за унапредување на регионалните трговски интеграции во Република Македонија", Министерство за образование и наука на Република Македонија (2010-2012)	3.00
	"Научната дијаспора на Република Македонија", финансиран од средствата на интегративните функции на УКИМ (2011-2012)	3.00
4.	Монографија	4.80
	Монографија: "Научната дијаспора на Република Македонија", група автори, Економски институт – Скопје (во печатење)	4.80
5.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание	11.60
	"Инструментите на промотивниот микс во интегрираното маркетинг комуницирање", "Економски развој" списание на Економскиот институт во Скопје, бр. 1/2008, Скопје, 2008.	4.00
	"Финансиското известување во современи услови на стопанисување" (во коавторство со Марија Гулас) "Економски развој", списание на Економскиот институт во Скопје, бр. 1-2/2009, Скопје, 2009.	3.60
	"Значењето на дистрибуцијата во прометот на земјоделско-прехрамбените производи", "Економски развој", списание на Економски институт-Скопје, бр. 1-2/2010	4.00
6.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор	11.40
	"Some aspects of direct and online marketing", Economic development, Journal of Institute of Economics – Skopje, Year 13, No 1-3/2011,	6.00

	"Importance of innovation and dynamics of changes in competitiveness enhancement production programs of Macedonian companies", Economic development, Journal of Institute of Economics – Skopje, Year 14, No 1/2012.	5.40
7.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки	4.20
	"Urban and Periurban Agriculture in the Republic of Macedonia – the Case of Prilep", co-author), Croatian International Symposium on Agriculture, Opatija, 2008	2.40
	"Значењето на неценовните фактори на конкурентноста за унапредување на извозната понуда на Република Македонија во ЦЕФТА"; Меѓународна конференција: Регионалната трговска интеграција на земјите од југоисточна европа: придобивки и предизвици, Економски институт и LSE, 12 декември 2011, (во тек на објавување)	1.80
8.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собор	3.80
	"Иновациите - значаен фактор за унапредување на конкурентноста на малите и средни претпријатија (МСП)", реферат на научен собир, Зборник на трудови "Претприемништво - иновации и конкурентност", Економски институт - Скопје, Факултет за бизнис администрација - ЈИЕ универзитет-Тетово и Агенција за промоција на претприемништвото во Република Македонија - Скопје, Скопје, 2008.	2.00
	"Малите и средни претпријатија и иновациите во економијата базирана на знаење"; Научна конференција на тема: "Предизвиците на науката во економијата базирана на знаење - состојби и перспективи", 30.5.2012, Скопје, Република Македонија,	1.80
9.	Учество на научен собир со реферат	3.00
	- усна презентација 3 x 1	3.00
	Вкупно	73.80

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЛНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Член на уредувачки одбор на научно/стручно списание	4.00
	Член на Редакцискиот одбор на Економскиот институт во Скопје, Одлука бр. 07-2290/1 од 4.12.2009 (период од четири години)	2.00
	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание (две години)	2.00
2.	Подготвување и пријавување на научен/образовен национален проект	3.50
	- Институционални и организациони предуслови за извозна промоција во функција на интернационализација и ефикасна конкурентност на компаниите од Република Македонија – предлог/пријава за финансирање на научноистражувачки проект од МОН на РМ, Економски институт – Скопје, истражувач-соработник, 5.2. 2010 - Реформите во јавниот сектор на Република Македонија наспроти стандардите на ЕУ, предлог/пријава за финансирање на научно-истражувачки проект од МОН на РМ, Економски институт – Скопје, учесник, 8.4. 2011. "Можности за унапредување на регионалните трговски интеграции во Република Македонија", Министерство за	0.50 0.50 0.50

	образование и наука на Република Македонија (2010-2012) предлог/пријава за финансирање на научноистражувачки проект од МОН на РМ, Економски институт – Скопје, учесник, 5.2. 2010.	
	• Измена и дополнување на едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на Економскиот институт - Скопје, по агробизнис (2009 година) • Предлог-проект за воведување на двегодишна студиска програма од втор циклус студии на Економскиот институт - Скопје, по агробизнис (2009 година)	1.00 1.00
3.	Раководител на внатрешна организациона единица	3,00
	1. Одделение за агробизнис, Одлука бр. 01-1094/1 од 4.6.2009	3,00
4.	Член на комисија за избор во звање	1.60
	1. Член на Комисија за избор во звање-научен соработник/доцент за Неда Петроска-Ангеловска, Економски институт - Скопје	0.20
	2. Член на Комисија за избор во звање-асистент-истражувач за Зоран Јаневски, Економски институт - Скопје	0.20
	3. Член на Комисија за избор во звање-научен соработник/доцент за Диана Бошковска, Економски институт - Скопје	0.20
	4. Член на Комисија за избор во звање-асистент-истражувач за Катерина Хаџи Наумова Михајловска, Економски институт - Скопје	0.20
	5. Член на Комисија за пре/избор во звање-научен советник за Дејан Пендев, Економски институт – Скопје	0.20
	6. Член на Комисија за избор во звање-научен соработник/доцент за Зоран Јаневски, Економски институт - Скопје	0.20
	7. Член на Комисија за избор во наставно научно звање-вонреден професор во научната област економија и менаџмент, на д-р Благица Сековска на Факултетот за ветеринарна медицина - Скопје, Одлука бр. 0201-170/4 од 28.1.2011	0.20
	8. Член на Комисија за избор во звање научен соработник/доцент за Катерина Бојковска, на Факултетот за биотехнички науки при Универзитетот "Св. Климент Охридски" во Битола	0.20
5.	Раководител на постдипломски или докторски студии	4.00
	Раководител на постдипломските студии по агробизнис на Економскиот институт во Скопје (два мандата :2006-2009; 2009-2012)	4,00
6.	Член на Наставно-научен колегиум на Економскиот институт во Скопје	0.50
7.	Член на Научниот совет на Економскиот институт во Скопје	0.50
	Вкупно	17.10

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	144.07
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	73.80
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	17.10
Вкупно	234.97

Членови на Комисијата

1. Д-р Нада Секуловска , претседател
2. Д-р Нада Секуловска, член
3. Д-р Марика Башеска Ѓеорѓиск, член
4. Д-р Дејан Пендев, член

	образование и наука на Република Македонија (2010-2012) предлог/пријава за финансирање на научноистражувачки проект од МОН на РМ, Економски институт – Скопје, учесник, 5.2. 2010.	
	• Измена и дополнување на едногодишна студиска програма од втор циклус на студии на Економскиот институт - Скопје, по агробизнис (2009 година) • Предлог-проект за воведување на двегодишна студиска програма од втор циклус студии на Економскиот институт - Скопје, по агробизнис (2009 година)	1.00 1.00
3.	Раководител на внатрешна организациона единица	3.00
	1. Одделение за агробизнис, Одлука бр. 01-1094/1 од 4.6.2009	3.00
4.	Член на комисија за избор во звање	1.60
	1. Член на Комисија за избор во звање-научен соработник/доцент за Неда Петроска-Ангеловска, Економски институт - Скопје	0.20
	2. Член на Комисија за избор во звање-асистент-истражувач за Зоран Јаневски, Економски институт - Скопје	0.20
	3. Член на Комисија за избор во звање-научен соработник/доцент за Диана Бошковска, Економски институт - Скопје	0.20
	4. Член на Комисија за избор во звање-асистент-истражувач за Катерина Хаци Наумова Михајловска, Економски институт - Скопје	0.20
	5. Член на Комисија за пре/избор во звање-научен советник за Дејан Пендев, Економски институт – Скопје	0.20
	6. Член на Комисија за избор во звање-научен соработник/доцент за Зоран Јаневски, Економски институт - Скопје	0.20
	7. Член на Комисија за избор во наставно научно звање-вонреден професор во научната област економија и менаџмент, на д-р Благица Сековска на Факултетот за ветеринарна медицина - Скопје, Одлука бр. 0201-170/4 од 28.1.2011	0.20
	8. Член на Комисија за избор во звање научен соработник/доцент за Катерина Бојковска, на Факултетот за биотехнички науки при Универзитетот "Св. Климент Охридски" во Битола	0.20
5.	Раководител на постдипломски или докторски студии	4.00
	Раководител на постдипломските студии по агробизнис на Економскиот институт во Скопје (два мандата :2006-2009; 2009-2012)	4.00
6.	Член на Наставно-научен колегиум на Економскиот институт во Скопје	0.50
7.	Член на Научниот совет на Економскиот институт во Скопје	0.50
	Вкупно	17.10

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	144.07
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	73.80
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	17.10
Вкупно	234.97

Членови на Комисијата

1. Проф.д-р Нада Секуловска, претседател	с.р
2. Проф.д-р Марика Башеска Ѓеорѓиеска, член	с.р.
3.Проф.д-р Дејан Пендев, член	с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН АСИСТЕНТ-ИСТРАЖУВАЧ
ВО НАУЧНАТА ОБЛАСТ БЕЗБЕДНОСТ НА ХРАНАТА
НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ВЕТЕРИНАРНА
МЕДИЦИНА ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, со одлука бр. 0201-1926/3, донесена на седницата одржана на 29.6.2012 година, во врска со објавениот конкурс во весниците “Нова Македонија” и “Коха”, од 13.6.2012 година, формира Рецензентска комисија за избор во соработничко звање на еден *асистент-истражувач* во научната област *безбедност на храната*, во состав: д-р Зехра Хајрулаи-Муслиу, вонреден професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје – претседател, д-р Павле Секуловски, вонреден професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје – член и д-р Елизабета Димитриеска-Стојковиќ, научен соработник на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје – член.

На распишаниот конкурс, во предвидениот рок се пријавија двајца кандидати: м-р Билјана Стојановска-Димзоска и Антипа Михајловска.

По разгледувањето на поднесените документи, Рецензентската комисија има чест на Наставно-научниот совет на Факултетот за ветеринарна медицина да му го поднесе следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци за кандидатите и нивна научно-стручна и апликативна дејност

1. Податоци за м-р Билјана Стојановска-Димзоска

Кандидатката Билјана Стојановска-Димзоска е родена на 6.4.1974 година во Битола. Основното и средното образование ги завршила во Скопје со континуиран одличен успех. На Фармацевтскиот факултет во Скопје се запишала во учебната 1992/93 година, на којшто и дипломирала во 1998 година. Во декември 1999 година го положила и државниот испит со што се стекнала со лиценца за работа.

Од 1998 година е вработена во Ветеринарниот институт во Скопје како истражувач, најпрво во Лабораторијата за контрола на ветеринарни лекови, потоа во Одделението за контрола на квалитетот на добиточната храна и во Одделението за контрола на прехранбени производи. Од 2004 година работи во Институтот за храна при Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, во Лабораторијата за контрола на резидуи и контаминенти, на работно место аналитичар за течна хроматографија. Наставно-научниот совет на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, на својата седница одржана на 16.3.2009 година, ја избра Билјана Стојановска-Димзоска во соработничко звање-*асистент-истражувач* од областа *безбедност на храната*.

Постдипломски студии од областа аналитика на лекови на Фармацевтскиот факултет во Скопје, запишала во учебната 2001/02 година и на 10.10.2008 година успешно го одбрала својот магистерски труд под наслов

“Примена на HPLC-FD метод за определување на охратоксин А во вината на Република Македонија”, со што се стекна со звање магистер по фармацевтски науки.

Во март 2009 година прифатена и е темата за докторска дисертација под наслов “Вкупни афлатоксини, охратоксин А и зеараленон како природни контаминенти присутни во житариците и добиточната храна во Република Македонија”, која е во фаза на изработка.

Во текот на своето работење, кандидатката Билјана Стојановска-Димзоска зела учество на повеќе семинари (семинарот за обука од областа на мерење во хемијата во врска со имплементација на ИСО 17025 во Марибор, Р. Словенија, февруари 2006 година; курс за обука за микотоксини одржан во Бари, Италија, октомври 2006 година), собири (Првиот научен собир за микологија, микотоксикологија и микози одржан во Нови Сад, Србија, во април 2005 година), учество во различни работилници (во Референтната лабораторија на ЕУ за микотоксини во Институтот за референтни материјали и мерки во Гил, Белгија, март 2007 и април 2012). Во 2006 година остварила и стручна посета на Ветеринарниот факултет во Љубљана, Р. Словенија. Активно учествувала и на XII интернационален IUPAC-симпозиум за микотоксини и фикотоксини, одржан во мај 2007 година во Истанбул, Турција. Во 2008 година учествувала на семинар организиран од страна на Merck во Белград, Р. Србија и на една работилница Strategic Orientation Round of Food Science Research Potential in Macedonia, одржан во Охрид 2009 година.

Билјана Стојановска-Димзоска е учесник во проект на УКИМ: “Промени во нутритивната вредност на млекото во зависност од лактацијата” (1.6.2011 – 1.6.2012 година).

Подрачје на научноистражувачки и стручен интерес на м-р Билјана Стојановска-Димзоска е анализа на микотоксини и микотоксиколошка контрола на прехранбени производи, житарки и добиточна храна, со цел обезбедување на сигурна и здрава храна како за луѓето, така и за животните во непрекинатиот синџир на исхрана.

Кандидатката активно е вклучена во имплементација на стандардот ISO 17025 во Лабораторијата за контрола на резидуи и контаминенти во храната. Активно го владее англискиот, а добро се служи и со францускиот јазик.

Научни и стручни трудови

Во својата досегашна научноистражувачка работа, Билјана Стојановска-Димзоска има објавено триесет и еден труд, од кои два се рецензирани во Билтенот на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје, број 901 од 14 јули 2006 година и шест рецензирани во Билтенот на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје, број 958 од 16 февруари 2009 година, при изборот во звањето *помлад асистент-истражувач*, односно *асистент-истражувач* во областа *безбедност на храната*.

9. Zehra Hajrulai-Musliu, Mila Arapčeska, Pavle Sekulovski, Elizabeta Dimitrieska-Stojkovic, **Biljana Stojanovska-Dimzoska**, Dimce Kitanovski. (2008) Antioksidativni utjecaj butilhidroksitoluena na sastav masnih kiselina mlijeka. p. 101-102, 38 Hrvatski simpozij mljekarskih strucnjaka, Lovran, 23-26.11.2008.

Во трудот е опишано антиоксидативното влијание на бутилхидрокситолуенот (БНТ) на составот на масните киселини. БНТ е фенолна супстанција која се користи како антиоксидативен адитив во храната и дејствува како синтетички аналог на витаминот Е, примарно како супстанција за забавување на автооксидацијата. Анализирани се примероци од овчо и кравјо млеко. Антиоксидациониот ефект на БНТ во овчото млеко дојде до израз кај незаситените масни киселини со долги синџири, каде што количеството на масни киселини со долги синџири беше 4-8 пати поголемо кај млекото третирано со БНТ. Кај кравјото млеко немало значајни разлики во количеството на незаситени масни киселини, освен на C18:2 чија количина била 4 пати поголема во кравјото млеко третирано со БНТ.

10. **Stojanovska-Dimzoska Biljana, Dimitrieska-Stojkovic Elizabeta, Hajrulai-Musliu Zehra, Sekulovski Pavle, Jankuloski Dean (2008) Prisustvo na ohratoksin A vo makedonskite vina od Tikveskiot region. Macedonian veterinary review Vol.31. No.1 p.35-41.**

Целта на трудот е да се утврди присуство на охратоксинот А во македонските вина од тиквешкиот регион со аналитички метод кој се базира на квантитативно определување со течна хроматографија со флуоросцентен детектор, на кого му претходи процес на пречистување користејќи имуноафинитетни колони. Биле анализирани 31 примерок флаширано вино. Од нив, 16 примероци (51,61%) биле со концентрација на охратоксинот А над лимитот на детекција, но со вредност многу помала за тие да претставуваат ризик за консумените на вино.

11. **Hajrulai-Musliu Zehra, Sekulovski Pavle, Stojanovska-Dimzoska Biljana, Dimitrieska-Stojkovic Elizabeta, Jankuloski Dean, Siljanovski Aleksandar (2008) Opredeluvanje na vkupni aflatoksin i vo suvo i kostenlivo ovosje prisutni na makedonskiot pazar. Macedonian veterinary review Vol.31. No.1 p-43-47.**

Луѓето и животните се изложени на афлатоксини со консумирање на храна која е контаминирана со габи. Таквите изложувања тешко е да се заобиколат бидејќи ниту еден прехранбен продукт не е апсолутно безбеден од микотоксиколошка контаминација. Иако контаминираната храна не се пушта во промет, се уште останува можноста за неповолни ефекти кои резултираат на процесот на долгорочни изложувања на ниски нивоа на афлатоксини во храната. Поради тоа, и цел на оваа студија била определување на вкупните афлатоксини во суво и костенливо овошје. Биле испитувани кикирики, лешници, ореви, семки од тиква и суво грозје, и тоа само оние што се продаваат на пазар на отворени места. Од вкупно испитани 30 проби, 19 испитани примероци биле со вкупна концентрација на афлатоксини над лимитот на детекција, а 11 примероци биле со вкупна концентрација под лимитот на детекција.

12. **Mila Arapčeska, Zehra Hajrulai-Musliu, Elizabeta Dimitrieska-Stojkovic, Biljana Stojanovska-Dimzoska, Zivko Jankuloski (2009) Environmental and health impacts of pesticides. Zbornik radova, Vol. 14 (15) p. 407-412, XIV Savetovanje o biotehnilogiji, Čačak, 27-28.03.2009.**

Пестицидите имаат широка примена во земјоделството со цел одржување и зголемување на производството. Тие имаат изразено и значајно влијание на човековото здравје и животната средина. Професионалната изложеност на хемиски пестициди може да предизвика широк спектар на симптоми: зголемено количество на липиди во серумот, зголемено ниво на одредени ензими во серумот, оштетување на кожата, потенцијално оштетување на црниот дроб и респираторни проблеми, како и нарушување на репродуктивниот систем, мутација, невролошка токсичност и канцер. Најчести нарушувања на животната средина кои се предизвикани со примена на пестициди се контаминација на водата, земјата и воздухот, дејствувајќи при тоа и на живите организми. Штетните ефекти од хемиските пестициди можат да бидат намалени со употреба на биопестициди кои имаат помала токсичност.

13. Z.Hajrulai-Musliu, M.Arapčeska, V.Stojkovski, D.Jankuloski, E. Dimitrieska-Stojkovic, **B. Stojanovska-Dimzoska** (2009) Fatty acids profile as an indicator for adulteration of fruit juices. Poster Abstracts-IFCC-EFCC-Euromedlab (W-A207), 7-11 june Innsbruck, Austria.

Целта на овој труд е да се утврди маснокиселинскиот состав на овошните сокови. Беа анализирани: цус од портокал со парчиња од манго и цус од јагоди со парчиња од праски. При тоа утврдено е дека цусот од портокал со парчиња манго содржи: 31,51% палмитоолеинска киселина, 26,80% палмитинска киселина, 24,16% олеинска и 4,75% линолна киселина, а цусот од јагоди со парчиња од праски содржи 34,25% палмитинска, 29,48% палмитоолеинска, 27,16% олеинска и 5,78% линолна киселина.

14. Z. Hajrulai-Musliu, M. Arapčeska, V. Stojkovski, **B. Stojanovska-Dimzoska**, E. Dimitrieska-Stojkovic, P. Sekuloski (2009) Detection of vegetable oils in pasteurized milk fat with gas chromatography. Poster Abstracts, p.103, Milchkonferenz, 17-18 September, Wien, Austria.

Целта на трудот е да се утврди присуството на растителни масти во пастеризираното млеко. За таа цел беа анализирани 25 примероци пастеризирано млеко земени од граничната инспекција. Од добиените резултати беше утврдено дека во 3 примероци се присутни растителни масти. Содржината на масните киселини во ова млеко се разликува од содржината на овие киселини во чистото млеко.

15. Hajrulai-Musliu Z., **Stojanovska-Dimzoska B.**, Dimitrieska-Stojkovic E., Sekulovski P., Stojkovski V. (2009) Occurrence of aflatoxin M1 in raw milk in Macedonia. Balkan Journal of Clinical Laboratory XVII, 09, 1. PP-187.

Афлатоксините се карциногени супстанции кои влијаат неповолно врз здравјето на луѓето и животните. Доведуваат до појава на хепатоцелуларен карцином, афлатоксикоза, хроничен хепатитис. Целта на трудот е да се види присуството на афлатоксинот M1 во суровото млеко. Кога кравите се хранат со храна која содржи афлатоксин B1, тој се конвертира во афлатоксин M1, кој се излучува со млекото. Примероците млеко биле собрани од редовниот мониторинг на млеко. Од 56 примероци, 24 беа контаминирани со афлатоксин M1. Нашите резултати покажаа дека контаминацијата на сурово млеко со

афлатоксин M1 во нашата земја е ниска и ниен од контаминираните примероци не го надминува лимитот пропишан во регулативите на ЕУ.

16. Hajrulai-Musliu Z., Arapceska M., Sekulovski P., Stojkovski V., Dimitrieska-Stojkovic E., **Stojanovska-Dimzoska B.**, (2009) The importance of food fatty acids composition for human health. *Balkan Journal of Clinical Laboratory* XVII, 09, 1. pp-194.

Во овој труд е направена споредба помеѓу масно-киселинскиот состав на кравји и растителен кашкавал. При тоа е утврдено дека во растителниот кашкавал процентот на заситени масни киселини се движи од 40,90% - 44,43%, а во кравјиот околу 52,15%. Од добиените резултати и од податоците од литературата заклучено е дека контролата на составот на масните киселини во храната е многу важна за спречување и третман на различни болести.

17. Zehra Hajrulai-Musliu, Mila Arapceska, Elizabeta Dimitrieska-Stojkovic, **Biljana Stojanovska-Dimzoska**, Vangelica Enimiteva, (2010) Quality control of some honey samples from Macedonia. 45th Croatian and 5th international symposium on agriculture, Book of abstract p. 212, 15-19 February, Opatija, Croatia.

Контролата на квалитетот на медот се врши постојано со цел да се исполнат стандардите кои треба да ги исполнува медот и да се избегне можноста за продажба и консумација на некавалитетен мед. Во примероците кои биле земен од локалните маркети анализирани се содржината на вода, киселоста, содржината на шеќери, хидроксиметилфурфурол и диастаза. Сите примероци, според добиените резултати, одговараат на интернационалните стандарди за мед, освен еден примерок кој има повисок процент на вода и уште три примероци кои имаат повисок процент на редуцирани шеќери.

18. **Biljana Stojanovska-Dimzoska**, Hajrulai-Musliu Zehra, Dimitrieska-Stojkovic Elizabeta, Enimiteva Vangelica, Sekulovski Pavle (2010) Sporedba na dve razlicni analiticki metodi za opredeluvanje na vkupni aflatoksini vo dobitocna hrana. *Macedonian Veterinary Review*, Vol.32, No.2 p. 45.

Двете аналитички методи на кои е направена споредба се: течна хроматографија со флуоросцентен детектор и флуорометрија (флуоресцентна спектрометрија) на кои им претходи процес на прочистување користејќи имуноафинитетни колони. Извршена е валидација на аналитичките методи и утврдена е линеарност во предложените концентрациски подрачја со задоволителни коефициенти на корелација. Од добиените резултати утврдено е дека првиот метод е точен, осетлив, селективен и прецизен, но за негова изведба е потребно подолго време и е поскап. Флуориметријата не претставува точен и строго селективен метод за квантитативно определување на токсините во добиточната храна, но е брз и едноставен метод за кој не се потребни дополнителни аналитички способности и е економски оправдан во споредба со претходниот метод и затоа се користи како "screening" метод.

19. **Biljana Stojanovska-Dimzoska**, Zehra Hajrulai-Musliu, Elizabeta Dimitrieska-Stojkovic, Pavle Sekulovski (2010) Comparison of two different

analytical methods for determination of ochratoxin A in wine. 32nd Mycotoxin workshop, Poster 25, p. 69, 15-17 June, Copenhagen, Denmark.

Охратоксинот А (ОТА) е микотоксин кој предизвикува негативни ефекти врз бубрезите, црниот дроб, а има и потенцијален тератоген и канцероген ефект. Целта на трудот е да се направи споредба помеѓу две аналитички методи: течна хроматографија со флуоросцентен детектор и флуорометрија, на кои им претходи процес на прочистување користејќи имуноафинитетни колони. Паралелно со двете методи биле анализирани 86 примероци вино произведени во Македонија. Од добиените резултати заклучено е дека флуорометријата покажува ограничена осетливост и селективност и поради тоа има ограничена употреба како “screening” метод, за разлика од другиот метод со кој се добиваат точни и сигурни резултати.

20. Zehra Hajrulai-Musliu, Risto Uzunov, Elizabeta Dimitrieska-Stojkovic, **Biljana Stojanovska-Dimzoska**, Aleksandra Todorovic, Jovanka Anastasova, Velimir Stojkovski (2010), Fatty acid composition of some broccoli (*Brassica oleracea*) cultivars in Macedonia, XXI Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, 23 – 26 September, Ohrid, Republic of Macedonia.

Познато е дека зеленчукот содржи висока концентрација на омега-3 незаситени масни киселини, посебно брокулата која е одличен извор на овие киселини и има значително антиинфламаторно дејство во човековиот организам. Целта на овој труд е да се определи маснокиселинскиот состав на свежа и смрзната брокула. Концентрацијата на вкупни масни киселини се движи од 0,032% до 0,22%. Главната компонента и кај двата вида на брокула била α -линоленската киселина (28,49%-43,21%), линоленската киселина (12,15%-18,41%) и палмитинската киселина (15,66%-24,11%).

21. Risto Uzunov, Zehra Hajrulai-Musliu, Mila Arapceska, **Biljana Stojanovska-Dimzoska**, Elizabeta Dimitrieska-Stojkovic, Velimir Stojkovski (2010), Fatty acid composition of milk from cows fed with different diet, XXI Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, 23 – 26 September, Ohrid, Republic of Macedonia.

Составот на млекото зависи од многу фактори (фаза на лактација, храна, здравствена состојба и генетски фактори). Целта на овој труд е да се определи маснокиселинскиот состав на млеко добиено од крави хранети со трева и концентрат во летен период и млеко добиено од крави хранети со пченкарна силажа и концентрат во зимскиот период. Анализирани се вкупно 50 примероци (по 25 од секој период). Маснокиселинскиот состав на млекото од летниот период бил: 71,24% заситени масни киселини, 22,15% мононезаситени масни киселини и 6,61% полинезаситени масни киселини. Додека млекото од зимскиот период бил со следниов состав: 77,47% заситени масни киселини, 20,00% мононезаситени и 2,53% полинезаситени масни киселини. Кравите хранети со трева имаат повисока концентрација на C18:3 и CLA (4,63%) споредени со тие хранети со пченкарна силажа (1,25%), заради фактот дека C18:3 е супстрат за конверзија во CLA.

22. Elizabeta Dimitrieska-Stojkovic, **Biljana Stojanovska-Dimzoska**, Zehra Hajrulai-Musliu, Vangelica Enimiteva, Risto Prodanov (2010), Validation on confirmatory HPLC/DAD method for analysis of tetracyclines of food from animal origin, XXI Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, 23 – 26 September, Ohrid, Republic of Macedonia.

HPLC-DAD метод е оптимизиран и валидиран како конфирматорен метод за определување на четири тетрациклини (tetracycline, oxytetracycline, chlortetracycline, doxycycline) во млеко и ткива. Претходно примероците биле прочистени преку Oasis HLB-колони. Валидацијата е направена во согласност со Директивата 657/2002/EU. Линеарноста е определена во опсег од 0,1 до 2,5 µg/ml. Точноста и прецизноста биле определени во концентрациско ниво од 0,5; 1 и 1,5 од MRL. ССа и ССβ исто така биле определени.

23. Elizabeta Dimitrieska-Stojkovic, Zehra Hajrulai-Musliu, **Biljana Stojanovska-Dimzoska**, Sonja Nikolova, Pavle Sekulovski (2010), Implementation of decision 2002/657/EC of screening Elisa methods for residues of veterinary drugs: examples for banned and substances with MRL, XXI Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, 23 – 26 September, Ohrid, Republic of Macedonia.

Целта на овој труд е валидација на ELISA-методи за определување на хлорамфеникол и сулфонамиди во три различни матрикси: сурово млеко, ткива и јајца. Валидацијата е направена во согласност со Директивата 657/2002/EU и се однесува за “screening” методи. Разликите во двете методи се однесуваат на лимитите за хлорамфеникол кој е забранета супстанција со MPRL од 0,3 µg/kg и MRL за сулфонамиди кој изнесува 100 µg/kg. Селективност, стабилност, ССβ, точност и прецизност се параметрите кои беа испитани за двата метода.

24. Hajrulai-Musliu Zehra, Uzunov R., Sekulovski P., Dimitrieska-Stojkovic Elizabeta, **Biljana Stojanovska-Dimzoska**, Todorovic Sandra, Stojkovski V. (2010), Fatty acid composition of Asparagus officinalis oils, Days of veterinary medicine, 28-30 October, Ohrid, Republic of Macedonia.

Вегетаријанците немаат директен извор на ЕРА и ДНА киселина (омега-3 масни киселини со долги синџири) и поради тоа мораат да ја конвертираат алфа-линоленската киселина. Беше извршена анализа на масло од аспарагус со GC-FID. Анализата покажа дека маслото има високи хранливи вредности, бидејќи содржи 45,62% линолна киселина и 8,84% линоленска киселина.

25. Dimitrieska-Stojkovic Elizabeta, Hajrulai-Musliu Zehra, **Stojanovska-Dimzoska Biljana**, Sekulovski P., Uzunov R., Prodanov R. (2010), Assesment of compliance of raw milk samples from Republic of Macedonia for residues of tetracyclines according to method performance requirements laid down in the commission decision 657/2002/EC, Days of veterinary medicine, 28-30 October, Ohrid, Republic of Macedonia.

Тетрациклините како антимикробни супстанции се широко употребувани во третман на бактериски инфекции кај животните или како додатоци за подобрување на ефикасноста во исхраната и растењето. HPLC-DAD методот е користениот метод во овој труд за определување на четири

тетрациклини (tetracycline, oxytetracycline, chlortetracycline, doxycycline) во примероци млеко. Вкупно биле испитани 480 примероци. Валидацијата е направена во согласност со Директивата 657/2002/EU. Примероците се сметаат за несоодветни ако индивидуалните концентрации за тетрациклини ги надминуваат определените вредности (131,1 $\mu\text{g/kg}$ за oxytetracycline, 121,1 $\mu\text{g/kg}$ за tetracycline, 116,8 $\mu\text{g/kg}$ за chlortetracycline и 124,5 $\mu\text{g/kg}$ за doxycycline).

26. Hajrulai-Musliu Z., Arapceska M., Uzunov R., **Stojanovska-Dimzoska B.**, Dimitrieska-Stojkovic E., Todorovic A., Stojkovski V., Sekulovski P. Masno kiseliniski sostav na semki od tikva, II Naucna konferencija "Kvalitet i bezbednost na hrana" so megunarodno ucestvo, fakultet za biotehnicki nauki – Bitola, Bitola 11-12 noemvri 2010.

Целта на овој труд е да се направи анализа на маснокиселинскиот состав на семки од различни сорти на тиква од регионот на источна Македонија. За анализа била користена гасна хроматографија. Врз основа на добиените резултати може да се утврди дека доминираат следниве масни кселини: палмитинска C16:1 (7,0-12,0%), стеаринска C18:0 (6,0-7,0%), олеинска C18:1 (24,0-41,0%) и линолна C18:2 (46,0-57,0%). Со тоа се потврди фактот дека семките од тиква содржат значителна количина на незаситени масни киселини (73%) со висока нутритивна вредност.

27. Uzunov Risto, Hajrulai-Musliu Zehra, Arapcheska Mila, Dimitrieska-Stojkovic Elizabeta, **Dimzoska-Stojanovska Biljana**, Sekulovski Pavle, Stojkovski Velimir, Milk fatty acid composition from two dairy breeds in Macedonia, Days of veterinary medicine, 09-11 September 2011, Ohrid, R. Macedonia

Целта на овој труд е да се одреди маснокиселинскиот состав и содржината на холестерол во млеко добиено од два вида на крави Simmental и Holstein Frisian. Резултатите покажуваат значителна разлика ($P < 0,05$) во однос на масните киселини. Млекото добиено од Simmental кравите содржи значително пониско количество на заситени масни киселини (66,96 g/100g) отколку Holstein Frisian кравите (69,09 g/100g). Исто така количеството на конјугирана линоленска киселина било поголемо кај Holstein Frisian кравите. Содржината на холестерол не покажала значителна разлика.

28. Hajrulai-Musliu Zehra, Uzunov Risto, Dimitrieska-Stojkovic Elizabeta, **Dimzoska-Stojanovska Biljana**, Sekulovski Pavle, Stojkovski Velimir, Determination of clenbuterol in meat samples with ELISA method, Days of veterinary medicine, 09-11 September 2011, Ohrid, R. Macedonia

Кленбутеролот се користи во ветерината како промотор на раст, зголемувајќи ја мускулната, а намалувајќи ја масната маса и затоа е забранет за употреба кај животни одгледувани за исхрана на луѓето. Целта на овој труд е разработка на ELISA-метод за определување на кленбутерол во 55 примероци на телешко месо. Бил определен LOD и аналитичкиот принос на четири концентрации (0,5; 1; 5 и 10 $\mu\text{g/kg}$). Еден примерок бил со повисока вредност за кленбутеролот (1,19 $\mu\text{g/kg}$).

29. **Dimitrieska-Stojkovic Elizabeta, Prodanov Risto, Hajrulai-Musliu Zehra, Dimzoska-Stojanovska Biljana, Sekulovski Pavle, Uzunov Risto**, Screening of raw milk samples from republic of Macedonia for residues of sulfonamides, Days of veterinary medicine, 09-11 September 2011, Ohrid, R. Macedonia

Сулфонамидите како антимикробни супстанции се широко употребувани во третман на бактериски инфекции кај животните или како додатоци за подобрување на ефикасноста во исхраната и растењето. Целта на овој труд е да се направи "screening" за присуство на сулфонамиди во 1233 примероци на сурово млеко (кравјо, овчо и козјо) користејќи ELISA-метод. Резултатите покажаа дека 182 примероци имаат вредност над LOD. Петнаесет од нив биле сомнителни на сулфонамиди над детерминираната ССВ-вредност. Тринаесет примероци на кравјо млеко биле со вредност на сулфонамиди над ССВ.

30. **Hajrulai-Musliu Zehra, Uzunov Risto, Dimitrieska-Stojkovic Elizabeta, Dimzoska-Stojanovska Biljana, Sekulovski Pavle, Stojkovski Velimir**, Determination of aflatoxins B1, B2, G1 and G2 in animal feeds with fluorometric method, Book of abstracts, 22th symposium of veterinarians of Serbia, 14-17.09.2011, Zlatibor, Serbia

Применет е брз и сигурен флуорометриски метод за определување на афлатоксини B1, B2, G1 и G2 во 56 примероци на добиточна храна. Примероците претходно биле прочистени низ имуноафинитени колони специфични за афлатоксини. Анализата била извршена според препораката на производителот. Шест примероци биле контаминирани со афлатоксини со концентрации од 2,1 до 18,5 µg/kg. Два примерока го надминале MRL од 20 µg/kg.

31. **Zehra Hajrulai-Musliu, Mila Arapceska, Riste Uzunov, Biljana Stojanovska-Dimzoska, Elizabeta Dimitrieska-Stojkovic, Velimir Stojkovski, Pavle Sekulovski** (2011), Therapeutic effects of goat milk, Balkan Journal of Clinical Laboratory, XIX, 11, 1 p.130.

Козјото млеко е со голема нутритивна вредност и поседува бројни здравствени карактеристики. Целта на овој труд е да се направи маснокиселински профил на козјо млеко користејќи гасна хроматографија. Примероците (40) беа земен од два региона (горски и планински). Резултатите покажаа значителни разлики во однос на содржината на протеини, лактоза, суви материи и масни киселини. Значително повисока концентрација на заситени масни киселини била најдена во млекото од горските предели. Во однос на мононезаситените масни киселини (палмитолеинска киселина), резултатите покажале значително повисока концентрација кај млекото од планинскиот регион, како и повисока концентрација на полинезаситените масни киселини.

2. Податоци за Антина Михајловска

Кандидатката Антина Михајловска е родена на 24.7.1979 година во Битола, каде што завршила средно образование. Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје го завршила во 2007 година и се стекнала со звањето

доктор по ветеринарна медицина. Поседува искуство со работа на терен стекнато при посета на феријална практика во средното образование. Има едногодишно стажирање во ветеринарната амбуланта “Пет-вет” (прегледи и хируршки интервенции врз мали животни), како и шестмесечна работа во ветеринарната амбуланта Ветеринарен центар. Поседува сертификат за успешно завршена обука – Принципи на НАССР и апликација на принципите – теорија и практика, издадена од Институтот за јавно здравство на Р. Македонија. Кандидатката поминала и обука во Институтот за храна при Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје. Антина Михајловска го владее и англискиот и влашкиот јазик.

Научни и стручни трудови

Кандидатката Антина Михајловска ја има приложено дипломската работа на тема “Леукози и тумори со недоволно изучена етиологија”.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Поаѓајќи од фактот за исполнување на критериумите и посебните услови предвидени со Законот за научноистражувачка дејност, Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје и актите на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, а имајќи ја предвид целокупната досегашна активност во научноистражувачката работа на кандидатките и од претходно изнесеното, а земајќи го предвид и досегашното работно искуство на пријавените кандидатки, Рецензентската комисија цени и дојде до заклучок дека кандидатката м-р Билјана Стојановска-Димзоска ги исполнува сите услови и поседува квалитети, поради што има чест на Наставно-научниот совет на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје да му предложи да ја избере во звањето асистент-истражувач од областа безбедност на храната.

Членови на Рецензентската комисија

1. Д-р Зехра Хајрулаи-Муслиу, вонреден професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, претседател, с.р.
2. Д-р Павле Секуловски, вонреден професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, член, с.р.
3. Д-р Елизабета Димитриеска-Стојковиќ, научен соработник на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА “*GASTROPODA* ОД ОХРИДСКОТО ЕЗЕРО И
НЕГОВИТЕ КРАЈБРЕЖНИ ВОДИ КАКО ОБЈЕКТ ЗА РАЗВИВАЊЕ НА GIS-БАЗИРАН
МОНИТОРИНГ СОГЛАСНО СО ЕУ-ДИРЕКТИВАТА ЗА ВОДИ”, ОД М-Р БИЛЈАНА
БУЦАКОСКА-ГОРЕСКА, ПРИЈАВЕНА НА ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИОТ
ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на својата седница одржана на 29.3.2012 година, донесе Одлука бр. 07-2100/11 со којашто не избра за членови на Рецензентска комисијата за оценка и одбрана на изработената докторска дисертација под наслов:

“*GASTROPODA* ОД ОХРИДСКОТО ЕЗЕРО И НЕГОВИТЕ КРАЈБРЕЖНИ ВОДИ КАКО
ОБЈЕКТ ЗА РАЗВИВАЊЕ НА GIS-БАЗИРАН МОНИТОРИНГ СОГЛАСНО СО ЕУ-
ДИРЕКТИВАТА ЗА ВОДИ”,

изработена од кандидатката м-р Билјана Буцакоска-Гореска, магистер на биолошки науки, вработена како асистент-истражувач во ЈНУ Хидробиолошки завод во Охрид. Рецензентската комисија, по целосниот увид во доставената спирална верзија на изработената докторска дисертација, има посебна чест и задоволство до Наставно-научниот совет на ПМФ во Скопје да го поднесе следниов

ИЗВЕШТАЈ

Приказ на докторската дисертација

Докторската дисертација на кандидатката м-р Билјана Буцакоска-Гореска е изложена на вкупно 355 страници текст изработен во Microsoft Word-програма со проред 1,5. Во текстот се претставени 222 слики и 161 табела во следниве поглавја: **Вовед** (11 страници), **Цели на истражување** (1 страна), **Материјал и методи на истражувањата** (8 страници), **Резултати** (251 страница), **Дискусија** (70 страници), **Заклучоци** (3 страници). На крај е даден списокот на литература изложен на 11 страници, кој вклучува 155 библиографски податоци.

На овие поглавја им претходи **АПСТРАКТ**, напишан на македонски и англиски јазик на една страница текст со проред 1, кој ги содржи времетраењето, целите и резултатите од истражувањата. Со клучните зборови се дефинираат објектите на истражувањата.

Поглавјето **ВОВЕД** содржи објаснување за Европската директива за води (WFD-Water Frame Directive, 60/2000/EC) која влезе во сила во декември 2000, а почна да се имплементира во 2003 година. Имено, Европската унија ја промовира и ја става во сила Европската директива за води, која треба да послужи како рамка за управување со водите и нивна заштита, униформно на територијата на цела Европска унија, но и генерално на цела Европа. Краен рок кој е одреден за постигнување на главната цел на оваа директива, а тоа е “добар еколошки статус”, е 2015 година. Еколошката состојба на природните езера неминовно ја потенцира потребата од воспоставување на заеднички биомониторинг-систем кој би бил во согласност со европската директива за води како рамка од мерки за заштита на европските водни ресурси: копнените површински води, трансграничните води, крајбрежните и подземните води.

Преку прегледот на досегашните истражувања на претставниците на класата *Gastropoda* од Охридското Езеро дознаваме дека првите податоци за нив потекнуваат од втората половина на 19 век (Sturany, 1894, Brusina, 1896). Најзначаен прилог за познавањето на оваа животинска група од Езерото дава Полински (1929), Polinski (1932), кој констатирал дека од вкупно 28 колекционирани видови само 4 живеат и надвор од Охридското Езеро, додека сите други (86%) се исклучиво охридски жители. Hadžišće (1955), Хаџишче (1956, 1974) дава посебен акцент на некои ендемични форми. По хронолошки редослед се наведени авторите кои од тоа време до денес работеле врз морфологијата, анатомијата, систематиката на видовите од *Gastropoda*. Од авторите што во минатиот век работеле врз гастроподната фауна во Охридското Езеро наведуваат резултатите на Radoman (од 1953 до 1985), Снегарова (1954), Hubendick (од 1951 до 1970). Квалитативни истражувања на полжавите во изворите и истечните води извршиле Stanković&Radoman (1955); Хаџишче (1956); Radoman&Marinković (1959), Radoman (1955, 1956, 1960, 1961, 1983, 1985), Budžakoska&Trajanovski (2003, 2004), Budžakoska-Gjoreska et al., (2006, 2010).

Биоценолошки истражувања на макрзообентосот во макрофитската вегетација, направиле Станковиќ (1959), Трајановски и сор. (2002), Trajanovski et all. (2003), Буџакоска-Гореска (2005).

Првите молекуларни анализи и филогенетски статус на ендемични видови од родот *Ancylus* од Охридското Езеро се направени од Albrecht et all, (2006). Молекуларните истражувања врз биодиверзитетот, еволуцијата и типовите на специјација на гастроподните видови од Охридско Езеро, но и пошироко - Балканскиот Полуостров, продолжуваат од Wilke et all, (2008), Albrecht et all, (2006, 2008), Albrecht & Wilke (2008).

Во поглавјето **ЦЕЛИ НА ИСТРАЖУВАЊАТА**, кандидатката јасно ги дефинира целите на истражувањата, односно таксономско определување на видовите од *Gastropoda* по должината на литоралниот регион на македонскиот дел од Охридското Езеро и крајбрежните води во Охридско-струшката Котлина по однос на нивната хоризонтална и вертикална дистрибуција; податоци за фреквенција на гастроподните видови по локалитети; морфолошка варијабилност на поодделни видови со длабочина, како и детален опис на типот на подлогата, температурата, хемиската реакција, просирноста на водата и други еколошки фактори; компаративна анализа на составот на гастроподната фауна од Езерото и крајбрежните води во Охридско-струшката Котлина; одредување на статусот на видовите и изготвување на Црвена листа на загрозеност на гастроподната фауна од Охридското Езеро; одредување на структурните индекси: Индекс на богатство (d), Индекс на диверзитет (H') и Индекс на хомогенитет (J_e) на гастроподната фауна на различни хабитати. Со креирањето на GIS-мапи за еколошкиот статус на Охридско Езеро (за 20 локалитети) ќе се добијат податоци за локација-локалитет (географска должина, географска ширина и надморска висина); длабочина, тип на подлога, 5те најабундантни таксони од гастроподната фауна.

Во поглавјето **МАТЕРИЈАЛ И МЕТОДИ НА ИСТРАЖУВАЊАТА**, конкретизирано е дека истражувањата биле концентрирани на составот на гастроподната фауна која го населува Охридското Езеро и неговите крајбрежни води од Охридско-струшката Котлина.

Едногодишни месечни квантитативни проби биле земени од 26 локалитети од литоралот на Охридското Езеро и 4 од крајбрежните води (Радожда, Ливадиште, Калишта, Извори Шум, Струга, Добовјане, Сатеска, Извори Сини Вирови, Подмолје, Св. Еразмо, Далјан, Грашница, Канео, Пристаниште, Мазија, Парк, Горица, Св. Стефан, Коњско, Метропол, Елешец, Пештани, Градиште, Велидаб, Велјапеш, Трпејца, Заум, Љубаништа, Черара и Св. Наум). Квалитативни проби биле земени од 10 крајбрежни води на Охридското Езеро: Извор Калишта, Вевчански Извори, Црн Дрим (Мороишки мост, Добовјане, Ташмаруништа), Коселска Река, Опеничка Река, Билјанини Извори, Извор Беј Бунар и Езерце Св. Наум. Селекцијата на конкретните

локалитети била направена заради разновидноста на условите на теренот (подлога, физичко-хемиски параметри, антропогено оптеретување), а со цел да се утврди важноста на секој од овие фактори во испитувањето на составот, дистрибуцијата и структурата на гастроподната фауна. Материјалот бил колекциониран од литоралот на Езерото од 6 длабочински точки (0.5, 2, 5, 10, 15, 20 m). При неговото колекционирање, сепарирање и натамошна обработка применети се стандардни методи во лимнологијата според следниве автори: Wetzel (1975), Wetzel&Likens (1979), Rosenberg et al. (1997), Mandaville (2002), Perez et al. (2004), Dillon (2006). Колекционирањето на гастроподната фауна се вршело со помош на van Veen-ов багер со површина од 225 cm² (15 x 15 cm). Исто така, зависно од условите на теренот, материјалот бил колекциониран со дреца и со рака (квалитативни анализи), користен бил и метален рам за каменесто дно (квантитативни анализи). При тоа од секоја пробна точка биле колекционирани по две проби, а при прикажувањето на резултатите е земена средната бројна вредност. Во лабораториски услови, со користење на бинокулар и детерминатори: Полински (1929), Снегарова (1954), Radoman (1959), Hubendick (1960, 1970), Хацишче (1974), Radoman (1983), Bodon et al. (2001); Glöer&Meier-Brook (2003) и Albrecht et al. (2006, 2008), гастроподната фауна била детерминирана до ниво на вид.

Во рамките на овие истражувања се следени и некои физичко-хемиски параметри на водата од Охридското Езеро и сливното подрачје.

При обработката на податоците за одредување на структурните одлики на гастроподната фауна, се користени индекси: индексот на богатство (d), индексот на диверзитет (H'), индексот на хомогенитет (J_e), како и Биотички индекс (BI) согласно со Европската директива за води.

За GIS-мониторингот бил употребен софтверски пакет ESRI ArcGIS 9.3. Сите добиени податоци и изготвените мапи биле зачувани, анализирани и презентирани со употреба на Географскиот информативен систем (GIS). Изворните податоци кои биле користени за изработка на базата биле: Глобалната карта на Македонија на веб страницата www.iscgm.org; Дигиталниот модел на релјефот на SRTM www.srtm.usgs.gov; непосредни теренски мерења на локалитетите биле вршени со рачен GPS.

Картата на Македонија била изработена врз основа на објавени податоци на РМ во Глобал мапинг-проектот, изработени од страна на Агенцијата за катастар на недвижности на Македонија, а објавени на веб-страницата www.iscgm.org во 2011 година како слободни за преземање и некомерцијално користење.

Форматот на преземените фајлови во векторски облик бил "shape file", додека растерските податоци во geotiff и bil форматите.

На крајот од поглавјето, кандидатката дава информација за објектот на истражување-хидрографските особености на Охридското Езеро и неговата околина, за гастроподната фауна која е исклучително богата со ендемични и реликтни животни форми, во Охридското Езеро и неговото крајбрежје кое е цел на истражувањето, како и за фактот дека гастроподите се одликуваат со висок степен на ендемизам.

Поглавјето **РЕЗУЛТАТИ** е изложено од 21. до 271. стр. во докторската дисертација. Во ова поглавје, редоследно како што беа предходно изложени целите, дадени се резултатите од истражувањата. На почетокот од резултатите даден е целосен приказ на хоризонталната и вертикалната дистрибуција, како и диверзитетот на гастроподната фауна од Охридското Езеро и неговите крајбрежни води по локалитети на различни длабочини и хабитати. Во резултатите се дадени и структурните индекси на гастроподите во литоралниот регион на Охридското Езеро по локалитети и хабитати. Структурните индекси на гастроподната фауна во Охридското Езеро

имаат највисоки вредности во ливади од *Chara*, на тињесто дно со вегетација, како и черупкина зона.

Според кандидатката, истражувањата на гастроподната фауна од Охридското Езеро покажале дека различни типови хабитати имаат различен квалитативен и квантитативен состав. При тоа е наведено дека присуството на вегетацијата што го покрива езерското дно битно ги менува животните услови за животинскиот свет и ги прави многу поразновидни. Вегетацијата, пред сè, е главен извор на храна за мнозинството животински жители од оваа зона на литоралот на Охридското Езеро. Водните растенија служат едновременно и како основа на која се движат или за која се прицврстуваат многу животински организми или на неа ги полагаат своите јајца. Исто така, макрофитската вегетација им дава на животинските жители заштита од прекумерната светлина, од брановите движења, од предаторите; таа произведува големи количини кислород благодарение на својата фотосинтетска активност; го троши јаглендиоксидот што е растворен во водата; создава растителен детритус што се напластува на дното и служи како храна за повеќето видови инвертебрати.

Во продолжение на резултатите, даден е фаунистички дел каде што се набројуваат сите 50 таксони од класата *Gastropoda* кои припаѓаат на поткласата *Orthogastropoda* евидентирани во истражуваните 40 локалитети од Охридското Езеро и неговите крајбрежни води. Одделно по видови, кандидатката дава слика на видот, варирање на густината и длабочинската динамика на популацијата на видот во истражуваниот период; густината на популацијата на видот во различни хабитати; просечни вредности на должина и пречник на примероци од видот. И на крајот дадени се податоци за хоризонталната и вертикалната дистрибуција за секој вид во Охридското Езеро и крајбрежните води.

Од вкупно регистрираните 50 видови, 8 се космолити, а 42 се ендемични видови за Охридското Езеро и неговите крајбрежни води. Оттаму, процентот на ендемизам за класата *Gastropoda* изнесува 84 %.

Од евидентираниите 50 видови на класата *Gastropoda* во Охридското Езеро и неговите крајбрежни води, најфреквентни се видовите *Chilopyrgula sturanyi* и *Radix relicta* присутни во 26, односно 27 локалитети (од 40 истражувани вкупно), додека, пак, во крајбрежните води видовите *Ancylus fluviatilis* (во 6 локалитети) и *Radix relicta* (во 5 локалитети).

Динамиката на густината ($\text{ind} \cdot \text{m}^{-2}$) на видовите од *Gastropoda* е различна кај различни видови. Но, најчесто кај повеќето, максималната вредност на густината се јавува во пролетно-летните и есенските месеци во текот на годината. Фактот дека гастроподите продуцираат две генерации во текот на една година и дека тие се совпаѓаат, со максимумите за бројната вредност односно густината на гастроподната фауна е во основа на толкувањето за максимумите на индексите.

Во текот на истражувањата посебно внимание се посветува на хоризонталната дистрибуција на гастроподната фауна од литоралниот регион на Охридското Езеро. Преку табеларни прикази, даден е квалитативниот состав на гастроподите на секој од истражуваните локалитети. Притоа, во литоралот од Охридското Езеро најмал биодиверзитет бил регистриран во локалитетите Далјан и Черава (по 5 видови), а најголем биодиверзитет во Велидаб (24 видови).

Во докторската дисертација е изнесен квалитативниот состав на гастроподната фауна од крајбрежните води на Охридското Езеро во Охридско-струшката Котлина, каде што се евидентирани вкупно 21 таксон, од кои најмногу (8) во Езерцето кај Св. Наум, додека во Опеничка Река и Ташмаруништа (Црн Дрим) најмалку (1).

Застапеноста на видовите во однос на вертикалната дистрибуција е следна: во горниот литорал (0-5 m) се евидентирани 36 видови; во долниот литорал (5-20 m) констатирани се 26 видови. При вертикалната зонација, исто така има некој степен на хоризонтална зонација, претставена со различни типови на хабитати. Анализата на диверзитетот на гастроподата

покажал релативно мали видови по димензии во горниот југоисточен литорал кој се карактеризира со подводни извори и различни хабитати со нерамномерен висок ендемизам.

Кандидатката има податоци за доминантните таксони од гастроподната фауна од 40-те истражувани локалитети од Охридското Езеро и неговите крајбрежни води, во квалитативен и квантитативен поглед. Резултатите од истражувања покажале дека таксоните *Chilopyrgula sturanyi* ($17615 \text{ ind}\cdot\text{m}^{-2}$), *Radix relicta* ($12282 \text{ ind}\cdot\text{m}^{-2}$), *Valvata rhabdota* ($11519 \text{ ind}\cdot\text{m}^{-2}$) како и *Valvata stenotrema* ($9908 \text{ ind}\cdot\text{m}^{-2}$), квантитативно доминираат во пробите од литоралниот регион на Охридското Езеро во Р. Македонија. Висока густина имаат и видовите *Ochridopyrgula macedonica macedonica* ($8902 \text{ ind}\cdot\text{m}^{-2}$) и *Ochridopyrgula macedonica charensis* ($7472 \text{ ind}\cdot\text{m}^{-2}$). Додека, пак, вкупната годишна густина на останатите видови се движи во границите од 68 до $4860 \text{ ind}\cdot\text{m}^{-2}$.

Најголем број на видови од Gastropoda во литоралот на Охридското Езеро се регистрирани во месец октомври, и тоа 44, а најмалку во месец декември-33 видови. Во останатите месеци бројот на евидентирани видови, помалку или повеќе, е константен, односно детерминирани се од 36 до 42 видови во текот на истражуваните месеци во истражуваната 2009/2010 година во литоралната зона на Охридското Езеро.

Исто така, кандидатката ја изложува месечната динамика, односно варирањето на густината по видови во литоралот, како и длабочинската динамика на густината по видови. Претставена е и вкупната месечна динамика на густината на Gastropoda, како и сезонската густина. Сликвито е даден и бројот на детерминирани видови од Gastropoda на различните длабочини во литоралот, и при тоа се забележува дека на длабочина од 0.5 m во литоралот живеат 39 видови од гастроподите, додека на длабочина од 2 m се регистрирани 31 претставник. Најмалку видови се евидентирани на 20 m длабочина (15), додека на длабочина од 5, 10 и 15 m, соодветно се евидентирани 20, 19 односно 21 вид.

Најголема густина на популацијата во Охридското Езеро е констатирана кај видот *Chilopyrgula sturanyi* од $1325 \text{ ind}\cdot\text{m}^{-2}$ во јуни на длабочина од 5 m во профилот Св. Наум при тињесто дно со *Chara sp.*

Најголема вертикална дистрибуција на Охридско Езеро е констатирана кај видот *Chilopyrgula sturanyi* на длабочина од 20 m, со вкупно $471 \text{ ind}\cdot\text{m}^{-2}$.

Густината на класата Gastropoda е изразена преку средните вредности за $\text{ind}\cdot\text{m}^{-2}$ по длабочини во текот на едногодишниот истражувачки период. Од вкупно 6-те истражувани длабочински точки, точката од 2 m од литоралот на Езерото се одликува со најголема густина на класата Gastropoda. Средната вредност за густината на класата Gastropoda за истражуваната година на оваа длабочина изнесува $16049 \text{ ind}\cdot\text{m}^{-2}$. Следни длабочини, кои се одликуваат со висока средна вредност, се длабочината од 5 m со $12956 \text{ ind}\cdot\text{m}^{-2}$ и 10 m со $11875 \text{ ind}\cdot\text{m}^{-2}$. Во пробите од 20 m длабочина, во литоралот се забележани најмалку претставници од класата Gastropoda со густина од $4263 \text{ ind}\cdot\text{m}^{-2}$. На останатите длабочини од 0.5 ($4742 \text{ ind}\cdot\text{m}^{-2}$) и 15 m ($5650 \text{ ind}\cdot\text{m}^{-2}$) гастроподите имаат пониска средна густина.

Во посебен дел од резултатите, претставени се температурата, просирноста, кондуктивитетот и реакцијата (pH) на водата во текот на истражуваниот период од Охридското Езеро како важни фактори кои ја условуваат дистрибуцијата и густината на гастроподите.

Подлогата како хабитат е важна за квалитативната и квантитативната густина на фауната на Gastropoda. Според тоа, можеме да забележиме дека на различни подлоги се застапени различни заедници од гастроподите со различна густина. Од обработката на резултатите за квалитативен состав на полжавите при различни хабитати, можеме да заклучиме дека најнаселено е тињесто дно со вегетација каде што се евидентирани 29 видови. На второ место по број на видови се наоѓа песокливо-каменестото дно каде се евидентирани 28 видови. Потоа, по бројност на видови следува дното претставено со субмерзна вегетација и 22 вида, а за 1 вид

помалку се регистрирани во ливади од *Chara* (21), потоа понизок диверзитет има во черупкина зона (19), на тињесто дно (17) и песочно-тињесто дно (14), додека, пак, најнизок диверзитет е евидентиран на песочно дно (7).

Од приложената листа во дисертацијата се забележува дека 40 видови на полжави се евидентирани во литоралниот регион на Охридското Езеро во текот на 2009/2010 година, од кои 7 видови се космополитски, а 33 се ендемични за литоралот на Охридското Езеро.

Во резултатите се дадени и структурните индекси на гастроподите во целиот литорален регион на Охридското Езеро. Структурните индекси на гастроподната фауна во Охридското Езеро највисоки вредности имаат на тињесто дно со вегетација, песочно-каменесто дно, субмерзна вегетација, черупкина зона, како и во ливади од *Chara*. Добиените вредности на Биотичкиот индекс, BI за Gastropoda на различни локалитети во Охридското Езеро и неговите крајбрежни води укажуваат на *висок квалитет на води* според *Директивата за води*. Повисоките вредности за BI се забележани во локалитетите Далјан, Грашница, Сатеска и Черава, кои претставуваат „црни“ точки за еколошкиот статус на Охридското Езеро.

Согласно со поставените цели, најголем дел од очекуваните резултати кои се однесуваат на таксономските и еколошките карактеристики на гастроподната езерска фауна беа искористени за развивање на GIS-базиран мониторинг согласно со ЕУ-директивата за води за 20 точки (Радожда, Калишта, Извори Шум, Струга, Добовјане, Река Сатеска: влив, Река Сатеска: среден ток, Коселска Река, Извори Сини Вирови, Далјан, Грашница, Пристаниште, Парк, Метропол, Пештани, Велидаб, Заум, Река Черава: влив, Река Черава: среден тек и Св. Наум). Постапката за процесирањето на добиените резултати од гастроподната фауна за развивање на GIS-базиран мониторинг согласно со ЕУ-директивата за води за 20 точки, вклучувала креирање на бази на податоци и нивно имплементирање во ArcGis. Локалитетите, заради полесна презентација во GIS, беа поделени во 5 региони и тоа: 4 во Охридското Езеро (Северзападен, Североисточен, Источен и Југоисточен регион) и еден надвор од Езерото кој ги опфаќа крајбрежните води. Видовиот состав на секоја од длабочинските точки е прикажан во форма на пати при што во секоја од патите го прикажува соодносот на 5-те најбубудантни видови во Езерото и неговиот слив: *Chilopyrgula sturanyi*, *Valvata stenotrema*, *Valvata rhabdota*, *Ohridopyrgula macedonica charensis* и *Radix relicta*.

Во поглавјето **ДИСКУСИЈА**, кандидатката, се осврнува на своите резултати и при тоа ја потврдува констатацијата дека гастроподните видови вклучуваат претставници со посебни карактеристики на черупката, како ребра, скалеста форма на черупката и сплескана форма (Radoman, 1983; Albrecht et al., 2006b; Wilke et al., 2008), со што овие видови привлекуваат посебно внимание.

Според истражувањата, за највисоката густина на гастроподните видови по сезони во 2009/2010 година се забележува дека во есен бројноста е повисока во однос на останатите сезони. Така, есента 2009 година има вкупна густина од $32912 \text{ ind} \cdot \text{m}^{-2}$, што претставува есенски максимум. Густината на гастроподите зимата се намалува на $18818 \text{ ind} \cdot \text{m}^{-2}$, пролетта се зголемува на $24589 \text{ ind} \cdot \text{m}^{-2}$, односно летото има густина од $25658 \text{ ind} \cdot \text{m}^{-2}$. Сезонското колебање на гастроподната фауна кое е карактеристично за Охридското Езеро е во согласност со резултатите кои се добиени за колебањата на бенталната фауна во слатките води генерално (Stankovic, 1960; Kozhov, 1963; Wetzel, 1975; Barnes, 1980; Baudo et al, 1996; Ervin&Haberman, 2001; Трајановски, 2004).

Старото Охридско Езеро се карактеризира со најголем диверзитет на слатководни полжави во целиот свет; 73 видови од полжавите се присутни во езерото и неговите крајбрежни води од кои 65 (89%) се ендемични (Nauffe et al. 2009).

Хоризонталната и вертикалната дистрибуција на гастроподната фауна во Охридското Езеро е една важна особина за еколошкото распространување на видовите. Кандидатката информира за

дистрибуцијата на видовите од гастроподната фауна во литоралот и при тоа се осврнува на поранешните истражувања кои се однесуваат на ваков тип истражувања, за оние видови за кои постојат податоци. Во 40-те локалитети од литоралниот регион се евидентирани вкупно 50 таксони од кои 42 се ендемични или изразено во проценти 84%, а 8 се космополити. Овие истражувања го потврдуваат податокот на Хаџишче (1974) дека најголем број на ендемични полжави ја населуваат литоралната зона и исклучиво се ограничени во оваа зона повеќето од половината ендемични полжави на Езерото - 29 или 54,72%.

Во Бајкалското Езеро, повеќето гастроподи живеат помеѓу 15-20 m длабочина, зависно од фазиесот на дното (Sitnikova&Shimaraev, 2001). Според авторите, опстојувањето на организмите зависи од храната која е на располагање и од нивната успешна репродукција. Процесите на вертикалните движења и седиментација на дното се активни во близина на бреговите, т.е. литоралот. Разликите во интензитетот на хранливите извори на дното може да бидат едни од битните причини за дистрибуција на видовите на дното на езерото (Sitnikova&Shimaraev, 2001). Според Mackie (2001), гастроподите повеќе преовладуваат во литоралот и сублиторалот, каде што условите можат да бидат од прилично добри до оптимални. И во овие истражувања во литоралот на истражуваниот профил се регистрирани 40 видови од вкупно 50.

Кандидатката ги изнесува и доминантните таксони од гастроподната фауна од 40-те истражувани локалитети од Охридското Езеро и неговите крајбрежни води, во квалитативен и квантитативен поглед. Резултатите од нашите истражувања покажаа дека таксоните *Chilopyrgula sturanyi* (17615 ind·m⁻²), *Radix relicta* (12282 ind·m⁻²), *Valvata rhabdota* (11519 ind·m⁻²) како и *Valvata stenotrema* (9908 ind·m⁻²), квантитативно доминираат во пробите од литоралниот регион на Охридското Езеро во Р. Македонија. Висока густина имаат и видовите *Ochridopyrgula macedonica macedonica* (8902 ind·m⁻²) и *Ochridopyrgula macedonica charensis* (7472 ind·m⁻²). Вкупната годишна густина на останатите видови се движи во границите од 68 до 4860 ind·m⁻².

Особено значајни за Охридското Езеро се бројните таканаречени клучни ендемични области (Wilke & Albrecht, 2007): Велидаб кој се наоѓа по должина на карстниот источен брег на езерото; друга точка е литоралот блиску Заум, како и изворниот комплекс Свети Наум. Потврда за тоа се и овие истражувања каде што локалитетот Велидаб се карактеризира со најголем биодиверзитет на видови, и тоа 24, од кои 22 вида се ендемични за Охридското Езеро, а само 2 вида се космополити.

Во голема мера присуството на макрофитска вегетација од Охридското Езеро е фактор кој го условува и високиот биодиверзитет, но и високата абундантност на присутните видови од гастроподите. Така, гастроподната фауна во ливадите од ресата (*Chara*) и тињесто дно со вегетација е особено богата. Резултатите укажуваат дека во текот на 2009/2010 година, на истражуваниите локалитети од литоралот во ливадите од ресата (*Chara*) вкупно имало 13087 ind·m⁻², додека на места каде што дното е претставено со локумица, други макрофити и тиња има околу 11250 ind·m⁻². За споредба, во 1963/64 г., густината на популацијата на полжавите во ливадите на *Chara* се движела во границата од 56 до 3976 ind·m⁻² (Šapkarev& Тоџко, 1972). При фазиес на дно - тиња со черупки (*Bivalvia* и *Gastropoda*) евидентирани се 3024 ind·m⁻², а при истражувањата 1963/64 г., била најдена густина која се движела во границата од 28 до 644 ind·m⁻² (Šapkarev& Тоџко, 1972). На другите хабитати густината на популацијата на полжавите се движи помеѓу 4750 (субмерзна вегетација), 4681 ind·m⁻² (песокливо-каменесто дно) до 5937 ind·m⁻² (ситна песок). Најниска густина има на песокливо-тињесто дно, 1050 ind·m⁻².

Максималната густина на *Gastropoda* е во литорал, посебно во зоната на субмерзна вегетација каде што може да има до 5300 ind/m² на места (Станковиќ, 1959). Во нашите истражувања забележавме тренд на намалување на густината на *Gastropoda* во субмерзна вегетација, која изнесуваше 4750 ind/m².

Според Allan (1995), густината на бенталната фауна се зголемува кај супстратот кој претставува микстура од повеќе типови на честички со средна големина, односно густината опаѓа кај супстратот составен од камења, а посебно крупни камени блокови. Тоа се потврди и во текот на истражувањата вклучени во докторската дисертација. Имено, густината на популацијата на полжавите по видови на песошливо-каменесто дно изнесува од 12 до $1125 \text{ ind}\cdot\text{m}^{-2}$, на песошливо тињесто дно од 25 до $550 \text{ ind}\cdot\text{m}^{-2}$, или на песочно дно многу повеќе до $4760 \text{ ind}\cdot\text{m}^{-2}$; додека на тињесто дно и тињесто дно со вегетација до $3250 \text{ ind}\cdot\text{m}^{-2}$; черупкина зона 1325, и во ливади од *Chara* $3150 \text{ ind}\cdot\text{m}^{-2}$. Споредено со густината од 1963/64 г., Šapkarev & Točko (1972) истата е зголемена како на дно од чакал и песок ($56\text{-}588 \text{ ind}\cdot\text{m}^{-2}$), така и на песошливо дно ($14\text{-}308 \text{ ind}\cdot\text{m}^{-2}$).

Најфреквентни таксони од гастроподната фауна кои се најчесто констатирани во истражуваните локалитети во текот на целиот истражуван период се: *Radix relicta*, кој е евидентиран во 27 локалитети; *Chilopyrgula sturanyi*, кој е евидентиран во 26; и *Valvata stenotrema* и *Ochridopyrgula macedonica macedonica* во по 25 локалитети. Таксоните *Lychnidia hadzii*, *Lychnidia stankovici*, *Zaumia sanctizaumi*, *Lymnaea stagnalis* и *Galba truncatula* се евидентирани само во по еден локалитет. Од податоците на Полински (1929), таксонот *Neofossarulus stankovici* е карактеристичен за черупкината зона на длабочина од 20 до 25 m, меѓутоа во пробите во текот на истражувањата најден е и на длабочина од 15 и 20 m, со што кандидатката укажува дека дошло до поместување на ареалот на дистрибуција кон поплаткиот регион на Езерото-литоралот.

Исто така, кандидатката дава и споредбено-биоценолошка анализа на Gastropoda од крајбрежните води со таа од литоралниот регион на Охридското Езеро. Анализите на пробите со фауната на Gastropoda од крајбрежните води покажуваат разлики во квалитативниот состав на таа фауна и езерската. Бројот на видови заеднички за двете фауни е ограничен и изнесува се на сè 16%, при што ова илустрира многу слаб степен на фаунистичка размена помеѓу езерото и крајбрежните води, отсуство на интерпенетрација на двете фауни (Stanković&Radoman, 1955). Од листата за евидентирани гастроподи во литоралниот регион на Охридското Езеро и крајбрежните акватични екосистеми се гледа дека во текот на истражуваниот период констатирани се вкупно 50 видови. Од нив, во литоралниот регион на Охридското Езеро се регистрирани 40 таксони, а во крајбрежните води 21 вид; при тоа 11 таксони се заеднички за Охридското Езеро и крајбрежните води, а 10 видови се констатирани само во крајбрежните води, а не и во езерскиот екосистем. Значи, бројот на заеднички видови на полжави за Охридското Езеро и неговите крајбрежни води од Охридската Котлина е мал, само 11 видови, односно 22 %.

Согласно со поставените цели, најголем дел од очекуваните резултати кои се однесуваа на таксономските и еколошките карактеристики на гастроподната езерска фауна беа искористени за развивање на GIS-базиран мониторинг согласно со ЕУ-директивата за води за 20 точки (Радожда, Калишта, Извори Шум, Струга, Добовјане, Река Сатеска: влив, Река Сатеска: среден ток, Коселска Река, Извори Сини Вирови, Далјан, Грашница, Пристаниште, Парк, Метропол, Пештани, Велидаб, Заум, Река Черава: влив, Река Черава: среден ток и Св. Наум), каде што се прикажува соодносот на 5-те најабундантни видови во Езерото и неговиот слив: *Chilopyrgula sturanyi*, *Valvata stenotrema*, *Valvata rhabdota*, *Ochridopyrgula macedonica charensis* и *Radix relicta*.

Во поглавјето **ЗАКЛУЧОЦИ**, кандидатката ги резимира резултатите од своите истражувања во 20 точки текст. Имено, во литоралните региони на Охридското Езеро и неговите крајбрежни води од Охридско-струшката Котлина класата Gastropoda е застапена со 50 таксони кои припаѓаат на поткласата Orthogastropoda. Од вкупно регистрираните 50 видови, 8 се космолити, а 42 се ендемични видови за Охридското Езеро и неговите крајбрежни води. Оттаму, процентот на ендемизам за класата Gastropoda изнесува 84 %. Најголем број видови, 40 се

регистрирани во Охридското Езеро од кои 33 ендемични, 7 космополити; додека во крајбрежните акватични станишта тој број е помал и изнесува 21 вид (17 ендемични, 4 космополити). Бројот на заеднички видови полжави за Охридското Езеро и неговите крајбрежни води е 11, односно 22 %. Според Црвената листа изготвена за претставниците од класата Gastropoda за Охридското Езеро и неговите крајбрежни води има 17 ранливи видови (VU, Vulnerable), најмалку загрозуени видови (LC, Least Concern) (11), блиску до загрозуени видови (NT, Near Threatened) (9), критично загрозуени видови (CR, Critically Endangered) (7) и загрозуени видови (EN, Endangered) (6).

Во литоралот од Охридското Езеро најмал биодиверзитет бил регистриран во локалитетите Далјан и Черави (по 5 видови), а најголем биодиверзитет во Велидаб (24 видови). Додека во крајбрежните води од Охридската Котлина најмал биодиверзитет бил регистриран во реката Црн Дрим кај Ташмаруништа (1 вид во текот на истражуваниот период), а најголем биодиверзитет во Езерцето кај Св. Наум (вкупно 8 видови).

Структурните индекси на гастроподната фауна во Охридското Езеро највисоки вредности имаат на тие дна со вегетација, песочно-каменесто дно, субмерзна вегетација, черупкина зона, како и во ливади од *Chara*. Добиените вредности на Биотичкиот индекс, BI за Gastropoda на различни локалитети во Охридското Езеро и неговите крајбрежни води укажуваат на *висок квалитет на води* според *Директивата за води*. Повисоките вредности за BI се забележани во локалитетите Далјан, Грашница, Сатеска и Черави, и тие претставуваат „црни“ точки за еколошкиот статус на Охридското Езеро.

Динамиката на густината ($\text{ind} \cdot \text{m}^{-2}$) на видовите од Gastropoda е различна кај различни видови. Но, кај повеќето максималната вредност на густината се јавува во пролетно-летните и есенските месеци од истражуваната 2009/2010 година.

Врз основа на обработката на податоците за развивање на GIS-базиран мониторинг согласно со ЕУ-директивата за води за 20-те точки од Охридското Езеро и сливното подрачје, најабундантни се видовите: *Chilopyrgula sturanyi*, *Valvata stenotrema*, *Valvata rhabdota*, *Ohridopyrgula macedonica charensis* и *Radix relicta*.

Поглавјето **ЛИТЕРАТУРА** претставува список на користена литература кој вклучува 155 библиографски податоци.

Докторската дисертација на кандидатката м-р Билјана Буџакоска-Ѓореска претставува самостоен обемен и оригинален научен труд, во кој се изнесени резултатите од истражувањата на слатководните полжави од Охридското Езеро и крајбрежните води од Охридско-струшката Котлина, во периодот од 2009 до 2010 година. Посебно ги истакнуваме најважните моменти од содржината на докторската дисертација:

- Таксономско определување на видовите од Gastropoda по должина на литоралниот регион на македонскиот дел од Охридското Езеро по однос на нивната хоризонтална и вертикална дистрибуција по видови поодделно;
- прикажано е месечното варирање на густината на популацијата по видови, како, и длабочинската динамика на густината на видовите од класата Gastropoda од истражуваните локалитети во текот на 2009/2010 година;
- одреден е квалитативниот и квантитативниот состав на гастроподната фауна од литоралниот регион на македонскиот дел на Езерото;
- направен е преглед на хоризонталната и вертикална дистрибуција на гастроподните видови поодделно со нивната густина во различните длабочини на различни локалитети и подлоги;

- даден е преглед на хоризонталната дистрибуција на гастроподни видови од крајбрежни води на Охридското Езеро (посебно во Струшкиот регион), со посебен акцент на неколку локалитети по истекот на реката Црн Дрим (Мороишки мост, Добовјане, Ташмаруништа) за кои не постојат досега податоци во литература;

- дадени се податоци за фреквенција на гастроподните видови по локалитети;

- дадена е морфолошка варијабилност на пооделни видови со длабочина, како и детален опис на типот на подлогата, температурата, хемиската реакција, проѕирноста на водата и останати еколошки фактори;

- извршена е компаративна анализа на составот на гастроподната фауна од Езерото и крајбрежните води во Охридско-струшката Котлина со што се констатира степен на сличност помеѓу Охридското Езеро и останатите истражувани локалитети од крајбрежјето;

- добиени се сознанија за вертикалната и хоризонталната дистрибуција на гастроподната фауна по видови од Охридското Езеро и сливното подрачје во различните длабочини (литорал) и различни хабитати (песокливо-каменесто дно, песокливо-тињесто дно, ситна песок, субмерзна вегетација, тињесто дно, тињестото дно со вегетација, черупкина зона, ливади од *Chara*);

- добиени се информации за статусот на видовите и изготвувена е Црвена листа на загрозеност на гастроподната фауна од Охридското Езеро;

- добиени се податоци за структурните одлики на полжавите во литоралниот регион на Охридското Езеро и неговите крајбрежни води по локалитет, длабочина и хабитат. Одредени се: индекс на богатство (d), индекс на диверзитет (H'), индекс на хомогенитет (Je) и биотички индекс (BI), на гастроподната фауна при различни хабитати.

- сите податоци од овие истражувања се прикажани како текст, сликовито или табеларно, картографски;

- дадено е GIS-картографско прикажување на истражуваните локалитети врз основа на податоци за локација-локалитет (географска должина, географска ширина и надморска висина); длабочина, тип на подлога, квалитативен и квантитативен состав на видови, дистрибуција на таксони од гастроподната фауна.

- изготвени се GIS-мапи за еколошкиот статус на Охридското езеро (за 20 локалитети) кои се првични, нови истражувања направени во оваа докторска дисертација, а со тоа е даден огромен придонес во проучувањето на гастроподната фауна од Охридското Езеро со воведувањето на GIS-мониторинг системот.

- со користење на GIS даден е сооднос на 5-те најабундантни видови во сите длабочински точки од литоралните локалитети, како и сооднос на 5-те најабундантни видови во сите истражувани локалитети од сливното подрачје на Охридско езеро.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на гореизнесеното во овој извештај, долупотпишаната Рецензентска комисија заклучува дека докторската дисертација на м-р Билјана Буцакоска-Ѓореска под наслов:

“GASTROPODA ОД ОХРИДСКОТО ЕЗЕРО И НЕГОВИТЕ КРАЈБРЕЖНИ ВОДИ КАКО ОБЈЕКТ ЗА РАЗВИВАЊЕ НА GIS-БАЗИРАН МОНИТОРИНГ СОГЛАСНО СО ЕУ-ДИРЕКТИВАТА ЗА ВОДИ”,

претставува самостоен обемен и оригинален научен труд, во кој е обработена темата, и задачите поставени како цел на истражувањата се постигнати. Тој претставува значаен придонес кон биолошката наука, посебно малакологијата во Р. Македонија. Поради тоа, Рецензентската комисија има посебна чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје да ја прифати докторската дисертација на м-р Билјана Буцакоска-Ѓореска и да одобри јавна одбрана.

5.7.2012 год.
Скопје

Рецензентска комисија

Д-р Здравко Крстановски, научен советник при
ЈНУ Хидробиолошки завод-Охрид, с.р.

Д-р Стое Смиљков, редовен професор на ПМФ-
Скопје, с.р.

Д-р Бранко Мицевски, редовен професор на ПМФ-
Скопје, с.р.

Д-р Никола Христовски, редовен професор на
Факултетот за биотехнички науки, УКЛО-Битола,
с.р.

Д-р Ивица Милевски, вонреден професор на ПМФ-
Скопје, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ПО ГРУПАТА ПРЕДМЕТИ: МИНЕРАЛОГИЈА И КРИСТАЛОГРАФИЈА, МЕТАЛНИ МАТЕРИЈАЛИ, КВАНТИТАТИВНА МЕТАЛОГРАФИЈА, ИСПИТУВАЊЕ БЕЗ РАЗРУШУВАЊЕ, СЕЛЕКЦИЈА И ПРИМЕНА НА МЕТАЛНИ МАТЕРИЈАЛИ, СПЕЦИЈАЛНИ ЧЕЛИЦИ И СПЕЦИЈАЛНИ ЛЕГУРИ НА ТЕХНОЛОШКО-МЕТАЛУРШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Со решение бр. 07-1291 од 9.VII 2012, донесено на XIV редовна седница на Наставно-научниот совет на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје на 4. VII 2012 година, избрани сме за членови на Рецензентската комисија за избор на наставник по групата предмети: минералологија и кристалографија, метални материјали, квантитативна металографија, испитување без разрушување, селекција и примена на метални материјали, специјални челици и специјални легури. Заедно се решението, на Комисијата ѝ се доставени и конкурсните материјали и врз основа на тоа го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

По разгледувањето на конкурсните материјали, Комисијата констатира дека на конкурсот објавен во дневните весници „Нова Македонија“ и „Лајм“ од 11.6.2012 година, во терминот определен за поднесување конкурсни документи, се пријави д-р Дафинка Стоевска-Гоговска, асистент на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје. Со пријавата се доставени сите потребни документи според објавениот конкурс.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ

Кандидат:	Д-р Дафинка Стоевска-Гоговска, родена на 6.1.1966 год. во с. Дубровница, Крива Паланка.
1972-1984 година:	Основно и средно образование завршила во Крива Паланка, со одличен успех.
1989 година:	Дипломирала на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, отсек: металургија, со одбрана на дипломската работа под наслов: „Корозиони и електрохемиски испитувања со помош на техниката на броење меури“.
1992-2002 година:	Вработена била во Центарот за примена на радиоизотопи во науката и стопанството „Скопје“ – Скопје.
1999 година:	Магистрирала на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, насока: електрохемиско инженерство, со одбрана на магистерскиот труд под наслов: „Тестирање/атестирање на материјали и производи на стареење во услови на природна експлоатација“.

2006 година:	Избрана е за асистент на Технолошко-металуршкиот факултет по предметите: физичка металургија, испитување на металите и термичка обработка.
2009 година:	Реизбрана е за асистент на Технолошко-металуршкиот факултет по предметите: физичка металургија 1, физичка металургија 2, испитување на металите, фазни рамнотежи и фазни трансформации, термичка обработка, испитување без разрушување, селекција и примена на метални материјали.
2012 година:	Докторирала на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, со одбрана на докторската дисертација под наслов: „Синтеза и карактеризација на метал-металоксидни наноструктурирани електродни материјали за електролиза на вода“.

2. НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Кандидатката во периодот од изборот за асистент до денес успешно ги изведува лабораториските и аудиториските вежби по предметите физичка металургија, испитување на металите и термичка обработка. Покрај наставата во Скопје, кандидатката е вклучена и во реализација на наставата на дисперзираниите студии во Кавадарци. Активно е вклучена во подготовката и изведувањето на колоквиумите и испитите по предметите за кои е избрана. Во рамките на својата наставно-образовна дејност врши редовни консултации со студентите за успешно совладување на материјалот од предметните програми, а исто така учествува и во подготовката и практичната изведба на голем број дипломски работи на студентите.

Освен како автор на Практикумот за лабораториски вежби по физичка металургија, кандидатката се јавува и како коавтор на интерна збирка задачи по предметот физичка металургија 1.

3. НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Во изминатиот период, кандидатката, како автор и коавтор, има објавено:

- трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно списание со фактор на влијание (5);
- трудови со оригинални научни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор (7);
- труд со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание (1);
- учество на научен/стручен собир со реферат (14).

Кандидатката има учествувано во реализацијата на 3 национални и еден меѓународен научноистражувачки проект.

4. СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЛНОСТ И ДЕЛНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

Од приложените материјали од страна на пријавената кандидатка Комисијата констатира континуирана активност во рамките на Факултетот. Кандидатката континуирано учествува во промотивните активности на Факултетот, и тоа преку презентирање на програмата на ТМФ во средните училишта и учество на отворените денови што ги организира Факултетот. Во изминатиот период кандидатката има учествувано во практичното изведување на испитувањата за утврдување на степенот на корозионен напад на плочите за електрофилтер во Фени-Кавадарци и испитување на состојбата на плаштот на електропечка II во FENI INDUSTRIES – Кавадарци, како и утврдување причините за лом на вретено од регулационен вентил на висок притисок на турбина 13к12 РЕК Осломеј и изработката на извештаи од извршените испитувања.

5. ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

По прегледот на доставените материјали, Комисијата изврши анализа на наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната активност на кандидатката и констатира дека во изминатиот период таа успешно ги извршувала своите обврски.

Врз основа на квантитативните показатели за резултатите од наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност и дејноста од поширок интерес, со вкупен број на бодови од 112,208, прикажани во Анекс 2, изготвени според критериумите од Анекс 1 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (бр. 173, 1 август 2011), Рецензентската комисија цени дека се исполнети сите услови од Правилникот и со посебна одговорност и чест му предлага на Наставно-научниот совет на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, кандидатот д-р Дафинка Стоевска-Гоговска, асистент на ТМФ, да биде избрана во наставно-научното звање **доцент** по предметите: минералологија и кристалографија, метални материјали, квантитативна металографија, испитување без разрушување, селекција и примена на метални материјали, специјални челици и специјални легури.

Рецензентска комисија

1. Д-р Јон Магдески, ред. проф., ТМФ-Скопје, с.р.
2. Д-р Драган Славков, ред. проф., ТМФ-Скопје, с.р.
3. Д-р Јован Мицковски, ред. проф. во пензија, ТМФ-Скопје, с.р.

Анекс 2

ОБРАЗЕЦ

**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат: Дафинка Стоевска-Гоговска

Институција: Технолошко-металуршки факултет - Скопје

Научна област: металургија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЛНОСТ

Ред. број	Назив на активноста	Поени
1.	Одржување на вежби (лабораториски, аудиториски-прв циклус на студии)	
1.1	Физичка металургија (3+3), 2006-2009	1,35x3=4,05
1.2	Фазни рамнотежи (3+3), 2006-2009	1,35x3=4,05
1.3	Фазни трансформации (3+3), 2006-2009	1,35x3=4,05
1.4	Механичка металургија (3+3), 2006-2009	1,35x3=4,05
1.1	Физичка металургија 1 (3+3), 2009-2012	1,35x3=4,05
1.2	Физичка металургија 2 (3+3), 2009-2012	1,35x3=4,05
1.3	Испитување на металите (3+3), 2006-2012	1,35x6=8,1
1.4	Термичка обработка (2+2), 2006-20012	0,9x6=5,4
2.	Интерни материјали	
2.1	Збирка задачи по физичка металургија 1, д-р Јон Мардески, ред. проф., м-р Дафинка Стоевска-Гоговска, асистент, 2010	3
	Вкупно	40,8

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЛНОСТ

Ред. број	Назив на активноста	Поени
1.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно списание со меѓународен уредувачки одбор	
1.1	P. Paunović, D. Stoevska Gogovska, O. Popovski, A. Stoyanova, E. Slavcheva, E. Lefterova, P. Iliev, A. T. Dimitrov and S. Hadži Jordanov, Preparation and Characterization of Co-Ru/TiO ₂ /MWCNTs Electrocatalysts in PEM Hydrogen Electrolyzer, <i>International journal of Hydrogen Energy</i> , 36, 9405-9414 (2011) (фактор на влијание: 4,053).	7,653

1.2	P. Paunović, O. Popovski, E. Fidančevska, B. Rangelov, <u>D. Stoevska Gogovska</u> , A. T. Dimitrov, S. Hadži Jordanov, Co-Magneli phases electrocatalysts for hydrogen/oxygen evolution, <i>International journal of Hydrogen Energy</i> , 35, 10073-10080 (2010) (фактор на влијание: 4,053).	7,653
1.3	P. Paunović, O. Popovski, <u>D. Stoevska Gogovska</u> , E. Lefterova, E. Slavcheva, A. T. Dimitrov, Electrocatalytic activity of hypo-hyper d-electrocatalysts (Me/TiO ₂ /MWCNTs) based on Co-Ru in alkaline hydrogen electrolyzer, <i>Maced. J. Chem. Chem. Eng.</i> , 30, 55-65 (2011) (фактор на влијание: 0,459).	4,059
1.4	P. Paunović, O. Popovski, I. Radev, <u>D. Stoevska Gogovska</u> , E. Lefterova, E. Slavcheva, A. T. Dimitrov and S. Hadži Jordanov, Non-platinum electrode materials for hydrogen evolution: effect of catalyst support and metallic phase, <i>Bulgarian Chemical Communications</i> , 43, 74-80 (2011) (фактор на влијание: 0,157).	3,757
1.5	J.K. Mickovski, I.J. Lazarev, J. Lazarev, <u>D. Stoevska-Gogovska</u> , Microstructure case study of lens tm processed cylinder from AISI H13 steel, <i>Journal for Technology of Plasticity</i> , Vol. 35, Number 1-2, 61-74 (2010) (фактор на влијание: 0,286).	3,886
2.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор	
2.1	Zagorka Koneska, Ružica Manojlović, <u>Dafinka Stoevska-Gogovska</u> , Influence of the surface pretreatment on the anodic behavior of zirconium in H ₃ PO ₄ solutions, XIV YUCORR, 17-20.04.2012, Tara, Serbia, Proceedings, p. 137-141.	2,4
2.2	<u>D. Stoevska Gogovska</u> , O. Popovski, P. Paunović, A. T. Dimitrov, S Hadži Jordanov, Characterization of Co-Ru-TiO ₂ electrocatalysts for water electrolysis, Second Regional Symposium on Electrochemistry of South-East Europe, Proceedings, Belgrade, Serbia, June 6-10 (2010) p. 116-119.	1,8
2.3	Zagorka Koneska, <u>Dafinka Stoevska-Gogovska</u> , Ružica Manojlović, Corrosion behavior of duplex plasma nitrided steel in H ₂ SO ₄ solutions, XII YUCORR, 18-21.05.2010, Tara, Serbia, Proceedings, p. 133.	2,4
2.4	<u>D. Stoevska Gogovska</u> , R. Smileski, O. Popovski, P. Paunović, S. Hadži Jordanov, Novel nano-scaled electrocatalysts for hydrogen evolution with reduced loading of precious metals, <i>New trends in research of energetic materials, Proceedings of the IX seminar</i> , p. 416-422, Pardubice, Czech Republic, April (2010).	2,4
2.5	Zagorka Koneska, Ružica Manojlović, <u>Dafinka Stoevska-Gogovska</u> , Formation of anodic oxide films on Zr in NaOH solutions, XI YUCORR, 17-20.05.2009, Tara, Serbia, Proceedings, p. 283-287.	2,4
2.6	R. Manojlovic, A. Cesnovar, Z. Koneska, <u>D. Stoevska-Gogovska</u> , The effect of content of carbon, manganese and vanadium on the mechanical properties of hot rolled steel sheets, 10 th National conference of metallurgy with international participation, 28-31 may 2007, Varna, Bulgaria.	1,8
2.7	R. Manojlovic, <u>D. Stoevska-Gogovska</u> , Z. Koneska, A. Cesnovar, Microstructure and plasticity of cold-rolled low carbon steel sheets, Book of reports of 25 th Scientific conference with international participation, 133-138, 14-16 september, 2007, Sozopol, Bulgaria.	1,8
3.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание	
3.1	R. Manojlovic, Z. Koneska, <u>D. Stoevska-Gogovska</u> , Quantitative parameters of deformation of cold rolled metal materials, <i>Acta metallurgica</i> , 14, 2008, 1 (131-141).	2,4

4.	Учество на научен/стручен собир со реферат	
4.1	D. Stoevska Gogovska, P. Paunović, O. Popovski, E. Fidančevska, B. Ranguelov, S. Hadži Jordanov, Co-Ebonex electrocatalyst for water electrolysis, XXI Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Book of Abstracts, ECH-1, p. 31, Ohrid, September 23 rd -26 th (2010).	0,5
4.2	Z. Koneska, D. Stoevska-Gogovska, R. Manojlovic, J. Mickovski, The oxidation kinetics of zirconium in the temperature range 773-1173 K, 5 th Congress of the Metallurgists of Macedonia with international participation, 17-20 september, 2008, Ohrid, Macedonia.	0,5
4.3	R. Manojlovic, R. Ilievski, Z. Koneska, D. Stoevska-Gogovska, Influence of deformation parameters of hot rolling on the mechanical properties of steel sheets, 5 th Congress of the Metallurgists of Macedonia with international participation, 17-20 september, 2008, Ohrid, Macedonia.	0,5
4.4	Z. Koneska, D. Stoevska – Gogovska, R. Manojlović, V. Pavlovski and J. Mickovski, Oxidation of zirconium at high temperatures, XI th Annual Conference of Union of Metallurgists of Macedonia, (30-35), 5 may 2007, Ohrid, Macedonia.	0,5
4.5	Д. Стоевска, Д. Славков, А. Димитров, Ј. Наумовски, С. Хаџи Јорданов, Следење на природното стареење на материјалите, Книга на трудови од 16. Конгрес на хемичарите и технолозите на Македонија (со меѓународно учество), Том 2, Скопје, 29-30 октомври 1999, стр. 603-606.	0,5
4.6	Д. Стоевска, Д. Славков, А. Димитров, Ј. Наумовски, С. Хаџи Јорданов, Петнаесет години корозија на бакар и челик во атмосферски услови, Книга на трудови од 16. Конгрес на хемичарите и технолозите на Македонија (со меѓународно учество), Том 2, Скопје, 29-30 октомври 1999, стр. 599-602.	0,5
4.7	Ј. Наумовски, Р. Смилевски, Д. Стоевска, Одредување утицаја оријентације површине узорак на брзину атмосферске корозије челика, Knjiga radova, XIV Jugoslovenski simpozijum o elektrohemiji, 15-18 juna 1998, Bečići, str. 101-102.	0,5
4.8	Ј. Наумовски, С. Јанчев, Д. Славков, Д. Стоевска, С. Хаџи Јорданов, Природа и состав на продуктите на атмосферската корозија на челикот и бакарот, Изводи од соопштенија, 15. Конгрес на хемичарите и технолозите на Македонија, Скопје, 2-4 октомври 1997, ЕХ-П6, стр. 106.	0,5
4.9	А. Димитров, Д. Стоевска, Д. Славков, С. Хаџи Јорданов, Морфологија на катодниот депозит при електро-рафинирање на сребро, Изводи од соопштенија, 14. Советување на хемичари и технолози на Македонија, Скопје, 26-28 октомври 1995, ЕХ-у7, стр. 79.	0,5
4.10	Ј. Наумовски, Д. Стоевска, С. Хаџи Јорданов, Испитување атмосферске корозије челика у клима комори, Проширени изводи радова, 13. Југословенски симпозијум о електрохемији, са меѓународним учешћем, 11-15 јун 1995, Врњачка бања, стр. 305-308.	0,5
4.11	S. Hadzi Jordanov, J. Naumovski and D. Stoevska, Atmospheric Corrosion of steel and copper – investigations in real conditions, Abstracts-I, Sections 1-2, 35 th IUPAC Congress, 14-19 aug. 1995, Istanbul, p. 411.	0,5
4.12	С. Хаџи Јорданов, Д. Славков, А. Димитров, Ј. Наумовски, Д. Стоевска, Следење на брзината на корозија на металите како индиректен мониторинг за загаденоста на атмосферата, Зборник од научна еколошка трибина – Мониторинг на животната средина во Македонија, Скопје, 23-24 јуни 1993, стр. 169-177.	0,5

4.13	Ј. Блажевска, Д. Стоевска, З. Стаматовски, О. Костова, Ј. Арсовски, Влијание на температурата врз електрохемиската пасивација на челиците 18/8 и 316L во кисели водени средини, Изводи од соопштенија, 13. Советување на хемичарите и технолозите на Македонија, Скопје 10-12 јуни 1993, ЕХ-15, стр. 102.	0,5
4.14	Д. Стоевска, Ј. Наумовски, А. Димитров, Д. Славков, С. Хаџи Јорданов, Утврдување на закономерноста на загубата на масата на челик и бакар при долгогодишно кородирање во атмосферата, Изводи од соопштенија, 13. Советување на хемичарите и технолозите на Македонија, Скопје, 10-12 јуни 1993, М-10, стр. 120.	0,5
5.	Учесник во научен проект	
5.1	Заштита од корозија – Снимање на микрокорозиона карта на Р. Македонија (финансиран од Министерство за образование и наука)	3
5.2	Тестирање/атестирање на материјали и производи на стареење во услови на природна експлоатација (финансиран од Министерство за образование и наука)	3
5.3	Следење на корозија, ерозија и абразија со помош на NDT техники (финансиран од Министерство за образование и наука)	3
5.4	Establishing a National NDT Center (финансиран од IAEA, Виена)	5
	Вкупно	65,408

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЛНОСТ И ДЕЛНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

Ред. број	Назив на активноста	Поени
1.	Извештај од испитувања за утврдување причините за лом на вретено од регулационен вентил на висок притисок на турбина 13к12 РЕК Осломеј	1
2.	Елаборат за испитување на степенот на корозионен напад на плочите за електрофилтер во Фени-Кавадарци	1
3.	Елаборат за испитување на состојбата на плаштот на електропечка II во FENI INDUSTRIES - Кавадарци	1
4.	Член на Наставно-научниот совет на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје	0,5
5.	Презентација на програмата на ТМФ во Гимназијата „Ѓорче Петров“ Кр. Паланка, 2008/2009	0,5
6.	Презентација на програмата на ТМФ во Гимназијата „Ѓорче Петров“ Кр. Паланка, 2009/2010	0,5
7.	Презентација на програмата на ТМФ во Гимназијата „Ѓорче Петров“ Кр. Паланка, 2011/2012	0,5
8.	Отворен ден за средношколци	0,5
9.	Учество во промотивни активности на Факултетот: презентација на ТМФ-Скопје на Скопски саем 2007	0,5
	Вкупно	6,0

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	40,80
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	65,408
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ И ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	6,00
Вкупно	112,208

Рецензентска комисија

1. Д-р Јон Магдески, ред. проф., ТМФ-Скопје, с.р.
2. Д-р Драган Славков, ред. проф., ТМФ-Скопје, с.р.
3. Д-р Јован Мицковски, ред. проф. во пензија, ТМФ-Скопје, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ИСТОРИСКИОТ РАЗВОЈ НА МЕТОДИТЕ ЗА КОНЗЕРВАЦИЈА И РЕСТАВРАЦИЈА НА ИКОНИ ВО Р.МАКЕДОНИЈА - ПО ПРИМЕРОТ НА ИЗВРШЕНИТЕ ТРЕТМАНИ НА ОХРИДСКАТА ЗБИРКА НА ИКОНИ“ ИЗРАБОТЕНА ОД М-Р АНГЕЛИНА ПОПОВСКА-ДОБРИЧИЌ, ПРИЈАВЕНА НА ИНСТИТУТОТ ЗА НАЦИОНАЛНА ИСТОРИЈА ВО СКОПЈЕ

Комисијата за оценка на докторската дисертација „Историскиот развој на методите за конзервација и реставрација на икони во Р.Македонија - по примерот на извршените третмани на Охридската збирка на икони“, именувана на седницата на Научниот совет на ИНИ од 2.7.2012 година, во состав проф.д-р Димитар Корнаков, проф.д-р Коста Балабанов, проф.д-р Милан Бошкоски, проф.д-р Драган Булатовиќ и проф.д-р Митко Панов, по разгледувањето на докторскиот труд на кандидатката м-р Ангелина Поповска-Добричиќ има чест на Научниот совет да му го достави следниов за оценка и одбрана на докторскиот труд.

ИЗВЕШТАЈ

Презентирианиот труд на тема „Историскиот развој на методите за конзервација и реставрација на икони во Р.Македонија - по примерот на извршените третмани на Охридската збирка на икони“ од кандидатката м-р Ангелина Поповска –Добричиќ претставува редок и извонреден обид да се надополни постојниот вакуум во областа на конзервацијата и реставрацијата од богатата културна ризница на нашето културно наследство создадено низ вековите од нашите предци. Покрај историскиот развој на конзерваторската практика и примена на методи со цел да се заштитат многубројните споменици на културата-икони, овој труд има и едукативен карактер и насоки за примена на нови методи во конзервацијата и реставрацијата.

Што се содржи овој докторски труд: има богата содржина со осум поглавја на 400-тини страници и илустративен прилог во црно-бела техника и колор фотографии:

1. Вовед
2. Историски преглед на иконописните дела од постојаната галериска поставка на икони во Охрид
3. Историскиот развој на галерискиот објект (екстериерно и ентериерно) микроклиматските услови и конзерваторските интервенции
4. Историскиот развој на стручните служби за заштита на спомениците на културата во Македонија
5. Историскиот развој на конзерваторската практика и применетите конзерваторски методи по примерот на охридските икони

6. *Некои нови сознанија за прсликите на две охридски икони: Исус Христос Пантократор 1262 и Архангел Гаврил од Благовештението од XII век*
7. *Заклучок*

Во воведот кандидатката м-р Ангелина Поповска пишува за вековната сликарска традиција во Македонија преку познатите сликарски/иконописни работилници од солунскиот, охридскиот, корчанскиот, мијачкиот, крушевскиот, прилепскиот, велешкиот и други краишта кои го оставиле своето сликарско творештво во нашите цркви и манастири.

Сочуваните иконописни дела од раниот XI век, се до почетокот на XX век сведочат за континуираното иконописно творештво кои го исполнуваат ентериерот на црквите и манастирите во Македонија. Голем дел од ова творештво денес распознава автори кои ги оставиле и своите потписи, а тоа се зографите: Михаил и Евтихиј од крајот на 13 и првите децении на 14 век, зографот Јован од 1266 година, Онуфриј од 16 век, јеромонахот Јован и братот Макариј од Зрзе од 16/17 век, Јован од Грамоста од 16 век, јеромонах Константин од 17 век, Давид од Селеница од 18 век, зографите од Корча, зографите од Самарина-Михаил и синот Димитар/монах Данил, Дичо Зограф од Тресонче од времето на Преродбата, како и крушевските зографи, Пецановиќ од Струмица, Адамче од Прилеп, Димитрија Папрадишки и други.

Богатото културно иконописно творештво низ вековите претрпело големи оштетувања, а дел од тоа творештво било изнесувано од Македонија. Но, со осамостојувањето на Република Македонија создадени се институции - заводи за заштита, музеи и галерии кои ја зедоа грижата врз себе да се сочува тоа наше културно наследство. Приоритетот за конзервација го имаа охридските икони како значајни дела од областа на уметноста, познати кај нас и во светот.

Современата конзерваторска мисла, поттикната од потребата за системско подредување на извршените конзерваторски постапки, го формира фундаменталниот дел од конзерваторските истражувања. Селективното јадро на дел од охридските икони претставува значаен документ кој го содржи развојот на конзерваторската практика во Македонија, вклучувајќи период од шестдесениска стручна работа на конзерваторските кадри, кои од почетокот досега оставија свос обележје во репрезентативниот израз на охридските икони. Обидот за сублимирање на дескриптивната документација, кој говори за начинот и примената на конзерваторските работи врз овие икони, беше цел и интерес на ова истражување. Истражувањето на деталните информации ги опфати и сите конзерваторски белешки, вклучувајќи ги и личните конзерваторски дневници. Конзерваторската практика применувана од генерација на генерација, како искуство, одбележа низа периоди кои карактеризираат одреден модел на конзерваторските постапки. Во обработката на овој труд се користеше архивската документирана содржина, дескриптивна, графичка и фотодокументација која ги обработува истражувањата, анализа на состојбите, предлозите за конзервација и извршените конзерваторски работи на иконите од галериската поставка, како и на дел од галериското депо во Охрид.

Во *првиот дел* од трудот, м-р Ангелина Поповска ги презентира иконите од галериската постојана поставка и нивниот историски развој, со кус осврт на конзерваторските постапки.

Во *вториот дел* е претставен историскиот развој на галерискиот простор и микроклиматските услови, како дел од превентивната заштита. Акцент е ставен на галериската активност преку афирмацијата на културото добро во странство со извршените конзерваторски интервенции.

Во *третиот дел* е презентираан историскиот развој за формирањето на стручните институции од доменот на заштитата на спомениците на културата со историските податоци на конзерваторскиот кадар, кој активно се занимаваше со конзервација на иконите на територијата на Македонија и странските влијанија воведени како принципи во конзервацијата.

Четвртиот дел од докторската дисертација ги содржи конзерваторските третмани извршувани во текот на 60-годишната конзерваторска практика. Ваквата анализа овозможи да се даде карактерот на извршената конзерваторска постапка по периоди, означувајќи го секој период со свој применет стил во однос на користените конзерваторски материјали и нивната консолидирачка сила. Во содржината на овој дел е даден осврт на конзерваторската практика и применетите методи по примерот на охридските икони.

Во *петиот дел* од трудот се опфатени новите сознанија од новиот пристап кон истражувачките работи во однос на идентификуваните преслики на две икони. Развојот на технологијата и апаратурите овозможија нови и полесни приоди во трезорот на информации, а егзактните истражувања дадоа нови сознанија за идентификувањето на пресликите како засебна целина и можност за идентификација на долниот иконопис.

Во *заклучокот* на овој труд се вели дека конзервацијата е процес која го интегрира во себе минатото, сегашноста и иднината. Оштетеното уметничко дело, во себе, носи и интегрален дел од конзерваторската одлука, во која секој конзерватор е и интерпретатор на конзерваторскиот удел. И на крајот од заклучокот се констатира дека денешната современа конзерваторска практика ја доведуваат до ниво на наука, истовремено идентификувајќи и обелоденувајќи ги прикажаните информации, кои се од суштествено значење за делото и за начинот на конзерваторскиот приод кон него.

За крај, избраната Комисија од страна на Научниот совет на Институтот за национална историја во Скопје, го поднесува овој извештај за докторскиот труд на м-р Ангелина Поповска и го *ОДОБРУВА ЗА ОДБРАНА*.

Комисија:

1. Проф. д-р Димитар Корнаков с.р.
2. Проф.д-р Коста Балабанов с.р.
3. Проф.д-р Милан Бошкоски с.р.
4. Проф.д-р Драган Булатовиќ с.р.
5. Проф.д-р Митко Панов с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО – НАУЧНИ ЗВАЊА ПО ГРУПА ПРЕДМЕТИ ОД ОБЛАСТА НА ТУРИЗМОТ (МЕНАџМЕНТ ВО ТУРИЗМОТ, ПРОСТОРНОТО ПЛАНИРАЊЕ И ТУРИЗМОТ И УРЕДУВАЊЕ НА ТУРИСТИЧКИОТ ПРОСТОР) НА ИНСТИТУТОТ ЗА ГЕОГРАФИЈА ПРИ ПРИРОДНО – МАТЕМАТИЧКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Со одлука бр. 07-1232/3 од 24.8.2012 година донесена на седницата на Наставно - научниот совет на Природно - математичкиот факултет при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје, одржана на 23.8.2012 година, избрани сме за членови на Рецензентската комисија за избор на еден наставник во сите наставно - научни звања по група предмети од областа на туризмот (менаџмент во туризмот, просторното планирање и туризмот и уредување на туристичкиот простор) на Институтот за географија при Природно - математичкиот факултет во Скопје.

Комисијата во состав: д-р Никола Панов, редовен професор на ПМФ во Скопје, д-р Благоја Маркоски, редовен професор на ПМФ во Скопје и д-р Ивица Милевски, вонреден професор на ПМФ во Скопје, ја разгледаа пријавата и доставената документација од единствениот пријавен кандидат д-р Дејан Илиев, асистент на ПМФ во Скопје, на конкурсот објавен во весниците “Дневник” и “Коха” од 25.6.2012 година, и го поднесе следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Д-р Дејан Илиев е роден на 4.9.1981 година во Скопје. Основно образование завршил во ОУ “Никола Карев” во Радовиш. Средно образование завршил во ДСУ “Коста Сусинов” во Радовиш, по што се запишал на студиите по географија на Природно - математичкиот факултет во Скопје. Додипломските студиите ги завршил со просечен успех 9.35, така што од Институтот за географија е прогласен за најдобар студент на генерацијата. Дипломирал на 14.10.2004 година на тема “Трансформација на селското стопанство и искористување на земјиштето во атарот на с. Воиславци”.

Во академската 2004/2005 година се запишал на постдипломските студии по просторно планирање на Институтот за географија при Природно - математичкиот факултет. Постдипломските студии ги завршил со просечен успех 9.75. Магистрирал на 21.11.2007 година на тема “Проценка на просторниот капацитет на Струмишко - радовишката Котлина за одржлив развој на стопанските активности”, под менторство на

проф. д-р Михаило Зиков и се стекнал со научен назив магистер на географски науки од областа на просторното планирање.

Во академската 2007/2008 година, Наставно - научниот совет на Природно - математичкиот факултет во Скопје, согласно со извештајот на Рецензентската комисија, му одобрил изработка на докторска дисертација на тема “Туризмот во функција на интегралниот развој на Република Македонија”, под менторство на проф. д-р Михаило Зиков. На 7.7.2010 година, јавно ја одбранил докторската дисертација и се стекнал со научен назив доктор на географски науки.

Работното искуство на Дејан Илиев во досегашниот период е во областа на високото образование. Во периодот 2006 - 2009 година работел на Факултетот за туризам во Скопје. Во 2006 година, согласно со Одлуката на Матичната комисија на Факултетот за туризам во Скопје, избран е во звањето помлад асистент по туризмолшко - географска група предмети. Во 2007 година, согласно со извештајот на Рецензентската комисија, Наставно - научниот совет на Факултетот за туризам во Скопје го избира во звањето асистент по група предмети од областа на туризмолшко - географските дисциплини.

Во периодот 2006 - 2008 година, хонорарно работел и како соработник (асистент) по предметот географија на Педагошкиот факултет “Св. Климент Охридски” при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.

Во 2008 година, согласно со Одлуката на Матичната комисија за проширување на дејноста на Универзитетот “Гоце Делчев” во Штип, избран е во звањето асистент од областа на географските науки на Факултетот за туризам и бизнис логистика.

Во периодот 2010 - 2011 година работи на МИТ универзитетот во Скопје. Во 2010 година е избран во звањето асистент по група предмети од областа на екологијата на Факултетот за менаџмент на еколошки ресурси. Истата година, согласно со извештајот на Рецензентската комисија, Наставно - научниот совет на Факултетот за менаџмент на еколошки и рурален туризам при МИТ универзитетот во Скопје го избира во звањето доцент од областа на географските науки. Во академската 2010/2011 година ја извршува функцијата продекан за настава на Факултетот за менаџмент на еколошки и рурален туризам при МИТ универзитетот.

Во 2011 година е избран во звањето асистент од областа на економската географија на Институтот за географија при Природно - математичкиот факултет во Скопје, каде што засновува редовен работен однос и на коешто место работи и денес.

Наставно - образовна дејност

Д-р Дејан Илиев во своето досегашно работно искуство има постигнато позитивни резултати во делот на наставно - образовната дејност.

Како асистент на Факултетот за туризам во Скопје редовно и активно учествувал во реализирањето на наставните активности (предавања - под менторство/вежби) по повеќе предмети на Факултетот, меѓу кои: природно - географски основи во туризмот, социо - географски основи во туризмот, сообраќај во туризмот, туризмот и одржливиот развој, алтернативни форми на туризмот, еко туризам и национална туристичка географија.

На Педагошкиот факултет "Св. Климент Охридски" при Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" во Скопје, две години ги има реализирано вежбите по предметот географија.

Како доцент на МИТ Универзитетот активно учествува во реализацијата на наставата и вежбите по повеќе предмети и тоа: Туристичка географија на Факултетот за менаџмент на еколошки и рурален туризам, потоа Општа геологија, Општа метеорологија и климатологија со глобални климатски промени, Менаџмент на просторно планирање, Заштитени видови и подрачја во Република Македонија и Проценка на влијанието врз животната средина на Факултетот за менаџмент на еколошки ресурси.

Во текот на својот работен ангажман на МИТ Универзитетот, бил вклучен и во одржување на настава од втор циклус на студии и тоа по предметите: Географија на Република Македонија, Просторно планирање, Сообраќај во туризмот, Езерски туризам и Планински туризам на Факултетот за менаџмент на еколошки и рурален туризам.

Во текот на своето досегашно работно искуство во високото образование, учествувал во организирање и изведување на теренски настани и практикуми наменети за студентите од областа на географијата и туризмот на целиот простор од Република Македонија, но и на простори од Србија, Црна Гора, Хрватска, БиХ, Грција, Турција и други земји. Исто така учествувал во теренски практикуми на поголем број на меѓународни саеми за туризам (Истамбул, Атина, Нови Сад, Охрид и др.).

Наставната - образовната дејност на кандидатот во разгледуваниот период се карактеризира со успешно изведување на предавањата и вежбите по соодветните предмети наведени во табелата, при тоа користејќи нови методи и техники за пренесување на знаењето на студентите кон кои д-р Дејан Илиев секогаш имал коректен однос со што придонесувал квалитетот на образованието да биде издигнато на повисоко ниво.

Научно истражувачка дејност

Д-р Дејан Илиев активно се занимава со научно истражувачка работа, така што во својот досегашен научно - стручен развој се претставил во публицистичката дејност како автор и коавтор на повеќе научни и стручни трудови од областа на туризмот, економската географија и просторното планирање, објавени во домашни и странски списанија, зборници и на меѓународни симпозиуми и конгреси.

Учество во проекти:

- “Можност за промоција на мултикултурното наследство во кичевскиот регион”, на УНЕСКО клубот “Заеднички визији”, 2011 (координатор на проектот);
- “Комплексни географски проучувања на поречијата на Бабуна и Тополка”. ПМФ - Институт за географија, 2011 - 2013 (учесник во проектот).

Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание:

- Илиев Д. (2007): *Трансформација на селското стопанство и искористување на земјиштето во атарот на село Воиславици*, Гласник за Социо - економска географија бр. 1, ПМФ, Институт за географија, Скопје;
- Мијалов Р., Илиев Д. (2008): *Влијанието на природните и антропогените фактори врз развојот на туризмот во струмичко - радовишкиот туристички регион*, Гласник за Социо - економска географија бр. 2, ПМФ - Институт за географија, Скопје;
- Илиев Д. (2008): *Развој на сообраќајот и сообраќајната инфраструктура во Струмичко - радовишката Котлина*, Гласник за Социо - економска географија бр. 2, ПМФ – Институт за географија, Скопје;
- Мијалов Р., Илиев Д. (2009): *Некои критериуми за вреднување и определување на површините за земјоделство во Струмичко - радовишката Котлина*, Гласник за Социо - економска географија бр. 3, ПМФ – Институт за географија, Скопје;
- Илиев Д. (2009): *Глобалните климатски промени и нивното влијание врз развојот на туризмот*, Гласник за Социо - економска географија бр. 3, ПМФ – Институт за географија, Скопје;
- Илиев, Д., (2011): *Современи геополитички промени и туристичко – прометна положба на Република Македонија*, Зборник на трудови бр.2, МИТ универзитетот, Скопје;
- Илиев, Д., (2011): *Структурни промени и трансформации на стопанскиот систем во Република Македонија*, Географски разгледи книга 44-45, Македонско географско друштво, ПМФ - Институт за географија, Скопје.

Трудови со оригинални научни резултати, објавени во зборник на трудови од научно/стручен собир:

- Илиев, Д. (2010): *Регионални диспаритети во туристичкиот развој на Република Македонија*, Зборник на трудови - IV конгрес на географите на Република Македонија, Дојран 7-10.X;

- Илиев, Д., Мијалов, Р. (2010): *Значењето на морфометриските елементи на релјефот при планирањето и вреднувањето на просторот од туристички аспект*. Зборник на трудови - IV конгрес на географите на Република Македонија, Дојран 7-10.X.

Трудови со оригинални научни резултати, објавени во зборник на трудови од меѓународен научен/стручен собир:

- Илиев Д. (2008): *Проблеми и перспективи во развојот на транзитниот туризам во Република Македонија*, Зборник на трудови, меѓународен симпозиум "Туризмот во 21 век", Факултет за туризам - Скопје, 26-27 септември;
- Georgievski M., Iliev D. (2008): *Mogućnosti za razvitak lovnog turizma u Republici Makedoniji*, Zbornik naučnog skupa 1 - Savremene tendencije u turizmu, hotelierstvo i gastronomiji, Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno – matematički fakultet, Departman za geografiju, turizam i hotelierstvo, Novi Sad;
- Georgievski M., Iliev D. (2009): *Opportunities for development manifestation tourism in the Republic of Macedonia*, Međunarodni naučni skup – Trendovi u razvoju turizma i hotelierstva, Univerzitet Crne Gore, Fakultet za turizam i hotelierstvo, Kotor, 01.-02. jun;
- Илиев Д. (2009): *Геолошките потенцијали на Струмичко – радовишката котлина во функција на одржлив развој на рударството*, Зборник на трудови, меѓународен научен симпозиум "Географијата и одржливиот развој", Охрид 22-25 октомври;
- Мијалов Р., Илиев Д. (2009): *Климата во функција на туризмот на примерот на Република Македонија*, Зборник на трудови, меѓународен научен симпозиум "Географијата и одржливиот развој", Охрид 22-25 октомври;

Излагање (презентација) на научен/стручен собир:

- IV конгрес на географите на Република Македонија, Дојран 7-10.X 2010 година.

Излагање (презентација) на научен/стручен собир со меѓународно учество:

- меѓународен симпозиум "Туризмот во 21 век", Факултет за туризам - Скопје, 26-27 септември 2008 година;
- Međunarodni naučni skup - Savremene tendencije u turizmu, hotelierstvo i gastronomiji, Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno – matematički fakultet, Departman za geografiju, turizam i hotelierstvo, Novi Sad, 2008 god;
- Međunarodni naučni skup – Trendovi u razvoju turizma i hotelierstva, Univerzitet Crne Gore, Fakultet za turizam i hotelierstvo, Kotor, 01.-02. Jun, 2009 god;
- меѓународен научен симпозиум "Географијата и одржливиот развој", Охрид, 22-25 октомври 2009 година.

Во научните и стручните трудови на д-р Дејан Илиев, цел и предмет на истражување се проблематиките поврзани со туризмот и економската географија. Сите трудови претставуваат оригинално дело на кандидатот, во кои тој на еден современ и концизен начин, применувајќи нова научна методологија, ја анализира конкретната проблематика и доаѓа до посакуваните научни сознанија и резултати кои се од општествен интерес и значење.

Стручно - апликативна дејност и дејности од поширок интерес

Д-р Дејан Илиев бил член на уредувачкиот одбор на Зборникот на трудови од меѓународниот симпозиум "Туризмот во 21 век", организиран од страна на Факултетот за туризам во Скопје на 26 - 27 септември 2008 година.

Кандидатот учествувал во работата на комисиите за државните натпревари по географија во 2012 година. Исто така покажува и голема заинтересираност и активност во делот на промотивните активности на Институтот за географија на Саемот за образование и кариера 2012 година.

Д-р Дејан Илиев се јавува и како еден од основачите на УНЕСКО клубот "Заеднички визији" - Здружение за мултикултурен развој.

Кандидатот одлично го познава и користи англискиот јазик, а поседува и одлично компјутерско знаење од областа на Windows, MS Office, Corel DRAW, Internet и сл.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Од претходно изнесеното може да се констатира дека д-р Дејан Илиев остварува една обемна наставно - образовна, научно истражувачка и стручно - апликативна дејност преку која на еден директен начин ја демонстрира својата научна и стручна компетентност.

Наставно - образовната дејност на д-р Дејан Илиев бележи нагорна линија на развој. Во наставниот процес (предавањата, вежбите и теренската настава) користи современи методи и техники за пренесување на своите познавања од матичната област на студентите. Во досегашното работење се истакнува со својот коректен однос, како со студентите така и со професорите и соработниците.

Д-р Дејан Илиев во научната сфера се претставил како автор и коавтор на повеќе научни и стручни трудови од областа на туризмот, економската географија и просторното планирање, објавени во домашни и странски списанија, зборници и на меѓународни симпозиуми и конгреси, притоа промовирајќи се во научната јавност како во земјата така и во странство во успешен научен работник.

Во делот на стручно - апликативната дејност, кандидатот е вклучен во работата на Македонското географско друштво, особено во активностите поврзани со државните

натпревари по географија, како и во промотивните и маркетиншките активности на Институтот за географија.

Рецензентската комисија, ценејќи ја севкупната активност и личното познавање на кандидатот, се стекна со уверување дека д-р Дејан Илиев се развил во темелен научен и наставен соработник со можност за понатамошен развој и достигнувања на наставен, стручен и научен план.

Врз основа на претходно изнесеното, чест ни е и задоволство да му предложиме на Наставно - научниот совет на Природно - математичкиот факултет, д-р Дејан Илиев да биде избран во звањето доцент по група предмети од областа на туризмот (менаџмент во туризмот, просторното планирање и туризмот и уредување на туристичкиот простор) на Институтот за географија при Природно - математичкиот факултет во Скопје.

Рецензентска комисија

Д-р Никола Панов, редовен професор, с.р.

Д-р Благоја Маркоски, редовен професор, с.р.

Д-р Ивица Милевски, вонреден професор, с.р.

АНЕКС 2

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО - НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО - СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Дејан Славчо Илчев

(име, татково име и презиме)

Институција: Природно - математички факултет, Институт за географија

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: географија

НАСТАВНО - ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Одржување на настава од прв циклус	
	2010/2011 година (летен и зимски семестар)	9,0
	(МИТ универзитет - Скопје)	
	Туристичка географија 2 часа	
	Општа геологија 2 часа	
	Општа метеорологија и климатологија со глобални климатски промени 2 часа	
	Менаџмент на просторно планирање 2 часа	
	Заштитени видови и подрачја во Република Македонија 2 часа	
	Проценка на влијанието врз животната средина 2 часа	
	2011/2012 година (зимски семестар)	
	(ИМФ - Институт за географија)	
	Алтернативни форми на туризмот 3 часа (15*15*0,04)	
2.	Одржување на настава од втор циклус	
	2010/2011 година (летен и зимски семестар)	18,75
	(МИТ универзитет - Скопје)	
	Географија на Република Македонија (2+3)	
	Просторно планирање (2+3)	
	Сообраќај во туризмот (2+3)	
	Езерски туризам (2+3)	

	Планински туризам	(2+3) (25*15*0,05)	
3.	Одржување на вежби		
	2006/2007 година (летен и зимски семестар)		24,75
	(Факултет за туризам - Скопје)		
	Природно - географски основи во туризмот	2 часа	
	Социо - географски основи во туризмот	2 часа	
	Сообраќај во туризмот	2 часа	
	Географија (УКИМ - Педагошки факултет)	2 часа	
	2007/2008 година (летен и зимски семестар)		
	(Факултет за туризам - Скопје)		
	Природно - географски основи во туризмот	2 часа	
	Социо - географски основи во туризмот	2 часа	
	Сообраќај во туризмот	2 часа	
	Туризмот и одржливиот развој	2 часа	
	Алтернативни форми на туризмот	2 часа	
	Географија (УКИМ - Педагошки факултет)	2 часа	
	2008/2009 година (летен и зимски семестар)		
	(Факултет за туризам - Скопје)		
	Туристичка географија	2 часа	
	Туризмот и одржливиот развој	2 часа	
	Алтернативни форми на туризмот	2 часа	
	Екотуризам	2 часа	
	Национална туристичка географија	2 часа	
	2010/2011 година (летен и зимски семестар)		
	(МИТ Универзитет - Скопје)		
	Туристичка географија	3 часа	
	Општа геологија	2 часа	
	Општа метеорологија и климатологија		
	со глобални климатски промени	3 часа	
	Менаџмент на просторно планирање	2 часа	
	Заштитени видови и подрачја во		
	Република Македонија	3 часа	
	Проценка на влијанието врз		

	животната средина	2 часа	
	2011/2012 година (летен и зимски семестар)		
	(ПМФ - Институт за географија)		
	Природно - географски основи на туризмот	2 часа	
	Алтернативни форми на туризмот	2 часа	
	Основи на демографија	2 часа	
	Туристичка географија	2 часа	
	Менаџмент во туризмот	2 часа	
		(55*15*0,03)	
4.	Одржување на теренска настава		
	Реализација на теренска настава по <i>природно - географски основи во туризмот</i> 2006/2007 (4*15*0,04) 2007/2008 (4*15*0,04)		14,4
	Реализација на теренска настава по <i>сообраќај во туризмот</i> 2006/2007 (4*15*0,04)		
	Реализација на теренска настава по <i>алтернативни форми во туризмот</i> 2007/2008 (4*15*0,04) 2008/2009 (4*15*0,04)		
	Реализација на теренска настава по <i>национална туристичка географија</i> 2008/2009 (4*15*0,04)		
5.	Консултации со студенти		
	Консултации со студенти во зимски семестар 2006/2007, 2007/2008, 2008/2009, 2010/2011, 2011/2012 година (80+260+420+20+230=1010) (1010*0,002)		4,04
	Консултации со студенти во летен семестар 2006/2007, 2007/2008, 2008/2009, 2010/2011, 2011/2012 година (80+260+420+20+230=1010) (1010*0,002)		
6.	Ментор на дипломска работа (1*0,2)		0,2
7.	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа (2*0,1)		0,2
	Вкупно		71,34

НАУЧНО ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Учесник во национален научен проект „Комплексни географски проучувања на поречијата на Бабуна и Тополка“. ПМФ-Институт за географија (2011-2013).	3
2.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание ○ Илиев Д. (2007): <i>Трансформација на селското стопанство и искористување на земјиштето во атарот на село Воиславци</i>, Гласник за Социо - економска географија бр. 1, ПМФ, Институт за географија, Скопје. ○ Мијалов Р., Илиев Д. (2008): <i>Влијанието на природните и антропогените фактори врз развојот на туризмот во струмичко - радовишкиот туристички регион</i>, Гласник за Социо - економска географија бр. 2, ПМФ - Институт за географија, Скопје. ○ Илиев Д. (2008): <i>Развој на сообраќајот и сообраќајната инфраструктура во Струмичко - радовишката Котлина</i>, Гласник за Социо - економска географија бр. 2, ПМФ – Институт за географија, Скопје. ○ Мијалов Р., Илиев Д. (2009): <i>Некои критериуми за вреднување и определување на површините за земјоделство во Струмичко - радовишката Котлина</i>, Гласник за Социо - економска географија бр. 3, ПМФ – Институт за географија, Скопје. ○ Илиев Д. (2009): <i>Глобалните климатски промени и нивното влијание врз развојот на туризмот</i>, Гласник за Социо - економска географија бр. 3, ПМФ – Институт за географија, Скопје. ○ Илиев. Д.. (2011): <i>Современи геополитички промени и туристичко – прометна положба на Република Македонија</i>, Зборник на трудови бр.2, МИТ универзитет, Скопје. ○ Илиев, Д., (2011): <i>Структурни промени и трансформации на стопанскиот систем во Република Македонија</i>. Географски разгледи книга 44-45, Македонско географско друштво, ПМФ - Институт за географија, Скопје.	27,2
3.	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник од трудови од научен/стручен собир	13,2

	○ Илиев Д. (2008): <i>Проблеми и перспективи во развојот на транзитниот туризам во Република Македонија</i>. Зборник на трудови, меѓународен симпозиум "Туризмот во 21 век", Факултет за туризам - Скопје, 26-27 септември. ○ Georgievski M., Iliev D. (2008): <i>Mogućnosti za razvitak lovnog turizma u Republici Makedoniji</i>. Zbornik naučnog skupa I - Savremene tendencije u turizmu, hotelierstvo i gastronomiji, Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno – matematički fakultet, Departman za geografiju, turizam i hotelierstvo, Novi Sad. ○ Georgievski M., Iliev D. (2009): <i>Opportunities for development manifestation tourism in the Republic of Macedonia</i>. Меѓународни научни skup – Trendovi u razvoju turizma i hotelijerstva, Univerzitet Crne Gore, Fakultet za turizam i hotelijerstvo, Kotor, 01-02 Jun. ○ Илиев Д. (2009): <i>Геолошките потенцијали на Струмичко – радовишката Котлина во функција на одржлив развој на рударството</i>, Зборник на трудови, меѓународен научен симпозиум "Географијата и одржливиот развој", Охрид, 22-25 октомври. ○ Мијалов Р., Илиев Д. (2009): <i>Климата во функција на туризмот на примерот на Република Македонија</i>. Зборник на трудови, меѓународен научен симпозиум "Географијата и одржливиот развој", Охрид, 22-25 октомври. ○ Илиев, Д. (2010): <i>Регионални диспаритети во туристичкиот развој на Република Македонија</i>, Зборник на трудови - IV конгрес на географите на Република Македонија. Дојран, 7-10.X. ○ Илиев, Д., Мијалов, Р. (2010): <i>Значењето на морфометриските елементи на релјефот при планирањето и вреднувањето на просторот од туристички аспект</i>, Зборник на трудови - IV конгрес на географите на Република Македонија. Дојран, 7-10.X.	
4.	Учество на научен/стручен собир со реферат усна презентација ○ меѓународен симпозиум "Туризмот во 21 век". Факултет за туризам - Скопје, 26-27 септември 2008 година; ○ Меѓународни научни skup - Savremene tendencije u turizmu, hotelierstvo i gastronomiji, Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno – matematički fakultet, Departman za geografiju. turizam i hotelierstvo, Novi Sad, 2008 god;	5

○ Međunarodni naučni skup - Trendovi u razvoju turizma i hotelijerstva. Univerzitet Crne Gore, Fakultet za turizam i hotelijerstvo, Kotor, 01.-02. Jun, 2009 god; ○ меѓународен научен симпозиум "Географијата и одржливиот развој", Охрид, 22-25 октомври 2009 година; ○ IV конгрес на географите на Република Македонија, Дојран, 7-10.X 2010 година.	
Вкупно	48,4

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Учество во работата на комисији за државни натпревари Учество во работата на комисиите на државниот натпревар по географија за основните и средните училишта во 2012 година	1
2.	Учество во промотивни активности на факултетот/институтот Учество и промоција на Институтот за географија на Саемот на образование и кариера 2012 година	0,5
Дејности од поширок интерес		
3.	Член за организационен или програмски одбор на меѓународен научно/стручен собир Меѓународен симпозиум "Туризмот во 21 век", Факултет за туризам - Скопје, 26-27 септември 2008 година.	1
4.	Продекан Продекан за настава на Факултетот за менаџмент на еколошки и рурален туризам при МИТ Универзитетот во Скопје, 2010/2011 година	4
	Вкупно	6,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО - ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	71,34
НАУЧНО ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	48,4
СТРУЧНО - АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	6,5
Вкупно	126,24

Членови на Комисијата

1. _____, претседател, с.р.
2. _____, член, с.р.
3. _____, член, с.р.
4. _____, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

НА СТРУЧНАТА МОНОГРАФИЈА

“МИКРОСКОП, ИСТОРИЈА НА СВЕТЛОСНИОТ МИКРОСКОП“

ОД АВТОРОТ ДОЦ. Д – Р ЕЛИДА МИТЕВСКА

Врз основа на член 53 од Правилникот за внатрешните односи и работењето на Медицинскиот факултет во Скопје во состав на УКИМ во Скопје, а во врска со членовите од 15 до 19 од Правилникот за организирање на издавачката дејност на УКИМ во Скопје, Наставно – научниот совет, постапувајќи по предлогот од Одборот за издавачка дејност на Факултетот, на својата XIII редовна седница одржана на 7.6.2012 година, донесе Одлука за одредување на рецензенти за пишување рецензија за печатење на стручната монографија МИКРОСКОП, ИСТОРИЈА НА СВЕТЛОСНИОТ МИКРОСКОП, изработена од авторот доц. д-р Елида Митевска. За рецензенти на доставениот ракопис беа избрани:

1. проф. д – р Невена Костовска
2. проф. д – р Грацилија Кироска.

Прегледувајќи го доставениот текст за учебното помагало, рецензентите го доставуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

Приложениот ракопис со наслов: МИКРОСКОП, ИСТОРИЈА НА СВЕТЛОСНИОТ МИКРОСКОП, од авторот доц. д-р Елида Митевска, ја опишува историјата на светлосниот микроскоп и микроскопијата, а исто така дава приказ на конструкцијата и функцијата на микроскопите од појавувањето на првите алатки за магнификација, појавата на првиот „вистински“ микроскоп, се до појавата на современите, технички

ултрасофистицирани светлосни микроскопи. За таа цел, на интересен начин е опишан развојот на магнификацијата на малите предмети.

Паралелно со опишувањето на историските случувања од областа на оптиката и развојот на микроскопот, презентирани се и некои основни поими и оптички феномени кои се од исклучително значење за разбирање на функционирањето на обичниот светлосен и останатите понови типови на светлосни микроскопи.

Според содржината, овој ракопис може да се вброи во категорија стручна монографија.

Едноставниот и интересен стил на презентирање на содржината, може да ја приближи оваа интересна приказна за светлосниот микроскоп до голем број читатели.

Стручната монографија може да служи како дополнителна литература за студентите по медицина, стоматологија и останатите природни науки, за сите професии кои во својата работа применуваат светлосен микроскоп и за сите научно заинтересирани читатели.

Ракописот претставува прво издание и прва стручна монографија од областа на светлосната микроскопија. На нашиот Факултет досега не е објавена монографија од оваа област.

Содржината на монографијата е поделена на 4 поглавја, и тоа: вовед, историја на микроскопот, светлосна микроскопија, техника на микроскопирање и специјални типови на светлосни микроскопи.

Во воведот накусо е претставена темата на оваа монографија.

Во поглавјето за историјата на микроскопот, презентирани се податоци за почетоците на развојот на оптиката, пронаоѓањето на стаклените леќи, како прва алатка за магнификација, пронаоѓањето на очилата, првиот микроскоп и првиот телескоп. Потоа следуваат податоци за почетоците на современата микроскопија и надминување на основните проблеми како хроматската и сферичната аберација и останатите иновации во техниката за илуминација.

Во поглавјето за светлосна микроскопија презентирани се можностите на светлосниот микроскоп, неговата основна конструкција со посебен осврт на оптичките делови и вредноста на објективите зависно од нивната моќ за резолуција. Поголавјето завршува со сликовито

објаснување на микроскопската слика како резултат на диоптриското дејство на објективот и окуларот.

Поглавјето Техника на микроскопирање дава детален опис на постапките при набљудување на хистолошките препарати и видливоста на структурите зависно од индексот на прекршување на светлината. Потоа следува објаснување за претставувањето на тридимензионалните структури со дведимензионални хистолошки слики.

Во поглавјето Специјални типови на светлосни микроскопи, презентираан е принципот на работа и патот на светлината кај поларизирачкиот, конфокалниот, фазно – контрастниот, диференцијално – интерферентниот и флуоресцентниот микроскоп.

Содржината на монографијата е презентирана на 104 страници со текст и 57 слики распоредени во соодветните тематски содржини.

Литературата која е ползувана при изработката на Прирачникот се состои од 5 книги и 5 страници на интернет.

ЗАКЛУЧОК

Стручната монографија со наслов: МИКРОСКОП, ИСТОРИЈА НА СВЕТОСНИОТ МИКРОСКОП, од авторот доц. д-р Елида Митевска, претставува опис на историјата на светлосниот микроскоп и микроскопијата со запознавање на конструкцијата и функцијата на првиот „вистински“ и првиот „сложен“ микроскоп, се до појавата на современите, технички усофистицирани светлосни микроскопи.

Стручната монографија, со особено едноставен и разбирлив стил на пишување, го презентира вековниот интерес на човекот за спознавање на светот на микроструктурите.

Сите тематски содржини на текстот се одлично илустрирани со јасни и лесно разбирливи шематски прикази од кои лесно може да се разбере начинот на функционирање на светлосните микроскопи и нивните можности за презентирање на микроструктурите. Токму заради тоа, иако претставува стручен текст од областа на медицинските науки, стручната монографија може да го пронајде својот пат и до читателите од

останатите природни науки и сите професии кои во својата работа го применуваат светлосниот микроскоп.

На крајот, може да се заклучи дека монографијата е особено интересна научна приказна за светлосниот микроскоп. Затоа, со особено задоволство, на Наставно – научниот совет му предлагаме, стручната монографија МИКРОСКОП, ИСТОРИЈА НА СВЕТЛОСНИОТ МИКРОСКОП, од авторот доц. д-р Елида Митевска, да ја прифати за печатење со надеж дека оваа монографија ќе стигне до голем број студенти по медицина, стоматологија, биологија и останатите природни науки, како и до секој научно заинтересиран читател.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д – р Невена Костовска, с.р.

Проф. д – р Грацилија Кироска, с.р.

17.7.2012 год.,

Скопје

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ОД ОБЛАСТА НА ТЕХНИЧКАТА МЕХАНИКА И ЈАКОСТА НА МАТЕРИЈАЛИТЕ НА ГРАДЕЖНИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Во врска со распишаниот конкурс за избор на еден наставник во сите звања од областа на техничката механика и јакоста на материјалите, објавен во весникот „Дневник“ од 7.VI 2012 год., со решение бр.02-2/91-36 од 25.VI 2012 год., а по одлука на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје на 390. седница одржана на 21.VI 2012 год., именувани сме за членови на Рецензентската комисија за избор на еден наставник од наведената област.

На распишаниот конкурс се пријави само еден кандидат, д-р **Мери Цветковска**, дипл.град.инж., вонреден професор на Градежниот факултет во Скопје.

По прегледот на приложените документи од кандидатката, го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Биографски податоци

Кандидатката вонр. проф. д-р Мери Цветковска е родена на 8.III 1961 година во Штип. Основното образование го завршила во Скопје со одличен успех. Во текот на школувањето покажала особен интерес кон математиката и физиката и учествувала на натпреварите „Наука на младите“ на ниво на град Скопје, постигнувајќи врвни резултати. Школувањето го продолжила во гимназијата „Орце Николов“ со континуирано одличен успех и покажала особен интерес кон физиката. Учествовала на три последователни смотри: „Наука на младите“, на градско, републичко и државно ниво, постигнувајќи врвни резултати. Како награда за освоено прво место на државно ниво во 1979 год., учествовала во работата на летен интернационален истражувачки камп во Турција. Во 1979 год. е прогласена за ученик на генерацијата.

Во учебната 1979/80 год. се запишала на Градежниот факултет во Скопје. Дипломирала во јули 1984 година со просечна оценка 9,32 и просек 10 од групата предмети на катедрата на која конкурирала. Дипломската работа „Статичка и динамичка анализа на армиранобетонска водна кула“ ја одбрала со оценка 10. Од страна на Ректоратот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, прогласена е за најдобар дипломиран студент на Градежниот факултет во Скопје за учебната 1983/84 год и најдобар студент во соодветната деценија.

На 18.II 1986 год., избрана е во звањето помлад асистент по предметите на Катедрата за техничка механика и јакост на материјалите на Градежниот факултет во Скопје.

Во учебната 1985/86 год. се запишала на постдипломските студии на Градежниот факултет во Скопје на конструктивната насока, а на 29.III 1993 год. го одбрала магистерскиот труд под наслов: "Примена на методот на конечни елементи за определување на температурната распределба во конструкциите и анализа на состојбата на напрегања и деформации".

На 27.IX 1993 год. избрана е за асистент по групата предмети што ги покрива Катедрата за техничка механика и јакост на материјалите.

На 23.IX 2002 год. ја одбрала докторската теза под наслов: "Однесување на армиранобетонски елементи и линиски конструкции во услови на пожар" и се стекнала со научен степен - доктор на технички науки. Друштвото на градежни конструктори на Македонија во септември 2003 год. ја наградува нејзината докторска теза доделувајќи ѝ признание за најдобро остварување во градежното конструкторство во областа на науката.

Во февруари 2003 год., избрана е во звањето доцент, а во декември 2007 год. во звањето вонреден професор на истата Катедра.

Кандидатката, во септември 2007 год. е избрана на функцијата продекан за настава и наука на Градежниот факултет за мандатниот период 2007/2011 год.

2. Наставно-образовна дејност

Од изборот во звањето вонреден професор до сега, кандидатката ја остварува наставно-образовната дејност преку организирање на предавања, консултации и испити на прв и втор циклус студии по градежништво и геотехника. Во овој период држи предавања по предметите: *статика и кинематика и динамика* на прв циклус студии по градежништво и *статика* на прв циклус студии по геотехника. На втор циклус студии по градежништво држи предавања по предметите: *пожарна отпорност на АБ-конструкции и енергетска ефикасност на градежните објекти*, додека на втор циклус студии по геотехника ги покрива предавањата по предметот *кинематика и динамика*.

Од јуни 2007 год. учествува во изведувањето на наставата на постдипломските студии на Универзитетот во Црна Гора, Градежен факултет-Подгорица, за предметот *пожарна отпорност на конструкциите*, а од летниот семестар 2012 година и на Градежниот факултет во Загреб, Хрватска, за истата наставна дисциплина.

Во рамките на CEEPUS-проектот за мобилност на наставниот кадар, во 2006 год. престојувала еден месец на Универзитетот во Братислава, Словачка, во 2007 и 2008 год. престојувала по месец дена на Универзитетот во Брно, Чешка, а во 2011 год. и на Универзитетот во Констанца, Романија, каде што држела предавања од областа на пожарната отпорност на конструкциите.

Сите активности од областа на наставно-образовната дејност за периодот од изборот во звањето вонреден професор досега се претставени во Анексот 2.

3. Научноистражувачка дејност

Паралелно со наставната дејност, кандидатката активно учествува и во домашни и меѓународни научноистражувачки проекти. Нејзиното учество во овие проекти е сконцентрирано на математичкото моделирање и примената на современата пресметувачка техника при анализата на некои феномени од областа на конструктивната механика, како и од областа на енергетската ефикасност и одржливост на градежните објекти.

Во 2008 и 2009 год. е член на *COST C26: Urban Habitat Constructions Under Catastrophic Events, Working Group 1: Fire Resistance*. Во овој период учествува и во подготовката на речникот на стручни термини (*COST C26 Lexicon terms*), во делот кој се однесува на термините и изразите директно поврзани со пожарната отпорност на конструкциите. Во 2011 год. е раководител на научен проект финансиран од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Во моментот активно учествува, но е и член на MC (Management committee) на COST-проектот: „Integrated Fire Engineering and Response“ - TU0904, а како надворешен експерт учествува и во FP7 проект „OPEN HOUSE - European platform for building sustainability“.

Резултатите од истражувачката работа, претежно од областа на нелинеарната анализа на однесувањето на армиранобетонските елементи и конструкции во услови на пожар и од областа на енергетската ефикасност на конструкциите, што претставува нејзина потесна специјалност, ги објавува во над 40 труда публикувани во домашни и меѓународни научни списанија и зборници од научни симпозиуми и конференции одржани во Македонија и во странство.

Во периодот од изборот во звањето вонреден професор до денес ментор е на една докторска дисертација и четири магистерски работи.

Во Анекс 2, кој е составен дел на овој извештај, подетално се наведени активностите на кандидатката во научноистражувачката дејност.

4. Стручно-апликативна дејност

Во изминатиот период, од последниот избор до денес, самостојно или во соработка со колеги од Катедрата за техничка механика и јакост на материјалите, како и во соработка со другите колеги од Градежниот факултет, учествува во изработката на повеќе идејни и основни проекти, ревизии на проекти, експертизи и елаборати за различни типови на инженерски објекти, кои се дадени во Анекс 2.

5. Дејности од поширок интерес

Во периодот од 15. XI 2007 до 15. XI 2011 кандидатката ја извршува функција продекан за настава и наука на Градежниот факултет во Скопје. Во овој мандатен период, покрај координирањето на наставата на студиските програми кои се реализираат на Факултетот, ги координира активностите и дава директен придонес во измените и дополнувањата на студиските програми за прв и втор циклус на студии, како и во креирањето на новите студиски програми за вториот и третиот циклус студии на Градежниот факултет.

Од 2007 до 2011 год. е претседател на Техничкиот комитет ИСРМ ТК 23-„Заштита на објекти од пожар“, а од март 2008 до март 2012 год. и член на Советот на ИСРМ.

Во 2006 год. е еден од иницијаторите за формирање на невладината организација „Инженери без граници-Македонија“ и во моментот ја извршува функцијата заменик-претседател.

Од 2006 год. е член на Издавачкиот совет на списанието за архитектура, градежништво и екологија „Порта 3“.

Кандидатката вонр. професор д-р Мери Цветковска, како генерален секретар на Друштвото на градежни конструктори на Македонија (ДГКМ), активно учествува во организирањето на сите симпозиуми на Друштвото.

Член е на уредувачкиот одбор на списанието “Building materials and structures”, Society for materials and structures testing of Serbia, ISSN 0543-0798 и член на организациони, уредувачки и научни одбори на повеќе меѓународни симпозиуми и конференции, меѓу кои како позначаен го издвојуваме членството во научниот одбор на меѓународната конференција ACCTA 2013 - Advances in Cement and Concrete Technology in Africa, Johannesburg, January 2013.

Листата на активности од овој домен е дадена во Анекс 2.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на претходно изнесените активности за наставно-образовната, научноистражувачката, стручно-апликативната дејност, како и на општествената активност, може да се заклучи дека д-р Мери Цветковска, вонреден професор на Градежниот факултет во Скопје, е афирмиран наставно-образовен и научно-стручен работник од областа за која конкурира.

Кандидатката д-р Мери Цветковска, во периодот од нејзиниот избор за вонреден професор до денес, искажува изразена посветеност и инвентивност во наставата, научноистражувачката и апликативната дејност. Се одликува со извонредна способност за пренесување и организација на содржините на наставните единици, а нејзиниот одмерен, комуникативен и коректен однос спрема студентите ја прави омилена меѓу нив.

Од приложената листа на научни трудови објавени во земјата и во странство, може да се констатира дека кандидатката е со изразена мотивираност за следење на најновите сознанија во науката од областа на механиката на деформабилно тело. Особено се забележливи нејзините настапи и презентации на научните собири од областа на однесувањето на конструкциите при пожарни влијанија.

Врз основа на целокупниот ангажман кој ги задоволува критериумите дадени во Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, како и од личното познавање на кандидатката, нејзините професионални квалитети и научноистражувачкиот потенцијал со кој располага и од досегашната соработка со неа, на Комисијата ѝ претставува особена чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, вонр. проф. д-р Мери Цветковска, дипл.град.инж., да биде избрана во наставно-научното звање редовен професор

за предметите од областа на Катедрата за техничка механика и јакост на материјалите.

Членови на Рецензентската комисија

1. Проф. д-р Љупчо Лазаров с.р.
2. Проф. д-р Светлана Петковска-Ончевска с.р.
3. Проф. Борка Сибиновиќ Велкова с.р.

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: **Мери Јован Цветковска**
 (име, татково име и презиме)

Институција: **Градежен факултет - Скопје**

Научна област: **градежништво; техничка механика и јакост на материјалите**

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
	Учсбна 2007/2008 година	2.40
	Предавања на прв циклус студии	
1	Статика / 4	2.40
	Учебна 2008/2009 година	10.8
	Предавања на прв циклус студии	
2	Статика (Геотехника) / 4	2.40
3	Статика / 4	2.40
	Предавања на втор циклус студии	
4	Кинематика и динамика (геотехника) / 2	1.50
5	Пожарна отпорност на армиранобетонски к-ции / 2	1.50
6	Енергетска ефикасност на градежни објекти / 1	0.75
	Вежби на втор циклус студии	
7	Кинематика и динамика (геотехника) / 2	0.90
8	Пожарна отпорност на армиранобетонски к-ции / 2	0.90
9	Енергетска ефикасност на градежни објекти / 1	0.45
	Учебна 2009/2010 година	12.6
	Предавања на прв циклус студии	
10	Статика (геотехника) / 4	2.40
11	Кинематика и динамика / 3	1.80
12	Статика / 4	2.40
	Предавања на втор циклус студии	
13	Кинематика и динамика (геотехника) / 2	1.50
14	Пожарна отпорност на армиранобетонски к-ции / 2	1.50
15	Енергетска ефикасност на градежни објекти / 1	0.75
	Вежби на втор циклус студии	
16	Кинематика и динамика (геотехника) / 2	0.90
17	Пожарна отпорност на армиранобетонски к-ции / 2	0.90
18	Енергетска ефикасност на градежни објекти / 1	0.45
	Учебна 2010/2011 година	15.0
	Предавања на прв циклус студии	
19	Статика (геотехника) / 4	2.40
20	Кинематика и динамика / 3	1.80
21	Статика / 4	2.40
22	Статика (геотехника-Проект 45) / 4	2.40
	Предавања на втор циклус студии	
23	Кинематика и динамика (геотехника) / 2	1.50

24	Пожарна отпорност на армиранобетонски к-ции / 2	1.50
25	Енергетска ефикасност на градежни објекти / 1	0.75
	Вежби на втор циклус студии	
26	Кинематика и динамика (геотехника) / 2	0.90
27	Пожарна отпорност на армиранобетонски к-ции / 2	0.90
28	Енергетска ефикасност на градежни објекти / 1	0.45
	Учебна 2011/2012 година	11.7
	Предавања на прв циклус студии	
29	Статика (Геотехника) / 4	2.40
30	Кинематика и динамика / 3	1.80
31	Статика / 4	2.40
	Предавања на втор циклус студии	
32	Кинематика и динамика (геотехника) / 2	1.5
33	Пожарна отпорност на армиранобетонски к-ции / 2	1.5
34	Енергетска ефикасност на градежни објекти / 1	0.75
	Вежби на втор циклус студии	
35	Пожарна отпорност на армиранобетонски к-ции / 2	0.9
36	Енергетска ефикасност на градежни објекти / 1	0.45
	Подготовка на нов предмет	4
37	- Предавања / 3	3
38	- Вежби / 2	1
39	Консултации со студенти / 1365	2.73
	Дипломски работи, учество во комисии	9.5
40	Ментор на дипломска работа / 2	0.4
41	Комисија за одбрана на дипломска работа - член / 66	6.6
42	Комисија за одбрана на магистерска работа - член / 5	1.5
43	Комисија за одбрана на докторска дисертација - член / 2	1.0
	Интерна скрипта од предавања	4
44	Статика	4
	Пакет материјали по предметите	2
45	Пожарна отпорност на армиранобетонски к-ции	1
46	Енергетска ефикасност на градежни објекти	1
	Вкупно:	74.73

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	Ментор	5
1	Ментор на докторска дисертација / 1	3
2	Ментор на магистерска работа / 2	2
	Раководител на национален научен проект	6
3	“Статичка и термичка анализа на армиранобетонски носач зајакнат со FRP ленти”, научноистражувачки проект, УКИМ, 2011.	6
	Учесник во национален научен проект	3
4	“Нумеричко моделирање на порозни средини за испитување на тек и транспорт на контаминанти”, Министерство за образование и наука на РМ, научноистражувачки проект, окт.2010-септ.2012.	3
	Национален координатор на меѓународен научен проект	6
5	COST TU 0904 – “Integrated Fire Engineering and Response” 2010-2014	6

	Учесник во меѓународен научен проект	10
6	COST C26 - „Urban habitant constructions under catastrophic events“. 2008-2010	5
7	FP7 Project no. 244 130, "OPEH HOUSE - European platform for building sustainability"- External expert	5
	Научниот стручни трудови објавени во научно-стручни списанија со меѓународен уредувачки одбор со оригинални научни резултати	20.4
8	A. T. Gavriloska, M. Cvetkovska , V. Gavriloski, T. Samardzioska, "Influence of the Composite Components on the Tension Behavior of FRP Materials", Elsevier, Physics Procedia 22 (2011), pp 584-589.	3.6
9	A. Trombeva Gavriloska, M. Cvetkovska , V. Gavriloski, T. Samardzioska, "Experimental analysis of mechanical characteristics of composite materials influenced by their components at indoor and elevated temperatures", <i>Applied Mechanics and Materials</i> , vol. 82 (2011) pp.172-177.	3.6
10	Lazarevska Marijana, Knežević Miloš, Cvetkovska Meri , "Application of Artificial Neural Networks for Prognostic Modeling of Fire Resistance of Reinforced Concrete Pillars," <i>Applied Mechanics and Materials VOLS</i> (ISSN:1660-9336), Volume 148-149, Issue , Dec. 2011, Page(s) 856-861.	4.8
11	Marijana Lazarevska, Ana Trombeva-Gavriloska, Miloš Knežević, Todorka Samardžioska, Meri Cvetkovska , "Neural network prognostic model for rc beams strengthened with cfrp strips," <i>Journal of Applied Engineering Science</i> (ISSN:1451-4117), Volume 10, Issue , Mar. 2012, Page(s) 27-30.	3.6
12	Zileska Pancovska V., Jovanovski M., Cvetkovska M. , "Learning from Projects: Macedonian Experiences with International Civil Engineering Projects", OTMC-Organization, Technology & Management in Construction, An International Journal, University of Zagreb, Croatia, Vol.1, issue 2, December 2009.	4.8
	Трудови објавени во научно-стручни списанија со оригинални научни резултати	4.8
13	A. Trombeva Gavriloska, J. Selih, M. Cvetkovska , T. Samardzioska, "Modeling of Discontinuous Bond under the Equal Load in RC Beam Strengthened with CFRP Plate", Architecture, Civil Engineering, Environment , The Silesian University of Technology No. 4/2011, pg. 97-103.	2.4
14	Marijana Lazarevska, Miloš Knežević, Meri Cvetkovska , Nenad Ivanišević, Todorka Samardzioska, Ana Trombeva-Gavriloska, "Fire resistance prognostic model for reinforced concrete columns", <i>Gradjevinar 64</i> (ISSN: 1333-9095), July 2012, pp 565-571	2.4
	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/ стручен собир	14.4
15	А. Филиповски, М. Цветковска , В. Мирчевска, Ф. Плана, „Санација на носива конструкција на објект - подрачна единица на Фонд за ПИОМ Гевгелија“, 12-ти Меѓународен симпозиум на Друштвото на градежни конструктори на Македонија-ДГКМ, Струга, Македонија, септември 2007, Книга 2, стр. 617-622.	1.2

16	Filipovski A., Plana F., Cvetanovski P., Cvetkovska M. , "Analysis of Space Steel Structures Exposed to Fire", 13 th International Symposium of Macedonian Association of Structural Engineers - MASE, Ohrid, Macedonia, October 2009.	1.2
17	T. Samardzioska, M. Cvetkovska , "Eco houses in rural areas – building a straw bale house", 13 th international symposium of Macedonian Association of Structural Engineering (MASE), Ohrid, Macedonia, 2009.	1.8
18	C. Filipova, M. Cvetkovska , T. Samardzioska, "Thermal bridges in buildings", 13 th international symposium of Macedonian Association of Structural Engineering (MASE), Ohrid, Macedonia, 2009.	1.6
19	Cvetkovska M. , Lazarov Lj., "Fire Resistance of RC Beams Exposed to Different Fire Models", INDIS 2009 - Planning, Design, Construction and Renewal in the Civil Engineering, Novi Sad, Srbija, November 2009.	1.8
20	M. Cvetkovska , T. Samardzioska, C. Filipova, "Numerical analysis of heat transfer", TEIK, 18-19. 03. 2010, Nis, Serbia.	1.6
21	M. Cvetkovska , T. Samardzioska, C. Filipova, "Influence of building envelope on energy efficiency", 13 Kongres društva građevinskih konstruktera Srbije, Zlatibor, 22-24.09. 2010.	1.6
22	M. Cvetkovska , T. Samardzioska, "Thermal Insulation Effects on Energy Efficiency of Masonry Structures", Conference "Masonry Structures –Bearing capacity, Durability and Energy Efficiency", Beograd, Novembar 2010.	1.8
23	T. Samardzioska, M. Cvetkovska , "Energy Efficient Building in Republic of Macedonia", "Masonry Structures –Bearing capacity, Durability and Energy Efficiency", Beograd, Novembar 2010.	1.8
	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/ стручен собир со меѓународен уредувачки одбор	43.8
24	V. Mihajlov, R.Harte, P.Cvetanovsk, M. Cvetkovska , „Model for 3D Analysis of Frame Structures Exposed to Fire“, Internacionalni naucno-strucni skup: Gradjevinarstvo-Nauka i Praksa, Zabljak, Crna Gora, Februari 2008.	1.8
25	Lopes N., Vila Real P., Uppfeldt B., Veljkovic M., Simoes da Silva L., Fransen J.M., M. Cvetkovska , Lj.Lazarov, Nigro E. "Structural member behaviour and analysis in case of fire", COST Action C26, Urban Habitat Constructions under Catastrophic Events, Malta, October 2008.	1.8
26	Zileska Pancovska V., Cvetkovska M. , "Macedonian Civil Engineers as Construction Project Managers", 8 th International Conference: Organization, Technology and Management in Construction, Organized from: SENET and IPMA-International Project Management Association, Umag, Republic of Croatia, September, 2008.	2.7
27	Cvetkovska M. , Cvetanovski P., Mihajlov V., "Numerical and experimental determination of residual concrete strength after action of fire", Proceedings of International Conference-Applications of Structural Fire Engineering, Prague, 19-20 February 2009, pp.190-196	2.4
28	Cvetkovska M. , Cvetanovski P., Mihajlov V., "Fire resistance curves for RC columns", Proceedings of International Conference-Applications of Structural Fire Engineering, Prague, 19-20 February 2009, pp 196-202.	2.4

29	Zileska Pancovska V., Jovanovski M., Cvetkovska M. , "Learning from Projects: Macedonian Experiences with International Civil Engineering Projects", CIB Joint International Symposium 2009, Dubrovnik, Septemvri 2009.	2.4
30	Cvetkovska M. , Trpevski S., Ivanisevic N., "Nonlinear Finite Element Analysis of RC Beams Subjected to Fire", 33 rd IABSE Symposium (International Association for Bridge and Structural Engineering), Bangkok, Thailand, September 2009.	2.4
31	A. T. Gavriloska, M. Cvetkovska , V. Gavrilovski, T. Samardzioska, "Reinforcement ratio influence upon mechanical characteristics of FRP materials", International Symposium GNP 2010, Zabljak, Serbia and Montenegro, 15-19.02.2010, pp 27-32.	1.8
32	M. Cvetkovska , C. Filipova, T. Samardzioska, A. Gavriloska, "Numerical analysis of thermal bridges in buildings", International Symposium GNP 2010, Zabljak, Serbia and Montenegro, 15-19.02.2010, pp. 1375-1380.	1.8
33	T. Samardzioska, M. Cvetkovska , A. Trombeva-Gavriloska, "A new low-energy house in rural area", International Symposium GNP 2010, Zabljak, Serbia and Montenegro, 15-19.02.2010, pp 1453-1458.	2.4
34	S. Trpevski, M. Cvetkovska , M. Knezevic, S. Rutesic, N. Ivanisevic, T. Samardzioska, M. Gogic, S. Pavlovic, "Development of construction in Montenegro", International Symposium GNP 2010, Zabljak, Serbia and Montenegro, 15-19.02.2010.	1.8
35	A. T. Gavriloska, M. Cvetkovska , T. Samardzioska, V. Gavrilovski, "Influence of reinforcement ratio on the mechanical characteristics of FRP materials", International congress – machines, technologies, materials MTM, Sofia, Bulgaria, 2010, pp 107-109.	1.8
36	M. Cvetkovska , Lj. Lazarov, "Examination, assessment and repair of RC structure by fire", COST Action C26, Urban Habitat Constructions under Catastrophic Events, Proceedings of the Final Conference, Naples, September 2010.	2.7
37	M. Cvetkovska , T. Samardzioska, C. Filipova, A. Trombeva-Gavriloska, "Numerical analysis of thermal bridges using FEM", International Scientific Conference PBE 2010, 10-12.11.2010, Krtiny, Czech Republic.	1.8
38	M. Cvetkovska , K. Todorov, Lj. Lazarov, "Axial Restrain Effects on Fire Resistance on Statically Indeterminate RC Beams", International Conference - Applications of Structural Fire Engineering, Prague April 2011.	2.4
39	Lj. Lazarov, K. Todorov, M. Cvetkovska , "RC Frame Exposed to Fire after Earthquake", International Conference - Applications of Structural Fire Engineering, Prague April 2011.	2.4
40	A. T. Gavriloska, M. Cvetkovska , V. Gavriloski, T. Samardzioska, Experimental Analysis of Mechanical Characteristics of Composite Materials Influenced by Their Components at Indoor and Elevated Temperature, PROTECT2011 Workshop site, Lugano, Switzerland, 2011.	1.8
41	A. Trombeva Gavriloska, J. Selih, M. Cvetkovska , T. Samardzioska, "Analysis of Modelled Discontinuous Bond in RC Beam Strengthened by CFRP Plate under Equal Load", Analytical Models and New Concepts in Concrete and Masonry Structures AMCM 2011, June 13-15, 2011, Krakow (Poland), full paper (6 pages) on CD, Proceedings pp. 259-260.	1.8

42	A. T. Gavriloska, M. Cvetkovska , T. Samardzioska, V. Gavriloski, "Analysis of experimentally observed mechanical characteristics of two types of composite materials", XXV International Congress about research and application of modern achievements in civil engineering. October 19-21, 2011, Tara, Serbia, pp 135-142.	1.8
43	M. Lazarevska, A. Trombeva-Gavriloska, M. Knezevic, T. Samardzioska, M. Cvetkovska , "Neural network prognostic model for RC beams strengthened with CFRP strips", IV International Symposium GNP 2012, Zabljak, Montenegro, 03-07.03.2012, pp 1111-1116.	1.8
44	Marijana lazarevska, Meri Cvetkovska, Milos Knezevic , Todorka Samardzioska, Ana Trombeva Gavriloska, "Determination of fire resistance of rc columns – numerical analyses and neural network's prognostic modelling ", 15 th International Conference on Experimental Mechanics, Porto, Portugal, 22-27 July 2012.	1.8
	Одржано предавање по покана на референтен странски универзитет	3
	Предавања на II циклус студии на Градежниот факултет при Универзитетот во Загреб, Хрватска (Студиска програма за Пожарно инженерство), мај 2012 год.	3
	Вкупно:	116.4

Менторство на докторска дисертација:

1. "Определување на јакосни и термофизички карактеристики на FRP сендвич плочи" – м-р Ана Тромбева Гаврилоска, дипл. град. инж.

Менторства на магистерски работи:

1. "Нумеричка анализа на топлински мостови од аспект на енергетската ефикасност на градежните објекти" – Цветанка Филипова, дипл. град. инж.
2. "Пожарна отпорност на континуирани армиранобетонски греди" - Елена Тримческа, дипл. град. инж.

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	Рецензент на учебник за средно образование	1
1	Техичка механика за III година, градежно геодетска струка, архитектонски техничар	0.5
2	Техичка механика за II година, градежно геодетска струка, градежен техничар	0.5
	Координатор во подготовка на елаборат за нова студиска програма	5
3	Студиска програма за I циклус студии по градежништво	1
4	Студиска програма за II циклус студии по градежништво	1
5	Студиска програма за II циклус студии по геодезија	1
6	Студиска програма за II циклус студии по геотехника	1
7	Студиска програма за III циклус студии по градежништво	1
	Студии, стручни мислења и експертизи	18
8	Експертиза за степен на оштетеност на опжарена конструкција на Ладилник од 4500т. – Зик Скопско поле-Скопје, Градежен факултет-Скопје (заедно со проф. Петар Цветановски и асист. Денис Поповски), август 2008.	2
9	Елаборат за дефинирање на марките на бетонот во носивите елементи на конструкцијата на постојниот објект „SEAVUS“-Скопје, Градежен факултет-Скопје, октомври 2008.	2
10	Стручно мислење за оценка на состојбата на конструкцијата на опожарениот објект „Т-010“ во Окта-Рафинерија за нафта-Скопје, Градежен факултет-Скопје (заедно со проф. Љупчо Лазаров), јануари 2009.	2
11	Проектна програма за изработка на проект за реконструкција на сите клиники во Клинички центар во Скопје; Градежен факултет – Скопје (заедно со проф. д-р Петар Цветановски, доц. д-р Тодорка Самарџиоска и други), декември 2009.	2
12	Термичка анализа на покривната конструкција на објектот Барик-Винарија Стоби, Градежен факултет – Скопје (со доц. Тодорка Самарџиоска), април 2010.	2
13	Стручно мислење за оценка на состојбата и степенот на оштетеност на конструкцијата на опожарениот објект „Машка и женска трепезарија“ во Бигорскиот манастир „Св. Јован Крстител“, Градежен факултет – Скопје (со проф. Љупчо Лазаров), април 2010.	2
14	Стручно мислење за оценка на состојбата и степенот на оштетеност на опожарениот објект „Маркет Адриатику-Куманово“ Градежен факултет – Скопје, мај 2010.	2
15	Стручно мислење за Техничкиот квалитет и функционалноста на материјалите за фасадата на објектот „Стар Театар“ во Скопје; Градежен факултет – Скопје (со доц. Тодорка Самарџиоска), ноември 2010.	2

16	Стручно мислење за причините за рушење на дел од објектот „Магазин со кран“ во кругот на ТЕТЕКС АД-Тетово, Градежен факултет – Скопје (со проф. Петар Цветановски), мај 2012.	2
Основни проекти		14
17	Проект за санација на конструкцијата на опожарениот објект „Т-010“ во Окта-Рафинерија за нафта-Скопје, Градежен факултет-Скопје (заедно со проф. Љупчо Лазаров), јануари 2009.	4
18	Основен проект за индивидуална стамбена зграда на ул. „Димо Хаџидимов“ бр.25-Скопје, Алеант Доо Скопје (заедно со проф.Владимир Бичковски и проф.Виолета Мирчевска), јануари 2009.	4
19	Основен проект за надградба и доградба на индивидуален станбен објект на ул. „Дебарца“ бр.11, Кп бр.11687 КО Центар 1 – Скопје, Алеант Доо-Скопје (заедно со проф.Владимир Бичковски), јуни 2009.	4
20	Проект за обезбедување на стабилност на објектот „Скулптура-Три врби во реката Вардар,“-Градежно конструктивен дел, Градежен факултет – Скопје, (со проф. Спасен Ѓоревски, доц. Јосиф Јосифовски и сораб. Бојан Сусинов), мај 2011.	2
Ревизија		40.0
21	Ревизија на изведбен проект: „Потпорни сидови од армирана земја кај Хотел Спленидид, Будва, Црна Гора, EAST Construction and int.trad.co.inc., Ankara-Turkey (заедно со проф. Виолета Мирчевска), мај 2008.	1
22	Технички преглед-ревизија на Основен проект со техн.бр. 3018/3 б –фаза конструкции за објектот Терминал за товарни возила, служба за заштита и одржување во Технолошко развојна зона-Скопје, локалитет Бунарцик КО Илинден, Градежен факултет-Скопје (со проф. Љупчо Лазаров), мај 2008.	1
23	Технички преглед на проектната документација на Основниот проект за темелна конструкција за камионска јамска вага, техн.бр. 3045/2-конструкции, надградба, Градежен факултет-Скопје (со проф. Љупчо Лазаров), мај 2008.	1
24	Ревидентски извештај за техничка документација за сообраќајно уредување – статичка пресметка на странични портали за вертикална сигнализација (13 типови на носечки конструкции) – скопска обиколка делница Оризари - Сарај, Градежен факултет – Скопје (заедно со проф. д-р Љупчо Лазаров, доц. Тодорка Самарџиоска), јуни 2008.	1
25	Технички преглед – ревизија на Основен проект за контрола на носивост и зајакнување на објект „Софтверски центар SEAVUS-Блок 1“, Скопје, Алеант Доо Скопје, септември 2008.	1
26	Технички преглед – ревизија на Основен проект за контрола на носивост и зајакнување на објект „Софтверски центар SEAVUS-Блок 2“, Скопје, Алеант Доо Скопје, септември 2008.	1
27	Технички преглед – ревизија на Основен проект на Црква „Св.Мино“, с.Сопиште-Скопско, НЕИМАР инженеринг Доо –Скопје (заедно со проф. Атанас Филиповски), 2008.	1
28	Технички преглед – ревизија на Православен храм на плоштад Македонија во Скопје, НЕИМАР инженеринг ДОО –Скопје (заедно со проф. Атанас Филиповски), 2008.	1

29	Технички преглед – ревизија на Основен проект на Црковни конаци, училници и трепезарија за 380 посетители во црковен комплекс „Св.Мино“, с.Сопиште-Скопско, НЕИМАР инженеринг Доо –Скопје (заедно со проф. Атанас Филиповски), 2008.	1
30	Технички преглед – ревизија на Основен проект на Основно училиште „Никола Карев“-Радовиш, НЕИМАР инженеринг Доо –Скопје (заедно со проф. Атанас Филиповски), 2008.	1
31	Ревидентски извештај на Основни проекти за објекти: Административна зграда и настрешница на влез; Објект за служба за заштита и одржување; Терминал за товарни возила со санитарен јазел; Настрешница со платформа за преглед на возила; АБ потпорен сид, Градежен факултет – Скопје (со проф. Атанас Филиповски, проф. Љупчо Лазаров, проф. Спасен Ѓоргеvски, проф. Милорад Јовановски, асист. Денис Поповски), октомври 2008.	1
32	Технички преглед – ревизија на Основен проект на Спомен куќата на Тодор Проевски во Крушево, НЕИМАР инженеринг Доо –Скопје (заедно со проф. Атанас Филиповски), јануари 2009.	1
33	Ревидентски извештај на Основен проект за заштита од бучава на северна обиколница на Скопје, делница Хиподром – Оризари, Градежен факултет – Скопје (заедно со проф. д-р Љупчо Лазаров, проф. д-р Радојка Дончева и доц. д-р Тодорка Самарџиоска), март 2009.	1
34	Ревидентски извештај за техничка документација за сообраќајно уредување – статичка пресметка на странични портали за вертикална сигнализација северна обиколница на Скопје, Хиподром - Оризари, Градежен факултет – Скопје (заедно со проф. д-р Љупчо Лазаров, доц. д-р Тодорка Самарџиоска), мај 2009.	1
35	Ревидентски извештај на Изведбен проект за локална контролна станица југ за тунел Т1 на европскиот коридор 10, Демир Капија – Смоквица, како дел од магистралниот пат М-1 (Е-75)); Градежен факултет – Скопје (заедно со доц. д-р Тодорка Самарџиоска), мај 2010.	1
36	Технички преглед-ревизија на Основен проект за изградба на услужен објект во Визбегово, Скопје, Градежен факултет-Скопје, јуни 2010.	1
37	Ревидентски извештај на Изведбен градежен проект за тунел 2, локална контролна станица Север на делницата на европскиот коридор 10, Демир Капија – Смоквица, како дел од магистралниот пат М-1 (Е-75)); Градежен факултет – Скопје (заедно со доц. д-р Тодорка Самарџиоска, доц.д-р Ана Тромбева-Ѓаврилоска), септември 2010.	1
38	Стручно мислење за Техничкиот квалитет и функционалноста на материјалите за фасадата на објектот „Стар Театар“ во Скопје; Градежен факултет – Скопје (заедно со доц. д-р Тодорка Самарџиоска), ноември 2010.	1
39	Ревидентски извештај на Основен проект за градежни работи – Изведба на топлинска станица за транспорт на вода од о.у. „Кочо Рацин“ – Скопје, Градежен факултет – Скопје (заедно со доц. д-р	1

	Тодорка Самарџиоска, доц. д-р Ана Тромбева-Гаврилооска, м-р Цветанка Филипова, дипл. инж. Милица Јованоска), февруари 2011.	
40	Технички преглед-ревизија на Основен проект фаза градежно-конструктивен проект за објект „Индивидуален станбено-деловен објект во Радовиш“, Градежен факултет-Скопје, јуни 2011.	1
41	Ревидентски извештај на Основен проект за заштита од бучава – изведба на звучна бариера на делницата Табановце – Куманово од автопатот Е-75, од км 0+000 до км 8+388; Градежен факултет – Скопје (заедно со доц. д-р Тодорка Самарџиоска, м-р Цветанка Филипова, дипл. инж. Милица Јованоска), март 2011.	1
42	Ревидентски извештај на Основниот проект за објект СС и ТТ УРЕДИ на едноколосечна железничка пруга Куманово – К. Паланка - граница со Бугарија – вкрсница Жидилово; Градежен факултет – Скопје (заедно со проф. Љупчо Лазаров, доц. д-р Тодорка Самарџиоска и ас.м-р Коце Тодоров), јуни 2011.	1
43	Ревидентски извештај на Основниот проект за објект станична зграда на едноколосечна железничка пруга Куманово – К. Паланка - граница со Бугарија – вкрсница Жидилово; Градежен факултет – Скопје (заедно со проф. Љупчо Лазаров, доц. д-р Тодорка Самарџиоска и ас. м-р Коце Тодоров), мај 2011.	1
44	Завршен извештај од извршена ревизија на Основен проект за објект „Станична зграда на едноколосечна железничка пруга Куманово – К.Паланка - граница со Бугарија – вкрсница Жидилово“; Градежен факултет – Скопје (заедно со проф. Љупчо Лазаров, доц. д-р Тодорка Самарџиоска и ас. м-р Коце Тодоров), јуни 2011.	1
45	Завршен извештај од извршена ревизија на Основен проект за објект „СС и ТТ уреди на едноколосечна железничка пруга Куманово – К.Паланка - граница со Бугарија – вкрсница Жидилово“; Градежен факултет – Скопје (заедно со проф. д-р Љупчо Лазаров, доц. д-р Тодорка Самарџиоска и ас. м-р Коце Тодоров), јуни 2011.	1
46	Завршен извештај од извршена ревизија на Основен проект за подобрување на водоснабдување во населба „Ченто“ – Скопје; книга 2.2: Резервоар $V=600m^3$ – статичка пресметка; книга 3.2: Пумпна станица - статичка пресметка; Градежен факултет – Скопје (заедно со проф. д-р Љупчо Лазаров и доц. д-р Тодорка Самарџиоска), јуни 2011.	1
47	Ревидентски извештај за Основен проект за замена на азбестцементна покривна покривка на СУГС „Арсение Јовков“ во Скопје; Градежен факултет – Скопје (заедно со проф. Кирил Граматиков и доц. Тодорка Самарџиоска), август 2011.	1
48	Ревидентски извештај за Основен проект за замена на азбестцементна покривна покривка на СУГС „Владо Тасевски“ во Скопје; Градежен факултет – Скопје (заедно со проф. Кирил Граматиков и доц. Тодорка Самарџиоска), август 2011.	1
49	Ревидентски извештај за Основен проект за замена на азбестцементна покривна покривка на СУГС „Георги Димитров“ во Скопје; Градежен факултет – Скопје (заедно со проф. Кирил Граматиков и доц. Тодорка Самарџиоска), август 2011.	1

50	Ревидентски извештај за Основен проект за замена на азбестцементна покривна покривка на СУГС „Здравко Цветковски - ГУЦ“ во Скопје; Градежен факултет – Скопје (заедно со проф. Кирил Граматиков и доц. Тодорка Самарџиоска), август 2011.	1
51	Ревидентски извештај за Основен проект за замена на азбестцементна покривна покривка на СУГС „Раде Јовчевски Корчагин“ во Скопје; Градежен факултет – Скопје (заедно со проф. Кирил Граматиков и доц. Тодорка Самарџиоска), август 2011.	1
52	Ревидентски извештај за Основен проект за замена на азбестцементна покривна покривка на СУГС „Јосип Броз Тито“ во Скопје; Градежен факултет – Скопје (заедно со проф. Кирил Граматиков и доц. Тодорка Самарџиоска), август 2011.	1
53	Ревидентски извештај за Основен проект за замена на азбестцементна покривна покривка на СУГС „Осми Септември“ во Скопје; Градежен факултет – Скопје (заедно со проф. Кирил Граматиков и доц. Тодорка Самарџиоска), август 2011.	1
54	Ревидентски извештај за Основен проект за замена на азбестцементна покривна покривка на СУГС „Михајло Пупин“ во Скопје; Градежен факултет – Скопје (заедно со проф. Кирил Граматиков и доц. Тодорка Самарџиоска), август 2011.	1
55	Ревидентски извештај за Основен проект за замена на азбестцементна покривна покривка на СУГС „Цветан Димов“ во Скопје; Градежен факултет – Скопје (заедно со проф. Кирил Граматиков и доц. Тодорка Самарџиоска), август 2011.	1
56	Ревидентски извештај за Основен проект за подобрување на пристапноста за лицата со посебни потреби со користење на механизирани средства во објектот „Младински културен центар“ (МКЦ)- Скопје; Градежен факултет – Скопје (заедно со доц. д-р Тодорка Самарџиоска и доц. д-р Ана Тромбева Гаврилоска), август 2011.	1
57	Ревидентскиот извештај на Основниот проект за Лифт и лифтовска платформа во С.У. „Арсение Јовков“ Скопје, Градежен факултет-Скопје (доц. д-р Тодорка Самарџиоска, доц. д-р Ана Тромбева Гаврилоска), декември 2011	1
58	Ревизијата на проектната документација за Гасоводен систем на Р.Македонија, Основен проект за делница 2, Кавадарци-Битола, Станици за мерење и редукција на гасот, том 3: Архитектура-градежни конструкции, книги: ГМРС-5, ГМРС-6, ГМРС-7 и ВС-11, ГМРС-8, Градежен факултет – Скопје (со проф. Петар Цветановски и проф. Владо Арсовски), јануари 2012.	1
59	Ревидентскиот извештај на Основниот проект за покривање на отворен канал во Нерези, Градежен факултет – Скопје, (со проф. Љупчо Лазаров), февруари 2012.	1
60	Ревизија на Основен проект „Семејно домување во стамбена кука на улица Ново Планирана бр.4 бб, ГП 3.08, 3.09, 3.10-Криви Дол-Општина Карпош-Скопје Алеант Доо Скопје (со проф. Виолета Мирчевска), март 2012.	1
Вкупно:		78.0

ДЕЛНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС		29.1
Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	Член на уредувачки одбор на научно/стручно списание	0.5
1	Член на издавачки одбор на Порта 3-градежништво, архитектура, екологија	0.5
	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание	1
2	Член на меѓународен уредувачки одбор на списанието "Building materials and structures", Society for materials and structures testing of Serbia, ISSN 0543-0798	1
	Член на организациони или програмски одбори на научни/стручни собири	1.5
3	Симпозиуми на ДГКМ (2007, 2009, 2011)	1.5
	Член на организациони или програмски одбори на меѓународни научни/стручни собири	5
4	INDIS 2009 - Planning, Design, Construction and Renewal in the Civil Engineering, Novi Sad, Srbija, November 2009	1
5	International Symposium about Research and Application of Modern Achievements in Civil Engineering in the Field of Materials and Structures-15 Congress, Tara, Serbia, October 19-21, 2011	1
6	Innovation as a Function of Engineering Development IDE 2011, Nis, Serbia, November 25-26, 2011	1
7	International Symposium GNP 2012, Zabljak, Montenegro, March 3-7,	1
8	ACCTA 2013 -Advances in Cement and Concrete Technology in Africa, Johannesburg, January 2013	1
	Студиски престој во странство	2
9	CEEPUS-мобилност на Градежен факултет во Брно, Чешка, јануари 2008	0.5
10	CEEPUS-мобилност на Градежен факултет во Подгорица, Црна Гора, мај 2008	0.5
11	CEEPUS-мобилност на Градежен факултет во Брно, Чешка, фебруари 2009	0.5
12	CEEPUS-мобилност на Градежен факултет во Констанца, Румунија, мај 2011	0.5
	Член во извршно тело на меѓународна организација која подржува/организира научноистражувачка работа	2
13	Member of MC (Management committee) COST TU 0904: IFER-Integrated Fire Engineering and Response	2
	Изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект	3
14	International COST project "IFER-Integrated Fire Engineering and Response" 2009	1
15	Билатерален научноистражувачки проект со Црна Гора „Примена на невронски мрежи за прогнозно моделирање на пожарна отпорност на АБ столбови“, 2012	2
	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект	2
16	Научноистражувачки проект „Влијание на ослабениот врзан слој врз karakteristikите на армиранобетонскиот носач зајакнат со CFRP лента“, Министерство за образование и наука, 2010	1

17	Научноистражувачки проект „Статичка и термичка анализа на армиранобетонски носач зајакнат со FRP лента“, УКИМ, 2011	1
18	Продекан, период 2007-2011	4
	Член на факултетски комисији	1.5
19	Комисија за настава	0.5
20	Комисија за наука	0.5
21	Комисија за прием на студенти	0.5
	Член на комисија за избор во звање	0.6
22	Комисија за избор во звање на ас. м-р Коце Тодоров	0.2
23	Комисија за избор во звање на ас. м-р Цветанка Филипова	0.2
24	Комисија за избор во звање на ас. д-р Влатко Витанов	0.2
	Подготовка на национални документи (стратегии..)	2
25	Стратегија за развој на градежништво во Црна Гора до 2020 год., октомври 2010, Градежен факултет-Скопје, директор на проектот (со тим од ГФ Скопје и ГФ Подгорица)	2
	Учество во комисији и тела на државни и други органи	4
26	Комисија за еквиваленција и признавање на високообразовни квалификации или дел од високообразовни студии стекнати во странство од научно подрачје на техничко-технолошки науки (комисија формирана од МОН)	1
27	Претседател на ТК 23 „Заштита на објекти од пожар“, ИСРМ во период 2007-2011	1
28	Член на Советот на ИСРМ во периодот 2008-2012	1
29	Заменик - претседател на невладината организација „Инженери без граници-Македонија“	1
	Вкупно:	107.1

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	74.73
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	116.4
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	107.1
Вкупно	298.23

Членови на Рецензентската комисија

1. Проф. д-р Љупчо Лазаров с.р.

2. Проф. д-р Светлана Петковска-Ончевска с.р.

3. Проф. Борка Сибиновиќ Велкова с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ОД ОБЛАСТА НА ТЕХНИЧКАТА МЕХАНИКА И ЈАСКОСТА НА МАТЕРИЈАЛИТЕ, НА ГРАДЕЖНИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, на својата 391 седница одржана на 6.VII 2012 година, нè именува за членови на Рецензентската комисија за избор на еден наставник од областа на техничката механика и јакоста на материјалите.

На распишаниот конкурс, објавен во весниците „Дневник“ и „Koha E Re“ од 27.VI 2012 година, се пријави д-р Владимир Витанов, дипл.град.инж., досегашен асистент на Катедрата за техничка механика и јакост на материјалите, на Градежниот факултет во Скопје. Врз основа на поднесените документи и личното познавање на кандидатот, го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ

Роден е на 22.VI 1974 год. во Скопје. Основното и средното образование ги завршил со континуиран одличен успех. Средното образование го оформил во УСО „Никола Карев“-Скопје, природно-математичка гимназија. Во текот на основното и средното образование повеќепати учествувал на училишни општински и републички натпревари по математика и по физика, при што освоил повеќе дипломи и пофалници.

На Градежниот факултет во Скопје се запишал во учебната 1993/1994 год., на конструктивната насока. Студиите ги завршил во определениот рок, со среден успех 9,65. Дипломската работа на тема „Проектирање на армиранобетонски рамки отпорни на земјотрес според нивниот капацитет на носивост“ ја одбранил на 19.II 1999 год. со оценка 10. Од страна на Ректоратот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, бил прогласен за најдобро дипломиран студент на Градежниот факултет во последната деценија 1989/1999 год.

Во текот на студирањето бил активен член на студентската организација за размена на студенти ИАСТЕ, при што остварил две стручни практики: во 1997 год. во Леида, Шпанија, и во 1998 година во Прага, Чешка.

Во 1999 год. запишал постдипломски студии на Градежниот факултет, конструктивна насока. На 1.III 1999 година почнал да работи како хонорарен стручен соработник, учествувајќи во изведувањето на практичните вежби по предметите техничка механика I и техничка механика.

На својата 262-ра седница одржана на 1.XII 1999 година, Наставно-научниот совет на Градежниот факултет го избрал во звањето помлад асистент по групата предмети: техничка механика I, техничка механика II, јакост на материјалите, еластичност и пластичност и градежни материјали.

Од 1.X 2000 запишал постдипломски студии по пресметковно инженерство во градежништвото, насока: пресметковно конструктивно и материјално инженерство на Рур – универзитетот во Бохум, СР Германија. Студиите ги завршил во предвидениот рок од 2 години (4 семестри) со среден успех 2,15. На 2.VIII 2002 година ја предал својата магистерска теза со наслов „Динамичка интеракција меѓу рамковни конструкции и почвата со користење

на динамички греден елемент“, за која добил оценка 1. Градежниот факултет на Рур - универзитетот во Бохум му доделил титула магистер на науки (м-р) по пресметковно инженерство во градежништвото. Со одлуката бр. 09-618/2 од 23.V 2003 година, донесена од страна Министерството за образование и наука на Република Македонија, дипломата од 2.VIII 2002 година издадена од Рур – универзитетот во Бохум е признаена како документ за завршени постдипломски студии и стекнат академски степен магистер на технички науки.

Од 1.X 2005 се вклучил во програмата на меѓународните докторски студии SEEFORM со седиште на Градежниот факултет во Скопје, за што бил стипендиран од страна на германската организација за академска размена DAAD. Во рамките на овие докторски студии остварил и студиски престој во траење од 2 месеца на Катедрата за конструктивна статика и динамика на Градежниот факултет во Ахен, СР Германија. Докторската теза под наслов „Нумерички модел на армиран бетон зајакнат со FRP“ ја одбранил на 8.VI 2012 со што се стекнал со титулата доктор на технички науки.

Поседува одлично познавање на англискиот јазик и јазиците на поранешните југословенски републики, како и базично познавање на германскиот јазик.

2. НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА, НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА И СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

2.1. НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Во текот на работењето на Градежниот факултет учествувал во изведувањето на наставата по предметите од Катедрата за техничка механика и јакост на материјалите. Исто така учествувал и во изработката на наставни материјали во пишана и електронска форма.

Сите активности од областа на наставно-образовната дејност се претставени во Анексот 2 кој е составен дел на овој извештај.

2.2. НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Научноистражувачката дејност на кандидатот е насочена во областите на нумеричкото моделирање на конструкциите, земјотресното инженерство, материјалното моделирање, софтверската имплементација на нумеричките модели, анализа на однесувањето на конструкциите на екстремни товари и сл. Резултатите од своите истражувања ги има објавено во повеќе трудови на меѓународни и домашни симпозиуми и конференции, зборници на трудови и сл. Исто така, учествувал и на работилници, семинари, симпозиуми и конференции во земјата и во странство со сопствени усни и постер-презентации.

Во Анексот 2 се наведени листите на трудови со оригинални научни/стручни резултати објавени во зборници и списанија, со меѓународни и домашни уредувачки одбори, како и останатите активности од областа на научноистражувачката дејност.

2.3. СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Досегашната стручно-апликативна дејност на кандидатот се состои од учество како соработник во изработка на неколку главни (основни) проекти. Во Анексот 2 се наведени неговите досегашни активности во областа на стручно-апликативната дејност.

2.4. ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

Во досегашниот период кандидатот учествувал во организацијата на домашни и меѓународни научни и стручни собири. Член е на Друштвото на градежни конструктори - ДГКМ. Има остварено и 2 студиски престоја во странство со различно времетраење. Листата на активност од ова поле е дадена во Анекс 2.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на претходно изнесените активности може да се заклучи дека д-р Владимир Витанов, асистент на Градежниот факултет во Скопје, е оформен научен и стручен работник кој со одбраната на докторската дисертација и формално се стекна со законско право за напредување во наставно-научно звање. Од изборот за помлад асистент, а подоцна и за асистент, се докажа како вреден и лојален соработник, со изразена инвентивност во наставната, наставно-истражувачката и апликативната дејност. Посебно сакаме да истакнеме дека кандидатот при извршувањето на вежбите со студентите перманентно се афирмира како извонредно успешен педагошки работник, а

неговиот однос кон студентите покажува дека станува збор за извонредно комуникативен, работлив и исполнителен соработник.

Врз основа на целокупниот ангажман кој ги задоволува критериумите дадени во Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, како и од личното познавање на кандидатот, со посебно задоволство и чест му предлагаме на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје да го избере кандидатот ас. д-р Владимир Витанов, дипл.град.инж., во звањето доцент на групата предмети за кои конкурира.

Членови на Резензентската комисија

1. Проф. д-р Љупчо Лазаров с.р.
2. Проф. д-р Светлана Петковска-Ончевска с.р.
3. Проф. д-р Мери Цветковска с.р.

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: **Владимир Васил Витанов**
(име, татково име и презиме)

Институција: **Градежен факултет - Скопје**
(име, татково име и презиме)

Научна област: **градежништво; техничка механика и јакост на материјалите**

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	Одржување на вежби	55,35
1	Учебна 2006/2007, зимски семестар (12 часа)	5,4
2	Учебна 2006/2007, летен семестар (9 часа)	4,05
3	Учебна 2007/2008, зимски семестар (24 часа)	10,08
4	Учебна 2007/2008, летен семестар (6 часа)	2,7
5	Учебна 2008/2009, зимски семестар (28 часа)	12,6
6	Учебна 2008/2009, летен семестар (3 часа)	1,35
7	Учебна 2009/2010, зимски семестар (14 часа)	6,3
8	Учебна 2009/2010, летен семестар (3 часа)	1,35
9	Учебна 2010/2011, зимски семестар (17 часа)	7,65
10	Учебна 2011/2012, зимски семестар (7 часа)	3,15
	Консултации со студенти	1,75
11	Учебна 2006/2007, зимски семестар (67 студенти)	0,134
12	Учебна 2006/2007, летен семестар (45 студенти)	0,09
13	Учебна 2007/2008, зимски семестар (105 студенти)	0,21
14	Учебна 2007/2008, летен семестар (30 студенти)	0,06
15	Учебна 2008/2009, зимски семестар (138 студенти)	0,276
16	Учебна 2008/2009, летен семестар (104 студенти)	0,208
17	Учебна 2009/2010, зимски семестар (82 студенти)	0,164
18	Учебна 2009/2010, летен семестар (95 студенти)	0,19
19	Учебна 2010/2011, зимски семестар (101 студент)	0,202
20	Учебна 2011/2012, зимски семестар (110 студенти)	0,22
	Вкупно:	58,9

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/ стручен собир	5
1	В.Витанов, Љ.Лазаров, „Анализа на армиранобетонска рамка во согласност со принципите за проектирање според капацитетот на носивост“, 8. Симпозиум на ДГКМ, Охрид, 1999.	1,8
2	Иванов Драган, Ноколовски Тихомир, Десовски Зоран, Атанасовски Санде, Марковски Горан, Димитриевски Теве, Тодороски Горан, Алексовски Грозде, Самарџиоска Тодорка и Витанов Владимир , „Проектирање на зајакнувањето на мостовите на магистралниот пат М-2 (Е-870) меѓу Куманово и	1,2

	Деве Баир", 9. Симпозиум на ДГКМ, 27-29 септември 2000.	
3	В.Витанов, „Анализа во фреквентен домен – динамички греден елемент“, 10. Симпозиум на ДГКМ, 25-27 септември, 2003.	2
	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/ стручен собир со меѓународен уредувачки одбор	11,1
4	V.Vitanov, Lj.Lazarov, "Seismic capacity of an existing structure designed by the actual code", Proceedings of the International Symposium on Earthquake Engineering, ISEE 2000, Montenegro, 2000.	2,7
5	Koce Todorov, Vladimir Vitanov, Ljupco Lazarov, "Application of Plastic Hinge Method for Nonlinear Analysis of Reinforced Concrete Structures", Annuaire de L'Univeriste D'Architecture, De Genie Civil et De Geodesie - Sofia, 2007.	2,4
6	Vladimir Vitanov, "Implementation of Inealstic Model of Reinforced Concrete Under Biaxial Monotonic Loading into ANSYS", GTZ 2012, Tuzla, June 7-9, 2012.	3
7	Vladimir Vitanov, "Modeling of Reinforced Concrete Members Strengthened with FRP Using Custom Material Model", GTZ 2012, Tuzla, June 7-9, 2012.	3
	Труд објавен во зборник на трудови на в.о. институција	2
8	В.Витанов, „Динамичка интеракција меѓу почвата и конструкцијата со користење на динамички греден елемент“, Зборник, Градежен факултет Скопје, книга 14, јуни 2004.	2
	Учество на научен/стручен собир	2
9	Усна презентација / 1	1
10	Постер / 2	1
	Вкупно:	20,1

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	Главен (основен) проект – учесник/соработник	10
1	Report on structural analysis of bridges on National road M-2 (E-870) between Kumanovo and Deve Bair, Faculty of Civil Engineering, Working Group "TMCA/Bridges", Skopje, December 1999.	2
2	Report on structural analysis of bridges on National road M-1 (E-75) between Kumanovo and Petrovec, Faculty of Civil Engineering, Working Group "TMCA/Bridges", Skopje, January 2000.	2
3	Report on possibilities of use of commercial heavy vehicles on the route Deve Bair-Kumanovo-Petrovec, Faculty of Civil Engineering, Working Group "TMCA/Bridges", Skopje, April 2000.	2
4	Design for strengthening of bridges on National road M-2 (E-870) between Kumanovo and Deve Bair, Faculty of Civil Engineering, Working Group "TMCA/Bridges", Skopje, May 2000.	2
5	Проект за зајакнување и поправка на мостовите на НАТО правецот "Bottle" делница Блаце – Богородица, работна група НАТО/Мостови, Скопје, 2003-2005.	2
6	Учество во промотивни активности на факултетот/институтот	0,5
	Вкупно:	10,5
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС		4,5
Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир	0,5
1	8 Симпозиум на ДГКМ (1999)	0,5
	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир	1
2	11 th International Symposium on Water Management and Hydraulic Engineering, Ohrid, Macedonia, September 1-5, 2009	1
	Студиски престој во странство - до три месеци	0,5
3	SEEFORM - Катедра за градежна статика и динамика, Универзитет во Ахен, СР Германија, февруари-март 2006 год.	0,5
	Студиски престој во странство - повеќе од 6 месеци	2
4	Магистерски студии по „Пресметковно инженерство“, Бохум, СР Германија, октомври 2000 - октомври 2002	2
	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект - соработник	0,5
5	„Проблеми на гранични вредности во две точки за линиски конструкции по методот на Гох“, Министерство на наука на РМ, научноистражувачки проект, 2000	0,5
	Вкупно:	15

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	58,9
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	20,1
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	15
Вкупно	94

Членови на Резензентската комисија

1. Проф. д-р Љупчо Лазаров с.р.
2. Проф. д-р Светлана Петковска-Ончевска с.р.
3. Проф. д-р Мери Цветковска с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ПОЛЕ ОРГАНИЗАЦИСКИ НАУКИ И УПРАВУВАЊЕ(МЕНАџМЕНТ) / НАСТАВНА-НАУЧНА ОБЛАСТ: МЕЃУНАРОДЕН МЕНАџМЕНТ НА ЕКОНОМСКИОТ ИНСТИТУТ ВО СКОПЈЕ

Научниот совет на Економскиот институт во Скопје, на својата 80 седница одржана на 9.7.2012, донесе одлука број 02-1488/2 од 12.07.2012 година, за формирање на Рецензентската комисија за избор на еден наставник, во сите наставно-научни звања во наставно-научно поле: организациски науки и управување (менаџмент) / наставно-научна област: меѓународен менаџмент, во состав: д-р Дејан Пендев, научен советник/редовен професор, д-р Јорде Јакимовски, редовен професор и д-р Радмил Поленаковиќ, редовен професор.

На распишаниот конкурс објавен во дневните гласила „Дневник“ и „Коха“ од 28.6.2012 година се пријави кандидатот д-р Васил Поповски, научен советник - редовен професор при Економскиот институт во Скопје, за избор во звањето редовен професор. Врз основа на поднесените документи од кандидатот, Рецензентската комисија го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Биографски податоци

Кандидатот д-р Васил Поповски е роден 1963 година. Во 1991 година дипломирал на Филозофскиот факултет во Скопје, група: филозофија. Во 1995 година ги завршил постдипломските студии по менаџмент на човечки ресурси на Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања во Скопје, со што се стекнал со звањето магистер по менаџмент на човечки ресурси. Во 2001 година на Економскиот институт во Скопје, ја одбранил докторската дисертација под наслов "Влијание на организациската култура врз деловноста на претпријатијата", и се стекнал со звањето доктор на економски науки. Од 1996 година работи во Економскиот институт при Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" Скопје, а неговото сегашно звање е научен советник-редовен професор на тематиката менаџмент.

Активно учествува во наставно-образовната дејност на постдипломските студии на Економскиот институт во Скопје и ИСПИИ-Скопје при Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" во Скопје. Учествува во изработка на научноистражувачки и стручно-апликативни проекти, како и на научни собири, конференции, семинари, конгреси и симпозиуми во земјава и во странство. Има реализирано студиски престои во Шпанија, Австрија, Холандија, Унгарија, Словенија, Молдавија. Автор е на бројни трудови, меѓу кои посебно се истакнуваат "Влијание на организациската култура врз деловноста на претпријатијата", во 2001 во издание на Економскиот институт-Скопје, и "Менаџирање на културните разлики во Република Македонија", во 2006.

2. Наставно-образовна дејност

Кандидатот д-р Васил Поповски учествува во наставно-образовната дејност на студиите од втор циклус при Економскиот институт во Скопје и на новоакредитираните студии од трет циклус според ЕКТ – докторски студии со Економскиот факултет и ИСПИИ при УКИМ во Скопје. На постдипломските студии при Економскиот институт во Скопје, кандидатот д-р Васил Поповски е раководител на насоката меѓународен менаџмент. Во рамките на постдипломските студии на насоките меѓународен менаџмент, претприемништво, меѓународна економија, финансиски менаџмент и агробизнис, тој е професор по предметите: меѓународен менаџмент, менаџмент на човечки ресурси, претприемнички менаџмент, претприемачки менаџмент во агробизнисот, водство, организациско однесување. Покрај тоа, учествува и на постдипломските студии при ИСПИИ во областа на менаџмент на човечки ресурси и комуникации како професор по предметите: менаџмент на човечки ресурси, водство и менаџмент во медиумите и културните институции. Во рамките на наставно-образовната дејност за одбележување е неговата посветеност кон оспособување на последипломци и младиот наставно-научен кадар. Од последниот избор до сега, Кандидатот д-р Васил Поповски е ментор на 16 докторски дисертации и 47 магистерски труда од областа на меѓународниот менаџмент и менаџментот на човечки ресурси. Едновременно, ангажиран е како член на комисија за оцена и одбрана на докторски дисертации и член на комисија за оцена и одбрана на голем број магистерски трудови. Во улога на визитинг-професор престојувал и учествувал во повеќе земји.

3. Научноистражувачка дејност

Во рамките на научноистражувачките активности, кандидатот д-р Васил Поповски има изработено голем број трудови, статии и научноистражувачки проекти. Зема активно учество на научни собири, научни конференции, семинари, панел-дебати и други форуми. Примарна област во која е професионално ангажиран е меѓународниот менаџмент. Во

изминатиот период за одбележување е учеството на кандидатот на солиден број научноистражувачки проекти (наведени во Анекс 2). Покрај објавените трудови, кандидатот д-р Васил Поповски реализирал бројни предавања на работилници, семинари и стручни собири од областа на организациските науки, особено меѓународниот менаџмент.

Објавени научни трудови изработени од последниот избор до сега:

1. Научната дијаспора од Република Македонија, група автори, УКИМ, Економски институт-Скопје 2011/2012.
2. „Talent management - strategic corporate approach to superior performance“, Економски развој 1-2/2012, списание на Економскиот институт во Скопје.
3. Business Opportunities and Leadership Challenges, Економски развој /2012, списание на Економскиот институт во Скопје.
4. International Conference for Entrepreneurship, Innovation and Regional Development ICEIRD „The entrepreneurial spirit within the mission statements of vocational high schools in Republic of Macedonia“ 5-7 мај 2011, Охрид.
5. „Workplace Security and Willingness to Start Own Business“, 5th International Conference for Entrepreneurship, Innovation and Regional Development, Sofija Bugarija, 1-2 јуни 2012.
6. „The Honest Business“, Proceedings of the 9th European Conference on Research Methodology for Business and Management Studies, IE Business School Madrid, Madrid, June, 2010, p.80-84
7. Development through SMEs „Неформалното учење и жените претприемачи во Република Македонија“, 10 декември 2011, Приштина, Р. Косово.
8. Капацитетот на менаџментот и човечките ресурси во единиците на локалната самоуправа, ИСППИ, Скопје, 2008.
9. Идентитетот во ерата на глобализација и европеизација, ИСППИ и Филозофски факултет, „Корпоративната општествена одговорност: нова реалност на европските компании“, 3-4 ноември 2011, Скопје
10. "Модели на образовен менаџмент", Економски развој 3/2009, списание на Економскиот институт во Скопје.
11. "Извршниот менаџмент и стратешките одлуки", Економски развој 1-2/2009, списание на Економскиот институт во Скопје.

Од објавените научни трудови, би можеле да се издвојат следниве:

„Talent management - strategic corporate approach to superior performance“, Економски развој 1-2 2012, списание на Економски институт – Скопје

Во трудот, кандидатот д-р Васил Поповски укажува дека талант-менаџмент, како процес, е присутен во сферата на управувањето со човечки ресурси, предлага решение за сите економски бизнис-трендови. Така, секоја компанија чија цел е да има конкурентна

пре него тој основан на своите човечки ресурси мора да има талент-менаџмент стратегија. Талент-менаџмент е процес со кој организацијата ги идентификува, ги менаџира и ги развива своите работници во моментот и за иднина. Овој труд покажува како талент-менаџментот како теорија се развива, како да балансира помеѓу корпоративната стратегија, стратегијата на човечки ресурси и талент-менаџмент стратегијата.

„Корпоративната општествена одговорност: нова реалност на европските компании“. Идентитетот во ерата на глобализација и европеизација, ИСПИИ и Филозофски факултет, 3-4 ноември 2011, Скопје.

Во трудот, капиталот посочува: Корпоративната општествена одговорност претставува концепт преку кој компаниите ја интегрираат грижата за заедницата и за животната средина во нивните деловни активности и во нивната меѓусебна поврзаност со останатите засегнати страни на доброволна основа. Со прифаќање на принципите на корпоративна општествена одговорност се очекува деловните субјекти заедно со другите засегнати страни да имаат согласност за економските, социјалните и еколошките цели.

„Извршниот менаџмент и стратешките одлуки“, Економски развој 1-2/2009, списание на Економскиот институт во Скопје.

Во овој труд, д-р Васил Поповски поентира дека критичните, тешките стратешки одлуки, се всушност секојдневие на нашето работење, често во услови кои се лимитирачки, по однос на проток на капиталот, инвестиции во обуки и усовршување, недостаток на ресурси итп. Секоја одлука која ќе се донесе од страна на менаџерот е стратешка, бидејќи таа треба да ги максимизира постојните ресурси, да се определи дејствување преку начин кој би имал најниска стапка на ризик, а при тоа да донесе максимален профит за организацијата. Во денешниот деловен свет мораат да следат брзи адаптации во доменот на носење на стратешки одлуки. Не постои еден единствен пристап кон процесот на носење стратешки одлуки, бидејќи не секоја стратешка одлука и процесот на нејзино носење одговара на секоја ситуација, организација или личност.

„Модели на образовен менаџмент“, Економски развој 3/2009, списание на Економскиот институт во Скопје.

Во овој труд се третираат аспектите на образовниот менаџмент, односно неговите модели, кој, самиот по себе, претставува многу повеќе мултидисциплинарен пристап отколку една единствена научна вистина. Тргнувајќи од светското искуство, овде се обработени: формалниот, колегијалниот, политичкиот, субјективниот, двосмислениот и културниот модел. Секој од овие модели дава определена слика за менаџментот во образовните организации, но таа е ограничена. Моделите на образовниот менаџмент се разликуваат меѓу себе и ако се земат сите заедно, можат да дадат комплетна слика за природата на менаџментот во образовните организации.

4. Стручно-апликативна дејност

Покрај наставно-образовните и научноистражувачките активности, професионалниот ангажман на кандидатот д-р Васил Поповски е евидентно забележителен и во стручно-апликативната дејност. Раководител е на секторот за научно-истражувачка дејност и на постдипломските студии по меѓународен менаџмент на Економскиот институт. Ги подготвил и ги пријавил следниве научни-образовни национални проекти: Можности за развој на микрофинансирањето и претприемништвото во функција на руралниот развој во Република Македонија. Претприемништво како фактор на рурален развој. Институционалната ефикасност во функција на економскиот развој на Република Македонија, како главен истражувач, предложени научноистражувачки проекти за финансирање од страна на Министерството за образование и наука. Член е на многубројни институтски комисии и организатиски одбори.

Заклучок и предлог

Од поднесената документација, презентираните податоци во рефератот за наставната, научната и стручно-апликативната активност, како и врз основа на личното познавање на кандидатот д-р Васил Поповски, може да се заклучи дека во периодот од изборот во звањето научен советник-редовен професор до денес е активно вклучен во наставно-образовната и научноистражувачката работа на Економскиот институт и на други високообразовни институции.

Кандидатот д-р Васил Поповски покажува извонредни и исклучителни резултати, континуирано работејќи на своето научно и стручно оспособување и усовршување. Имено, тој учествувал во изработката на повеќе проекти, во својство на раководител и истражувач, истакнувајќи се притоа со својата компетентност, заинтересираност и коректност при тимската работа. Како професор успешно држи настава и вежби на голем број предмети од наставно-научното поле организациски науки и управување (менаџмент) наставно-научна област: меѓународен менаџмент. Забележителни се и неговото присуство и активно учество на повеќе конференции, научни собири во земјата и во странство.

Како резултат на ангажирањето во научноистражувачката работа е значителниот број на трудови кои ги има изработено во периодот од неговиот последен избор. Бројот и квалитетот на трудовите на кандидатот покажуваат дека се работи за изграден и активен научен работник. Во своите трудови демонстрира високо познавање на современите научни достигнувања во областите на кои работи и нив ги приспособува за примена во

постојните услови. При тоа, со примена на соодветна методологија, правилно ги дефинира и ги лоцира проблемите и предлага начини за нивно надминување.

Во целокупната досегашна работа и дејност, д-р Васил Поповски со резултати од својата наставна, научна и стручно-апликативна активност покажува дека се работи за оформен и амбициозен научен работник и наставник, кој дава солиден придонес во севкупната дејност на Економскиот институт во Скопје.

Врз основа на целокупната досегашна наставно-образовна, научноистражувачка и стручно-апликативната активност, Комисија цени дека кандидатот д-р Васил Поповски целосно ги исполнува законските основи и предвидените услови според конкурсот и со задоволство му предлага на Научниот совет на Економскиот институт во Скопје да го избере кандидатот д-р Васил Поповски во звањето редовен професор од областа меѓународен менаџмент.

Скопје, 10.8.2012

Рецензентска комисија

1. Д-р Дејан Пендев.
научен советник, редовен професор с.р.
2. Д-р Јорде Јакимовски,
редовен професор с.р.
3. Д-р Радмил Поленаковиќ,
редовен професор с.р.

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО,
НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Васил Гојко Поповски

Институција: Економски институт - Скопје

Научна поле: организациски науки и управување - менаџмент,

Научно област: меѓународен менаџмент

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Одржување на настава од втор циклус студии	109,5
	Меѓународен менаџмент (Економски институт-Скопје/насока: меѓународен менаџмент/ програма 4+1 и 3+2, зимски семестар, учебна година 2009/10, 2010/11, 2011/12, 0,05 (поени за часови неделно) x 2+1/2+2 (часа неделно) x 15 (недели)	9
	Меѓународен менаџмент (Економски институт-Скопје/насока: меѓународна економија/ програма 3+2, летен семестар учебна година 2009/10, 2010/11, 2011/12, 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели)	4,5
	Меѓународен менаџмент (Економски институт-Скопје/ програма 4+1 и 3+2, зимски/летен семестар, учебна година 2009/10, 2010/11, 2011/12, 0,05 (поени за часови неделно) x 2+1 (часа неделно) x 15 (недели) - избран	9
	Менаџмент на човечки ресурси (Економски институт-Скопје/насока: меѓународен менаџмент/ програма 4+1 и 3+2, зимски/летен семестар, учебна година 2009/10, 2010/11, 2011/12, 0,05 (поени за часови неделно) x 2+1/2+2 (часа неделно) x 15 (недели)	9
	Менаџмент на човечки ресурси (ИСППИ-Скопје/насока: Менаџмент на човечки ресурси / програма 4+1 и 3+2, зимски/летен семестар, учебна година од 2007/08 до 2011/12, 0,05 (поени за часови неделно) x 2+1/2+2 (часа неделно) x 15 (недели)	15
	Претприемнички менаџмент (Економски институт-Скопје/насока: претприемништво/ програма 4+1 и 3+2, зимски/летен семестар, учебна година 2009/10, 2010/11, 2011/12, 0,05 (поени за часови неделно) x 2+1 (часа неделно) x 15 (недели)	9
	Претприемништво и мали бизниси (Економски институт-Скопје/насока: Претприемништво/ програма 4+1 и 3+2, зимски семестар, учебна година 2009/10, 2010/11, 0,05 (поени за часови неделно) x 2+1 (часа неделно) x 15 (недели)	6
	Претприемнички менаџмент во аграрот (Економски институт-Скопје/насока: агробизнис/ програма 4+1 и 3+2, зимски семестар учебна година 2009/10, 2010/2011, 2011/12, 0,05 (поени за часови неделно) x 2+1 (часа неделно) x 15 (недели)	9
	Водство (Економски институт-Скопје/насока: меѓународен менаџмент/ програма 4+1 и 3+2, зимски и летен семестар учебна година 2009/10, 2010/11, 2011/12, 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели) - избран	4,5
	Водство (ИСППИ-Скопје/насока: менаџмент на човечки ресурси /	7,5

	програма 4+1/3+2, зимски и летен семестар учебна година од 2007/08 до 2011/12, 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели) - изборен	
	Менаџмент на човечки ресурси во аграрот (Економски институт-Скопје/насока: агробизнис програма 3+2, летен семестар учебна година 2009/10, 2010/11, 2011/12, 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели)	4,5
	Менаџмент на човечки ресурси во аграрот (Економски институт-Скопје/програма 4+1/3+2, летен семестар учебна година 2011/12, 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели) - изборен	1,5
	Организациско однесување (Економски институт-Скопје/насока: меѓународен менаџмент програма 4+1/3+2, зимски и летен семестар, учебна година 2009/10, 2010/11, 2011/12, 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели) - изборен	4,5
	Организациско однесување (ИСППИ-Скопје/насока: менаџмент на човечки ресурси / програма 4+1/3+2, зимски и летен семестар учебна година од 2007/08 до 2011/12, 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели) - изборен	7,5
	Креативност, иновативност и претприемништво (Економски институт-Скопје/насока: претприемништво / програма 4+1/3+2, зимски и летен семестар, учебна година 2009/10, 2010/11, 2011/12, 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели) - изборен	4,5
	Глобално претприемништво (Економски институт-Скопје/насока: претприемништво / програма 4+1/3+2, зимски и летен семестар, учебна година 2009/10, 2010/11, 2011/12, 0,05 (поени за часови неделно) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели) - изборен	4,5
2	Одржување на вежби на втор циклус студии	65,7
	Меѓународен менаџмент (Економски институт-Скопје/насока: меѓународен менаџмент / програма 4+1 и 3+2, зимски семестар, учебна година 2009/10, 2010/11, 2011/12, 0,03 (поени за вежби) x 2+1 (часа неделно) x 15 (недели)	5,4
	Меѓународен менаџмент (Економски институт-Скопје/насока: меѓународна економија / програма 3+2, летен семестар учебна година 2009/10, 2010/11, 2011/12, 0,03 (поени за вежби) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели)	2,7
	Меѓународен менаџмент (Економски институт-Скопје/ програма 4+1 и 3+2, зимски/летен семестар, учебна година 2009/10, 2010/11, 2011/12, 0,03 (поени за вежби) x 2+1 (часа неделно) x 15 (недели)-изборен	5,4
	Менаџмент на човечки ресурси (Економски институт-Скопје/насока: меѓународен менаџмент / програма 4+1 и 3+2, зимски/летен семестар, учебна година 2009/10, 2010/11, 2011/12, 0,03 (поени за вежби) x 2+1 (часа неделно) x 15 (недели)	5,4
	Менаџмент на човечки ресурси (ИСППИ-Скопје/насока: менаџмент на човечки ресурси / програма 4+1 и 3+2, зимски/летен семестар, учебна година од 2007/08 до 2011/12, 0,03 (поени за вежби) x 2+1 (часа неделно) x 15 (недели)	9
	Претприемнички менаџмент (Економски институт-Скопје/насока: претприемништво / програма 4+1 и 3+2, зимски/летен семестар, учебна година 2009/10, 2010/11, 2011/12, 0,03 (поени за вежби) x 2+1 (часа неделно) x 15 (недели)	5,4
	Претприемништво и мали бизниси (Економски институт-Скопје/насока: претприемништво / програма 4+1 и 3+2, зимски семестар, учебна година 2009/10, 2010/11, 2011/12, 0,03 (поени за вежби) x 2+1 (часа неделно) x 15 (недели)	3,6
	Претприемнички менаџмент во аграрот (Економски институт-Скопје насока: агробизнис програма 4+1 и 3+2, зимски семестар учебна година 2009/10, 2010/11, 2011/12, 0,03 (поени за вежби) x 2+1 (часа неделно) x 15 (недели)	5,4
	Водство (Економски институт-Скопје насока: меѓународен менаџмент програма 4+1/3+2, зимски и летен семестар учебна година 2009/10,	2,7

	2010/11, 2011/12, 0.03 (поени за вежби) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели) - изборен	
	Водство (ИСППИ-Скопје насока: менаџмент на човечки ресурси / програма 4+1/3+2, зимски и летен семестар учебна година од 2007/08 до 2011/12, 0.03 (поени за вежби) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели) - изборен	4,5
	Менаџмент на човечки ресурси во аграрот (Економски институт-Скопје насока: агробизнис програма 3+2, летен семестар учебна година 2009/10, 2010/11, 2011/12, 0.03 (поени за вежби) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели)	2,7
	Менаџмент на човечки ресурси во аграрот (Економски институт-Скопје/ програма 4+1/3+2, летен семестар учебна година 2011/12, 0.03 (поени за вежби) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели) - изборен	0,9
	Организациско однесување (Економски институт-Скопје/насока: меѓународен менаџмент програма 4+1/3+2, зимски и летен семестар, учебна година 2009/10, 2010/11, 2011/12, 0.03 (поени за вежби) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели) - изборен	2,7
	Организациско однесување (ИСППИ-Скопје/насока: менаџмент на човечки ресурси / програма 4+1/3+2, зимски и летен семестар учебна година од 2007/08 до 2011/12, 0.03 (поени за вежби) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели) - изборен	4,5
	Креативност, иновативност и претприемништво (Економски институт-Скопје/насока: претприемништво програма 4+1/3+2, зимски и летен семестар, учебна година 2009/10, 2010/11, 2011/12, 0.03 (поени за вежби) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели) - изборен	2,7
	Глобално претприемништво (Економски институт-Скопје/насока: претприемништво програма 4+1/3+2, зимски и летен семестар, учебна година 2009/10, 2010/11, 2011/12, 0.03 (поени за вежби) x 2+2 (часа неделно) x 15 (недели) - изборен	2,7
3	Подготовка на нов предмет	19,5
1	Меѓународен менаџмент (втор циклус, Економски институт-Скопје/насока: меѓународен менаџмент/ програма 4+1/3+2, 2008/09) -предавање (1) -вежби (0,5)	1,5
2	Менаџмент на човечки ресурси (втор циклус, Економски институт-Скопје/насока: меѓународен менаџмент/ програма 4+1/3+2, 2008/09) -предавање (1) -вежби (0,5)	1,5
3	Водство (втор циклус, Економски институт-Скопје/насока: меѓународен менаџмент/ програма 4+1/3+2, 2008/09) -предавање (1) -вежби (0,5)	1,5
4	Организациско однесување (втор циклус, Економски институт-Скопје/насока: меѓународен менаџмент/ програма 4+1/3+2, 2008/09) -предавање (1) -вежби (0,5)	1,5
5	Претприемнички менаџмент (втор циклус, Економски институт-Скопје насока: претприемништво/ програма 4+1/3+2, 2008/09) -предавање (1) -вежби (0,5)	1,5
6	Креативност, иновативност и претприемништво (втор циклус, Економски институт-Скопје/насока: претприемништво/ програма 4+1/3+2, 2008/09) -предавање (1) -вежби (0,5)	1,5
7	Претприемнички менаџмент во аграрот (втор циклус, Економски институт-Скопје насока: агробизнис програма 4+1/3+2, 2008/09) -предавање (1) -вежби (0,5)	1,5
8	Менаџмент на човечки ресурси во аграрот (втор циклус, Економски	1,5

	институт-Скопје насока: агробизнис програма 4-1 3+2, 2008/09) -предавање (1) -вежби (0.5)	
9	Менаџмент на органска фарма (втор циклус, Институт за сочарство-Скопје програма 3+2, 2011/12) -предавање (1) -вежби (0.5)	1,5
10	Меѓународен менаџмент (елаборат за трет циклус, организациски науки и управување-менаџмент, Економски институт-Скопје, ИСППИ и Економски факултет, 2011 год.) -предавање (1) -вежби (0.5)	1,5
11	Менаџмент на мал бизнис (елаборат за трет циклус, организациски науки и управување-менаџмент, Економски институт-Скопје, ИСППИ и Економски факултет, 2011 год.) -предавање (1) -вежби (0.5)	1,5
12	Организациско однесување (елаборат за трет циклус, организациски науки и управување-менаџмент, Економски институт-Скопје, ИСППИ и Економски факултет, 2011 год.) -предавање (1) -вежби (0.5)	1,5
13	Семеен бизнис и одржливост (елаборат за трет циклус, социологија на организација, ИСППИ и Филозофски факултет-група: социологија, 2011 год.) -предавање (1) -вежби (0.5)	1,5
5	Консултации со студенти (ЕКТС и менторски)	1,2
	Консултации со студенти (ЕКТС и менторски) - зимски и летен семестар, учебна година 2007/08 – 60 студенти	
	Консултации со студенти (ЕКТС и менторски) - зимски и летен семестар, учебна година 2008/09 - 85 студенти	
	Консултации со студенти (ЕКТС и менторски) - зимски и летен семестар, учебна година 2009/10 - 96 студенти	
	Консултации со студенти (ЕКТС и менторски) - зимски и летен семестар, учебна година 2010/11 - 147 студенти	
	Консултации со студенти (ЕКТС и менторски) - зимски и летен семестар, учебна година 2011/12 - 128 студенти	
6	Член на комисија за оцена или одбрана на докторати и магистерски трудови	24,2
	Член на комисија за оцена и одбрана на докторати на деветнаесет (19) кандидати на Економски институт-Скопје (период 2008 – 2012)	9,5
	Член на комисија за оцена и одбрана на докторати на шест (6) кандидати на ИСППИ – Скопје (период 2008 - 2012)	3
	Член на комисија за оцена и одбрана на магистерски трудови на дваесет и седум (27) кандидати на Економски институт-Скопје (период 2008 - 2012)	8,1
	Член на комисија за оцена и одбрана на магистерски трудови на дванаесет (12) кандидати на ИСППИ - Скопје (период 2008 - 2012)	3,6
7	Наставни материјали	16
	Интерна скрипта од предавање по предметот претприемнички менаџмент во аграрот (Економски институт-Скопје, насока: агробизнис)	4
	Интерна скрипта од предавање по предметот претприемнички менаџмент (Економски институт-Скопје, насока: претприемништво)	4
	Интерна скрипта од предавање по предметот Меѓународен менаџмент... (Економски институт-Скопје, насока: меѓународен менаџмент)	4
	Пакет материјали за предметот менаџмент на човечки ресурси (втор циклус, Економски институт-Скопје, насока: меѓународен менаџмент)	1
	Пакет материјали за предметот менаџмент на човечки ресурси во аграрот	1

(втор циклус, Економски институт-Скопје насока: меѓународен менаџмент изборен предмет	
Пакет материјали за предметот претприемништво и мали бизниси (Економски институт-Скопје насока: претприемништво	1
Пакет материјали за предметот претприемнички менаџмент (Економски институт-Скопје насока: претприемништво	1
ВКУПНО ЗА НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	236,1

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Ментор на докторски дисертации (одбранети и прифатени во периодот од 2008 – 2012)	48
	1) м-р Душица Стевчевска-Србиновска, "Стратешката интеграција на компаниите како фактор за успешноста на спојување и преземање"; 2) м-р Ирина Мајовски, „Влијанието на стратешкиот менаџмент на човечки ресурси врз организационите перформанси кај деловните субјекти во Република Македонија“; 3) м-р Елизабета Тошева, „Улогата на конфигурацискиот пристап кон стратешкиот менаџмент на човечки ресурси за постигнување одржлива конкурентска предност“; 4) м-р Шекеринка Ивановска "Интернационалниот развоен менаџмент во креирање на современи организации и глобални менаџери"; 5) д-р Бранко Аслимоски, "Улогата на менаџментот на квалитетот во економската перформанса на туристичките организации"; 6) м-р Тајјана Стојческа, „Стратешко планирање за локален одржлив развој во единиците за локалната самоуправа на Република Македонија“; 7) м-р Марина Тошалооска, "Примена на TQM како поттикнувачки фактор за подобрување на стратешкиот менаџмент кај деловните субјекти"; 8) м-р Стојан Гоцевски, „Етичкото однесување и вредносните ориентации на менаџерите во Република Македонија“; 9) м-р Лидија Гошевска, „УЛОГАТА И ВЛИЈАНИЕТО НА ПРЕТПРИЕМАЧКИОТ МЕНАЏМЕНТ ВРЗ РАСТОТ И РАЗВОЈОТ НА МАЛИТЕ И СРЕДНИ ПРЕТПРИЈАТИЈА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА“; 10) м-р Ирена Апталковска, „УЛОГАТА И ЗНАЧЕЊЕТО НА ПРОЦЕСОТ НА УПРАВУВАЊЕ СО ПЕРФОРМАНСИТЕ НА ВРАБОТЕНИТЕ ЗА ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА РАЗВОЈНИТЕ ПОТЕНЦИЈАЛИ НА ОРГАНИЗАЦИЈЕ“; 11) м-р Силвана Јовческа, „ПРОФЕСИОНАЛНИОТ РАЗВОЈ НА МЕНАЏЕРИТЕ КАКО СТРАТЕШКА АЛЈАТКА НА МЕЃУНАРОДНИОТ МЕНАЏМЕНТ НА ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ ЗА НАСТАП НА МЕЃУНАРОДНИОТ ПАЗАР“; 12) м-р Сања Николска, „Управување со знаење како корпоративна стратегија за подобрување на конкурентската предност и	

	организациската ефикасност":	
	13) м-р Васко Папандиски. „Улогата и значењето на планирањето на човечките ресурси при настанот на компаниите на меѓународните пазари“:	
	14) м-р Тајана Варнер. „Стратегиски пристапи за примена на општествената одговорност на претпријатијата во Република Македонија“:	
	15) м-р Катерина Кареска. „Интеграциски пристап на целосното управување со квалитетот за стекнување конкурентска предност на организациите“:	
	16) м-р Христина Серафимовска. „Улогата на претприемништвото во развојот на иновативниот потенцијал на човечките ресурси за постигнување одржлива конкурентска предност“:	
2.	Ментор на магистерски трудови	47
	Ментор на магистерски трудови триесет и пет (35) кандидати (одбранети и прифатени) на Економски институт-Скопје (период 2008 – 2012)	35
	Ментор на магистерски трудови дванаесет (12) кандидати (одбранети и прифатени) на ИСППИ – Скопје (период 2008 – 2012)	12
3.	Раководител на национален научен проект	6
	Развој на менаџментот на човечките ресурси во културните институции во Република Македонија“. Министерство за култура на Р.М., УНЕСКО, 2010-11, раководител	
	Учесник на национален научен проект	6
	Научната дијаспора од Република Македонија, УКИМ, Економски институт-Скопје 2011-2012	3
	Видови на конфликти на работното место и стратегии кои се применуваат за разрешување на конфликтите“. (2009/2010) ИСППИ, истражувач на проект	3
4.	Монографија	
	Научната дијаспора од Република Македонија, група автори, УКИМ, Економскиот институт во Скопје, 2011/2012	4,8
5.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно-стручно списание	10,8
	"Извршниот менаџмент и стратешките одлуки". Економски развој 1-2/2009, списание на Економскиот институт во Скопје	3,6
	"Модели на образовен менаџмент". Економски развој 3/2009, списание на Економскиот институт во Скопје	3,6
	"Моделот на организациска култура - клучен фактор за организациски перформанси". Економски развој 1-2008, списание на Економскиот институт во Скопје	3,6
6.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно-стручно списание со меѓународен уредувачки одбор	6
	Talent management - strategic corporate approach to superior performance Економски развој 1-2 2012, списание на Економскиот институт во Скопје	3
	Business Opportunities and Leadership Challenges. Економски развој 2012, списание на Економскиот институт во Скопје.	3
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во зборник на трудови на научен-стручен собир	1,6
	УЛОГАТА НА МАЛИТЕ БИЗНИСИ СО ПОТЕНЦИЈАЛ НА РАСТ ВО ЕКОНОМИЈАТА НА ЗНАЕЊЕ. Трудов. Зборникот кој ќе се објави на одржаната конференција на почетокот на годината од постоењето на Економскиот институт во Скопје, под наслов „Предизвиците на науката во економијата базирана на знаење – состојби и перспективи“. 30.5.2012	
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во зборник на трудови на научен-стручен собир со меѓународен	17,4

уредувачки одбор	
"The Honest Business", Proceedings of the 9 th European Conference on Research Methodology for Business and Management Studies, IE Business School Madrid, Madrid, June, 2010, p.80-84.	2,7
"Workplace Security and Willingness to Start Own Business" (во коавторство) 5 th International Conference for Entrepreneurship, Innovation and Regional Development, Sofija Bugarija, 1-2 juni 2012.	2,4
The Link Between Corporate Social Responsibility and Competitiveness-Response of Macedonian Enterprises"" Scientific Proceedings of the Scientific- Technical Union of Mechanical Engineering, Jan XIV, Volume 2 (97) June 2007, p. 134-136.	2,7
Fourth International Conference - Sustainable Regional Economic Development through SMEs "Неформалното учење и жените претприемачи во Република Македонија" 10 декември 2011, Приштина, Р. Косово.	2,4
International Conference for Entrepreneurship, Innovation and Regional Development ICEIRD "Претприемничкиот дух во мислите на средните стручни училишта во Република Македонија" 5-7Мaj 2011, Охрид.	2,4
Меѓународна конференција: Бизнисот и глобализацијата; Доживотното учење - стратегија за општествен развој , Економски факултет Прилеп, октомври 2008, стр. 313-321.	2,4
"The Management of Human Resource as Determine Factor for the Implementation of Strategic Changes" str. 77-88, "Bringing Europe in: Different Mechanisms of Europeanization" Second Conference on European Integration" University American College, Skopje, 2008.	2,4
Учество на научен-стручен собир со реферат	5
Идентитетот во ерата на глобализација и европеизација, ИСППИ и Филозофски факултет, "Корпоративната општествена одговорност: нова реактност на европските компании", 3-4 ноември 2011, Скопје.	1
"7 th European Conference on Innovation and Entrepreneurship"; Скопје, 22 ноември, 2011	1
Анстракти објавени во зборник на конференција	
"Ethical context of the organization and employee engagement" EBEN RESEARCH CONFERENCE 2010, From theory to practice -how does business ethics matter? June 14-16, 2010	1
Round table 2: Wellbeing at work, "Can Happiness a work be learned?" 12 th International LinE Conference, "Lifelong Learning and Wellbeing, 27-29 January, 2010	1
"How happy employees are? "The Economy and business in post recession" International conference, Prilep, 29 October, 2010	1
ВКУПНО ЗА НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	152,6

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поеми
1.	Поглавје во книга од стручна област	4
	Водич за менаџмент на човечки ресурси во културни институции. Дејанова 2011 (во печат).	2
	Капацитетот на менаџментот и човечките ресурси во единиците на локалната самоуправа. ИСПИИ. Скопје, 2008.	2
2.	Учество во промотивни активности на институтот (период 2008/12)	2
3.	Дејности од поширок интерес	
	Член на организацискиот одбор на научен-стручен собир	
	Научна конференција: „Президиентите на науката во економијата базирана на знаење - состојби и перспективи“, по повод 60 годишнината од постоењето на Економскиот институт во Скопје. 30 мај 2012. Скопје.	0,5
	Изготвување и пријавување на научен-образовен национален проект	2,5
	„Можности за развој на микрофинансирањето и претприемништвото во функција на руралниот развој во Република Македонија“, предложени научноистражувачките проекти за финансирање од страна на Министерството за образование и наука, Економски институт, 2011	0,5
	„Унапредување на претприемаштвото како клучна компетенција за развојот на занаетчишкиот сектор во Република Македонија“, предложени научноистражувачките проекти за финансирање од страна на Министерството за образование и наука, Економски институт, 2011	0,5
	„Институционалната ефикасност во функција на економскиот развој на Република Македонија“, главен истражувач, предложени научноистражувачките проекти за финансирање од страна на Министерството за образование и наука, Економски институт, 2010	1
	„Претприемништво како фактор на рурален развој“, предложени научноистражувачките проекти за финансирање од страна на Министерството за образование и наука, Економски институт, 2010	0,5
4.	Продекан/заменик - директор	4
5.	Раководител на внатрешна организациона единица	6
	Раководител на секторот за научно-истражувачка дејност на Економскиот институт	3
	Раководител на одделот (катедра) за меѓународен менаџмент во Економскиот институт	3
6.	Член на институтски комисии	3
	Член на Институтската управа во Економскиот Институт	0,5
	Член на Научниот совет во Економскиот Институт	0,5
	Член на Научно-научен совет на Економскиот Институт	0,5
	Член на Комисија за емисија на Економскиот Институт	0,5
	Член на Комисија за спетехативна на Економскиот Институт	0,5
	Член на Дисциплинска комисија на Економскиот Институт	0,5
	Член на комисии за избор во звање	0,4
	Член на комисии за избор во звање-научен советник на д-р Дејан Пендев	0,2
	Член на комисии за избор во звање-научен соработник на д-р Тошо Костадинов	0,2
	Раководител на постдипломски студии	2
	Раководител на постдипломски студии по меѓународен менаџмент	
ВКУПНО ЗА СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ		24,4

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поеми
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	236,1
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	152,6
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	24,4
Вкупно	413,1

Скопје, 10.8.2012

Членови на Комисијата

1. Д-р Дејан Пендев, научен советник, редовен професор, претседател с.р.
2. Д-р Дејан Пендев, научен советник, редовен професор, член с.р.
3. Д-р Јорге Јакимовски, редовен професор, член с.р.
4. Д-р Радмил Поленаковиќ, редовен професор, член с.р.

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО НАСТАВНО-НАУЧНОТО ПОЛЕ
ДЕМОГРАФИЈА / НАСТАВНО-НАУЧНА ОБЛАСТ: ИНТЕРАКЦИЈА МЕЃУ
ДЕМОГРАФСКИТЕ, ЕКОНОМСКИТЕ И СОЦИЈАЛНИТЕ ПРОЦЕСИ НА
ЕКОНОМСКИОТ ИНСТИТУТ ВО СКОПЈЕ**

Научниот совет на Економскиот институт во Скопје, на својата 80-та седница одржана на 9.7.2012 година, донесол одлука (бр. 02-1485/2) за формирање Рецензентска комисија за избор на еден наставник, во сите наставно-научни звања, во наставно-научното поле демографија/наставно-научна област: интеракција меѓу демографските, економските и социјалните процеси, во состав: д-р Александар Курчиев, редовен професор, д-р Славе Ристески, редовен професор и д-р Амалија Јовановиќ, редовен професор.

На конкурсот објавен во дневните весници „Дневник“ и „Коха“ од 28.6.2012 година, се пријавила кандидатката д-р Верица Владимир Јанеска, научен советник/редовен професор при Економскиот институт во Скопје, за избор во звањето редовен професор. Врз основа на внимателното разгледување на приложената документација, Комисијата го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Биографски податоци

Кандидатката д-р Верица Владимир Јанеска е родена во Гостивар во 1957 година. Основно и средно образование (гимназија) завршила во Гостивар. Во академската 1976/1977 година се запишала на Економскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на насока: економска политика и развој. Додипломските студии ги завршила во 1980 година, со просечен успех 8,97.

Постдипломските студии на Економскиот факултет во Скопје - насока: економски развој со методи на економска анализа ги завршила со среден успех 8,40 и во почетокот на јули 1991 година го одбрала магистерскиот труд на тема: *Современата економска миграција од СР Македонија во странство*. Во 2000 година, на истиот Факултет кандидатката ја одбрала докторската дисертација под наслов: *Современите меѓународни миграции, надворешните миграции од Република Македонија и социо-економскиот развој*. Со одбраната на докторската дисертација се стекнала со научен степен - доктор на економски науки.

Во Економскиот институт во Скопје, д-р Верица Јанеска е вработена од 1 февруари 1982 година, прво како асистент – приправник, а потоа како асистент. Во звањето научен соработник за истражување на проблемите на населението и работната сила е избрана со одлука на Советот на Економскиот институт во Скопје број 02-1435/1 од 25.12.2000 година, а во виш научен соработник на 26.4.2004 година (одлука број 02-515/1). По изборот во звањето научен соработник вклучена е во наставно-образовниот процес од втор циклус студии на Економскиот институт во Скопје, при што согласно со чл.151 од Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија 64/00) ги користи еквивалентните звања доцент, односно вонреден професор. Со одлука на Советот на Економскиот институт во Скопје број 02-1702/1 од 24.12.2007 година, избрана е во звањето научен советник / редовен професор за истражување на проблемите на

населението и работната сила. Од последниот избор до денес, кандидатката континуирано е вклучена во наставно-образовниот процес на Економскиот институт и во други високообразовни институции, при што согласно со чл. 143 од Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија 35/08), го користи еквивалентното звање - редовен професор.

Од вработувањето во Економскиот институт во Скопје, д-р Јанеска континуирано проучувала различни аспекти од областа на населението и работната сила во контекст на економските и социјалните процеси во земјата. Оттаму, при усогласувањето на систематизацијата на Економскиот институт во Скопје во 2010 година, согласно со класификацијата на научноистражувачките подрачја, полиња и области според Меѓународната фраскатиева класификација, нејзиното звање е преименувано во научен советник/редовен професор во наставно-научно поле: *демографија* и наставно-научна област: *интеракција меѓу демографските, економските и социјалните процеси*.

Во досегашната научноистражувачка активност, д-р Верица Јанеска има изработено повеќе од деведесет трудови, при што автор/коавтор е на десетина книги и на повеќе од педесет објавени статии. Учествувала во изработката на голем број домашни и меѓународни научноистражувачки и апликативни проекти, како и на околу четириесет научни собири, конференции и работилници, во земјата и во странство. Освен тоа, реализирала повеќе студиски и истражувачки престои во странство, од кои како позначајни се издвојуваат оние на: Moscow State University „Lomonosov“, Русија; The Vienna Institute for International Economic Studies (WIIW), Австрија; Центарот за демографски истражувања при Институтот за општествени науки, Економскиот факултет и Институтот за меѓународна политика и стопанство, Белград, Србија; Демографскиот институт и Економскиот институт при Бугарската академија на науките, Софија, Република Бугарија.

Со Одлука на Советот на Економскиот институт бр. 09-1094 од 4.6.2009 година, кандидатката е назначена за раководител на Одделението за економска политика и развој, со што е ангажирана во унапредувањето на наставно-образовната и научно-истражувачката дејност во оваа област. Од 2007 година таа е редовен член на DemoBalk Network, асоцијација на истражувачи на демографската проблематика од сите балкански земји, чија работа ја координира Лабораторијата за демографски и социјални анализи при Универзитетот Тесалија во Волос, Република Грција.

2. Наставно-образовна дејност

Кандидатката д-р Верица Јанеска од учебната 2001/2002 година континуирано е вклучена во наставно-образовната дејност на студиите од втор циклус на Економскиот институт при Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" во Скопје, а повремено била ангажирана и како наставник на други високообразовни институции. Од последниот избор до денес, кандидатката била вклучена во наставно-образовниот процес од втор циклус студии на Економскиот институт, на студиските програми: Финансиски менаџмент, меѓународен менаџмент, меѓународна економија и претприемништво, на кои предава повеќе задолжителни и изборни наставни предмети. Освен тоа, во учебната 2007/2008 година (летен семестар) предавала два предмета на прв циклус студии на Факултетот за бизнис администрација, при Универзитетот на Југоисточна Европа во Тетово. Од 2011 година, таа предава методологија на научноистражувачка работа од областа на општествените и хуманистичките науки на Школата за докторски студии при Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" во Скопје.

Во поглед на наставно-образовната дејност, д-р Верица Јанеска манифестира посветеност за оспособување на младиот наставно-научен кадар и на постдипломците за

реализација на научни истражувања и за изработка на апликативни проекти, првенствено преку консултации при изработката на семинарски, магистерски и докторски трудови. Од последниот избор до сега, кандидатката била ментор на 6 докторски дисертации и 5 магистерски трудови. Освен тоа, учествувала во 11 комисији за оцена и одбрана на докторски дисертации и во 26 комисији за оцена и одбрана на магистерски трудови. Како предметен наставник, кандидатката д-р Верица Јанеска подготвила и пакет наставни материјали за предметите што ги предава(ла), притоа настојувајќи на студентите да им обезбеди современа основна и поширока литература, како и увид во резултатите од најновите научни истражувања од соодветните области.

Со ангажираноста како наставник на студиите од прв, втор и трет циклус, во периодот по последниот избор, д-р Јанеска од наставно-образовната дејност остварила вкупно 96,89 поени (наведени во Анекс 2). Со тоа го надминала минималниот број поени (20) по овој основ за избор во звањето редовен професор, согласно со одредбите во членовите 10 и 13 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 173, од 1 август 2011 година).

3. Научноистражувачка дејност

До последниот избор во звањето научен советник / редовен професор кандидатката д-р Верица Јанеска изработила околу 75 труда кои се наведени, односно рецензирани во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, и тоа: бр. 481/1986 година; бр. 542/1990; бр. 568/1992; бр. 663/1996; бр. 768/2000; бр. 849/2004 и бр. 931/2007 година.

Во научноистражувачките активности по последниот избор, д-р Верица Јанеска со подеднаква посветеност работела на научноистражувачки проекти, потоа на објавување на резултатите од истражувањата во релевантни научни трудови, како и на размена на искуства и истражувачки резултати, учествувајќи на конференции, научни собири, работилници и други форуми. Примарна област во која твори кандидатката е заемната условеност на различните аспекти на демографските и социо-економските промени во Република Македонија, при што нејзиниот научноистражувачки интерес опфаќа повеќе релевантни прашања на економската и социјалната политика, како и на развојот на земјата. Притоа, забележливи се нејзините учества во изработката на апликативни проекти и развојни документи на земјата (наведени во Анекс 2). Во 2011/2012 година е раководител на научноистражувачкиот проект под наслов: „Научната дијаспора од Република Македонија“, финансиран од средствата на интегративните функции на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Од последниот избор до денес, д-р Верица Јанеска објавила 12 труда, односно коавтор е на четири книги/монографии и автор/коавтор на осум труда објавени во домашни и меѓународни научни списанија и публикации.

Листа на објавени научни трудови од последниот избор до сега:

Книги / монографии

1. „Студија за Внатрешните миграции во Република Македонија“ (во коавторство со д-р Елка Димитриева и м-р Александра Ивановска), Влада на Република Македонија, Министерство за труд и социјална политика, Скопје, ноември 2009 година, стр. 82.
2. „Демографски терминологички речник“ (коавтори: д-р Александар Курчиев, д-р Елка Димитриева, д-р Амалија Финк Јовановиќ, м-р Александра Лозановска), Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Економски институт - Скопје, 2011 година, стр. 258.

3. "Social Impact of Emigration and Rural-Urban Migration in Central and Eastern Europe – Country Report FYR Macedonia" (во коавторство со д-р Сузана Борнарова), European Commission DG Employment, Social Affairs and Equal Opportunities & GVG (Gesellschaft für Versicherungswissenschaft und -gestaltung e.V.), September 2012.

4. „Научната дијаспора од Република Македонија“ (група автори), Економски институт - Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, 2012 година (во подготовка за печатење).

Статии

1. „Некои социо-економски аспекти и импликации од емиграциите во Република Македонија“ (коавтор: проф. д-р Ристо Христов), Годишник на Економскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Том 43 С.1-664, Скопје, 2008 година, стр. 407-419.
2. "Migraciona kretanja u Republici Makedoniji u periodu tranzicije", Zbornik Migracije, krize i ratni sukobi na Balkanu s kraja 20.veka, izbor radova sa međunarodnog naučnog skupa održan u Beogradu od 27. do 29. oktobra 2005 godine, (Urednik: Goran Penev), Društvo demografa Srbije, DemoBalk, 2011, str. 203-213.
3. "Demographic Profile of the Older population in the Republic of Macedonia - regional differences and challenges of the social protection", in the Spatial Demography of the Balkans: Trends and Challenges, Conference Proceedings of the IV th International Conference of Balkans Demography, 13-15 May 2010, Budva, Monte Negro (Edition préparée par: Alain Parant), University of Thessaly Press, Volos, Greece, 2011, pp. 201-212.
4. Rural Labour Market Developments in the Republic of Macedonia (коавтор: Štefan Bojnec), Comparative Analysis of Factor Markets for Agriculture across the Member States, Working Paper, No. 5, September, 2011, p. 20.
5. Higher Education Reforms and Graduate Unemployment in the Republic of Macedonia, „Economic development“, Journal of the Institute of Economics – Skopje (60 years 1952-2012), Year.14, No. 1/2012, pp. 39-58.
6. Користењето на човечките ресурси и економијата базирана на знаење во Република Македонија (коавтор: д-р Ирина Пиперкова Мајовски), Зборник на трудови од научната конференција „Предизвиците на науката во економијата базирана на знаење - состојби и перспективи“, Економски институт-Скопје, 2012 година.
7. Демографските промени и одржливиот развој на Република Македонија, Зборник на трудови од научен симпозиум „Општествено-економскиот развој на Република Македонија, со посебен осврт на регионалната компонента и пазарот на трудот“, МАНУ, Скопје, 2012 година.
8. Rural labour market developments in the Republic of Macedonia, „African Journal of Agricultural Research“, Vol. 6 (29), 2012, ISSN 1991-637X ©2012 Academic Journals, (референтно списание со меѓународен уредувачки одбор).

Од објавените научни трудови, посебно би можеле да се издвојат следните:

1. „Студија за Внатрешните миграции во Република Македонија“ (во коавторство со д-р Елка Димитриева и м-р Александра Ивановска), Влада на Република Македонија, Министерство за труд и социјална политика, Скопје, 2009 година.

Во студијата се проучуваат промените во интензитетот и насоченоста на преселничките движења во рамките на Република Македонија, потоа структурните белези на мигрантите, како и условеноста, последиците и импликациите на внатрешните миграции врз развојот на населението во периодот по 1994 година. Притоа, во истражувањето се користени сите расположливи податоци од секундарни извори, како и резултатите од анкетното истражување спроведено за потребите на студијата. Резултатите од истражувањето покажуваат дека внатрешните миграции се одвиваа со релативно мал обем и интензитет, при што доминантни останаа меѓуопштинските преселувања. Малиот обем на локалните миграции, во кои преовладуваат оние на релација село-град, е условен како од намалениот миграционен потенцијал, така и од зголемувањето на преселничките движења од селските подрачја во странство. Врз основа на сознанијата за големината и насоченоста на мобилноста на населението, како и структурните белези на мигрантите, авторите заклучуваат дека внатрешните миграции во овој период имаа помало директно и индиректно влијание врз развојот на населението во земјата - вкупно и регионално.

Податоците од анкетното истражување за миграционите намери на 1100-те испитаници, пак, покажуваат дека многу мал дел од нив (53 лица или 4,8%) имаат намера привремено или трајно да се преселуваат во рамките на Република Македонија. Овие податоци потврдуваат дека намалување на обемот на внатрешните миграции може да се очекува и во иднина, односно дека ќе продолжи трендот на овие миграциони движења.

Во заклучокот на студијата елаборирана е транзицијата во областа на миграциите во Република Македонија. Анализата на различните облици на внатрешните миграции во периодот по Втората светска војна до почетокот на деведесеттите години на минатиот век, и покрај големите промени во административно-територијалната организација, во основа ги потврдува карактеристичните правилности во развојот на овие преселнички движења, односно миграциската транзиција. Резултатите од истражувањата на внатрешните миграции во периодот на транзиција, пак, покажуваат дека земјата се уште се наоѓа во IV фаза на миграциската транзиција и дека намалениот обем на внатрешните преселувања не е условен од нивото на развиеноста на земјата - вкупно и регионално. Оттаму, освен намалените трајни миграции во Република Македонија не може да се препознае ниту една од другите особености на V фаза од миграциската транзиција, која е карактеристична за високо развиените земји.

2. *"Social Impact of Emigration and Rural-Urban Migration in Central and Eastern Europe – Country Report FYR Macedonia"* (во коавторство со д-р Сузана Борнарова), European Commission & GVG, 2012.

Во студијата за Република Македонија, која е изработена во рамките на проектот: „Општественото влијание на емиграцијата и рурално-урбаната миграција во Централна и Источна Европа“, д-р Јанеска е автор на делот за трендовите на емиграцијата во странство и внатрешните миграции, карактеристиките на мигрантите, потоа влијанието на миграциите врз пазарот на трудот и социо-економскиот развој, како и идентификувањето на политиките во однос на овие миграциони движења. Истражувањето покажува дека во последните две децении, емиграцијата во странство и рурално-урбаната миграција во Македонија забележаа значителни промени во поглед на обемот и интензитетот, како и во однос на демографските и социо-економските карактеристики на мигрантите. Сепак,

долгорочните општествени последици од миграцијата произлегуваат од движењата кои претходеа на општествената транзиција, како и од нивните современи облици.

Вкупниот број на македонски граѓани во странство е апроксимиран на околу 545.000 лица, што претставува 26% од вкупното население на земјата. Најголемиот иселенички бран, кој започна во 1990 година и продолжи сè до денес, го сочинуваат околу 200.000 лица. Притоа, емиграцијата се одвива во три облици: трајна семејна емиграција или обединување на семејствата, привремена или циркуларна емиграција поради економски причини и илегална или емиграција мотивирана поради бегство. Во поглед на внатрешните миграциони текови, идентификувана е доминантна застапеност на рурално-урбаната миграција во периодот 1950-1990 година, и релативно мал обем на овие движења во последните децении. Резултатите од истражувањето упатуваат на повеќе релевантни заклучоци во однос на општественото влијание на емиграцијата и рурално-урбаната миграција во Република Македонија: порастот на стапките на емиграција и промените во безежитите на мигрантите имаа негативно влијание врз порастот на населението во земјата, неговата демографска и социо-економска структура, како и врз процесот на стареење на населението; растечките стапки на невработеност покажуваат дека емиграцијата сама по себе не може да го реши - ниту позначително да го ублажи - проблемот на невработеноста во земјата; „одливот на мозоците“ е сериозен проблем, бидејќи учеството на мигрантите со терцијарно образование нагло се зголеми по 1990 година и стапката на емиграција надмина 29%; евидентен е недостаток на работна сила кај индустриските работници и висококвалификуваните професионалци, кои се застапени меѓу мигрантите; приливот на девизни дознаки има големи социјални и економски импликации на макро ниво и врз членовите на семејствата кои останаа во земјата.

3. "Demographic Profile of the Older population in the Republic of Macedonia - regional differences and challenges of the social protection", in the *Spatial Demography of the Balkans: Trends and Challenges*, Conference Proceedings of the IV-th International Conference of Balkans Demography, Budva, Monte Negro, 13-15 May 2010.

Целта на истражувањето во овој труд е да се идентификуваат порастот и основните карактеристики на населението старо 60 и повеќе години, како и потребата од промени на социјалната политика за старите лица. Анализата се однесува на промените во демографскиот профил на постарото население во подолг период (1921-2055 година) – вкупно и регионално. Резултатите од истражувањето покажуваат дека стареењето на населението во Република Македонија е придружено со прогресивно демографско стареење и на постарото население. Во периодот 1921-2002 година бројот на лицата стари 60 и повеќе години се зголемил за трипати, а на постарите од 80 години тој е речиси удвоен. Во последната деценија, овој процес е интензивиран и овие индикатори изнесуваат 13,4% и 43,0% респективно. Врз основа на проекциите на населението авторката констатира дека може да се очекува до 2020 година постарото население да се зголеми за околу една четвртина (24,3%), а старечкиот контингент (80 и повеќе) за повеќе од две петтини (41,4%). По 2020 година нивниот пораст ќе продолжи, но со побавна динамика.

Релевантните сознанија за промените во демографскиот профил на постарото население претпоставуваат длабоки промени во постојната политика за социјална заштита на старите лица во Македонија, посебно во поглед на нивната институционална заштита. Ваквата констатација авторката, меѓу другото, ја поткрепува со фактот дека со постојните институционални капацитети во земјата може да се згрижат само 0,3% од старите лица, а според европските стандарди овој показател изнесува 3%-5%. Очекуваното

демографското стареење на старото население, пак, имплицира сериозни предизвици за социјалната заштита на старите лица во Република Македонија, особено во одделни подрачја во земјата. Според авторката, тие ќе бидат особено нагласени на краток и среден рок и ќе се манифестираат во повеќе домени – капацитетите за институционално згрижување на старите лица, имплементацијата на норми и стандарди за работа на институциите за социјална заштита на старите лица, компетенциите и вештините на персоналот што работи во оваа област, застапеноста на вонинституционалната заштита, научните истражувања на социо-економските аспекти значајни за постарото население.

4. *Higher Education Reforms and Graduate Unemployment in the Republic of Macedonia*, „Economic development“, Journal of the Institute of Economics – Skopje (60 years 1952-2012), Year.14, No. 1/2012.

Во трудот се проучува невработеноста на високообразованите кадри во Република Македонија во контекст на реформите во високото образование, како и последиците и импликациите од манифестираните промени. Истражувањето покажува дека под влијание на реформските активности во високото образование од 2006 година дојде до значителен пораст на опфатот на завршените средношколци во високото образование, како резултат на што се удвои приливот на нови генерации на дипломирани студенти. Со оглед на недоволните состојби на пазарот на трудот во периодот 2006-2010 година бројот на невработените со високо образование се зголеми за три пати и во 2010 година достигна околу 33.000 лица, а стапката на невработеност за оваа категорија изнесува 22,7%. Напоредно со тоа дојде до промени и во структурните карактеристики на невработените изразени во пораст на учеството на невработените жени, на невработените млади лица (20-29 години) и на краткорочната невработеност (до 11 месеци). Авторката потенцира дека негативните последици и импликации од растечката невработеност на високообразованите кадри на национално и индивидуално ниво се многубројни и мошне комплексни. Притоа, како најсериозна последица ја издвојува загубата на човечкиот капитал преку интензивната интелектуална емиграција од Република Македонија.

Со оглед на постојните состојби на пазарот на трудот во Република Македонија, во трудот се укажува на ургентната потреба од макроекономски политики и мерки за промовирање на економски растеж кој единствено ќе овозможи креирање на нови работни места за високообразованите кадри. Освен тоа, се истакнува значењето на политиката на високото образование насочена кон невработеноста на високообразованите кадри, а која би требало да биде посветена на квалитативните аспекти на образованието и потребите на пазарот на трудот (развој на квалификации кои ќе ја зголемат вработливоста, изучување на кариерниот менаџмент, развојот на претприемништвото и иновативноста и др.).

5. *Демографските промени и одржливиот развој на Република Македонија*, Зборник на трудови од научен симпозиум „Општествено-економскиот развој на Република Македонија, со посебен осврт на регионалната компонента и пазарот на трудот“, МАНУ, 2012 година.

Во трудот се идентификуваат предизвиците на одржливиот развој во контекст на постојните демографски состојби во Република Македонија, врз основа на опсежна анализа на развојот на населението и на дел од релевантните индикатори на демографските промени. Таа покажува дека под влијание на долгорочноста на демографските процеси и порастот на емиграцијата во странство, во последните две децении, земјата се соочи со значително намалување на порастот на вкупното население и забрзан процес на демографското стареење, како и продлабочување на регионалните разлики во развојот на населението и неговата просторна дистрибуција.

Од аспект на одржливиот развој, ваквите демографски промени во земјата авторката ги оценува како мошне неповолни и тоа го потврдува со анализата на повеќе релевантни индикатори. Притоа, таа укажува на следното: релативно малата вработеност на постарите работници го отвора прашањето на одржливоста на социјалните трансфери во иднина; порастот на очекуваната должина на животот на 65 години треба да се посматра во контекст на очекуваното удвојување на старечкиот контингент (80 години и повеќе) до 2020 година; стапката на фертилитет од 1,55 (2010 година), имплицира натамошно намалување на вкупното население; емиграцијата во странство, посебно на младите високообразовни кадри, има мошне неповолно влијание врз демографските процеси и развојот на земјата; порастот на коефициент на старосна зависност на старите претпоставува оптовареност на пензискиот систем, особено во услови на пониска старосна граница за пензионирање. Во таа смисла, се идентификуваат главните предизвици на одржливиот развој во Република Македонија од аспект на демографските промени: поголема примена на имплицитни мерки на популационата политика за поттикнување на порастот на стапките на фертилитет; намалување на емиграцијата на младите, посебно високообразованите кадри; пораст на стапките на вработеност, вклучително и на постарите работници; реструктурирање на системот на социјална заштита во контекст на очекуваниот пораст на постарото население, посебно на старечкиот контингент.

6. *Rural labour market developments in the Republic of Macedonia* (коавтор: Štefan Bojnec), „African Journal of Agricultural Research“, Vol. 6(29), 2012.

Во трудот се оценува улогата на руралниот пазар на трудот во Република Македонија за развојот на руралната економија. Придонесот на истражувањето се огледа во три аспекти: прво - тоа е прва студија во која е направена квалитативна и квантитативна анализа на клучните прашања кои се однесуваат на развојот на руралниот пазар на труд во Македонија; второ - во трудот се оценува институционалната рамка за функционирањето на руралниот пазар на труд и неговото влијание врз руралната економија и земјоделството; трето - се анализира човечкиот капитал и мобилноста на работната сила, како битни фактори за функционирање на руралниот пазар на трудот.

Истражувањето покажува дека се случиле значителни промени во квантитативните и квалитативните карактеристики на човечките ресурси во руралните подрачја во Република Македонија, а кои се условени од миграцијата село-град и емиграцијата во странство. Интензивната емиграција ја промени демографската структура и репродуктивната основа на руралното население, како и приходите на руралните домаќинства. Руралниот и земјоделскиот пазар на трудот се соочуваат со нерамнотежа на понудата и побарувачката поради неповолната возрасна и образовна структура, како и просторната дистрибуција на вкупната работна сила. Освен тоа, авторите укажуваат и на трансформацијата во структурата на приходите на руралните домаќинства, која се манифестира во пораст на уделот на домаќинства со мешовити извори на приходи, првенствено на оние кои примаат девизни дознаки од членовите на семејства коишто работат во странство. Во заклучните согледувања авторите констатираат дека демографската ревитализација на руралните подрачја е условена од економската ревитализација, која претпоставува порационално користење на човечките ресурси, како и реструктурирањето на земјоделското производство и земјоделските домаќинства. Исто така, тие укажуваат на потребата од унапредување на функционирањето на пазарните институции во насока на задоволување на потребите на малите фармери и руралната економија.

Во периодот по последниот избор, д-р Верица Јанеска остварила забележителна научноистражувачка активност и по овој основ остварила вкупно 82,4 поени (наведени во Анекс 2). Со тоа, кандидатката го надминала минималниот број поени (20), неопходен за

избор во звањето редовен професор, согласно со одредбите во член 13 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 173, од 1 август 2011 година).

4. Стручно-апликативна дејност

Професионалниот ангажман на кандидатката д-р Верица Јанеска, освен со наставно-образовните и научноистражувачките активности, се карактеризира и со изразена активност во сферата на стручно-апликативната дејност. Имено, таа учествувала во изработката на повеќе домашни и странски студии, апликативни проекти и анализи. Притоа, посебно се издвојува нејзиниот ангажман во четири активности во рамките на КАРДС -проектот – Политика за вработување III: Подготовка на Прирачник за *Нов модел на услуги* на Агенцијата за вработување на Република Македонија; Изработка на десет *Локални акциони планови за вработување*; Финализирање на методологија и изготвување на *Прирачник за анализа на потребите од вештини*; Идентификување на квантитативни и квалитативни информации за пазарот на трудот и вработеноста.

Кандидатката д-р Верица Јанеска, во периодот 2008-2011 година, учествувала и во подготовката на повеќе национални документи: Стратегија за регионален развој на Република Македонија; Национална стратегија за одржлив развој; Резолуција на миграционата политика на Република Македонија 2009-2014; Миграционен профил на Република Македонија 2008; Акционен план на Резолуцијата на миграционата политика на Република Македонија 2009-2014.

Што се однесува на другите активности од стручно-апликативната дејност на кандидатката Верица Јанеска, забележливо е нејзиното активно учество во креирањето на политиките на Економскиот институт во Скопје, како раководител на Одделението за економска политика и развој, член на Институтската управа и на Научниот совет, член на повеќе комисии. Покрај тоа, член е на уредувачкиот одбор на *Економски развој*, списание на Економскиот институт во Скопје со меѓународен уредувачки одбор, а била член и на програмскиот одбор на Четвртиот меѓународен научен собир во организација на DemoBalk. Во 2008/2009 година кандидатката била член на Меѓуресорската група за креирање на миграционата политика на Република Македонија, а од почетокот на 2012 година е член на Работното тело за реализација на проектот *Форум на македонски експерти во странство*, при Министерството за надворешни работи, Сектор за следење на националните приоритети.

Во периодот по 2008 година, д-р Верица Јанеска остварила забележителна стручно-апликативната активност и по овој основ остварила вкупно 46,3 поени (наведени во Анекс 2). Со тоа, кандидатката значително го надминала минималниот број поени (5), неопходен за избор во звањето редовен професор, согласно со одредбите во член 13 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 173, од 1 август 2011 година).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Од претходно изнесените информации за д-р Верица Јанеска произлегува и заклучокот на Рецензентската комисијата дека кандидатката, и по изборот за научен соработник / редовен професор во 2007 година, продолжила со интензивна наставно-образовна, научноистражувачка и апликативно-стручна дејност. Реализацијата на нејзината работа во споменатите области, која вклучува поширок круг на активности во образовниот процес и научноистражувачката работа, се одликува со професионален однос

кон работните задачи и задолженија, како и кон студентите и соработниците. Врз основа на тоа може да се констатира дека се работи за зрел, одговорен и креативен наставник и квалитетно оформен научен работник кој дава придонес во оспособувањето на младите генерации, креирањето и афирмацијата на македонската научна мисла во научната област интеракција меѓу демографските, економските и социјалните процеси.

Согласно со резултатите од научноистражувачката дејност на д-р Верица Јанеска, Комисијата утврдува дека овој период од нејзиниот професионален развој се одликува со забележителен творечки опус, изразен во учество во изработката на повеќе научни и апликативни проекти (како раководител и/или соработник), потоа објавените научни студии и трудови, како и активната партиципација на конференции, научни собири и работилници – во земјата и во странство. Исто така, не може да се заобиколи учеството и придонесот на д-р Верица Јанеска во креирањето на националните политики и стратегии. Во научната и апликативно-стручната активност на кандидатката преовладуваат проучувањата на различните аспекти на заемната обусловеност на демографскиот и социо-економскиот развој, а успешната примена на научноистражувачките методи и овозможува реално согледување на проблемите и идентификување на можностите за нивно надминување. Во однос на наставно-образовниот процес, пак, приложената документација потврдува дека кандидатката покажува способност за изведување на сите видови високообразовна дејност и дека, како предметен наставник и со нејзината менторска работа на докторски дисертации и магистерски трудови, придонесува во оспособувањето на помладите соработници.

Од последниот избор до сега, д-р Верица Јанеска, по основ на наставно-образовната, научноистражувачката и апликативно-стручната дејност, остварила вкупно 225,59 поени, со што ги исполнува критериумите за избор во звањето редовен професор согласно со Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 173, од 1 август 2011 година).

Имајќи го предвид изнесеното, Комисијата заклучува дека кандидатката во целост ги исполнува законските основи и предвидените услови според конкурсот и има особена чест и задоволство да му предложи на Научниот совет на Економскиот институт во Скопје да ја избере кандидатката д-р Верица Јанеска, досегашен научен советник/редовен професор, во звањето **редовен професор од областа интеракција меѓу демографските, економските и социјалните процеси.**

Скопје, 17.8.2012 год.

Членови на Комисијата

1. Д-р Александар Курчиев, редовен професор с.р.
Економски факултет - Скопје
2. Д-р Славе Ристески, редовен професор с.р.
Економски факултет - Скопје
3. Д-р Амалија Јовановиќ, редовен професор с.р.
Филозофски факултет - Скопје

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО,
НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: д-р Верица Владимир Јанеска
 Институција: Економски институт - Скопје
 Научна област: интеракција меѓу демографските, економските и социјалните процеси

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Реден број	Назив на активноста:	Поени
	Одржување на настава - прв циклус на студии	2,40
1.	Човечки ресурси и планирање на кариера (Факултет за бизнис администрација, Универзитет на Југоисточна Европа – Тетово), летен семестар/редовни студенти (1+1 по семестар), 2007/2008, (1 час неделно*15 недели*0,04 поени за часови настава)	0,60
2.	Човечки ресурси и планирање на кариера (Факултет за бизнис администрација, Универзитет на Југоисточна Европа – Тетово), летен семестар/вонредни студенти (1+1 по семестар) 2007/2008, (1 час неделно*15 недели*0,04 поени за часови настава)	0,60
3.	Менаџмент на мал бизнис (Факултет за бизнис администрација, Универзитет на Југоисточна Европа – Тетово), летен семестар/редовни студенти (1+1 по семестар), 2007/2008, (1 час неделно*15 недели*0,04 поени за часови настава)	0,60
4.	Менаџмент на мал бизнис (Факултет за бизнис администрација, Универзитет на Југоисточна Европа – Тетово), летен семестар/вонредни студенти (1+1 по семестар) 2007/2008, (1 час неделно*15 недели*0,04 поени за часови настава)	0,60
	Одржување на настава - втор циклус на студии	32,25
1.	Инвестиционен менаџмент (Економски институт / насока: финансиски менаџмент/програма 4+1), зимски и летен семестар (2+1 по семестар), 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012, (2 часа неделно*15 недели*0,05 поени за часови настава*2 семестри*3 години)	9,00
2.	Инвестиционен менаџмент (Економски институт / насока: финансиски менаџмент/програма 3+2), зимски семестар (3+1 по семестар), 2010/2011 и 2011/2012, (3 часа неделно*15 недели*0,05 поени за часови настава*1 семестар*2 години)	4,50
3.	Менаџмент на човечки ресурси (Економски институт / насока: меѓународен менаџмент/програма 4+1), зимски семестар (2+1 по семестар), 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012, (2 часа неделно*15 недели*0,05 поени за часови настава*1 семестар*3 години)	4,50
4.	Менаџмент на човечки ресурси (Економски институт / насока: меѓународен менаџмент/програма 3+2), летен семестар (2+2 по семестар), 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012, (2 часа неделно*15 недели*0,05 поени за часови настава*1 семестар*3 години)	4,50
5.	Инвестиции и трансфер на технологија (Економски институт / насока: меѓународна економија/програма 3+2) летен семестар (3+1 по семестар), 2010/2011 и 2011/2012, (3 часа неделно*15 недели*0,05 поени за часови настава*1 семестар*2 години)	4,50
6.	Меѓународно бизнис окружување (Економски институт / насока: меѓународна економија/програма 3+2), летен семестар	2,25

	(3+1 по семестар), 2011/2012, (3 часа неделно*15 недели*0,05 поени за часови настава*1 семестар*1 година)	
7.	<i>Економика на претпријатија</i> (Економски институт / насока: претприемништво/програма 3+2), летен семестар (2+2 по семестар), 2010/2011, (2 часа неделно*15 недели*0,05 поени за часови настава*1 семестар*1 година)	1,50
8.	<i>Методологија во научноистражувачка работа</i> (Економски институт / изборен предмет), летен семестар (2+0 по семестар), 2010/2011, (2 часа неделно*15 недели*0,05 поени за часови настава*1 семестар*1 година)	1,50
	Одржување на настава - трет циклус на студии	3,60
1.	<i>Методологија на научноистражувачка работа од областа на општествените и хуманистичките науки</i> , Школа за докторски студии, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, зимски и летен семестар (2+0 по семестар), 2011/2012, (2 часа неделно*15 недели*0,06 поени за часови настава*2 семестри*1 година)	3,60
	Одржување на вежби и изработка на семинарски трудови - прв циклус на студии	1,80
1.	<i>Човечки ресурси и планирање на кариера</i> (Факултет за бизнис администрација, Универзитет на Југоисточна Европа – Тетово), летен семестар/редовни студенти (1+1 по семестар), 2007/2008 (1 час неделно*15 недели*0,03 поени за часови вежби)	0,45
2.	<i>Човечки ресурси и планирање на кариера</i> (Факултет за бизнис администрација, Универзитет на Југоисточна Европа – Тетово), летен семестар/вонредни студенти (1+1 по семестар) 2007/2008 (1 час неделно*15 недели*0,03 поени за часови вежби)	0,45
3.	<i>Менаџмент на мал бизнис</i> (Факултет за бизнис администрација, Универзитет на Југоисточна Европа - Тетово), летен семестар /редовни студенти (1+1 по семестар), 2007/2008 (1 час неделно*15 недели*0,03 поени за часови вежби)	0,45
4.	<i>Менаџмент на мал бизнис</i> (Факултет за бизнис администрација, Универзитет на Југоисточна Европа - Тетово), летен семестар/вонредни студенти (1+1 по семестар), 2007/2008 (1 час неделно*15 недели*0,03 поени за часови вежби)	0,45
	Одржување на вежби и изработка на семинарски трудови - втор циклус на студии	26,10
1.	<i>Методологија во научноистражувачка работа</i> (Економски институт / насока: финансиски менаџмент / менторска програма), летен семестар 2007/2008, (2 часа неделно*15 недели*0,03 поени за часови вежби*1 семестар*1 година)	0,90
2.	<i>Долгорочни инвестициони одлуки</i> (Економски институт / насока: финансиски менаџмент / менторска програма), летен семестар 2007/2008, (2 часа неделно*15 недели*0,03 поени за часови вежби*1 семестар*1 година)	0,90
3.	<i>Инвестиции и трансфер на технологија</i> (Економски институт-Скопје / насока: меѓународен менаџмент / менторска програма), летен семестар, 2007/2008, (2 часа неделно*15 недели*0,03 поени за часови вежби*1 семестар*1 година)	0,90
4.	<i>Методологија во научноистражувачка работа</i> (Економски институт / насока: меѓународна економија / менторска програма), летен семестар 2007/2008, (2 часа неделно*15 недели*0,03 поени за часови вежби*1 семестар*1 година)	0,90
5.	<i>Инвестиции и трансфер на технологија</i> (Економски институт / насока: меѓународна економија / менторска програма), летен семестар 2007/2008, (2 часа неделно*15 недели*0,03 поени за часови вежби*1 семестар*1 година)	0,90

6.	<i>Методологија во научноистражувачка работа</i> (Економски институт/насока: претприемништво/менторска програма), летен семестар 2007/2008 (2 часа неделно*15 недели*0,03 поени за часови вежби*1 семестар*1 година)	0,90
7.	<i>Методологија во научноистражувачка работа</i> (Економски институт/насока: финансиски менаџмент/менторска програма), зимски и летен семестар 2008/2009 (2 часа неделно*15 недели*0,03 поени за часови вежби*2 семестри*1 година)	1,80
8.	<i>Долгорочни инвестициони одлуки</i> (Економски институт / насока: финансиски менаџмент / менторска програма), зимски и летен семестар, 2008/2009 (2 часа неделно*15 недели*0,03 поени за часови вежби*2 семестра*1 година)	1,80
9.	<i>Инвестиции и трансфер на технологија</i> (Економски институт / насока: меѓународен менаџмент / менторска програма), зимски и летен семестар 2008/2009 (2 часа неделно*15 недели*0,03 поени за часови вежби*2 семестра*1 година)	1,80
10.	<i>Методологија во научноистражувачка работа</i> (Економски институт/насока: меѓународна економија/менторска програма), зимски и летен семестар 2008/2009 (2 часа неделно*15 недели*0,03 поени за часови вежби*2 семестра*1 година)	1,80
11.	<i>Инвестиции и трансфер на технологија</i> (Економски институт / насока: меѓународна економија / менторска програма), зимски и летен семестар 2008/2009 (2 часа неделно*15 недели*0,03 поени за часови вежби*2 семестра*1 година)	1,80
12.	<i>Методологија во научноистражувачка работа</i> (Економски институт / насока: претприемништво / менторска програма), зимски и летен семестар 2008/2009 (2 часа неделно*15 недели*0,03 поени за часови вежби*2 семестра*1 година)	1,80
13.	<i>Инвестиционен менаџмент</i> (Економски институт/насока: финансиски менаџмент/програма 4+1), зимски и летен семестар (2+1 по семестар) 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012 (1 час неделно*15 недели*0,03 поени за часови вежби*2 семестра*3 години)	2,70
14.	<i>Инвестиционен менаџмент</i> (Економски институт / насока: финансиски менаџмент/програма 3+2), зимски семестар (3+1 по семестар) 2010/2011 и 2011/2012 (1 час неделно*15 недели*0,03 поени за часови вежби*1 семестар*2 години)	0,90
15.	<i>Менаџмент на човечки ресурси</i> (Економски институт / насока: меѓународен менаџмент/програма 4+1), зимски семестар (2+1 по семестар) 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012 (1 час неделно*15 недели*0,03 поени за часови вежби*1 семестар*3 години)	1,35
16.	<i>Менаџмент на човечки ресурси</i> (Економски институт / насока: меѓународен менаџмент/програма 3+2), летен семестар (2+2 по семестар) 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012 (2 часа неделно*15 недели*0,03 поени за часови вежби*1 семестар*3 години)	2,70
17.	<i>Инвестиции и трансфер на технологија</i> (Економски институт / насока: меѓународна економија/програма 3+2) летен семестар (3+1 по семестар) 2010/2011 и 2011/2012 (1 час неделно*15 недели*0,03 поени за часови вежби*1 семестар*2 години)	0,90
18.	<i>Меѓународно бизнис окружување</i> (Економски институт / насока: меѓународна економија/програма 3+2), летен семестар (3+1 по семестар) 2011/2012, (1 час неделно*15 недели*0,03 поени за часови вежби*1 семестар*1 година)	0,45
19.	<i>Економика на претпријатија</i> (Економски институт / насока: претприемништво/програма 3+2), летен семестар (2+2 по семестар) 2010/2011, (2 часа неделно*15 недели*0,03 поени за часови вежби*1 семестар*1 година)	0,90

	Подготовка на нов предмет	6,0
1.	<i>Инвестиционен менаџмент</i> , Економски институт / втор циклус на студии / насока: финансиски менаџмент / програма 4+1 и 3+2 (1 поен предавања и 0,5 поени вежби)	1,5
2.	<i>Меѓународно бизнис окружување</i> , Економски институт / втор циклус на студии / насока: меѓународна економија/програма 3+2 (1 поен предавања и 0,5 поени вежби)	1,5
3.	<i>Методологија на научноистражувачка работа од областа на општествените и хуманистичките науки</i> , Школа за докторски студии, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (1 поен предавања)	1,0
4.	<i>Структури на населението</i> , трет циклус на студии по демографија, Економски факултет и Економски институт, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (1 поен предавања)	1,0
5.	<i>Популациона политика</i> , прв циклус на студии, студиска програма <i>Демографија</i> , Природно-математички факултет – Институт за географија, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (1 поен предавања)	1,0
	Консултации со студенти - прв циклус на студии	0,47
1.	Консултации со студенти – 2007/2008 - летен семестар (236 студенти*0,002 поени)	0,47
	Консултации со студенти - втор циклус на студии	0,97
1.	Консултации со студенти – 2008/2009, зимски и летен семестар (50 студенти*0,002 поени)	0,10
2.	Консултации со студенти – 2009/2010, зимски и летен семестар (117 студенти*0,002 поени)	0,23
3.	Консултации со студенти – 2010/2011, зимски и летен семестар (172 студенти*0,002 поени)	0,34
4.	Консултации со студенти – 2011/2012, зимски и летен семестар (151 студенти*0,002 поени)	0,30
	Член на комисија за оцена или одбрана на докторати и магистерски трудови	13,30
1.	Член на Комисија за оцена и одбрана на докторат на 11 (единаесет) кандидати на Економски институт, период 2008-2012 (11*0,5 поени)	5,50
2.	Член на Комисија за оцена и одбрана на магистерски трудови на 26 (дваесет и шест) кандидати на Економски институт, период 2008-2012 (26*0,3 поени)	7,80
	Наставни материјали	10,0
1.	Интерна скрипта од предавања по предметот <i>економика на претпријатија</i> / втор циклус на студии (Економски институт / насока: претприемништво)	4,0
2.	Пакет материјали по предметот <i>инвестиционен менаџмент</i> / втор циклус на студии (Економски институт / насока: финансиски менаџмент)	1,0
3.	Пакет материјали по предметот <i>менаџмент на човечки ресурси</i> / втор циклус на студии (Економски институт / насока: меѓународен менаџмент)	1,0
4.	Пакет материјали по предметот <i>инвестиции и трансфер на технологии</i> / втор циклус на студии (Економски институт / насока: меѓународна економија)	1,0
5.	Пакет материјали по предметот <i>меѓународно бизнис окружување</i> / втор циклус на студии (Економски институт / насока: меѓународна економија)	1,0
6.	Пакет материјали по предметот <i>методологија во</i>	1,0

	научноистражувачка работа / втор циклус на студии (Економски институт / изборен предмет)	
7.	Пакет материјали по предметот <i>менаџмент на човечки ресурси во аграрот</i> / втор циклус на студии (Економски институт / изборен предмет)	1,0
	Вкупно	96,89
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЛНОСТ		
Реден број	Назив на активност:	Поени
	Ментор на докторски дисертации и магистерски трудови	23,0
1.	Ментор на 6 (шест) докторски дисертации на Економскиот институт-Скопје (6 кандидати*3 поени): 1. м-р Александра Ивановска, „Социо-економски аспекти на невработеноста и политиките на вработување во Република Македонија“; 2. м-р Снежана Андреевска Филиповска, „Глобалните едукативни програми и нивната примена во Република Македонија“; 3. м-р Николче Мариновски, „Унапредување на оперативните функции на текстилната индустрија во Република Македонија“; 4. м-р Саша Максимовски, „Јавно приватното партнерство во функција на зголемување на инвестициите во енергетска ефикасност и квалитетот на комуналните услуги во општините во Република Македонија“; 5. м-р Елена Донева, „Менаџментот на човечките ресурси во функција на развојот на текстилната индустрија во Република Македонија“; 6. м-р Мирјана Пехчевска Поп-Илиев, „Улогата и значењето на кариерното советување во процесот на доживотното учење во Република Македонија“.	18,0
2.	Ментор на 5 (пет) магистерски труда на Економскиот институт во Скопје (5 кандидати*1 поен): 1. Билјана Гиговска, „Функционирањето на осигурителните друштва во Република Македонија – постојни состојби и трендови“ (одбранета 2011); 2. Елена Гичева, „Улогата на жените претприемачи за развој на претприемништвото, со осврт на состојбите во Република Македонија“ (одбранета 2011); 3. Борис Гогов, „Процесот на евроинтегрирање како детерминанта за привлекување на странски директни инвестиции – искуства на новите членки на ЕУ и земјите кандидати од Западен Балкан“ (одбранета 2011); 4. Александра Ристовска-Ефтимова, „Здравствената заштита и социјалните услуги за старите лица во република Македонија, со осврт на можностите за развој на претприемништвото“ (одбранета 2011); 5. Маја Георгиоска, „Значењето на интелектуалниот капитал за развој на туризмот, со посебен осврт на охридско-струшкиот регион“ (одбранета 2012).	5,0
	Научно-истражувачки проекти	22,0
1.	Раководител на национален научен проект: „Научната дијаспора од Република Македонија“, Економски институт, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, 2011-2012 година (1*6 поени).	6,0
2.	Учесник во национален научен проект: <i>Внатрешните миграции во Република Македонија</i> (коавтори: д-р Елка	3,0

	Димитриева и м-р Александра Ивановска), Министерство за труд и социјална политика на Република Македонија и UNFPA, 2008-2009 година (1*3 поени).	
3.	Учесник во национален научен проект: <i>IOM project - Изработка на методологија за идентификување на миграциониот потенцијал во Република Македонија</i> , 2011 година (1*3 поени).	3,0
4.	Учесник во меѓународен научен проект: <i>"Social Impact of Emigration and Rural-Urban Migration in Central and Eastern Europe – Country Report FYR Macedonia"</i> , European Commission DG Employment, Social Affairs and Equal Opportunities & GVG – Gesellschaft für Versicherungswissenschaft und -gestaltung e.V., 2010-2012 (1*5 поени).	5,0
5.	Учесник во меѓународен научен проект: <i>FP7 project - Factor Markets: Comparative Analysis of Factor Markets for Agriculture across the Member States</i> , проект со Универзитетот од Приморска, Копер, Република Словенија и Лувен од Белгија, 2011 (1*5 поени).	5,0
Објавени научни трудови		33,9
1.	Труд објавен во зборник на трудови на в.о.институција: „Некои социо-економски аспекти и импликации од емиграциите во Република Македонија“ (коавтор: проф. д-р Ристо Христов), Годишник на Економскиот факултет – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Том 43 С.1-664, Скопје, 2008 година, стр. 407-419 (1*2 поени*90%).	1,8
2.	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор: <i>"Migraciona kretanja u Republici Makedoniji u periodu tranzicije"</i> , Zbornik <i>Migracije, krize i ratni sukobi na Balkanu s kraja 20.veka</i> , izbor radova sa međunarodnog naučnog skupa održan u Beogradu od 27. do 29. oktobra 2005 godine, (Urednik: Goran Penev) Društvo demografa Srbije, DemoBalk, 2011, str. 203-213, (1*3 поени).	3,0
3.	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор: <i>"Demographic Profile of the Older population in the Republic of Macedonia - regional differences and challenges of the social protection"</i> , in the <i>Spatial Demography of the Balkans: Trends and Chelanges</i> , Conference Proceedings of the IV th International Conference of Balkans Demography, Budva, Monte Negro, 13-15 May 2010, (Edition préparée par: Alain Parant), Volos, Greece, 2011. pp. 18, (1*3 поени).	3,0
4.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во стручно/научно популарно списание со меѓународен уредувачки одбор: <i>Rural labour market developments in the Former Yugoslav Republic of Macedonia</i> (коавтор: Bojnec Štefan). Factor Markets Working Paper No. 5, Centre for European Policy Studies, Brussels, 2011, p.20, (1*3 поени*90%).	2,7
5.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во стручно/научно популарно списание со меѓународен уредувачки одбор: <i>Higher Education Reforms and Graduate Unemployment in the Republic of Macedonia</i> , „Economic development“, Journal of the Institute of Economics-Skopje (60 years 1952-2012), Year.14, No. 1/2012, pp. 39-58, (1*3 поени).	3,0
6.	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир: <i>Користењето на</i>	1,8

	човечките ресурси и економијата базирана на знаење во Република Македонија, (коавтор: д-р Ирина Пиперкова Мајовски), Зборник на трудови од научната конференција „Предизвиците на науката во економијата базирана на знаење – состојби и перспективи“, Економски институт-Скопје, 2012 година (1*2*90% поени).	
7.	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир: <i>Демографските промени и одржливиот развој на Република Македонија</i> , Зборник на трудови од научен симпозиум „Општествено-економскиот развој на Република Македонија, со посебен осврт на регионалната компонента и пазарот на трудот“, МАНУ, 2012 година.	2,0
8.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор: <i>Rural labour market developments in the Republic of Macedonia</i> , (коавтор: Bojnec Štefan), „African Journal of Agricultural Research“, Vol. 6 (29), 2012 ISSN 1991-637X ©2012 Academic Journals (1*6 поени + и.ф.*90%).	5,4
9.	Дел од монографија објавена во странство: <i>Social Impact of Emigration and Rural-Urban Migration in Central and Eastern Europe – Country Report FYR Macedonia</i> , (коавтор: д-р Сузана Борнарова), EC DG Employment, Social Affairs and Equal Opportunities & GVG(Gesellschaft für Versicherungswissenschaft und – gestaltung e.V.), 2012 (1*6 поени*90%).	5,4
10.	Монографија: „Научната дијаспора од Република Македонија“ (група автори), Економски институт, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, 2012 година (1*8 поени*60%).	4,8
11.	Апстракт објавен во зборник на конференција: Intellectual emigration from Republic of Macedonia – consequences and implications, Abstracts, Regional scientific conference – Mobility and Emigration of Professionals: Personal and Social Gains and Losses, 26 November 2010, Beograd, str. 18, (1*1 поен).	1,0
	Учество на научен/стручен собир со реферат	3,5
1.	Учество на научен/стручен собир со реферат (усна презентација): Четврта меѓународна конференција за демографијата на Балканот во организација на DemoBalk „Просторната демографија на Балканот: трендови и предизвици“, реферат на тема: <i>Demographic profile of the older population in Republic of Macedonia – regional differences and challenges of the social protection</i> , 13-15 мај 2010 година, Будва, Црна Гора (1*1 поен).	1,0
2.	Учество на научен/стручен собир со реферат (постер): Regional scientific conference – Mobility and Emigration of Professionals: Personal and Social Gains and Losses (Regionalna naučna konferencija - <i>Mobilnost i odlazak stručnjaka: lični i društveni dobici i gubici</i>), Постер презентација на тема: Intellectual emigration from Republic of Macedonia – consequences and implications, ноември 2010, Белград, Република Србија, (1*0,5 поен).	0,5
3.	Учество на научен/стручен собир со реферат (усна презентација): Научна конференција „Предизвиците на науката во економијата базирана на знаење – состојби и перспективи“, реферат на тема: <i>Користењето на човечките ресурси и економијата базирана на знаење во Република Македонија</i> (коавтор: д-р Ирина Пиперкова Мајовски), Економски институт-	1,0

	Скопје, 2012 година (1*1 поен).	
4.	Учество на научен/стручен собир со реферат (усна презентација): Научен симпозиум „Општествено-економскиот развој на Република Македонија, со посебен осврт на регионалната компонента и пазарот на трудот“, реферат на тема: <i>Демографските промени и одржливиот развој на Република Македонија</i> , МАНУ, 2012 година, Скопје (1*1 поен).	1,0
	Вкупно	82,4

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЛНОСТ

Реден број	Назив на активност:	Поени
	Објавени дела	10,0
1.	Коавтор на книга од стручна област (коавтор): <i>Студија за Внатрешните миграции во Република Македонија</i> , Влада на Република Македонија, Министерство за труд и социјална политика, ноември 2009 година, стр. 82 (1*7 поени).	7,0
2.	Речник (коавтор): <i>Демографски термиолошки речник</i> , Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Економски институт - Скопје, 2011 година, стр. 258 (1*3 поени).	3,0
	Координатор во подготовка на елаборат за нова студиска програма	1,0
1.	Координатор во подготовка на елаборат за нова студиска програма: Трет циклус на студии по <i>демографија</i> , Економски факултет и Економски институт, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, 2011 година (1*1 поен).	1,0
	Експертски активности	2,0
1.	Евалуација на 3 (три) предлог - научноистражувачки проекти: Конкурс на Министерството за образование и наука на Република Македонија за 2010 година (1*1 поен).	1,0
2.	Обезбедување експертска помош при изготвување на поглавјето за Република Македонија: Извештај - „Investment Index Reform 2010“, Развој на човечкиот капитал (<i>Human Capital Development</i>), ОЕЦД, Париз, март-јуни 2009 година (1*1 поен).	1,0
	Учество во промотивни активности на Економски институт-Скопје	1,0
1.	Промоција на речник: <i>Демографски термиолошки речник</i> , април 2012 година (1*0,5 поени).	0,5
2.	Промоција на Проект: <i>Научната дијаспора од Република Македонија</i> , мај 2012 година (1*0,5 поени).	0,5
	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание	1,0
1.	Член на уредувачки одбор на <i>Економски развој (Economic development)</i> , Journal of the Institute of Economic – Skopje, списание со меѓународен уредувачки одбор (1*1 поен).	1,0
	Член на организационен или програмскиот одбор на меѓународен научен / стручен собир	1,0
1.	Член на програмски одбор на меѓународен научен собир: IV th International Conference of Balkans Demography, DemoBalk (1*1 поен).	1,0
	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект	3,0
1.	<i>Научната дијаспора од Република Македонија</i> , Економски институт, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, мај 2011 година (носител), (1*1 поен).	1,0
2.	<i>Внатрешните миграции во Република Македонија</i> ,	1,0

	Министерство за труд и социјална политика на Република Македонија и UNFPA, 2008 година (носител), (1*1 поен).	
3.	Изработка на методологија за идентификување на миграциониот потенцијал во Република Македонија, Министерство за труд и социјална политика на Република Македонија и IOM – канцеларија Скопје, 2011 година (носител), (1*1 поен).	1,0
	Раководител на внатрешна организациона единица	3,0
1.	Раководител на Одделението за економска политика и развој во Економски институт за периодот 2009-2013 година со Одлука бр.01-1094 од 4.6.2009 година (1*3 поени).	3,0
	Член на универзитетска комисија	1,0
1.	Член на Комисијата за финансии, инвестиции и развој при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (1*1 поен).	1,0
	Член на факултетска / институтска комисија	2,5
1.	Член на Научниот совет на Економски институт, (1*0,5 поени).	0,5
2.	Член на Институтска управа - Економски институт (1*0,5 поени)	0,5
3.	Член на комисија на Економски институт за избор на директор на Економскиот институт, одлука бр. 02-545/3 од 08.03.2010 година, (1*0,5 поени).	0,5
4.	Член на комисија на Економски институт за изготвување на акт за систематизација на работните места, одлука бр. 02-1935/1 од 27.10.2010 година, (1*0,5 поени).	0,5
5.	Член на комисија на Економски институт за самоевалуација, одлука бр. 02-2393/3 од 14.12.2010 година, (1*0,5 поени).	0,5
	Член на комисија за избор во звање	0,8
1.	Член на Комисија за избор во звање на еден наставник – редовен професор, д-р Силвана Мојсовска, (1*0,2 поени)	0,2
2.	Член на Комисија за избор во звање на еден соработник - асистент/истражувач, м-р Александра Лозановска, (1*0,2 поени)	0,2
3.	Член на Комисија за избор во звање на еден наставник - доцент, д-р Ирина Пиперкова Мајовски, (1*0,2 поени)	0,2
4.	Член на Комисија за избор во звање на еден соработник - асистент/истражувач, м-р Гуле Гулев, (1*0,2 поени)	0,2
	Подготовка на национални документи (стратегии, закони и сл.)	18,0
1.	Учесник во тимот за подготовка на: Стратегија за регионален развој на Република Македонија 2009-2019 година, Министерство за локална самоуправа на Република Македонија, 2007-2008 година (1*2 поени).	2,0
2.	Учесник во тимот за подготовка на: Стратегија за одржлив развој на Република Македонија (поглавје: Промени на населението и демографска ситуација во Република Македонија), Министерство за животна средина, 2007-2008 година (1*2 поени).	2,0
3.	Учесник во национален научен проект: CARDS Project -Technical Assistance to Support Employment Policy III, Activity 2.1 "New Service Model" and a Handbook (Прирачник за Нов модел на услуги на АВРМ), 2008 година (1*2 поени).	2,0
4.	Учесник во национален научен проект: CARDS Project -Technical Assistance to Support Employment Policy III, Activity 2.2 "Local Employment Action Plans" (Учесник во изработка на десет Локални акциони планови за вработување, во соработка со АВРМ), 2008 и 2009 година (1*2 поени).	2,0

5.	Учесник во национален научен проект: CARDS Project - <i>Technical Assistance to Support Employment Policy III, Activity2.3 "Skills Needs Analysis – SNA"</i> (Прирачник за анализа на потребите од вештини), 2008 година (1*2 поени).	2,0
6.	Учесник во национален научен проект: CARDS Project - <i>Technical Assistance to Support Employment Policy III, Activity1.6 "Information on labour market and employment"</i> (Квантитативни и квалитативни информации за пазарот на трудот и вработеноста), 2008 година (1*2 поени).	2,0
7.	Учесник во тимот за подготовка на: <i>Резолуција на миграционата политика на Република Македонија 2009-2014</i> , Влада на Република Македонија, 2008 година (1*2 поени).	2,0
8.	Учесник во тимот за подготовка на: <i>Миграционен профил на Република Македонија 2008</i> , Влада на Република Македонија, 2009 година (1*2 поени).	2,0
9.	Учесник во тимот за подготовка на: <i>Акционен план на Резолуцијата на миграционата политика на Република Македонија 2009-2014</i> , Влада на Република Македонија, 2009 година (1*2 поени).	2,0
Учество во комисии и тела на државни и други органи		2,0
1.	Член на: Работното тело за реализација на проектот <i>Форум на македонски експерти во странство</i> , Министерство за надворешни работи, 2012 (1*1 поен).	1,0
2.	Член на: Меѓуресорската група за креирање на миграционата политика на Република Македонија, Министерство за внатрешни работи, 2008/2009 (1*1 поен).	1,0
Вкупно		46,3

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	96,89
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	82,40
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	46,30
Вкупно	225,59

Скопје, 17.8.2012 год.

Членови на Комисијата

1. Д-р Александар Курчиев, редовен професор с.р.
Економски факултет - Скопје
2. Д-р Славе Ристески, редовен професор с.р.
Економски факултет – Скопје
3. Д-р Амалија Јовановиќ, редовен професор с.р.
Филозофски факултет - Скопје

НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ТРАНСФЕР НА ТЕХНОЛОГИИ - ФИНАНСИСКИ И
НОРМАТИВНИ АСПЕКТИ, СО ПОСЕБЕН ОСВРТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА“
ИЗРАБОТЕНА ОД М-Р МИРЈАНА СТАНКОВИЌ, ПРИЈАВЕНА НА
ЕКОНОМСКИОТ ИНСТИТУТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на член 241 од Статутот на УКИМ а во врска со поднесената докторска дисертација на кандидатката м-р Мирјана Станковиќ со наслов ТРАНСФЕР НА ТЕХНОЛОГИИ - ФИНАНСИСКИ И НОРМАТИВНИ АСПЕКТИ, СО ПОСЕБЕН ОСВРТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, Советот на Економскиот институт во Скопје, на својата 70-та седница одржана на 27.12.2011 година, донесе Одлука бр. 02-39/1 од 11.1.2012 година за формирање на Комисија за оцена и одбрана на докторската дисертација во состав:

1. д-р Биљана Ангелова
2. д-р Верица Јанеска
3. д-р Јадранка Дабовиќ
4. д-р Васил Поповски
5. д-р Татјана Петковска Мирчевска

Членовите на Комисијата со потребно внимание ја прочитаа и ја проучија поднесената докторска дисертација и по усогласувањето на мислењата, Советот на Економски институт го доставуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

I. Општи согледувања

Докторската дисертација на тема „Трансфер на технологии - финансиски и нормативни аспекти, со посебен осврт на Република Македонија“ навлегува во повеќе области кои меѓусебно се испреплетуваат, поради што самата тема има интердисциплинарен карактер и опфаќа прашања од областа на економскиот развој, финасирањето, правото на интелектуална сопственост, антимонополското право, меѓународниот менаџмент, човековите ресурси, трговската политика, странските директни инвестиции. Токму во ваквиот комплексен пристап лежи оригиналноста и иновативноста на истражувачкиот пристап кон оваа проблематика.

Докторската дисертација е структурирана на тој начин да се движи од поставување на општи согледувања во воведниот дел и првата глава, кон разработка на посебни, специфични тематика во наредните три глави и повторно поставување на општи заклучоци и препораки во заклучокот. На крајот од секоја од трите глави, кои се занимаваат со одделни сегменти на успешен трансфер на технологии (човекови ресурси, технологии создадени од јавниот сектор и технологии создадени од приватниот сектор), ќе бидат презентирани препораки за формулирање на ефикасни и ефективни политики за трансфер на технологии во секој од анализираниите сегменти.

Докторската дисертација на кандидатката Мирјана Станковиќ, „Трансфер на технологии - финансиски и нормативни аспекти, со посебен осврт на Република

Македонија“, опфаќа опфати три битни сегменти од областа на успешен трансфер, апсорпција и дифузија на технологии, а тоа се: човечките ресурси, технологиите создадени од јавниот сектор и технологиите создадени од приватниот сектор. Во рамките на секој од овие сегменти, истражувањето се одвиваше на три нивоа: развиени земји, земји во развој и Република Македонија. Ваквиот методолошки пристап овозможи да се направи компаративна анализа на финансиските и нормативните аспекти на трансфер на технологии во развиените земји, во земјите во развој и во Република Македонија.

По спроведената анализа на секој од наведените сегменти (човекови ресурси, технологии создадени од јавниот сектор и технологии создадени од приватниот сектор), направена е синтеза на информациите и податоците преку формулирање на препораки за креирање на ефикасни и ефективни политики во областа на човековите ресурси, технологиите создадени од јавниот сектор и технологиите создадени од приватниот сектор. На крајот, во заклучниот дел на докторската дисертација, овие препораки се фузирани и сумирани, така што се овозможува компаративен преглед на сите сегменти од областа на трансферот на технологии и нивната меѓусебна поврзаност.

Генерално, истражувањето се базира на анализа на 2 типа канали на технолошки трансфер: пазарни (формални), како што се: трговија со производи и услуги, трговија со знаење, странски директни инвестиции, лиценцирање, заеднички потфати (joint ventures) и интернационално движење на лица вработени во рамките на мултинационалните компании, и непазарни (неформални), како што се: имитација, податоци од патентни апликации, трансфер на персонал вработен во мултинационални компании и привремена интранационална миграција.

Основните параметри кои произлегоа од истражувањето се фокусирани на креирање на препораки за формулирање на политики за успешен трансфер на технологии во делот на: трговските политики соодветни за земјите во развој (врз основа на компаративна анализа со земјите во развој кои развиле успешни либерални трговски политики, со посебен осврт Република Македонија; поттикнување на странски директни инвестиции во земјите во развој (врз основа на компаративна анализа со земји во развој кои привлечеле странски директни инвестиции, а кои од друга страна поттикнале успешен трансфер на технологии, со посебен осврт на Република Македонија); лиценцирање со цел техничка трансформација и адаптивни инвестиции од страна на локалните фирми заради успешна примена на технологиите (врз основа на анализа на факторите кои влијаат на технолошката апсорпција и дифузија) и политички инструменти за поттикнување на успешен трансфер на технологии – како, на пример, фискални поттикнувања, подобрување на тековите на технологиите кои поттекнуваат од јавниот домен преку давање на субвенции, ценовна диференцијација на извоз на производи кои инкорпорираат права од интелектуална сопственост.

Заради објективно согледување на појавите кои се предмет на истражувањето користени се историскиот и компаративниот метод, кои овозможија критичко набљудување и споредба на низа појави поврзани со креирање на решенија за успешен трансфер на технологии и креирање на инструкции за формулација на соодветни политики во оваа област. Во истражувањето успешно е интегриран и математичко – статистичкиот метод кој резултираше во опсежна квантитативна анализа. Истражувањето опфати и користење на богата база на секундарни извори на податоци од повеќе владини, невладини и меѓувладини институции: Министерство за економија на Република Македонија, Агенција за странски инвестиции на Република Македонија, универзитети и истражувачки институти кои дејствуваат на територијата

на Република Македонија, Центар за едукација во областа на интелектуалната сопственост при Правниот факултет „Јустинијан Први“, Државен завод за индустриска сопственост, Светска трговска организација (World Trade Organisation), Светска организација за интелектуална сопственост (World Intellectual Property Organisation), УНКТАД (United Nations Conference on Trade and Development), УНИДО (United Nations Industrial Development Organisation), база на податоци на Duke University Law School, George Washington University School of Law, итн.

II. Содржина на дисертацијата

Докторската дисертација на кандидатката м-р Мирјана Станковиќ со наслов „Трансфер на технологии - финансиски и нормативни аспекти, со посебен осврт на Република Македонија“, е составена од воведен дел, четири тематски подрачја, заклучни согледувања и библиографија. Трудот е напишан на 332 страници, од кои: 3 страници отпаѓаат на содржина и преглед на графикони и табели, 24 страници отпаѓаат на воведниот дел, методолошки и терминологски појаснувања, 233 страници на основниот текст на докторатот, 4 страници на заклучни согледувања, 42 страници се прилози и 19 страници на цитираната литература.

Воведниот дел содржи елаборирање на целта и основните хипотези на истражувањето, користената методологија и појаснување на користената терминологија.

Првата глава под наслов „Осврт на трансферот на технологии и негови импликации на економскиот развој“ содржи аналитички приказ на процесот на трансфер на технологии, и на влијанието кое го има глобализацијата врз технолошкиот трансфер. Воедно, оваа глава ги разработува и регулаторните структури на трансферот на технологии на меѓународно и национално ниво. Првата глава ги опфаќа и општите аспекти на поврзаност на трансферот на технологии со економскиот развој. Па така, во неа се дадени општи согледувања за основните детерминанти на економскиот развој и прашањата на мерење и мониторинг на економските ефекти од трансфер на технологии на национално ниво.

Втората глава „Човекови ресурси како фактор за технолошки развој“ го опфаќа специфичното прашање на човековите ресурси и нивната поврзаност со успешниот трансфер на технологии. Прашања кои се детално обработени од компаративен аспект се трендовите во областа на човековите ресурси и трансферот на технологии, бариери, нормативни решенија и препораки во областа на човековите ресурси и трансферот на технологии (создавање на врски помеѓу универзитети, јавни истражувачки центри и индустрија, визен режим – рестрикции на слобода на движење, проблемот на одлив на умови - brain drain и политики за негово спречување).

Третата глава „Финансирање и нормативни аспекти на технологии развиени во јавниот сектор“ ги проучува и компаративно ги претставува финансиските и нормативните аспекти на трансферот на технологии развиени од страна на јавниот сектор, со посебен осврт на механизмите за поддршка на истражувањето во јавниот сектор (владини политики, образовни и научно-истражувачки институции), и нормативни аспекти на трансферот на технологии развиени од страна на јавниот сектор (релации меѓу јавниот и приватниот сектор - public private partnerships – PPP; патенти како алатки за истражување и слобода на истражување во јавниот сектор; слободен софтвер и негови импликации; слободен пристап кон информатички мрежи и научни публикации; национална сигурност и рестрикции на извоз на определен вид технологии).

Четвртата глава „Политики, финансирање и нормативни аспекти на технологии развиени од приватниот сектор“ се фокусира на споредбена анализа на политики, финансирање и нормативни аспекти на технологии развиени од страна на приватниот сектор. Тука се опфатени битни аспекти како што се механизмите кои се користат од страна на развиените земји и земјите во развој: инвестиции во развој и истражување (R & D) од страна на приватниот сектор; лиценцирање на технологии развиени од страна на приватниот сектор; други модалитети на финансирање на истражување и развој од страна на приватниот сектор, со посебен осврт на мобилност на работна сила, задолжителни лиценци и реверзибилен инженеринг; странски директни инвестиции; истражување од страна на мултинационални претпријатија и аутсорсинг (outsourcing) на истражување и развој (R & D), како и прашањето на извоз и увоз како модалитет на трансфер, апсорпција и дифузија на технологии. Фокусот на ова поглавје е насочен кон анализа на нормативните аспекти за развој на технологии во приватниот сектор во Република Македонија и земјите во развој. Во овој сегмент детално се разработени модалитетите на регулација на трговските аспекти на правата од интелектуална сопственост; заштита на податоци; субвенции; колизија помеѓу антимонополското право и правото на интелектуална сопственост; технолошкиот развој како фактор на конкурентност на домашните компании на меѓународниот пазар.

При истражувањето и анализата на различни аспекти од правата на интелектуална сопственост, посебно ќе се обрне внимание на правата од индустриска сопственост (патенти, трговска марка, индустриски дизајн) кои се основните компоненти на трансферот на технологии. При анализа на патентите и нивниот импакт врз трансферот на технологии, направена е дистинкција помеѓу фазата на пронајдок (ситуација кога пронајдокот не е апликативен во бизнис-реалноста) и фазата на иновација (ситуација кога пронајдокот се аплицира во бизнис реалноста по пат на негова комерцијализација).

На крајот се презентирани клучните наоди и заклучоци од теоретските и апликативните истражувања на докторската дисертација. Воедно, ќе бидат сумирани и препораките за формулирање на ефикасни и ефективни политики за трансфер на технологии кои ќе бидат дадени секоја од анализираните области во претходните четири глави.

III. Оцена и предлог

Врз основа на детално проучување на докторската дисертација на кандидатката м-р Мирјана Станковиќ, под наслов „Трансфер на технологии - финансиски и нормативни аспекти, со посебен осврт на Република Македонија“, Комисијата оцени дека докторската дисертација дава одговор на поставените постулати, воспоставени во тезите на пријавата на докторскиот труд.

Докторскиот труд претставува оригинален пристап кон третирањето на проблематиката од аспект на финансиските и нормативните аспекти на трансферот на технологии, со посебен осврт на Република Македонија.

Дисертацијата се одликува со оригинален пристап кон елаборирање на поставениот предмет на истражување и мошне успешно ги инкорпорира научниот и стручниот третман на трансферот на технологии. Научната и стручна оправданост на предложениот труд произлегува од креирање на истражувачки модел со кој овозможува: да биде користен за креирање на политики на национално ниво, како и за градење на стратегии на корпоративно ниво; анализа на суштествени варијабли - карактеристики на одредена технологија, земјата и на човековиот фактор (бидејќи основната претпоставка на овој модел е дека методолошки анализата на земјите во

развој мора да се разликува од анализата на развиените земји); создавање на реална претстава за побарувачката од трансфер на технологии (кадешто е опфатена и проблематиката на билатерални придобивки од трансферот на технологии – технолошко учење и ефекти на прелевање) и примена на моделот за проценка на различни технологии во различни сектори – услужен, производствен, енергетски, информатички и здравствен.

Трудот заслужува и посебно внимание пред сè поради оригиналниот методолошки пристап во истражувањето кој може да се оцени како интегрален, целисходен и исцрпен според обемноста на обработениот материјал и истражување. Концептски, дисертацијата претставува заокружен систематски приказ на теоретските и практичните искуства од областа на трансферот на технологии.

Имајќи ги предвид изнесените ставови, Комисијата беше едногласна во заклучокот дека кандидатката м-р Мирјана Станковиќ, во својата докторска дисертација под наслов „Трансфер на технологии - финансиски и нормативни аспекти, со посебен осврт на Република Македонија“, целосно успеала да одговори на појдовно воспоставените цели на истражувањето. Појдовните тези се развиени и аргументирани со сопствени оригинални ставови и заклучоци.

Врз основа на претходно изнесеното, Комисијата му предлага на Советот на Економски институт во Скопје:

1. да го прифати извештајот со позитивна оцена за поднесената докторска дисертација под наслов „Трансфер на технологии - финансиски и нормативни аспекти, со посебен осврт на Република Македонија“ и

2. на м-р Мирјана Станковиќ да ѝ се овозможи јавна одбрана на докторскиот труд.

Скопје, 16 август 2012 година

Комисија за оцена и одбрана на докторската дисертација

1. _____
/Д-р Биљана Ангелова/ с.р.

2. _____
/Д-р Верица Јанеска / с.р.

3. _____
/Д-р Јадранка Дабовиќ / с.р.

4. _____
/Д-р Васил Поповски / с.р.

5. _____
/ Д-р Татјана Петковска Мирчевска / с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „МАРКЕТИНГ - ИСТРАЖУВАЊЕ НА ТЕЛЕВИЗИИТЕ И ТЕЛЕВИЗИСКИТЕ ГЛЕДАЧИ СО ОСВРТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА" ОД М-Р ГЕРМАН ФИЛКОВ, ПОДНЕСЕНА ДО ЕКОНОМСКИОТ ИНСТИТУТ ВО СКОПЈЕ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ" ВО СКОПЈЕ

Врз основа на член 241 од Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, а во врска со поднесената докторска дисертација на тема **„МАРКЕТИНГ - ИСТРАЖУВАЊЕ НА ТЕЛЕВИЗИИТЕ И ТЕЛЕВИЗИСКИТЕ ГЛЕДАЧИ СО ОСВРТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА“**, од кандидатот м-р Герман Филков, Научниот совет на Економскиот институт во Скопје, на 7.6.2012 година, донесе одлука бр. 02-1198/2 од 13.6.2012 за формирање на Комисија за оцена и одбрана на трудот, во состав:

1. д-р Татјана Петковска Мирчевска
2. д-р Татјана Петковска
3. д-р Христо Кусакатов
4. д-р Нада Секуловска
5. д-р Зоран Јаневски.

Членовите на Комисијата со особено внимание ја прочитаа и ја проучија поднесената докторска дисертација под наслов **„МАРКЕТИНГ - ИСТРАЖУВАЊЕ НА ТЕЛЕВИЗИИТЕ И ТЕЛЕВИЗИСКИТЕ ГЛЕДАЧИ СО ОСВРТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА“** од кандидатот м-р Герман Филков, и до Научниот совет на Економскиот институт во Скопје го доставуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Општи согледувања

Докторската дисертација под наслов **„МАРКЕТИНГ - ИСТРАЖУВАЊЕ НА ТЕЛЕВИЗИИТЕ И ТЕЛЕВИЗИСКИТЕ ГЛЕДАЧИ СО ОСВРТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА“**, од кандидатот м-р Герман Филков, обработува исклучително интересна и актуелна проблематика од областа на маркетинг - истражувањето на еден особено значаен медиум - телевизијата и нејзините корисници - телевизиските гледачи. Во оваа дисертација се истражувани неколку битни елементи од оваа кај нас речиси воопшто неистражувана област - телевизијата, телевизискиот бизнис и гледачите (нивниот број, состав и однесувањето).

Телевизијата е најзначаен и најголем сегмент на медиумските индустрии во сите развиени земји во светот на која отпаѓа најголем дел од рекламниот колач и во која се остваруваат најголеми профити. Ова е случај и во Македонија, кадешто телевизијата е далеку најдоминантен медиум од сите аспекти: опфатот на публика, делот од рекламите што ги добива, приходите што ги остварува и влијанието што го има врз населението.

Имајќи предвид дека за да можат да опстанат и да остварат што е можно поголеми приходи, телевизиите мораат да го усвојат и да го применуваат маркетинг - концептот во своето работење, тие ќе можат да го максимизираат ефектот од своето работење само преку целосно задоволување на своите корисници. кои во овој специфичен случај се јавуваат во двојна улога - како гледачи и како огласувачи.

Секоја година, македонските компании трошат милиони евра за телевизиско рекламирање. Но, колку овие пари се ефикасно потрошени, во најголема мера зависи од изборот што го прават телевизиските гледачи: кога и која телевизиска програма ќе ја гледаат. Затоа е многу важно да се знае кога точно и во кој број целните потрошувачи на производите или услугите на една компанија гледаат телевизија. Само на тој начин рекламната порака на таа компанија ќе може да допре до нејзините целни потрошувачи. Во последните години, на телевизиската публика сè почесто ѝ сè пристапува како на потрошувачи, отколку како на граѓани и се воведува нов термин на „потрошувачка публика“.

Со постојаното зголемување на бројот на достапни канали, а при истиот (константен) број на телевизиски гледачи, за огласувачите станува се потешко да допрат до посакуваните сегменти на гледачи (а нивни потрошувачи). Големи промени претрпуваат и секојдневните однесувања на гледачите и во фамилијарниот и во работниот стил на живеење. Многу важна промена исто така е и поседувањето по неколку телевизори во домовите и зголемување на часовите на индивидуално гледање телевизија, наспроти некогашното заедничко, фамилијарно гледање на телевизија. Свое огромно влијание врз индустријата имаат и новите технологии, како интернетот, дигиталните видео - рекордери и телевизијата-на-повик, кои ги менуваат гледачките навики. што пак повлекува промени и во начинот и времето на рекламирање. Поради ова, на гледачите веќе не се гледа како на некои што пасивно го апсорбираат тоа што го гледаат, туку како на некои што го интерпретираат она што го гледаат според своите најразлични потреби.

Освен за фирмите што рекламираат, познавањето на гледачите и на нивните навики е од особено значење и за самите телевизии кои на тој начин ќе можат да дизајнираат програми (емисии) и програмски шеми што ќе привлекуваат и задоволуваат повеќе гледачи од ист сегмент, што ќе води кон повисоки рејтинзи на гледаност на тие програми, а тоа пак ќе овозможи привлекување на повеќе реклами и остварување на повисоки приходи. Еден производ на телевизиските компании се емисиите и програмата што ја емитуваат, а втор производ е публиката, односно гледачите што ја гледаат соодветната програма. На овој начин, ако телевизијата нема доволно пари за да купи соодветна програма, ќе произведе мала публика (или малку претплатници кај кабелските оператори), со тоа ќе оствари ниски приходи (бидејќи огласувачите нема да сакаат да рекламираат пред малку гледачи), тоа значи дека ќе се оствари намален профит. Тоа уште повеќе ќе го намали буџетот за програма, дополнително ќе се намали и публиката, и следствено на тоа и приходите и профитот.

Во спротивна ситуација, телевизијата има висок буџет за купување на програма, таа програма привлекува бројна публика, публиката им се продава по висока цена на огласувачите, со тоа се остваруваат зголемени приходи и профит, што значи можност за уште повисок буџет за купување на нова програма. Кога телевизијата еднаш ќе создаде доволна публика со која ќе може да си ги покрива фиксните трошоци, таа ќе може да остварува и значително висок профит. Овде пред сè треба да се има предвид дека кај телевизиите маргиналните трошоци за опслужување на секој новоосвоен гледач се ниски и затоа колку повеќе гледачи ќе се освојат, толку повисок ќе биде и профитот на телевизијата. На овој начин се доаѓа до економијата на обем која има особена примена во телевизискиот бизнис, каде што трошоците за обезбедување програма по гледач значително се намалуваат со зголемувањето на бројот на гледачи за таа програма. Друга одлика за оваа област е и економијата на опсег (опфат), односно пораст на приходите со зголемување на опфатот на гледачи (кога со една емисија/програма се привлекуваат гледачи и во другите емисии/програми).

За да може сето ова да се анализира, потребно е детално и опсежно мерење и истражување на телевизиската гледаност. Методите, начините и техниките за мерење на

гледаноста постојано се усовршуваат со цел да се добијат што е можно попрецизни сознанија за однесувањето на гледачите. Анализите на податоците од истражувањата им овозможуваат на телевизиите да ја измерат успешноста на своите програми и да ги планираат своите програмски шеми. Огласувачите ги користат податоците за планирање и евалуација на своите рекламни пораки. За да можат телевизиите и огласувачите да бидат сигурни дека ќе допрат до своите посакувани целни групи, се јавува потребата од сегментирање на публиката.

Истражувањето на гледачите е особено важно бидејќи само што истражувачките агенции успеаја да најдат начин како најпрецизно да ја мерат гледаноста (со помош на т.н. пиплметри) при класичното гледање на телевизија, се појавија нови техники и технологии кои се повеќе го усложнуваат мерењето (видео-на-повик, гледање надвор од дома, гледање преку интернет, итн.). Ова останува да биде еден од најголемите предизвици во областа на телевизиската индустрија и кај нас и во светот. Важноста кај нас е дотолку поголема имајќи предвид дека Македонија е меѓу земјите во Европа која последна вовеле електронско мерење на телевизиската гледаност преку пиплметри на крајот од 2007 година.

Имајќи го сето ова предвид, истражувањето на телевизиите и на телевизиските гледачи од сите аспекти на маркетинг-миксот (производ, цена, промоција и дистрибуција), добиваат специфичен карактер. Производот е двоен и се состои од програма што телевизијата ја продуцира и од публика која ја создава (привлекувајќи ја со таа програма) и потоа им ја продава на огласувачите. Затоа, од маркетиншки аспект овде е многу важно задоволувањето на потребите на гледачите оти, како што се гледа, од тоа натаму зависи вкупното работење на телевизијата, на огласувачите (за кои е многу важно да допрат до што е можно повеќе свои потенцијални потрошувачи) и на сета економија во целост. Цената овде се однесува на цената по која телевизиите го продаваат својот производ (во случајов публиката) на огласувачите (оние што рекламираат). Промоцијата значи промовирање на сопствениот производ (во случајот програмата) пред публиката со цел да го зголемат бројот на гледачи, како и промоција на публиката пред огласувачите. Дистрибуцијата се однесува на ставањето на емисиите во еден временски распоред на емитување, односно т.н. програмска шема (согласно потребите и гледачките навики на гледачите). Имајќи го ова предвид, четирите елементи на маркетинг-миксот ќе бидат опфатени и ќе се анализираат преку горенаведените поделби и специфичности.

2. Содржина на дисертацијата

Докторската дисертација „**МАРКЕТИНГ - ИСТРАЖУВАЊЕ НА ТЕЛЕВИЗИИТЕ И ТЕЛЕВИЗИСКИТЕ ГЛЕДАЧИ СО ОСВРТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**“, од кандидатот м-р Герман Филков, содржи вкупно 312 страници. Поголемиот број податоци во трудот се презентирани во 28 табели, 62 графикони и 21 слика. Во списокот на користена литература се наведени релевантни библиографски единици од домашни и странски автори, истражувачки студии како и повеќе веб - страници. Бројот на библиографски единици изнесува 161 книга, 114 стручни и научни публикации и 23 други извори.

Во првата глава, најнапред се претставуваат поимите пазар, потрошувачи и истражување на нивното однесување. Потоа се прави осврт на медиумите и на нивната општествено-економска улога. Натаму, се воведува поимот телевизија и се разработуваат сите аспекти на телевизијата како медиум и како бизнис. Во оваа глава се анализираат учесниците во овој бизнис (телевизиите, огласувачите, маркетинг - агенциите и др.), моменталната состојба во светот и кај нас, а посебен осврт е направен на законската регулатива во оваа дејност.

Втората глава се однесува на телевизиските гледачи како најважна категорија од која зависи функционирањето на телевизиите и нивниот бизнис. Овде се опфатени многу различни аспекти кои се однесуваат и се поврзани со телевизиските гледачи. Посебен дел се однесува на мерењето на телевизиските гледачи како предуслов за подобро задоволување на потребите на гледачите преку утврдување на нивниот број, состав, однесување, сегментирање, стекнување и менување на навики, задоволство и сл. Овде се елаборираат начините и формите на мерењето на гледачите од почетокот до денес, основните постулати на квантитативните и на квалитативните мерења, а се применува и компаративна анализа на состојбата во развиените земји, земјите од регионот и Македонија. Посебен акцент е ставен на сегментирањето на телевизиските гледачи како еден од начините за нивно подобро задоволување и од страна на телевизиите преку нудење на соодветна програма и нејзин правилен распоред, но и од страна на огласувачите за да можат нивните пораки да стигнат до најголем дел од целната публика. Подетално се обработени главните критериуми за сегментирање (демографски, географски, психографски и според однесување на потрошувачите), како и следните фази од процесот на сегментирање на пазарот - таргетирањето и позиционирањето. Исто така, прикажани се основите на двата главни и спротивставени концепти на поимање на гледачите како општествени битија и како потрошувачи.

Третата глава целосно е посветена на овие две многу значајни категории кои всушност покриваат две од четирите варијабли на маркетингот, односно производот (програмата) и дистрибуцијата (програмската шема). Овде е обработена и четвртата варијабла, односно промоцијата на програмата. Телевизиската програма е поделена во т.н. програмски сегменти кои претставуваат делови од денот во кои се емитува одредена програма, а кои сегменти меѓусебно се разликуваат според видот и содржината на таа програма, составот и бројот на гледачи, а оттука и според цената за рекламирање во рамките на тие сегменти. Согласно со ваквите сегменти, секоја телевизија изработува програмска шема, односно утврден распоред на емисии и програми во текот на едно деноноќие. Правилното поставување на програмската шема има клучно значење за секоја телевизиска станица бидејќи токму преку програмската шема, односно преку видот на програмите што ќе се нудат во секој определен период од едно деноноќие, зависи обемот на гледачи што ќе се привлече за секоја одделна програма, бројот на рекламни пораки и цената по која ќе се продаде тој рекламен простор. Значи, оние коишто ја поставуваат програмската шема мораат да изберат таква програма во точно определен дел од денот којашто ќе ја привлече и според бројност и според состав таа публика којашто оние што рекламираат сакаат да ја таргетираат. Колку поуспешно телевизиските станици ќе го направат ова, толку поголеми резултати ќе постигнат во своето работење. Освен суштината, поимот и значењето на програмата, правилниот избори и поставување на програмската шема, направена е компарација со искуства во западните земји, земјите од регионот и во Македонија.

Во четвртата глава се разработени предизвиците и перспективите на телевизиите и телевизискиот бизнис од сите аспекти, односно расположливите стратегии и можности за поуспешен настап за телевизиите и огласувачите. Освен поглед на општите предизвици и перспективи во светот и во нашето соседство, посебен фокус е ставен на состојбата во Македонија. Важноста на оваа глава произлегува од секојдневното и брзо менување на технологиите и состојбите во оваа дејност и оттука потребата за навремено и соодветно приспособување и менување на стратегиите и работењето. Овде се понудени и конкретни препораки за идно дејствување на македонските учесници во овој бизнис од сите претходно споменати аспекти. Одделно се анализирани можностите за поцелосно задоволување на потребите на потрошувачите и остварување на поголеми приходи што им стојат на располагање на фирмите, а одделно можностите за телевизиските станици за подобро

дизајнирање на своите програмски шеми во насока на остварување на поголеми приходи преку поцелосно задоволување на потребите на гледачите (потрошувачите) и на фирмите што рекламираат.

Во **заклучните согледувања**, кандидатот констатира дека постои голема потреба за маркетинг - истражување на телевизиите и телевизиските гледачи во Република Македонија во насока на поцелосно задоволување на потребите на гледачите, поцелисходно и поефикасно трошење на парите за телевизиски реклами и поуспешно дизајнирање на програмските шеми кај телевизиските станици, а како резултат на сето тоа - остварување на подобри финансиски резултати од работењето. На крајот, се даваат и конкретни препораки и за телевизиите, за фирмите и за агенциите за истражување на пазарот и гледаноста, а имајќи ги предвид реалните потреби што постојат во земјава и состојбите и искуствата од другите земји.

3. Оцена и предлог

Докторската дисертација на тема **„МАРКЕТИНГ - ИСТРАЖУВАЊЕ НА ТЕЛЕВИЗИИТЕ И ТЕЛЕВИЗИСКИТЕ ГЛЕДАЧИ СО ОСВРТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА“**, од кандидатот м-р Герман Филков, претставува значаен труд кој се одликува со сериозен пристап кон третирааниот проблем и опфаќа обработка на сите релевантни аспекти, аргументација за поставените тези и илустрација на релевантни податоци. Ваквиот пристап е надополнет со соодветна методолошка рамка, користена најнова научна и стручна литература и изразено критичко размислување, базирано на сеопфатна компаративна анализа и емпириско истражување, значајни за концептирање на заклучоците, насоките и препораките што му дава посебен научен придонес на трудот.

М-р Герман Филков во докторската дисертација дава конкретни насоки, можности и препораки што им стојат на располагање на македонските телевизии и огласувачи за поуспешен настап пред своите потрошувачи (припадници на одделните сегменти на гледачи) и проценка на идните предизвици и правци на развој на оваа дејност со посебен акцент на влијанието на новите технологии.

Кандидатот во целост одговорил на поставената цел на истражувањето - на македонската наука и на телевизиската индустрија во земјава за прв пат да им се понуди едно опсежно економско и маркетинг - истражување на телевизиите, телевизискиот бизнис и телевизиските гледачи, со цел сознанијата и добиените резултати да бидат искористени за креирање и приспособување на нивните маркетинг - стратегии кон поцелосно задоволување на потребите на потрошувачите (гледачите и огласувачите) и за максимизирање на финансискиот резултат од работењето.

Комисијата констатира дека согласно со академските стандарди, кандидатот м-р Герман Филков изработил комплексен и сеопфатен труд. Тој успешно се справил со поставениот предизвик за истражување на проблемот и успеал да понуди аргументирани ставови, мислења, заклучоци и препораки. Теоретските и емпириски елаборации на трудот можат да имаат реална примена во практиката, со што овој труд има како научен, така и апликативен придонес.

Врз основа на претходното, Комисијата му предлага на Советот на Економскиот институт во Скопје:

1. да го прифати извештајот со позитивна оценка за поднесената докторска дисертација **„МАРКЕТИНГ - ИСТРАЖУВАЊЕ НА ТЕЛЕВИЗИИТЕ И ТЕЛЕВИЗИСКИТЕ ГЛЕДАЧИ, СО ОСВРТ**

НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА " од кандидатот м-р Герман Филков. и

2. на кандидатот м-р Герман Филков да му се дозволи јавна одбрана на докторскиот труд.

Скопје, 15.8.2012

Комисија за оцена и одбрана на
докторска дисертација:

1. д-р Татјана Петковска Мирчевска, с.р.
2. д-р Татјана Петковска, с.р.
3. д-р Христо Кусакатов, с.р.
4. д-р Нада Секуловска, с.р.
5. д-р Зоран Јаневски, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ПРИМЕНА НА ЕПИДЕМИСКИ АЛГОРИТМИ ВО МЕТОДИТЕ ЗА УПРАВУВАЊЕ НА ИНТЕЛИГЕНТНИ ДИСТРИБУТИВНИ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИ МРЕЖИ“ ОД М-Р АЛЕКСАНДРА КРКОЛЕВА, ПРИЈАВЕНА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ИНФОРМАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО СКОПЈЕ

Со одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје број 02-1008/4 од 25.4.2012 година, определени сме за членови на Комисијата за одбрана на докторската дисертација „Примена на епидемиски алгоритми во методите за управување на интелигентни дистрибутивни електроенергетски мрежи“ од кандидатката м-р Александра Крколева.

Врз основа на извршениот преглед на докторската дисертација, до Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Општи податоци за докторската дисертација

Докторската дисертација со наслов „Примена на епидемиски алгоритми во методите за управување на интелигентни дистрибутивни електроенергетски мрежи“ од м-р Александра Крколева е со вкупен обем од 95 страници во формат А4. На почетокот е дадена содржината, а потоа следува излагањето поделено на четири поглавја. На крајот се поместени заклучокот и списокот на користената литература. Излагањето е илустрирано со 43 слики и 4 табели.

2. Предмет на докторската дисертација

Предмет на истражувањето во оваа докторска дисертација се можностите за примена на епидемиските алгоритми во методите за управување на интелигентните дистрибутивни електроенергетски мрежи, односно разработување на нов начин на организирање на потрошувачите за учество на пазарот на електрична енергија или како понудувачи на помошни услуги, со што се остварува придонес кон унапредување на концептите на интелигентни мрежи (ИМ), како што се микромрежите и виртуелните електрични центри (ВИЕЦ). Притоа, акцентот е ставен на новите стратегии за управување на ИМ, во кои потрошувачот добива нова и значајна улога.

Работата на современите електроенергетски системи е значително унапредена, пред сè поради примената на нови стратегии за управување со потрошувачката на електрична енергија, пазарните услови на стопанисување со електроенергетските системи (ЕЕС), но и поради примената на голем број нови технологии, вклучувајќи ги и технологиите за искористување на обновливите извори на електрична енергија (ОИЕ) и дисперзираните производствени единици (ДПЕ). Комплексноста на ЕЕС и новите развојни концепти бараат усовршување на системите за управување на ЕЕС, меѓу другото и преку искористување на информациските и комуникациските технологии (ИКТ). Се смета дека во иднина ќе биде потребна пообемна координација на ЕЕС, претпоставувајќи дека потрошувачите ќе преземат и улога на производители на електрична енергија, учесници во пазарот на електрична енергија или понудувачи на помошни услуги, кои не само што ги користат услугите на операторите на дистрибутивните и преносните мрежи, туку и им даваат услуги. Тоа неминовно ќе значи дека ќе се зголеми количината на информации која ќе се разменува меѓу учесниците на ЕЕС, било да се тоа потрошувачите,

производителите или операторите на системот. Со цел да се постигне глобална координација и функционалност на ЕЕС, ќе биде потребно извршување различни функции на локално ниво. Во овој контекст, алгоритмите кои до сега нашле примена во секторот на ИКТ можат да бидат приспособени за примена во ЕЕС, овозможувајќи при тоа искористување на веќе постојната ИКТ-инфраструктура. Ова е, несомнено, сосема нов и сериозен предизвик за истражувачите во областа на управувањето со ЕЕС. Во прилог на наведената констатација сведочат и бројните трудови на оваа тема објавени во последната деценија во најпознатите светски списанија од областа на електроенергетиката, кои се обработени и исцрпно референцирани во рамките на докторската дисертација.

3. Анализа на докторската дисертација

Во воведот на дисертацијата е направен детален осврт врз значењето на истражуваниот проблем, неговата актуелност и особеностите.

Второто поглавје на трудот дава широк преглед на концептот на ИМ, преку постојните дефиниции, мотивацијата за развој и потребните услови и технологии за нивно практично реализирање. Всушност, поаѓајќи од зачестената употреба на терминот „интелигентен“ за опишување на најразлични технологии кои стануваат неразделив дел од секојдневното живеење, во рамките на второто поглавје од овој труд е направен обид да се појасни значењето на овој термин во контекст на електроенергетските мрежи. За таа цел, наведени се повеќе дефиниции за ИМ, заедно со мотивите за истражувања на овој, релативно нов, концепт. Исто така, даден е преглед на чекорите кои треба да се преземат за современите електроенергетски мрежи да се трансформираат во ИМ и технологиите кои сето тоа ќе го овозможат. Всушност, ова поглавје од дисертацијата изведува заклучок дека трансформацијата ќе биде неопходна за да се овозможи понатамошен развој на ЕЕС во согласност со потребите на современото општество. Во овој контекст, се наметнува и прашањето дали ИМ се единствениот концепт кој тоа ќе го овозможи и дали неговата практична примена ќе биде технички возможна и економски оправдана. Земајќи ја предвид финансиската поддршка за истражување на ИМ и официјалните документи во ЕУ и САД кои се однесуваат на овој концепт, очигледно е дека не станува збор само за „наука заради наука“, туку дека се очекува овој концепт да најде практична примена. Секако, не може да се тврди дека е тоа единствената насока во која ќе се развиваат ЕЕС, но може да се претпостави дека ИМ ќе бидат дел од идните ЕЕС. Потврда за тоа се веќе имплементираниите микромрежи и ВИЕЦ, кои, иако засега се главно постројки за тестирање и понатамошно развивање на концептот, претставуваат показател за тоа како ќе функционираат идните ЕЕС и даваат можност да се квантифицираат очекуваните придобивки од примената на ИМ. Засега е сè уште рано да се проценува економската оправданост на реалната примена на ИМ, особено имајќи го предвид големиот број индиректни фактори кои влијаат врз развојот и примената на ИМ. Меѓутоа, можат да се прават проценки за исплатливоста на определени технологии кои ќе бидат дел од ИМ и да се воведуваат механизми со кои ќе се мотивира понатамошниот развој на технологиите и конкурентноста. Голем дел од техничките решенија веќе постојат, но исто така, постојат и многу проблеми за кои се потребни нови решенија.

Во продолжение на второто поглавје е даден преглед и на можните реализации на ИМ, односно најважните карактеристики на микромрежите и ВИЕЦ, како и на предизвиците во врска со интеграцијата на електричните возила. Микромрежите и ВИЕЦ се разгледуваат од аспект на начините за нивно управување и придобивките од нивната примена. Врз основа на анализите се заклучува дека една од најзначајните карактеристики на ИМ е можноста ДПЕ и потрошувачите да учествуваат во обезбедувањето на системски услуги за ЕЕС и во пазарот на електрична енергија, како групи производители, односно потрошувачи, или како комбинирани

групи на производители и потрошувачи. Сево ова ќе се овозможи со координирање на работата на голем број елементи во системот преку примена на соодветни алгоритми и технологии, распределување на комплексните операции и задачи на различни хиерархиски нивоа во системот и донесување голем дел од одлуките на локално ниво, за да се подобрат некои параметри на мрежата во локални рамки, но и за да се постигнат глобални цели. Токму сознанијата од направените истражувања на современите стратегии за управување на ЕЕС и можностите кои произлегуваат од развојот и примената на ИКТ биле главниот мотив за истражувањата прикажани во рамките на дисертацијата.

Во рамките на третото поглавје се разгледани неколку варијанти на класата епидемиски алгоритми за соседско комуницирање (АСК) за распространување информации низ мрежа од јазли (производители или потрошувачи), кои можат меѓусебно да комуницираат по пат на инсталирана ИКТ. Прикажаните варијанти меѓусебно се разликуваат според начинот на запирање на распространувањето на информацијата. Од анализите на разгледуваните варијанти се извлекуваат и неколку важни заклучоци за карактеристиките на овие алгоритми. Имено, предноста на овие алгоритми е во тоа што распространувањето на информациите се врши на дистрибуиран начин, само со остварување на локални интеракции меѓу јазлите во мрежата. Уште повеќе, комуникацијата може да се изврши во рамките на случајно формирани мрежи од процесорски јазли кои преку користење на соодветни протоколи лесно можат да ги пронајдат јазлите со кои можат да воспостават комуникација и да формираат ad-hoc комуникациска мрежа. Споредено со други методи за распространување на информација преку градење дрва на мрежата, предноста на АСК е во тоа што дури и да дојде до прекин на една или повеќе комуникациски врски, нема потреба од повторно започнување на процесот и градење на ново дрво. Уште повеќе, разгледуваните АСК овозможуваат лесно вклучување или исклучување на јазли во мрежата, без при тоа да се прават измени во самиот алгоритам. Во рамките на испитувањата на ефикасноста на алгоритмот, разгледани се различни варијанти, од кои се заклучува дека во процесот на комуникација не мора сите јазли да ги контактираат сите свои соседи. Доволно е да се определи некаков фиксен број на интеракции за јазлите, врз основа на прифатлив број неинформирани јазли утврден по експериментален пат.

Во рамките на четвртото поглавје се анализирани можностите за примена на АСК во управувањето на ИМ. Всушност, поаѓајќи од алгоритмот разработен во рамките на третото поглавје, направени се соодветни приспособувања на алгоритмот и се предлага негова примена за агрегирање на групи потрошувачи во ВИЕЦ, со цел да се овозможи нивно учество на пазарот на електрична енергија, како и во обезбедувањето на помошни услуги. Во првиот случај се обработува можноста за формирање групи потрошувачи кои припаѓаат на заедничка балансна група и кои можат да придонесат во минимизирањето на трошоците за балансирање или, пак, како група, претставена преку агрегатор, да достават понуди/покани за учество на пазарот на електрична енергија. Преку предложената примена на АСК се овозможува агрегаторот да испрати информација до потрошувачите во неговата група со барање за исклучување или вклучување на уредите кај потрошувачите и временскиот интервал во кој тие треба да ја задржат барната состојба. По примената порака, уредите кај потрошувачите се исклучуваат или вклучуваат, а притоа сумарната моќност на групата се менува на сличен начин како што се менува карактеристиката на зголемување/намалување на производството во електричната централа. Се покажува дека со користење на претставената симулациска алатка може да се разгледуваат голем број сценарија и да се симулираат голем број вакви постапки, од кои можат да се извлечат заклучоци во однос на потребното време за спроведување на постапката и може полесно да се процени „однесувањето“ на потрошувачите. Искуството во спроведувањето на постапката на агрегаторот му овозможува не само да ги намалува трошоците за балансирање во рамките на неговата група, туку и да учествува на балансниот пазар. Всушност, врз основа на

искуството од примената на постапката за одредена група на агрегирани потрошувачи, агрегаторот може да формира специфична временска карактеристика на исклучување (или вклучување) за таа група, и на тој начин, знаејќи колкава моќност (со мало веројатносно отстапување) може да биде исклучена/вклучена за одредено време, да овозможи учество на својата група во пазарот за балансирање. За тестирање на алгоритмот развиен е и софтвер за симулација, во кој се направени низа тестирања, а дел од резултатите се прикажани во истото поглавје.

Во четвртото поглавје, понатаму, се обработува можноста за групирање на мали потрошувачи (домаќинства, мали комерцијални потрошувачи) за потребите на техничко управување на интелигентните електроенергетски мрежи со помош на АСК. Во овој случај, развиен е алгоритам, со кој на барање на операторот на една микромрежа се врши исклучување/вклучување на електричните бојлери кај корисниците. По истекот на времето за кое се бара промена на потрошувачката во микромрежата, со примена на АСК се овозможува и одржување на потрошувачката на одреденото ниво, преку локални интеракции меѓу соседните јазли. За тестирање на предложениот алгоритам, развиен е софтвер за симулација кој ги вклучува упростениот модел на електричен бојлер развиен во рамките на трудот, како и комуникациските аспекти и локалните интеракции меѓу јазлите во комуникациската мрежа, овозможувајќи симулација на постапката за контролирано вклучување и исклучување на електричните бојлери за даден временски период.

Во заклучокот на дисертацијата е даден детален преглед на најважните одлики на развиените методи и констатациите до кои се дошло врз база на добиените резултати.

4. Публикации произлезени од истражувањата

- A. Krkoleva, V. Borozan, "Control Strategies for Smart Grids", in Proc. *7th Dubrovnik Conference on Sustainable Development of Energy, Water and Environment Systems (SDEWES)*, Ohrid, Macedonia, 1-7 July, 2012, paper ID: SDWS2012.0492.
- D. Koukoulou, N. Hatzigargyriou, A. Dimeas, A. Krkoleva, "Gossip Algorithms for Smart Grids- Bibliographic Review", in. proc. of *1st International Conference on Smart Grids and Green IT Systems (SMARTGREENS2012)*, Porto, Portugal, 19-20 April, 2012, pp.154-158.
- A. Krkoleva, V. Borozan, A. Dimeas, N. Hatzigargyriou, "Requirements for Implementing Gossip Based Schemes for Information Dissemination in Future Power Systems", *IEEE PES Innovative Smart Grid Technologies Europe 2011 (ISGT)*, Manchester, UK, 5-7 December, 2011, Proceedings, Ref. No. 217 (available at IEEE *xplore* Digital Library).
- A. Krkoleva, V. Borozan, P. G. Romanos, "Implementation of Gossip Algorithms in Power Systems", *Energy-Efficient Computing and Networking*, LNICST, vol. 54, N. Hatzigargyriou et al. Eds. Springer Verlag 2011, ISBN 978-3-642-19321-7.
- A. Krkoleva, V. Borozan, "Distributed Gossip Algorithms Implementation in Power Systems", *MAKO CIGRE, 7. Conference*, Ohrid, 02-04 October 2011, Proceedings, Ref. No. D2-151.
- A. Krkoleva, V. Borozan, A. Dimeas, N. Hatzigargyriou, "Gossip Based Message Dissemination in Future Power Systems", in. proc. of *16th International Conference on Intelligent System Applications to Power Systems (ISAP)*, Hersonissos, Crete, Greece, 25-28 September 2011, pp.751-762, paper ID: 151 (available at IEEE *xplore* Digital Library).
- N. Markovska, V. Taseska, A. Krkoleva, V. Borozan, J. Pop-Jordanov, "Comparative assessment of solar and wind energy pilot projects in rural areas", *6th Dubrovnik Conference on Sustainable Development of Energy, Water and Environment Systems (SDEWES)*, Dubrovnik, Croatia, 25-29 September 2011, Proceedings ISBN: 978-953-7738-13-6, paper ID: SDWS2011.0166.
- N. Markovska, A. Krkoleva, V. Taseska, V. Borozan, J. Pop-Jordanov, "Enabling environment for better utilization of solar and wind energy in Macedonian agricultural sector", *6th Dubrovnik Conference on Sustainable Development of Energy, Water and Environment Systems (SDEWES)*, Dubrovnik, Croatia, 25-29 September, 2011, Proceedings ISBN: 978-953-7738-13-6, v paper ID: SDWS2011.0172.

- A. Krkoleva, V. Taseska, N. Markovska, R. Taleski, V. Borozan "Microgrids: The Agria Test Location", *Thermal Science Journal*, Vol. 14, No. 3, 2010, pp.751-762.
- A. Krkoleva, V. Taseska, N. Markovska, R. Taleski, V. Borozan "Social Aspects of Wider Microgrids Deployment", in proc. of 7th *Mediterranean Conference and Exhibition on Power Generation, Transmission, Distribution and Energy Conversion* (MEDPOWER 2010), 7-10 November 2010, Agia Napa, Cyprus, Paper No. MED 10/244 (available at IEEE *xplore* Digital Library).
- A. Krkoleva, V. Borozan, "Analysis of Change in Voltage Status in the Distribution System with Dispersed Generation at Short Circuit", *MAKO CIGRE*, 6. *Conference*, Ohrid, October 04-06, 2009.
- A. Krkoleva, V. Taseska, N. Markovska, R. Taleski, V. Borozan, "Microgrids: Pilot Test Location in Macedonia", 5th *Dubrovnik Conference on Sustainable Development of Energy, Water and Environment Systems* (SDEWES), Dubrovnik, Croatia, September 29 - October 3, 2009, Ref. No. SDEWES.2009.443.
- C. Schwaegerl...A. Krkoleva... et al, DG3. Report on the technical, social, economic and environmental benefits provided by Microgrids on power system operation, Deliverable, More Microgrids SES6-019864, November 2009.
- R. Taleski...A. Krkoleva...et al, DF9. Report on Field Tests for Agria Microgrid, Deliverable, More Microgrids SES6-019864, November 2009
- P. Mancarella...A. Krkoleva...et al, TH1. Modelling of Microgrid Evolution and Replacement Profiles of EU Network Infrastructure, Deliverable, More Microgrids SES6-019864, April 2009.
- A. Krkoleva, V. Borozan, R. Taleski, "Costs Calculations for Microgrids", *MAKO CIGRE*, 5. *Conference*, Ohrid, October 07-09, 2007.
- A. Krkoleva, V. Borozan, R. Taleski, "Microgrid in Island Mode of Operation", *MAKO CIGRE*, 5. *Conference*, Ohrid, October 07-09, 2007.
- A. Krkoleva, M. Kaykci, J. V. Milanovic, V. Borozan, "Characteristic responses of distribution network cell: the effect of cell structure and configuration", *CIGRE* 2007, Vienna, May 21-24, 2007, Ref. No. 0697.

5. Главни придонеси на дисертацијата

Несомнен придонес на дисертацијата е успешната селекција и адаптација на соодветен алгоритам, АСК, од класата на епидемски алгоритми кои се користат во ИКТ, за примена во децентрализираното управување на интелигентните електроенергетски мрежи. Притоа, имајќи ги предвид перспективните концепти на ИМ, ВИЕЦ и микромрежи, разработен е нов начин на организирање на потрошувачите од овие ИМ за учество на пазарот на електрична енергија како понудувачи на помошни услуги или за управување на оптоварувањето во мрежата.

Имено, во рамките на докторската дисертација се истражени неколку варијанти на класата епидемски АСК за распространување информации низ мрежа од јазли кои можат меѓусебно да комуницираат по пат на ИКТ. Варијантите меѓусебно се разликуваат според начинот на запирање на распространувањето на информацијата. Испитувањата на нивната ефикасност покажале дека, во процесот на комуникација, не мора сите јазли да ги контактираат сите свои соседи. Доволно е да се определи некаков фиксен број на интеркации за јазлите врз основа на прифатливиот број на неинформирани јазли, кој за одредена група на потрошувачи може да се утврди по експериментален пат. Врз основа на развиениот алгоритам, АСК, направени се соодветни приспособувања за да се демонстрира неговата применливост во два практични проблема на управување со потрошувачката во рамките на ИМ.

Првиот разработен проблем претставува агрегирање на групи потрошувачи, оформување на ВИЕЦ, со цел да се овозможи нивното комерцијално учество на пазарот на електрична енергија со обезбедување на помошни услуги. Во оваа примена на АСК, агрегираните потрошувачи меѓусебно успешно „се договараат“ за воспоставување и одржување, во текот на одреден временски интервал, на одредено ниво на потрошувачка кое е зададено од страна на комерцијален претставник на групата, агрегаторот. За тестирање на

алгоритмот развиен е и софтвер за симулација во кој се направени низа тестирања. Резултатите од тестирањата ја покажуваат применливоста и ефикасноста на развиениот алгоритам.

Исто толку успешна е и втората разработена примена на АСК за групирање на мали потрошувачи (домаќинства, мали комерцијални потрошувачи) за технички потреби на управување со потрошувачката во рамките на една микромрежа. Во овој случај, на барање на операторот на микромрежата, се врши исклучување/вклучување на електричните бојлери кај корисниците. По истекот на времето за кое се бара промена на потрошувачката во микромрежата, со примена на АСК се овозможува и одржување на потрошувачката на некое ниво, преку локални интеракции меѓу соседните јазли. За тестирање на предложениот алгоритам развиен е соодветен софтвер за симулација, а резултатите од тестирањето уште еднаш го афирмираат квалитетот на предложениот пристап за примена на АСК во управувачки цели кај ИМ.

Заслужува да се нагласи дека самата тема на истражувањата во докторската дисертација, за примена на епидемиски алгоритми кои се користат во ИКТ за целите на децентрализираното управување со ИМ, претставува идеја со завидно ниво на иновативност.

6. Заклучок и предлог

Докторската дисертација на м-р Александра Крколева содржи забележителни придонеси во унапредувањето на современите концепти за управување на интелигентните дистрибутивни електроенергетски мрежи, како што се концептите на микромрежи и виртуелни електрични центри. Со нивната примена е овозможено да се развијат квалитетни и ефикасни методи за решавање на проблемот на организирање на потрошувачите за учество на пазарот на електрична енергија или како понудувачи на помошни услуги.

Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Факултет за електротехника и информациски технологии во Скопје да го прифати овој извештај и на кандидатката м-р Александра Крколева да и одобри јавна одбрана на докторската дисертација „Примена на епидемиски алгоритми во методите за управување на интелигентни дистрибутивни електроенергетски мрежи“.

Скопје, 25.8.2012

КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Рубин Талески, претседател, с.р.
2. Проф. д-р Весна Борозан, ментор, с.р.
3. Проф. д-р Властимир Гламочанин, член, с.р.
4. Проф. д-р Ристо Ачковски, член, с.р.
5. Проф. д-р Драгослав Рајичиќ, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА
ВНАТРЕШЕН ОБЛИК ВО ДИНАМИЧКИ СИСТЕМИ,
ИЗРАБОТЕНА ОД М-Р МАТИН ШОПТРАЈАНОВ, ПРИЈАВЕНА НА
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Со одлука на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје, на седницата одржана на 19.6.2012 година, по предлогот на Институтот за математика, од седницата одржана на 14.06.2012 година, избрана е Рецензентска комисија за оцена и одбрана на докторската дисертација под наслов: *Внатрешен облик во динамички системи*, поднесена од м-р Мартин Шоптрајанов, асистент на Институтот за математика на Природно-математичкиот факултет во Скопје.

Рецензентската комисија во состав: д-р Никита Шекутковски, редовен професор на Природно-математичкиот факултет во Скопје, д-р Јури Лисица, редовен професор на Универзитетот „Дружба народов“, Москва, Русија, д-р Татјана Атанасова Пачемска, вонреден професор на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, д-р Ѓорѓи Маркоски, доцент на Природно-математичкиот факултет, д-р Бети Андоновиќ, доцент на Технолошко – металуршкиот факултет, по внимателното читање на приложената докторска теза, до Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет го приложува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Една од најзначајните примени на теоријата на облик е во изучувањето на динамичките системи. Во последниве децении се добиени значајни резултати за обликот на атракторите во динамички систем, кои се публикувани во водечки математички журнаи.

Историски, теоријата на облик започнува во доцните 60-ти од минатиот век со трудовите на познатиот полски математичар Карол Борсук. Идејата е иста како онаа на хомотопската теорија, проучување на глобалните особини на тополошките простори. Меѓутоа, за простори што може да имаат комплицирана локална структура, како атракторите, на пример, хомотопската теорија е несоодветна, и е заменета со теоријата на облик.

Карактеристика на дисертацијата е користењето на внатрешен пристап во теоријата на облик - **внатрешен облик**.

Овој пристап претходно немаше успешни примени и својата обнова (“revival”) го доживеа со претходните дисертации (2009) на сегашните доценти на Универзитетот, д-р Бети Андоновиќ и д-р Ѓорѓи Маркоски, како и неколкуте резултати добиени со примена на внатрешниот облик, од кои ги издвојуваме:

[1] N. Shekutkovski, Intrinsic definition of strong shape for compact metric spaces, *Topology Proceedings*, 39 (2012), 27 - 39
<http://topology.auburn.edu/tp/reprints/v39/>

[2] N. Shekutkovski, G. Markoski, Proper shape over finite coverings, Topology and its Applications 158 (2011), 2016-2021

<http://www.sciencedirect.com/science/journal/01668641/158/15>

[3] N. Shekutkovski, T.A. Pachemska, G. Markoski, Maps of quasicomponents induced by a shape morphism, Glasnik Matematički 47 No.2 (2012)

<http://web.math.pmf.unizg.hr/glasnik/forthcoming.html>

Докторската дисертација е поделена на пет поглавја, чија кратка содржина ја презентираме во продолжение.

ПОГЛАВЈЕ 1. Првото поглавје е осврт кон теоријата на внатрешен облик и внатрешен јак облик за компактни метрички простори. Потоа се воведени основните поими за динамички систем (поток), како што се фазно множество, траекторија, гранично множество, атрактор, инваријантно множество, изолирано инваријантно множество и поимот за стабилност. Ако динамичкиот систем е определен на фазното множество X , вообичаената ознака $\gamma(x)$, е употребена за траекторијата на точката $x \in X$, ознака за позитивното гранично множество е $\omega(x)$, а за негативното гранично множество $\alpha(x)$.

ПОГЛАВЈЕ 2. Второто поглавје е посветено на обликот на верижно рекурентното множество $CR(\varphi)$, важен поим во теоријата на динамички системи.

Според познатата теорема за облик на атрактор, за даден атрактор A во динамичкиот систем, каде што фазниот простор е компактен метрички простор M , постои околина U на A , така што U и A , имаат ист облик.

Во дисертацијата е покажано дека оваа теорема лесно се пренесува и за атрактор - репелер пар (A, R) т.е. постои околина со ист облик како атракторот и постои околина со ист облик како репелерот.

Декомпозицијата на Морс претставува обопштување на атрактор-репелер парот. Ја даваме и прецизната дефиниција.

Дефиниција. Декомпозицијата на Морс на инваријантно изолирано множество S е конечна фамилија на дисјунктни, компактни, изолирани инваријантни множества $\{M_1, M_2, M_3, \dots, M_n\}$, такви што: За секој $x \in S \setminus \bigcup_{i=1}^n M_i$, постојат индекси $i, j \in \{1, 2, \dots, n\}$, така што $i > j$, $\alpha(x) \subseteq M_i$ и $\omega(x) \subseteq M_j$.

Познато е дека за декомпозицијата на Морс $\{M_1, M_2, M_3, \dots, M_n\}$ постои функција на Љапунув. $\tau: M \rightarrow R$ (R реални броеви), таква што:

- 1) $\tau(\varphi(x, t)) < \tau(x), \forall t > 0, \forall x \notin \bigcup_{i=1}^n M_i$;
- 2) $\tau^{-1}(c_i) \supseteq M_i$, за секој $i \in \{1, 2, \dots, n\}$

Во дисертацијата е докажано и обопштување на теоремата за атрактор-репелер пар.

Теорема. Нека е даден компактен метрички простор $\mathcal{M}$ во кој е дефиниран динамички систем и нека $\{M_1, M_2, \dots, M_n\}$ е декомпозиција на Морз за $\mathcal{M}$ т. ш. поседува функција на Љапунов $\tau: \mathcal{M} \rightarrow \mathbb{R}$ покрај условот 1) , го исполнува и засилениот услов

$$2') \tau^{-1}(c_i) = M_i, \forall i \in \{1, 2, \dots, n\}$$

Тогаш постои околина U_i на M_i т.ш. $\mathcal{H}(U_i) = \mathcal{H}(M_i)$. (т.е. U_i и M_i имаат ист внатрешен облик) за секој $i \in \{1, 2, \dots, n\}$.

Последица. Секое верижно рекурентно множество $CR(\varphi)$ со конечно многу компоненти на сврзаност формира Морз - декомпозиција $\{CR_1(\varphi), CR_2(\varphi), \dots, CR_n(\varphi)\}$. Уште повеќе ако поседува функција на Љапунов што го задоволува условот 2'), постои компактна околина $\mathcal{U}$ со ист облик како $CR(\varphi)$, т.е. $\mathcal{H}(\mathcal{U}) = \mathcal{H}(CR(\varphi))$.

Условот 2') како што е покажано во дисертацијата е исполнет во специјалниот случај на декомпозиција на Морс кога за сите $x \in S \setminus \bigcup_{i=1}^n M_i$ постојат индекси $i+1, i \in \{1, 2, \dots, n\}$, такви што: $\alpha(x) \subseteq M_{i+1}$ и $\omega(x) \subseteq M_i$.

ПОГЛАВЈЕ 3. Во третата глава најпрво е презентирани нов доказ на теоремата за облик на атрактор на многуобразие ползувајќи внатрешен облик и индексната теорија.

Теорема, (за облик на атрактор). Секој атрактор $\mathcal{K}$ на поток дефиниран на мазно многуобразие има облик на конечен полиедар.

Некои од добиените резултати се следниве:

Лема. Ако M е тополошко транзитивно множество за даден рамнински поток, тогаш $\text{int}M = \emptyset$.

Теорема . Нека H е компактно подмножество од рамнината на кое е дефиниран C^1 -поток φ . Ако $CR(\varphi)$ е тополошки транзитивно тогаш $\text{int}H = \emptyset$.

Теорема. Нека множеството $\gamma = \alpha(x), (x \notin \gamma)$ е граничен циклус во даден рамнински поток φ . Тогаш $\overline{\gamma(x)}$ не е атрактор.

Последица. Нека $\overline{\gamma(x)}$ е неминимален атрактор за аналитички рамнински поток. Тогаш $\alpha(x)$ е точка на мирување.

На крајот, користејќи ги претходните резултати докажан е главниот резултат од овој дел, теоремата со која се дава карактеризација на тополошки транзитивен атрактор за динамички систем во рамнината (аналитички рамнински поток).

ПОГЛАВЈЕ 4. Следната теорема е познат резултат кога се работи за облик. Основна теорема во Поглавје 4 е дека резултатот е точен и за јак облик. Теоремата е докажана користејќи го внатрешниот пристап од [1].

Теорема. Нека е даден семи-динамички систем во компактен метрички простор X со глобален атрактор $\mathcal{K}$. Тогаш инклузијата $i: \mathcal{K} \rightarrow X$ е еквиваленција на јак облик.

Се разбира, од теоремата произлегува дека фазниот простор X и атракторот $\mathcal{K}$ имаат ист јак облик.

Прашањето за облик на атрактор A во некомпактни простори, иако можеби неочекувано, ја поддржува познатата теорема за компактниот случај. Ползувајќи го внатрешниот пристап од [3], даден е нов доказ на теоремата во случајот на некомпактни :

Теорема. Нека е даден семи-динамички систем дефиниран во локално компактен метрички простор X со глобален атрактор A . Тогаш инклузијата $i: A \rightarrow X$ е еквиваленција на облик, т.е. A и X имаат ист облик.

ПОГЛАВЈЕ 5. Во втората глава е добиен резултат што потврдува дека обликот на верижно рекурентното множество $\mathcal{CR}(\varphi)$ се совпаѓа со обликот на негова околина. Во ова поглавје, овој резултат е компјутерски тестиран на неколку системи од диференцијални равенки, локализирано е верижно рекурентното множество со систем од негови опаѓачки околин.

ЗАКЛУЧОК

Докторската дисертација ВНАТРЕШЕН ОБЛИК ВО ДИНАМИЧКИ СИСТЕМИ на кандидатот м-р Мартин Шоптрајанов претставува значаен придонес во примената на теоријата на облик во динамичките системи. Кандидатот покажува самостојност и успешност во решавањето на поставените проблеми.

Дисертацијата претставува оригинален придонес на м-р Мартин Шоптрајанов и ги содржи сите елементи за успешно изработена докторска дисертација.

Предлагаме Институтот за математика и Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет да го усвојат извештајот на Комисијата за преглед и оцена и да овозможат јавна одбрана на докторската дисертација.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Никита Шекутковски, редовен професор (ментор)
на Природно-математичкиот факултет во Скопје, с.р.

Д-р Јури Лисица, редовен професор
на Универзитетот „Дружба народов“, Москва, Русија, с.р.

Д-р Татјана Атанасова Пачемска, вонреден професор
на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, с.р.

Д-р Ѓорѓи Маркоски, доцент
на Природно-математичкиот факултет во Скопје, с.р.

Д-р Бети Андоновиќ, доцент
на Технолошко – металуршкиот факултет, во Скопје, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА, **“РЕЛАЦИИ И РАЗЛИКИ ВО АНТРОПОЛОШКИОТ ПРОСТОР КАЈ СКИЈАЧИ, ФУДБАЛЕРИ И УЧЕНИЦИ”**, ОД КАНДИДАТОТ м-р АЛЕКСАНДАР ЈОКСИМОВИЌ, пријавен на факултетот за Физичка култура во Скопје.

Наставно-научниот совет на Факултетот за физичка култура во Скопје, врз основа на одлуката бр. 0201-212/18 од 13.3.2012 год., формира Комисија за изработената докторска дисертација, поднесена од кандидатот м-р Александар Јоксимовиќ во состав: 1. проф. д-р Небојша Марковски, 2. проф. д-р Вујица Живковиќ и проф. д-р Ленче Алексовска Величковска, која по разгледувањето на доставениот материјал го донесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Изработената докторска дисертација под наслов **“РЕЛАЦИИ И РАЗЛИКИ ВО АНТРОПОЛОШКИОТ ПРОСТОР КАЈ СКИЈАЧИ, ФУДБАЛЕРИ И УЧЕНИЦИ”**, од кандидатот м-р Александар Јоксимовиќ, содржи 142 страници текст, разделен на дванаесет глави, и тоа: **1. ВОВЕД**, напишана на 12 страници; **2. ПРЕГЛЕД НА ДОСЕГАШНИТЕ ИСТРАЖУВАЊА**, напишана на 13 страници; **3. ПРЕДМЕТ И ПРОБЛЕМ НА ИСТРАЖУВАЊЕТО**, напишана на 1 страница; **4. ОСНОВНА ЦЕЛ НА ИСТРАЖУВАЊЕТО**, напишана на 1 страница; **5. ХИПОТЕЗИ НА ИСТРАЖУВАЊЕТО**, напишана на 3 страници; **6. МЕТОДИ НА ИСТРАЖУВАЊЕТО**, напишан на 4 страници; **7. МЕТОДИ ЗА ОБРАБОТКА НА ПОДАТОЦИТЕ**, напишана на 2 страници; **8. РЕЗУЛТАТИ**, напишана на 61 страница; **9. ДИСКУСИЈА**, напишана на 10 страници; **10. ЗАКЛУЧОК**, напишана на 6 страници; **11. ЗНАЧЕЊЕ НА ИСТРАЖУВАЊЕТО**, напишана на 2 страници; **12. ЛИТЕРАТУРА** (наведени 170 библиографски единици), напишана на 10 страници и **ПРИЛОГ**, напишана на 16 страници.

Кај ваков вид истражувања, во методолошко-техничка смисла, квалитетот, бројот, обемот, пропорционалниот однос на главите и подглавите ги задоволуваат и најстрогите критериуми.

Во таа смисла во понатамошниот текст ќе се задржиме, во најкуси можни црти, на секоја глава одделно.

Во првата глава - **ВОВЕД**, авторот дава краток осврт на структурата и разликите на различните спортови (фудбал, скијање), како и карактеристиките на антрополошкиот статус кај младите категории спортисти. Понатаму во текстот, авторот укажува на сознанијата кај процесите на трансформација кај спортистите (антропометрискиот, постуралниот, моторниот и конативниот), а кои настануваат како последица од континуиран тренажен процес.

Воедно, авторот укажува на позитивните процеси и значајни влијанија кај учениците од основните училишта кои не се занимаваат со спорт, но редовно ја посетуваат наставата по физичко воспитување и нејзините слободни активности.

Во понатамошниот текст, на јасен и концизен начин кандидатот дава опис на основните карактеристики на скијачкиот спорт, фудбалската игра, како и карактеристиките на редовната настава и слободните активности по физичко воспитување фундаментални во реализацијата на поставените задачи, односно утврдување на интегрираните ефекти на спортовите (фудбал и скијање), како и ефектите на физичкото воспитување и неговите слободни активности.

Во продолжение, авторот во кратки црти дава опис на структурата на антропометрискиот простор како фундаментален за ориентација и селекција на спортистите во повеќе спортеки дисциплини. На многу јасен начин зборува за структурата на постуралниот статус и неговото големо влијание врз психофизичката состојба на организмот, особено во периодот на развој. Исто така, јасно е опишува структурата на моторичкиот и конативниот простор како најодговорни за реализација на сите видови скијање, но и за одговорноста на модалитетот на човековото однесување.

Нагледувајќи го понудениот модел, авторот, презентирајќи одредени литературни податоци кои се од понов датум, укажува на детерминантната улога на

моторичкиот и конативниот простор. На крајот, авторот, укажува на потребата од ваков вид истражувања со кои во наредниот период би се расветлиле повеќе прашања поврзани со антрополошкиот статус кај младите категории спортисти.

Во втората глава - **ДОСЕГАШНИ ИСТРАЖУВАЊА**, која е напишана на 13 страници, со близу 40 цитирани библиографски единици, кандидатот м-р Александар Јоксимовиќ дава увид на истражувањата кои имаат голема блискост со предметот на ова истражување. Наведените актуелни досегашни истражувања кои се во тесна врска со предметот на ова истражување, поделени се во четири генерални групи и тоа: истражувања во врска со антропометрискиот простор, истражувања во врска со постуралниот статус, истражувања во врска со моторичкиот простор и истражувања во конативниот простор. Врз основа на презентираниот материјал можеме да кажеме дека изборот на приложените трудови во целост одговараат на предметот на истражувањето и во голема мера ја расветлуваат проблематиката опфатена во ова истражување.

Во третата глава - **ПРЕДМЕТ И ПРОБЛЕМ НА ИСТРАЖУВАЊЕТО**, која е напишана на 1 страница, авторот јасно го дефинира предметот на неговото истражување. Во таа смисла, предмет на неговото истражување претставуваат морфолошките карактеристики, постуралниот статус, моторните и конативните способности кај различни групи испитаници опфатени со: скијање, фудбал и физичко воспитување.

Во четвртата глава, **ОСНОВНА ЦЕЛ НА ИСТРАЖУВАЊЕТО**, напишана на 2 страници, авторот, во согласност со поставениот предмет и проблем на истражувањето, ја дефинира и основната цел на истражувањето, а тоа е да се утврдат разликите и меѓусебната поврзаност во просторот на антропометриските, постуралните, моторните и конативните варијабли кај трите различни групи испитаници кои посебно се опфатени со спортовите скијање, фудбал и физичко воспитување.

Во петтата глава, **ХИПОТЕЗИ НА ИСТРАЖУВАЊЕТО**, авторот, на методолошки и коректен начин, а врз основа на предметот и проблемот на истражувањето, а во согласност со неговата основна цел, како и посебните цели поставени се 3 основни и 12 посебни хипотези кои во целост одговараат на

поставениот предмет и цели на истражувањето, односно групата на хипотези е поставена врз основа на експлоративниот приод и имаат за цел да ги утврдат квантитативните и квалитативните меѓугрупи разлики во манифестниот антропометриски, постурален, моторички и конативен простор помеѓу трите групи испитаници.

Во шестата глава - **МЕТОДИ НА ИСТРАЖУВАЊЕТО**, која е напишана на 4 страници, инкорпорирани се неколку подглави, и тоа: примерок на испитаници, примерок на мерни инструменти и варијабли, постапка на мерењата на антропометриските латентни димензии, постапка на мерењето на постуралните латентни димензии, постапка на мерењата на моторните латентни димензии како и програма и постапка на мерењата на конативните латентни димензии. Во истата глава, авторот, за секој од применетите супримериопи дефинирани според понудениот модел, применува 14 антропометриски, 3 варијабли за проценка на постуралните латентни димензии, 12 варијабли за проценка на моторичките латентни димензии, како и 3 варијабли наменети за проценка на конативните латентни димензии кои во досегашните истражувања се покажале како извонредно репрезентативни и се со задоволителни метриски карактеристики.

Седма глава: **МЕТОДИ ЗА ОБРАБОТКА НА ПОДАТОЦИТЕ**. Во оваа подглава, поаѓајќи од потребите на о истражувањето, а врз основа на поставените цели и програмата на истражувањето, авторот применил поголем број адекватни униваријантни и мултиваријантни статистички постапки. Во таа насока се применети следниве методи за обработка на податоците:

1. основни дескриптивни статистички параметри:

- број (N);
- аритметичка средина (Mean);
- минимален резултат (Min);
- максимален резултат (Max);
- распон (Range);
- стандардна девијација (SD);
- стандардна грешка на разликата меѓу аритметичките средини (Error);
- skewness;

- kurtosis.
- 2. Поврзавоста помеѓу предикторските и критериумски варијабли е прикажана во матрицата на интеркорелациите, во антрополошкиот простор на униваријантно ниво, со користење на Пирсоновиот коефициент на корелација.
- 3. Каноничка корелациона анализа на мултиваријантно ниво, посебно за секој третиран сегмент на антрополошкиот статус (антропометрискиот, постуралниот, моторниот и когнитивниот), е прикажана за секоја група испитаници. Групите кои што биле сочинети од варијаблите на третираните сегменти на антрополошкиот статус, биле комбинирани во сите можни релации.
- 4. Разлики во антрополошките простори на униваријантно ниво. Во случаите каде што постои статистички значајна разлика, биле анализирани и податоците од анализата на варијансата (ANOVA).
- 5. Дискриминативна анализа (DISKRA) на мултиваријантно ниво меѓу групите испитаници, е прикажана посебно за секој третиран сегмент на антрополошкиот статус (антропометрискиот, постуралниот, моторниот и когнитивниот).
- 6. Податоците се анализирани со помош на статистичките пакети STATISTICA и SPSS.

Во осмата глава **РЕЗУЛТАТИ**, која е напишана на 61 страници:

- Во подглавата 8.1., авторот прикажува 8 табели (табели 2-9) со интерпретација на дескриптивните статистички параметри на фудбалерите.
- Во подглавата 8.2., авторот прикажува 8 табели (табели 10-17) со интерпретација на дескриптивните статистички параметри на скијачите.
- Во подглавата 8.3., авторот прикажува 8 табели (табели 18-25) со интерпретација на дескриптивните статистички параметри кај учениците.
- Во подглавата 8.4., авторот прикажува 7 табели (табели 26-32) со интерпретација на каноничко корелациона анализа помеѓу скијачите и фудбалерите.

- Во подглавата 8.5., авторот прикажува 4 табели (табели 33-36) со интерпретација на каноничко корелациска анализа помеѓу скијачите и учениците.
- Во подглавата 8.6., авторот прикажува 7 табели (табели 37-43) со интерпретација на каноничко корелациска анализа помеѓу фудбалери и фудбалери.
- Во подглавата 8.7., авторот прикажува 20 табели (табели 44-63) со интерпретација на разликите помеѓу скијачите и фудбалерите.
- Во подглавата 8.8., авторот прикажува 20 табели (табели 64-83) со интерпретација на разликите помеѓу скијачите и учениците.
- Во подглавата 8.9., авторот прикажува 20 табели (табели 84-103) со интерпретација на разликите помеѓу фудбалерите и учениците.

Во деветтата глава – **ДИСКУСИЈА**, која е напишана на 10 страници, добиените резултати од ова истражување, авторот ги споредил со резултатите до кои дошле одиедни автори што се занимаале со исти или слични прашања во светот.

Во десетата глава – **ЗАКЛУЧОК**, која е напишана на 6 страници, врз основа на поставените хипотези, авторот дошол до следниве заклучоци на истражувањето:

- бидејќи хипотезите $H1.1$ и $H1.4$ целосно не се прифаќаат, а хипотезите $H1.2$ и $H1.3$ делумно се прифаќаат, главната **хипотеза $H1$** , која гласи дека постојат статистички значајни релации во антрополошкиот простор на мултиваријантно ниво, **делумно се прифаќа**.
- бидејќи хипотезите $H2.1$ и $H2.2$ делумно се прифатени, а хипотезите $H2.3$ и $H2.4$ целосно се прифатени, главната **хипотеза $H2$** , која гласи дека постојат статистички значајни разлики во антрополошкиот простор на униваријантно ниво, **целосно се прифаќа**.
- бидејќи хипотезите $H3.1$, $H3.3$ и $H3.4$ целосно се прифатени, а хипотезата $H3.2$ е делумно прифатена, главната **хипотеза $H3$** , која гласи дека постојат статистички значајни разлики во антрополошкиот простор на мултиваријантно ниво, **целосно се прифаќа**.

Во единесеттата глава **ЗНАЧЕЊЕ НА ИСТРАЖУВАЊЕТО**, која е напишана на 2 страници, авторот укажува на теоретското и практичното значење на истражувањето, а добиените резултати даваат нови научни информации, кои ја збогатуваат не само теоријата, туку имаат и своја практична примена, односно теоретското значење е да се утврдат релациите помеѓу применетите варијабли, а практичното значење се состои во практичната примена на добиените резултати.

Во дванаесеттата глава **ЛИТЕРАТУРА**, која е напишана на 10 страници, авторот има презентирano 170 библиографски единици од повеќе автори од земјата и од странство. Користената литература е соодветна и во целост одговара на поставените цели на истражувањето, а тоа говори за познавањето на проблематиката од страна на авторот, како и за неговиот сериозен приод во решавањето на проблемот на истражувањето.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на приложената докторска дисертација, како и врз основа на досега изнесеното, комисијата е на мислење дека изработената докторска дисертација по својата содржина, обем, квалитет и значење е оригинална. Поради тоа и сето горе изнесено, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за физичка култура во Скопје да го прифати приложеното дело како изработена докторска дисертација од кандидатот м-р Александар Јоксимовиќ на тема **РЕЛАЦИИ И РАЗЛИКИ ВО АНТРОПОЛОШКИОТ ПРОСТОР КАЈ СКИЈАЧИ, ФУДБАЛЕРИ И УЧЕНИЦИ** и да закаже јавна одбрана.

Исто така, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за физичка култура во Скопје, за ментор на кандидатот да го определи д-р Небојна Марковски, редовен професор на Факултетот за физичка култура во Скопје.

Комисија

Проф. д-р Небојна Марковски	с.р.
Проф. д-р Вујина Живковиќ	с.р.
Проф. д-р Ленче А. Величковска	с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ДИСКУРСИ НА МОЌ ВО СОВРЕМЕНАТА АНГЛО-АМЕРИКАНСКА И МАКЕДОНСКА ЛИТЕРАТУРА, ТЕОРИЈА И КРИТИКА“, ИЗРАБОТЕНА ОД КАЛИНА МАЛЕСКА-ГЕГАЈ, ПРИЈАВЕНА НА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, на својата дваесет и деветта редовна седница одржана на 15.6.2012 година, нè избра за членови на Рецензентската комисија за оценка на докторскиот труд под наслов „Дискурси на моќ во современата англо-американска и македонска литература, теорија и критика“, изработен од Калина Малеска-Гегеј, асистент по книжевност на Катедрата за англиски јазик и книжевност при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје. Заблагодарувајќи му се на Наставно-научниот совет за укажаната доверба, чест ни е да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Докторскиот труд на Калина Малеска-Гегеј претставува сериозен и темелен обид на авторката да истражи и да проучи еден суштествен феномен и проблем не само во книжевната теорија и во книжевните дискурси на англо-американската и македонската книжевност во втората половина од дваесеттиот и почетокот на дваесет и првиот век, туку и феномен којшто е постојано присутен во меѓучовечките и општествено-политичките односи низ времето. Перманентното присуство на феноменот на моќта во развојот на книжевноста низ милениумите и низ различните книжевни периоди укажува не само на неговата истрајност, туку и на извонредната трансформативност, согласно со различните епохи, сензибилитети и книжевни контексти, бидејќи без таквата трансформација тој не би бил привлечен како тема за авторите и од оваа постмодерна книжевна и книжевно-теоретска траекторија. Ваквите книжевни феномени кои се карактеризираат со трајност, а истовремено во себе парадоксално ја вклучуваат и промената како предуслов за својата трајност, се особено интересни за истражувачите. Значи, во случајов се работи за разработка на еден *проблем* кој со сета своја ургентност им се наметна на книжевните

теоретичари, критичари, културолози, антрополози, социолози, итн., особено кон крајот на дваесеттиот и почетокот на дваесет и првиот век.

Докторскиот труд има вкупно 246 страници и е конципиран внимателно, логично и прегледно. Тој се содржи од вовед, четири централни поглавја/теми поделени на повеќе потпоглавја/поттеми и заклучок, а покрај исцрпната и прегледно претставената библиографија на печатени и електронски извори, на крајот е принесен и анекс кој содржи анкета која е спроведена за да се утврди како луѓето гледаат на односите помеѓу книжевноста и општествено-политичкиот живот и дали сметаат дека книжевноста е релевантна по однос на општествено-политичките состојби. Во воведот на трудот, кандидатката се задржува врз објаснување на прашањата со кои ќе се занимава студијата, притоа накусо осврнувајќи се на поставените цели што го оправдуваат истражувањето, како и на методите користени во текот на истражувањето. Во него се приведени и најинтересните обиди за дефинирање на моќта и тоа од општ, филозофски, политичко-економски, културолошко-антрополошки и од книжевен карактер, а објаснето е и како е замислена организацијата на темите во студијата. Притоа кандидатката наведува дека трудот се фокусира врз дискурските на моќ што постојат, експлицитно или имплицитно, во делата што се предмет на обработка. Корпусот на делата е прилично обемен, но анализите се главно сконцентрирани врз прозните дела на Салман Рушди (*Децата на полноќта*), Џон Фаулс (*Магионичарот*), Курт Вонегат (*Кланица 5*), Фланери О'Конор („Тешко е да се најде добар човек“), Владо Малески (*Она што беше небо*), Драги Михајловски (*Мојот Скендербеј*), Влада Урошевиќ (*Мојата роднина Емилија*) и врз примери од поезијата на Т. С. Елиот, В. Б. Јејтс, Тед Хјуз, Шејмас Хини, Блаже Конески, Катица Ќулавкова, Зоран Анчевски и др. Повремено се користени и други книжевни материјали заради, како што се наведува во трудот, илустрирање на аспекти кои во делата од корпусот се помалку видливи, но ваквите екскурси кон други дела се сведени на минимум. Во постапката на принесување на обидите за дефинирање на моќта, кандидатката нуди широк спектар такви обиди од антиката до денес. Имено, таа поаѓа од Тукидид и неговиот *Мелијански дијалог*, па преку гледиштата на филозофите Николо Макијавели, Томас Хобс, Жан-Жак Русо, доаѓа до современите филозофи, социолози, антрополози, политиколози и др., како што се Кант, Беркли, Шопенхауер, Ниче, Фуко, Хејвуд и Галбрајт. Евидентни се исцрпните согледби да се објасни феноменот на моќта на

идеите и кај современите култоролози како што е Рејмонд Вилијамс, на проучувачите на субкултурните движења и појави како што се Дик Хебдиџ и Крис Џенкс, па сè до позиционирањето на моќта во книжевно-филозофските и теоретско-критичките дискурси на Жак Дерида, Пол де Ман, Тери Иглтон, Едвард Саид, Жан Бодријар, Линда Хачон и други. Во најдобар дел тие ја разгледуваат моќта како недофатлив, повеќе значаен феномен, упатувајќи на ситуации во кои не е јасно каде лежи моќта и дека тоа прашање може да се одговори не преку дефиниција, туку само во зависност од контекстот и точката на гледање.

Суштината на трудот се наоѓа во четирите централни дела кои се балансирано структурирани и поставени еден по друг. Првиот од нив, „Како функционира моќта во литературен контекст“, се занимава со разработка на четири поттеми, и тоа: „Невидливото присуство на моќта во книжевноста“, „Моќта во состојба на ред: постапки на исклучување“, „Извори на моќ“ и „Моќ во состојба на хаос: насилство“. Во овој дел кандидатката се занимава со прашањата дали читањето книжевни дела е зависно од општествено-политичкиот контекст, дали дискурсот на моќ во хуманистичките науки дава искривена слика за природонаучните феномени, како и тоа дали дискурсот на моќ има улога во „погрешното“ уверување дека книжевноста има своја логика независно од реалноста. Преку анализа на соодветно избрани прозни и поетски примери, како и преку примена на критичко-теоретските тврдења на Бодријар, Барт, Саид, Елиот, Старделов, Друговац, Митрев и др., се констатира дека и покрај идеализацијата на книжевноста како уметност и нејзина промоција во автотелична, надопштествена, „објективна“, самодоволна активност, независна од авторот и од реалноста, таа сепак е „судбински“ поврзана со контекстот од којшто произлегува, т.е. од стварноста. Поаѓајќи од тврдењето на Фуко дека „во секое општество производството на дискурс е веднаш контролирано, селектирано, организирано и редистрибуирано од неколку постапки чија улога е да го бранат тоа општество од моќите и опасностите на дискурсот, да преземат контрола врз случајните настани. . .“, трудот понатаму ги образложува постапките низ кои се воспоставува моќта во општеството и начините на кои се врши санкционирање на различни типови дискурси (жив говор, новинарски текст, книжевно дело, итн.), притоа анализирајќи селектирани поетски примери од поезијата на Конески („Одземање на силата“), Кулавкова („Џордано Бруно“) и Анчевски („Губење на божественоста“), како и

од поезијата на Милтон *Загубениот рај*) и Хини („Казна“). Санкционирањето на дускурсите од страна на општествените институции е исто така проследен и низ анализи на делата на Ружди (*Децата на полноќта*), Михајловски (*Мојот Скендербеј*) и Фаулс (*Магионичарот*). Во *Децата на полноќта*, на пример, главниот лик, докторот Адам Азис, е жртва на санкциите наметнати од владејачката идеологија на колонизаторите, но истовремено и на санкциите што ги наметнуваат домашните, индиски традиции и табуа, така што тој се наоѓа распнат помеѓу две страни или центри на моќ – империјалистичката и индиската. Во *Мојот Скендербеј*, повеќето ликови се распнати помеѓу политичкото, историското и личното сфаќање на вистината. Во таква ситуација, повеќето ликови немаат изградено свест за сопствената моќ бидејќи таа се раѓа со мислата за себеси и умира штом таа мисла ќе исчезне. Екстремната беспомошност на ликот на Били Пилгрим е видлива само во контекст на сведоштвото на писателот Курт Вонегат, директен очевидец на бомбардирањето на Дрезден за време на Втората светска војна, изнесено во *Кланица 5*. Слично, немоќта на Наум Фурнациев, сенка која остава другите да го водат, е дотолку повидлива во историскиот контекст на Февруарскиот поход во *Она што беше небо* на Владо Малески. Во *Магионичарот*, пак, се врши реверзија на моќта, па така оној за кого се мисли дека нема моќ, се претвора во моќен манипулатор на оној што се очекува да биде експонент на моќта.

Следниот дел насловен како „Стратегии за подривање на моќта: алтернативен свет“ претставува контрапункт на претходниот и ги разработува поттемите: „Отпор против моќта“, „Алтернативно толкување: книжевен презир кон моќта“, „Алтернативен свет: моќта во изолација наспроти моќта во заемните односи“, „Алтернативно гледиште: идеализам наспроти реализам“ и „Илузија на моќ“. Во овој дел кандидатката се занимава со објаснување на начините според кои немоќните се справуваат со моќта по пат на нејзина евазија и/или создавање имагинарни алтернативни светови во кои ја преиначуваат ситуацијата на немоќ во моќ. Имено, колку што е природно да се создаваат извори и центри на моќ, толку е природно да се појавуваат и спротивни процеси кои ги подриваат, релативизираат и деконструираат нив. Отпорот против моќта, како што е наведено низ цитат од Галбрајт, „е интегрален дел од феноменот на моќта, инаку таа би се ширела до бескрај“. Овој дел наведува и разработува неколку типа на справување со моќта, како што се отвореното или скриеното непризнавање на нејзината важност и влијание изразено низ

презир и потценување, создавање на алтернативни димензии каде што моќта не може да допре и да наштети, како и минимизирање на влијанието на моќта преку нејзино игнорирање и паралелно градење на идеалистичка слика за светот каде што моќта не може да постои. И во ова поглавје трудот ги илустрира наведените гледишта со изобилство примери и анализи како од прозниот така и од поетскиот корпус. Низ овие анализи трудот покажува дека во книжевноста се среќаваат протагонисти кои немаат ниту еден од вообичаените извори на моќ, а сепак успеваат да истраат во своите заложби наспроти различните видови репресии на кои се изложени, посочувајќи на тоа дека неопходно мора да постојат, барем во книжевноста, и други извори на моќ до кои овие ликови имаат пристап и дека моќта не може да се митологизира бидејќи и самите извори на моќта се свесни дека воспоставувајќи се, истовремено ги воспоставуваат и елементите што водат кон нејзина деконструкција, т.е. не го дозволуваат нејзиното носталгично тежнење за себевоспоставување како тоталитет. Така, алтернативниот свет што го создаваат Надир Кан и Мумтаз Азиз од *Децата на полноќта*, е свет што се издвојува од општествениот и политичкиот свет околу него. Тоа е светот на подрумот, на „подземјето“, просторија која е соодветно место само за мртвите, небаре се работи за мрачните подруми на преубавата гробница Таџ Махал, вековен симбол за љубовта и смртта истовремено. Тој свет и кај Михајловски често се лоцира во подземјето, како што е случај со ликот на Читачо, а особено на Методија Богоев кој својот живот го живее *down under* најпрвин во Австралија, потоа во подземниот театар на Филолошкиот факултет. Алтернативниот свет кај Вонегат е друга планета – Тралфамадор, каде што ликовите по апокалиптичното бомбардирање на Дрезден „треба повторно да се измислат себеси и својот универзум“, а кај Урошевиќ тој свет е всушност паралелен свет кој функционира истовремено со „вистинскиот“, доколку таков постои, се разбира.

Во делот со наслов „Текстот како генератор на моќ“, обработени се следниве поттеми: „Моќта изразена преку јазични форми“, „Условена моќ, но не и идеологија, во книжевната синтакса и вокабулар“, „Стилистички начини на изразување на моќта“, „Борба меѓу знаците од различни дискурси“ и „Кој генерира моќ: стилот или содржината?“ Во овој дел кандидатката се занимава со генерирањето на дискурсот на моќта во текстот низ употребата на различни трополошки стратегии и со зависноста на изразувањето на моќта од наративното ниво, од синтактичко-семантичката структура на говорот и

трансформацијата на зборовните функции. Тука, исто така, се анализираат релациите помеѓу книжевниот и историскиот дискурс, како и проблемите на референтноста помеѓу историските и романескните ликови. Цитирајќи ги Георг Штајнер и Џорџ Орвел, кандидатката смета дека моќта може да дејствува и преку јазикот (како низ „Новоговорот“ кај Орвел), така што јазикот и стилот може толку да бидат во прилог на моќта што најдиректно влијаат дури и врз нејзината физичка манифестација. Во таа смисла, се врши анализа за начините според кои една идеолошка матрица се стекнува со моќ преку јазикот, но (што е уште позанимливо) и начинот според кој индивидуата се стекнува со моќ по однос на друга индивидуа или по однос на системот низ умешно користење на јазикот и на стилските фигури што тој му ги нуди. Така, во *Магионичарот*, Фаулс ја изразува моќта на Кончис низ неговата употреба на англискиот јазик кој, иако не му е мајчин, избобилува со вокабулар што му изгледа „учено“ на Николас (кому англискиот му е мајчин), а всушност нема прецизно значење и е без јасна синтаксичка структура. Незавршеноста на исказите им дава двосмисленост и тајновитост, иако се работи за лик кој нема што умно да и дека недовршените искази се само дел од неговите вештини на манипулативна моќ. Ликовите кај Михајловски се најчесто немоќни ликови кои сопствениот очај и агонија ги претвораат во апсурдна моќ која најчесто завршува погубно за нив самите. Најчести форми шти тие ги употребуваат во својот говор се кондиционалот и деминутивот, а кај ликот на Наум во *Она што беше небо* на Малески, тие се дополнети и со прашалните форми од типот „што-би-било-кога-би-било“, итн.

Во последниот дел пред изнесувањето на заклучните согледби, насловен како „Влијанието на книжевноста врз стварноста“, кандидатката се занимава со поттемите: „Истакнати општествено-политички ставови – клуч за книжевно влијание“, „Македонската критика говори за моќта на книжевноста врз стварноста“. Иако овој труд е пред сè сосредоточен врз дискурсите на моќ внатре во книжевните текстови, во овој дел кандидатката се занимава со обид да изврши приказ на влијанието на моќта на книжевноста врз стварноста. Притоа таа укажува на несигурноста и лизгавоста со кои еден истражувач може да се соочи истражувајќи го ова поле што всушност се должи на неколку проблеми: прво, на фактот што е речиси невозможно да се утврди влијанието на едно книжевно дело бидејќи тоа влијае индивидуално врз читателот (или врз други автори), а делата што може да влијаат во и надвор од својата средина, и покрај евентуално

огромниот тираж, сепак се примаат како „фикција“, а не како стварност што значи дека евентуалното влијание би било само имплицитно, врз индивидуата, а не експлицитно, врз средината; второ, невозможно е да се утврди колкав удел имало едно дело во некој историски настан и дали тој воопшто би се случил заради неговата појава иако, се разбира, некои дела предизвикуваат јавни реакции, па дури и револти, демонстрации, судири, дипломатски кризи и акции, итн. (*Сатански стихови* на Салман Ружди, на пример); и трето, без оглед колкаво влијание книжевното дело може да има во средината во која настанало, тоа сепак е далеку зад влијанието што политички или религиозни дела, трактати и памфлети би можеле да ги имаат. Што се однесува до односот помеѓу моќта на литературата и стварноста во македонската средина, трудот прави интересен пресек на ставови од неколку врвни македонски критичари од повоениот период (Митрев, Друговац, Старделов и Ѓурчинов) во кои се рефлектираат главно две гледишта: прво, литературата има своја моќ, но таа е стекната или добиена по пат на идеолошки диктат („битките се губат или се добиваат не само со оружје на бојните полиња..., туку и со пишаниот збор, со моќта и влијанието на уметничката литература...“ МД); второ, судирот помеѓу т.н. „реалисти“ и „модернисти“ во текот на педесеттите години евидентно го отсликува процесот на деконструкција на идеолошкото средиште на реалистичкиот литературен канон од страна на суплементарните експерименти на „модернистите“, со што се означува почетокот на репозиционирањето на моќта во македонската современа литература.

Во „Заклучокот“ на трудот, кандидатката Калина Малеска-Гегај ги сумира резултатите од истражувањата во доменот на теоретската литература и од анализите на корпусот. Тука се подвлекува дека прашањата што трудот си ги поставил се крајно сложени и тешки за одговор делумно и заради фактот што видувањата на моќта во книжевните дела се видливо поинакви од оние во општествените науки бидејќи книжевноста не се ограничува само на она што традиционално се подразбира под поимот моќ: државни апарати, политичко и економско влијание или употреба на сила. Во книжевните дела моќта се изразува посуптилно, преку јазикот, па затоа не е лесно видлива, па често тие што навидум немаат моќ се покажува дека во определени ситуации се покажува дека ја имаат. Од повеќето наведени примери произлегува дека и книжевните идеи може да имаат огромна моќ и дека таа е длабоко вкоренета во сфаќањата на определени култури и народи, и покрај тоа што дискурсите на моќ изразени во

литературата се претставуваат како книжевни конструкти, а не како одраз на односите на моќ во стварноста.

Имајќи го сето горекажано предвид, може да се заклучи дека м-р Калина Малеска-Гегај најкоректно ја исполнила поставената задача и ни дала на увид и оценка труд кој во себе содржи голем број нови сознанија од доменот на литературната теорија и критика кои се применети во соодветната анализа на избраниот книжевен корпус. Затоа, чест ни е да му предложиме на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје да го прифати нашиот извештај и да ја повика м-р Калина Малеска-Гегај на усна одбрана на својот докторски труд.

РЕЦЕНЗЕНТИ

1. Проф. д-р Зоран Анчевски, с.р.
2. Проф. д-р Виолета Христовска, с.р.
3. Проф. д-р Рајна Кошка-Хот, с.р.
4. Проф. д-р Лидија Капушевска-Дракулевска, с.р.
5. Проф. д-р Венко Андоновски, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР ВО НАСЛОВНО ЗВАЊЕ ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР
ЗА НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ ФИЛОЗОФИЈА НА ОБРАЗОВАНИЕТО И ЕТИКА
НА ФИЛОЗОФСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

На седница на ННС на Филозофскиот факултет во Скопје бевме избрани за членови на Рецензентската комисија за избор на наставник во насловно звање за научните области филозофија на образованието и етика. Благодаревме на довербата, имаме чест да го поднесеме следниов

ИЗВЕШАЈ

На конкурсот за избор на наставник за научните области филозофија на образованието и етика се јави насл. доц. д-р Драгор Заревски. Кон пријавата д-р Заревски поднесе биографија со библиографија, дупликат на универзитетската диплома за доктор на филозофски науки и на Одлуката за избор во звањето насловен доцент за филозофија на образованието и етика на Институтот за филозофија на Филозофскиот факултет во Скопје, исполнет Образец кон извештајот за избор во наставно-научно звање, како и неколку одлуки за негово ангажирање како наставник, потоа примероци од објавени трудови во периодот од изборот за насловен доцент и изјава дека не соработувал со органите за безбедност.

Кандидатот д-р Драгор Заревски е роден 1972 година во Скопје. Дипломирал на Институтот за филозофија на Филозофскиот факултет (1997), магистрирал на Институтот за филозофија на Филозофскиот факултет во Скопје (2001) со трудот „Филозофија на образованието на Павао Вук-Павловиќ“, а докторската дисертација „Филозофијата и етиката на современото образование“ ја одбранил на Филозофскиот факултет во Скопје (2005). Посебно ги истражува проблемите и идеите во едукацијата и во педагошката етика. Добро го знае англискиот јазик.

Пред изборот за насловен доцент (2007) учествувал во разни педагошки и културолошки проекти, имал соопштенија на неколку научни собири во земјата и во странство, објавил неколку научни трудови, како и книгата „Филозофија на образованието на Павао Вук-Павловиќ“ (2007), која произлезе од неговиот магистерски труд, исто така направил и превел избор на текстови од најзначајните современи филозофи на образованието (Федерико Мајор, Оливије Ребул, Пауло Фреире и др.), а бил и демонстратор по педагошка етика, етика и по филозофија на образованието за разни студиски групи на Филозофскиот факултет (педагошка етика и филозофија на образованието тогаш за прв пат како предмети се изведуваа на Факултетот).

Во магистерскиот труд „Филозофија на образованието на Павао Вук-Павловиќ“, д-р Заревски ја истражува филозофската и педагошката активност на големиот хрватски и македонски мислител, професор на Филозофскиот факултет во Скопје (1958-1971), со посебна анализа на неговите основни филозофскопедагошки ставови во делото „Личноста и образованието“, (1932), со која Вук-Павловиќ стана првиот современ филозоф на образованието во југоисточна Европа.

Докторската дисертација на д-р Драгор Заревски „Филозофија и етика на современото образование“ е оригинално и модерно конципирано научно дело за филозофските и моралните аспекти на современата педагогија како исклучително значајно подрачје на човековото живеење и дејствување. Двата академски труда на д-р Заревски се темелни филозофски дела, напишани според стандардите на научното истражување на суштината на филозофијата на образованието и на етиката.

Од приложениот извештај за наставно-образовната дејност за овој реизбор се гледа дека од 2007 година д-р Заревски предавал етика, педагошка етика и филозофија на образованието (како и предметите: образованието и родот, основи на филозофијата, логика, филозофија, естетика, антропологија, професионална етика) на институтите за педагогија, за историја и за родови студии на Филозофскиот факултет во Скопје, на Факултетот за ликовни уметности во Скопје и на Педагошкиот факултет при Универзитетот во Штип и на неговите дисперзирани студии во Струмица. За таа постојана активност има освоено 45,4 поени.

Во извештајот за научноистражувачката дејност, д-р Заревски наведува дека од изборот за насловен доцент ги има објавено монографиите „Вовед по педагошка етика“ (2012) и „Филозофски размисли за образованието и етиката втелеменост на едукативната дејност“ (2012), дека има научни прилози во публикацијата за Олимписките игри во Пекинг, „Олимпизмот во 21 век“ (2008, како член на Македонската олимписка академија) и во Ежегодник Краснодарското регионално Русиско Филозофско општество (2010), како и прилози и апстракти во зборниците на неколку меѓународни научни конференции. Учествувал во неколку национални научни проекти од практична етика и педагогија поврзани со музејската дејност. За тоа има 42 поена. Тоа се добри и сериозни трудови, со научна акрибија, во која д-р Заревски оригинално ги истражува и ги поврзува педагогијата и етиката во различните форми на нивните пројави.

За стручно-апликативна дејност, пред сè за монографијата „Предизвиците на примената на концепциите на современата филозофска мисла за образованието“ (со примери на работни листови за едукативно-истражувачко-работни активности во наставата, 2010), како и за функцијата претседател на Комисијата за полагање на стручен испит на приправниците во основните училишта по наставниот предмет етика при Бирото за образование (а овој предмет е воведен како задолжителен во 6-то одделение) и како член на комисија за избор на кандидат во звањето асистент - има освоено вкупно 9,2 поена.

Во наставата д-р Драгор Заревски е мошне педантен, одговорен и одличен наставник, со одлични резултати. Во науката, пред сè се занимава со базичните филозофски и етички прашања на современото образование. Тој дава свој автентичен поглед за овие сложени и важни проблеми, развивајќи ја хуманистичката мисла за неопходноста и за широчината на образованието денес. Во неговите трудови има значајни аналитички, дескриптивни, компаративни, синтетички и историскофилозофски биографски и библиографски согледби. Д-р Заревски пишува прегледно, систематизирано, со добро изложување на идеите. Д-р Драгор Заревски се претстави како сериозен млад истражувач на филозофијата и етиката на образованието, а неговите трудови се мошне потребни за нашата филозофска, педагошка и социјална мисла. Тој ги изложува и акцентира значајните елементи на едукацијата, сфатена во филозофски дух како највисока антрополошка задача, а во етичка и социјално-политичка смисла како човечка активност во која вредностите на воспитувачот се претвораат во ефикасна морална супстанција.

Како вреден претставник на помладата генерација македонски мислители, д-р Заревски ги открива модерните духовни области и со нови методи ги истражува персистентните теми на филозофијата, етиката и едукацијата. Неговите сознанија се оригинални во нашата филозофска, педагошка и културна активност.

ОЦЕНА И ПРЕДЛОГ

Со својата работа со студентите и со своите научни трудови, д-р Драгор Заревски се претстави како бележит млад научен и наставен деец. Во своите трудови тој ги открива и дефинира основните принципи на воспитувањето и образованието и дава личен придонес кон согледбата на целите и на значењето на овие основни човечки дејности, со што помага да се согледуваат, разработуваат, конципираат и унапредуваат различните области, содржини, форми и методи на педагошкиот процес и на неговата органска поврзаност со филозофијата и етиката.

Истовремено, д-р Заревски за прв пат кај нас на научно ниво ги развива сознанијата и методите на филозофијата на образованието како модерна и значајна филозофска дисциплина, кои денес се неопходни како составен и градбен дел на современата педагошка и социјална свест и можат да дадат придонес кон развитокот на нашата педагошка концепција и практика. Посебно се интересни и значајни неговите придонеси на полето на педагошката етика како научна и професионална дисциплина.

Бидејќи д-р Драгор Заревски се истакнува со значаен придонес кон научното истражување на сложената проблематика на филозофијата на образованието, бидејќи неговите истражувања се аналитички, опстојни и образложени, бидејќи тој се покажа како добар наставник во наставата како насловен доцент на Филозофскиот факултет и на другите образовни институции кај нас, бидејќи проблематиката на филозофијата на образованието и на етиката, посебно на педагошката етика и на професионалните етики воопшто, се сè поприсутни во современата универзитетска практика и тие се неопходни за работата на нашите академски институции - имаме чест на Наставно научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје да му предложиме да го избере д-р Драгор Заревски во насловно звање - вонреден професор за научните области филозофија на образованието и етика.

Во Скопје,
на 23 август 2012 година

Комисија

Проф. д-р Кирил Темков, с.р.
Проф. д-р Љубомир Цуцуловски, с.р.
Проф. д-р Вера Георгиева, с.р.

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Драгор Бранко Заревски

(име, татково име и презиме)

Институција: Филозофски факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: филозофија на образованието, етика

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Филозофски факултет - Скопје, Институт за педагогија, <u>филозофија на образованието</u> , уч. 2009/10 зимски семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
2.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Филозофски факултет - Скопје, Институт за историја, <u>филозофија на образованието</u> , уч. 2007/08 летен семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
3.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Филозофски факултет - Скопје, Институт за историја, <u>филозофија на образованието</u> , уч. 2008/09 летен семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
4.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Филозофски факултет - Скопје, Институт за историја, <u>филозофија на образованието</u> , уч. 2009/10 летен семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
5.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Филозофски факултет - Скопје, Институт за историја, <u>филозофија на образованието</u> , уч. 2010/11 летен семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
6.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Филозофски факултет - Скопје, Институт за педагогија, <u>педагошка етика</u> , уч. 2008/09 зимски семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
7.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Филозофски факултет - Скопје, Институт за педагогија, <u>педагошка етика</u> , уч. 2009/10 зимски семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
8.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Филозофски факултет - Скопје, Институт за педагогија, <u>педагошка етика</u> , уч. 2010/11 зимски семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
9.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Филозофски факултет - Скопје, Институт за педагогија, <u>педагошка етика</u> , уч. 2010/11 летен семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
10.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Филозофски факултет - Скопје, Институт за педагогија, <u>педагошка етика</u> , уч. 2011/12 летен семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
11.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Филозофски факултет - Скопје, Институт за родови студии, <u>образованието и родот</u> , уч. 2009/10 летен семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
12.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Факултет за ликовни уметности - Скопје, <u>етика</u> , уч. 2008/09 зимски семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2

13.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Факултет за ликовни уметности - Скопје, етика , уч. 2008/09 летен семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
14.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Факултет за ликовни уметности - Скопје, етика , уч. 2009/10 зимски семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
15.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Факултет за ликовни уметности - Скопје, етика , уч. 2009/10 летен семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
16.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Педагошки факултет, Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип, основи на филозофијата , уч. 2008/09 зимски семестар, час нед. 3, вкупен фонд 45 ч.	1,8
17.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Педагошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, логика , уч. 2008/09 зимски семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
18.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Педагошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, филозофија , уч. 2008/09 летен семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
19.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Педагошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, логика , уч. 2008/09 летен семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
20.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Педагошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, етика , уч. 2008/09 летен семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
21.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Педагошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, естетика , уч. 2008/09 летен семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
22.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Педагошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, филозофија , уч. 2009/10 зимски семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
23.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Педагошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, логика , уч. 2009/10 зимски семестар, час нед. 1, вкупен фонд 15 ч.	0,6
24.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Педагошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, филозофија , уч. 2010/11 зимски семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
25.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Педагошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, дисперзирани студии – Струмица, филозофија , уч. 2010/11 зимски семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
26.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Педагошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, филозофија (изборен) , уч. 2010/11 зимски семестар, час нед. 1, вкупен фонд 15 ч.	0,6
27.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Педагошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, етика , уч. 2010/11 зимски семестар, час нед. 1, вкупен фонд 15 ч.	0,6
28.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Педагошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, филозофија , уч. 2011/12 зимски семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
29.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Педагошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, дисперзирани студии – Струмица, филозофија , уч. 2011/12 зимски семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
30.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Педагошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, логика , уч. 2011/12 зимски семестар, час нед. 1, вкупен фонд 15 ч.	0,6
31.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Педагошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, дисперзирани студии – Струмица логика , уч. 2011/12 зимски семестар, час нед. 1, вкупен фонд 15 ч.	0,6

32.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Педагошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, филозофија (изборен) , уч. 2011/12 зимски семестар, час нед. 1, вкупен фонд 15 ч.	0,6
33.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Педагошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, етика , уч. 2011/12 зимски семестар, час нед. 1, вкупен фонд 15 ч.	0,6
34.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Педагошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, естетика , уч. 2011/12 зимски семестар, час нед. 1, вкупен фонд 15 ч.	0,6
35.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Педагошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, логика , уч. 2011/12 летен семестар, час нед. 1, вкупен фонд 15 ч.	0,6
36.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Педагошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, естетика , уч. 2011/12 летен семестар, час нед. 1, вкупен фонд 15 ч.	0,6
37.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Педагошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, дисперзирани студии - Струмица, естетика , уч. 2011/12 летен семестар, час нед. 1, вкупен фонд 15 ч.	0,6
38.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, етика и естетика , уч. 2011/12 летен семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
39.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, антропологија , уч. 2011/12 летен семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
40.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Факултет за информатика, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, професионална етика , уч. 2009/10 зимски семестар, час нед. 2, вкупен фонд 30 ч.	1,2
41.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Факултет за информатика, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, професионална етика , уч. 2010/11 летен семестар, час нед. 1, вкупен фонд 15 ч.	0,6
42.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Факултет за информатика, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, дисперзирани студии - Струмица, професионална етика , уч. 2010/11 летен семестар, час нед. 1, вкупен фонд 15 ч.	0,6
43.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Факултет за информатика, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, професионална етика , уч. 2011/12 летен семестар, час нед. 1, вкупен фонд 15 ч.	0,6
44.	Одржување на настава - од прв циклус студии: Факултет за информатика, Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип, дисперзирани студии - Струмица, професионална етика , уч. 2011/12 летен семестар, час нед. 1, вкупен фонд 15 ч.	0,6
44.	Подготовка на нов предмет - предавања: Факултет за информатика, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, професионална етика , 2009/10 зимски семестар.	1
	Вкупно	45,4

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
	Монографија: Вовед во педагошка етика (со преглед на историјата на развитокот на етичката мисла), 2012	8
	Монографија: Филозофски размисли за образованието и етичката втемеленост на едукативната дејност, 2012	8

	Дел од монографија: Драгор Заревски: Олимпискиот химанизам како образован идеал; во: Кирил Темков и др.: Олимпизмот во 21-от век (зборник), МОК, Скопје, 2008, стр. 19-24.	4
	Дел од монографија објавен во странство: Драгор Заревски: Роль образования в строительстве и развитии общества; во: Образование наука, килтура в эпоху глобализации, Ежегодник 2010 Краснодарского регионального Российского Философского общества, Российске Фолософско общество - Краснодарское региональное отделение, Краснодар, 2010, стр. 191-199.	6
	Пленарно предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество: Едукативен семинар „Нови програми - програми за посетители“, во организација на Музејот на Македонија и Форумот на словенските култури, одржан во Скопје, Македонија, 28-29 мај 2012 г.	3
	Секциско предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество: Simpozij 17. Dani Frane Petrića; Главна тема: Filozofija i globalizacija во организација на Hrvatsko filozofsko društvo, одржан на Црес, Хрватска, 24-27 септември 2008 год.	2
	Апстракт објавен во зборник на меѓународна конференција: Едукативен семинар „Нови програми - програми за посетители“, во организација на Музејот на Македонија и Форумот на словенските култури, одржан во Скопје, Македонија, 28-29 мај 2012 г.	1
	Апстракт објавен во зборник на меѓународна конференција: Simpozij 17. Dani Frane Petrića; Главна тема: Filozofija i globalizacija во организација на Hrvatsko filozofsko društvo, одржан на Црес, Хрватска, 24-27 септември 2008 год.	1
	Учесник во национален научен проект: „Етиката и едукацијата во музеите“, Музеј на Македонија, 2009 год.	3
	Учесник во национален научен проект: „Зборот запишан на камен“, Музеј на Македонија, 2010-2011 год.	3
	Учесник во национален научен проект: „Мојот портрет за музејот“, Музеј на Македонија, 2012 год.	3
		42

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
	Монографија: Предизвиците на примената на концепциите на современата филозофска мисла за образованието (со примери на работни листови за едукативно-истражувачко-работни активности во наставата)	8
Дејности од поширок интерес		
	Член на Комисија за избор во звање - на м-р Трајче Стојанов, асистент на Педагошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип	0,2
	Учество во комисии и тела на државни и други органи: претседател на Комисијата за полагање на стручен испит на приправници во основните училишта по наставниот предмет етика	1
		9,2

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	45,4
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	42
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	9,2
Вкупно	96,6

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Кирил Темков, претседател, с.р.
2. Проф. д-р Љубомир Цуцуловски, член, с.р.
3. Проф. д-р Вера Георгиева, член, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК (ВО СИТЕ ЗВАЊА) ЗА НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ (ДИСЦИПЛИНИ): ИСТОРИЈА НА РОДОТ И ПОЛОТ, СОЦИЈАЛНА АНТРОПОЛОГИЈА, ЕТИКА И ФИЛОЗОФИЈА НА ТЕХНИКАТА НА ФИЛОЗОФСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на својата XXVII редовна седница одржана на 18.VI 2012 година, донесе одлука за формирање на Рецензентска комисија за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања за научните области (дисциплини): историја на родот и полот, социјална антропологија, етика и филозофија на техниката.

Рецензентската комисија во состав: проф. д-р Слободанка Марковска, проф. д-р Владимир Давчев и проф. д-р Денко Скаловски, по увидот во доставениот материјал, до Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје има чест да го поднесе следниов

ИЗВЕШТАЈ

На конкурсот за избор на наставник (во сите наставно-научни звања) за научните области (дисциплини): *историја на родот и полот, социјална антропологија, етика и филозофија на техниката*, објавен во весникот „Дневник“ на 11.5.2012 година, се пријави единствено кандидатката д-р Сузана Симоновска, вонреден професор од Институтот за родови студии при Филозофскиот факултет во Скопје.

1. Биографски податоци и професионален развој

Проф. д-р Сузана Симоновска е родена на 18.6.1963 година во Скопје, каде што ги завршила основното и средното образование со одличен успех. Школувањето го продолжила на Филозофскиот факултет во Скопје на ННСГ за филозофија и дипломирала во јуни 1987 година со просечен успех 9,58. По дипломирањето се запишала на постдипломските студии по филозофија на Филозофскиот факултет во Скопје, кои ги завршила со просечен успех 9,22. Во април 1994 година го одбрала магистерскиот труд под наслов „Филозофските погледи на Митко Илиевски“ и се стекнала со академскиот степен магистер на филозофски науки. Докторската дисертација под наслов „Техничките можности и духот“ ја одбрала во

јули 2002 година на Филозофскиот факултет во Скопје и се здобила со звањето доктор на филозофски науки.

Своето работно искуство проф. д-р Сузана Симоновска го започнала во февруари 1988 година на Филозофскиот факултет во Скопје при тогашниот Институт за марксизам, како помлад асистент по предметот основи на марксизмот. Во 1991 година е избрана во звањето помлад асистент по предметот филозофија на техниката на Катедрата за хуманистички студии, а во 1995 година е избрана во звањето асистент по предметите филозофија на техниката и антропологија. Во 1998 и во 2001 година е преизбрана во звањето асистент по истите предмети.

Во февруари 2003 година, д-р Сузана Симоновска е избрана во наставно-научното звање доцент по предметите филозофија на техниката и антропологија на Катедрата за хуманистички студии. Во наставно-научното звање вонреден професор е избрана во декември 2007 година на Катедрата за хуманистички студии, за научните области (дисциплини) *филозофија на техниката, културна антропологија, етика и социјална антропологија*.

Проф. д-р Сузана Симоновска реализира предавања и вежби на Филозофскиот факултет (на институтите за социјална работа и политика, филозофија и дефектологија), на Шумарскиот и Филолошкиот факултет во Скопје. Од 2008 година реализира настава и на новиот Институт за родови студии, отворен при Филозофскиот факултет во Скопје, каде што во континуитет подготвува предавања и вежби за новите предмети (*антропологија на жената, историја на родот и полот во 20 век, феминистичка филозофија на моралот, репродуктивни технологии-морални импликации, и жената во масовната култура*).

Проф. д-р Сузана Симоновска учествувала во проектот за основање на Институтот за родови студии, како член на тимот за подготовка на елаборатот за изработка на новата студиска програма.

Во текот на својата академска кариера, проф. д-р Сузана Симоновска успешно ја изведува наставата за предметите за кои е избрана, а во доменот на научната дејност се пројавила како авторка на повеќе научни и стручни трудови, меѓу кои посебно ги истакнуваме книгите: *Мишко Илиевски - филозофски профил* (1995) и *Духовноста во ерата на техниката* (2008). Заедно со проф. д-р Слободанка Марковска е коуредник на хрестоматијата *Антропологија - зборник текстови* (1999). Исто така, со проф. д-р Денко Скаловски е коавтор на учебното помагало *Етика и родот* (2012) Таа се јавува како коавтор и на две монографии: *Застапеност на наставни содржини за религијата во одделни општествено хуманистички предмети во основното и средното образование (реформирано гимназиско и средно стручно образование)* 2007 и *Родовата практика на универзитетите во РМ: вклученост/исклученост на жените во шката и процесите на донесување одлуки*, 2011.

Проф. д-р Сузана Симоновска е автор и на повеќе трудови и прикази на книги објавени во научно-стручни списанија (Годишниот зборник на Филозофскиот факултет, Ревизја на социјалната политика, Социолошка ревија, Филозофија, Културен живот). Таа се јавува и како рецензентка на

универзитетски учебници и на трудови кои се објавени во Годишниот зборник на Филозофскиот факултет.

Незаобиколив дел од интелектуалната биографија на проф. д-р Сузана Симоновска претставува нејзиното активно учество во низа научни собири, работилници и трибини, како и во повеќе научноистражувачки проекти.

Исто така, треба да се одбележи и нејзиниот активен придонес во работата на наставно-научните тела на Филозофскиот факултет, особено во Комисијата за научноистражувачка работа. Во изминативе четири години таа е координаторка на ЕКТС на Институтот за родови студии, а од 2011 година е потпретседателка на Редакцискиот одбор на Годишниот зборник на Филозофскиот факултет.

2. Наставно-образовна дејност

Во изминатиов период, од изборот во звањето вонреден професор при Катедрата за хуманистички студии, д-р Сузана Симоновска во рамките на првиот циклус студии со извонредна посветеност и успех ја реализира наставата по предметите: *еџика во социјалната работа, човек, природа и општество, антропологија и увод во антропологија* на Институтот за социјална работа и политика, Филолошкиот и Шумарскиот факултет.

Со започнувањето на работа на Институтот за родови студии во учебната 2008/2009, проф. д-р Сузана Симоновска реализира повеќе задолжителни и изборни предмети од новата студиска програма по родови студии: *основи на антропологијата, антропологија на жената, феминистичка филозофија на моралот, репродуктивни технологии-морални импликации, жената во масовната култура*. Истовремено, таа продолжува да ја реализира наставата по изборните предмети со студентите од Шумарскиот и Филолошкиот факултет, а на Филозофскиот факултет, освен на матичниот Институт, држи настава уште на Институтот за социјална работа и политика (*еџика во социјалната работа*), Институтот за филозофија (*филозофија на техника*) и на Институтот за дефектологија (*основи на антропологијата*).

Проф. д-р Сузана Симоновска е вклучена и во реализацијата на наставата и испитите на вториот циклус студии на Институтот за социјална работа и политика по предметот *професионална еџика*.

Во рамките на наставно-образовната дејност, проф. д-р Симоновска била член на две комисии за оцена на магистерски трудови и на две комисии за оцена на специјалистички трудови, а се јавува и како рецензентка на еден универзитетски учебник (*Филозофија на менаџментот* од доц.д-р Дејан Донеv).

Во напорите за унапредување на наставата, проф. д-р Сузана Симоновска, во коавторство со проф. д-р Денко Скаловски, учествува во изработката на учебното помагало *Еџиката и родот*, наменето пред сè за

студентите од Институтот за родови студии, но за сите оние кои го изучуваат предметот етика. Прирачникот нуди содржини кои ќе им овозможат на студентите да се здобијат со основни знаења од областа на етиката како филозофска наука за моралот, но и со современите обиди во етичката теорија за ревидирање или повторно промислување на традиционалните етички теории од родов аспект. Токму тука го гледаме главниот придонес на проф. д-р Сузана Симоновска, која во третата тематска целина на Прирачникот го проследува историскиот пристап на феминистичката етика, критички промислувајќи ги женските етички пристапи (етиката на грижата, етиката на односите, мајчинските етички пристапи) и феминистичките етички пристапи. Имајќи ја предвид заедничката цел на сите феминистички пристапи насочени кон создавање на морална теорија заснована врз несексистички морални принципи, политики и практики, авторката ги прифаќа заложбите за една феминистичка етика, заснована врз поинакви онтолошки и епистемолошки претпоставки, кои наместо да ги раздвојуваат луѓето со супериорност, елитистички однос кон „другите“ ќе ги порзуваат во нивните меѓусебни релации.

Ова учебно помагало, освен што ги задоволува научните и образовни стандарди за овој вид литература, со расправата за легитимноста на феминистичката етика спаѓа во пионерските чекори на оваа тема во нашата академска јавност.

Согласно со член 13 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 173 од 1.8.2011 година), проф. д-р Сузана Симонвска остварила вкупно 103,11 поени од наставно-образовната дејност и со тоа пет пати го надминала минималниот потребен број на поени (20) по овој основ за избор во звањето редовен професор.

2. Научноистражувачка дејност

Според доставените документи, во периодот од изборот во звањето вонреден професор, д-р Сузана Симоновска била ментор на еден одбранет магистерски труд од областа на професионалната етика во социјалната работа, и е ментор на два докторски труда, од кои едниот тематски е ситуиран во доменот на етиката и родот, а другиот во областа на професионалната етика во социјалната работа.

Кандидатката учествувала во реализирањето на четири научноистражувачки проекти: како истражувач во „Родовата практика на универзитетите во РМ: вклученост/исклученост на жените во телата и процесите на донесување одлуки“, национален проект спроведен од Институтот за родови студии во рамките на Регионалната програма за поддршка на истражувањето во Западен Балкан, иницирана од Универзитетот Фрибур, а финансиски поддржан од Швајцарската агенција

за развој и соработка; како член на Националниот етички одбор во меѓународниот проект „BEKAN-Балканска епистемолошка студија на застапеноста на злоупотребата и злоставувањето на децата“, FP7 проект на Европската комисија; како член на работната група за унапредување на соработката со академската јавност и унапредување на наставните програми во рамките на проектот „Сеопфатно сексуално образование“, национален проект инициран од ХЕРА; и како член во тимот на проектот за превод на петтомната едиција „Историја на жените“, инициран од Институтот за родови студии, финансиски поддржан од ФООМ и Фондацијата „Фридрих Еберт“.

Проф. д-р Сузана Симоновска се појавува како коавтор на две монографии: *Застапеност на наставни содржини за религијата во одделни општествено хуманистички предмети во основното и средното образование* (2007) и *Родовата практика на универзитетите во РМ: вклученост/исклученост на жените во шепата и процесите на донесување одлуки* (2011). Во нив се презентирани истражувачките резултати од истоимените проекти спроведени од Институтот за родови студии. Со своето учество во изработката на публикациите, кандидатката дава исклучителен придонес докажувајќи ја својата стручност и зрелост како научен истражувач.

Актуализирањето на различни аспекти во доменот на родовата проблематика претставува заедничкиот именител на трите авторски труда на проф. д-р Сузана Симоновска, објавени во стручната периодика.

Во првиот труд „Половата поделба на трудот-фактор на женската дискриминација“, објавен во *Ревија на социјалната психологија*, 2009, авторката, исходувајќи од сознанието дека поделбата на трудот според полот е клучната категорија во објаснувањето на положбата на жените во сите општествени релации, ги истражува причините кои доведуваат до половата сегрегација и воспоставувањето на машката доминација. Преку анализата на биосоцијалните услови за поделбата на трудот според полот и на вредносните ставови за местото на „машкото“ и „женското“ во културните и општествено економските аспекти на човековиот живот, таа ги расветлува скриените механизми на женската дискриминација. Во функција на надминување на сè уште постојната родова хиерархија, која се должи на патријархалната матрица која опстојува преку истрајното дејствување на стереотипите за вечната „женска“ односно „машка“ природа, авторката посочува на улогата на образованието во родовото сензибилизирање на младите луѓе како предуслов за родова рамноправност.

Трудот „Феминистичка етика-одговор на елитизмот, сексизмот и родовите обрасци во етиката“, објавен во Годишниот зборник на Филозофскиот факултет, 2010, е посветен на појавата на феминистичката етика, којашто се појави во шеесеттите години на дваесеттиот век како резултат на заложбите на феминистичкото движење. Освен прегледот на широкиот спектар на различните етички пристапи и избори, во него се прикажани заложбите на феминистите за излегување од границите на моралот создаден исклучиво од машките морални вредности, и за

признавања подеднаков статус на жените како морален субјект. Следејќи ја заедничката цел на сите феминистички пристапи кон етиката да создадат морална теорија заснована на несексистички морални принципи, политики и практики, во трудот авторката го потенцира значењето на феминистичката етика, заснована врз поинакви онтолошки и епистемолошки претпоставки, кои наместо да ги раздвојуваат луѓето со супериорност, елитистички однос кон „другите“, треба да ги поврзуваат во нивните меѓусобни релации.

Третиот пријавен труд на проф. д-р Сузана Симоновска под наслов „Различните општествени димензии на поимите време и работа за мажите и жените“, објавен во Годишниот зборник на Филозофскиот факултет, 2011, е посветен на различното општествено концептуализирање на поимите „време“ и „работа“ за жените и мажите, кои на различни начини го условуваат нивниот живот. Исходувајќи од постојните одредби на работата, работното и слободното време, авторката има за цел да го покаже парадоксот во вреднувањето на продуктивната и репродуктивната работа, и времето потребно за нивното извршување, што од своја страна се покажува како една од причините за сè уште постојните родови разлики. Текстот завршува со своевидно пледоаје за креирање на нови политики и стратегии кои суштествено ќе придонесат во надминувањето на нееднаквата распределба на времето и работата како услов за вистинска рамноправност меѓу мажите и жените.

Трудовите на проф. д-р Симоновска кои се втемелени врз соодветна научна методологија се одликуваат со јаснот и прецизност и придонесуваат за збогатување на корпусот трудови од областа на родовите студии, па во таа смисла претставуваат драгоценa литература не само за студентите, туку воопшто за целата академска средина.

Од приложената документација видливи се настојувањата на проф. д-р Симоновска преку јавни настапи да ги афирмира/актуализира родовите прашања на повеќе трибини и конференции, од кои ги издвојуваме: на научно-стручниот собир со меѓународно учество „Човековите права и граѓански слободи: Македонија - 60 години од основањето на Советот на Европа“, одржан во Собранието на РМ, 2009 година, одржала предавање на тема „Образованието и родовата рамноправност-состојби и перспективи во РМ“; на научниот собир „Расправа за политиката и праксата за недискриминација во Македонија“, одржан 2009, настапила со предавање „Половата поделба трудот-фактор на женската дискриминација“; на конференцијата „Родовите разлики: помеѓу традицијата и европските вредности“, одржана на ФОН, 2011, одржала пленарно предавање, а на научниот собир „Општествени, економски и политички промени во Западен Балкан, одржан во Св.Стефан, Црна Гора, 2011, одржала секциско предавање на тема „Exploring Gender Mainstreaming in the universities in the Republic of Macedonia.“

Согласно со член 10 и 13 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник, бр. 173, 1 август 2011 година), проф. д-р Сузана

Симоновска остварила вкупно 59,70 бода од научноистражувачката дејност и со тоа повеќекратно го надминала минималниот потребен број од 20 поени по овој основ за избор во звањето редовен професор.

4. Стручно-апликативна дејност

Проф. д-р Сузана Симоновска пројавила повеќе активности во доменот на стручно-апликативната дејност. Била учесник во тимот за подготовка на елаборат за изработка на студиската програма за родови студии и соработник во тимот за изготвувањето на научниот проект „Strengthening the Capacity of the newly established Undergraduate Gender Studies Programme at the Faculty of Philosophy, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje“, Tempus, 2008.

Во 2009 година, кандидатката била член на Стручната комисија за најдобар филозофски есеј на наградниот конкурс распишан од издавачката куќа „Аз-буки“.

Од основањето на Инститот за родови студии (2008), па сè до денес, проф. д-р Сузана Симоновска со голем елан и енергија ја извршува функцијата координаторка за ЕКТС. На Филозофскиот факултет во Скопје, таа била член на повеќе факултетски комисии (член на Комисија за научноистражувачка работа (2007-2011), член во три мандати на Комисијата за обработка на податоци за прием на студенти за учебната 2008/2009, 2009/2010 и 2010/2011, и член на Поткомисијата за евалуација на студиските програми на Филозофскиот факултет од 2010, а од 2011 година е избрана за потпретседателка на Редакцискиот одбор на Годишниот зборник на Филозофскиот факултет за мандатниот период 2011-2015.

Согласно со член 10 и 13 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник, бр. 173, 1 август 2011 година), проф. д-р Сузана Симоновска остварила вкупно 9,7 бода од стручно – апликативната дејност и со тоа двојно го надминала минималниот потребен број поени по овој основ за избор во звањето редовен професор.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на анализата на документацијата за наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативна дејност, Комисијата е на мислење дека проф. д-р С. Симоновска се профилира во исклучително одговорен, креативен и афирмиран професор и научен работник. Посветеноста и истрајноста во научната дејност резултираат со академска зрелост на нејзините научни и стручни трудови, а сознанијата од областите во кои е профилирана ги пренесува и ги актуализира во наставниот процес.

Поради истакнатите високи научни, педагошки и истражувачки квалитети на проф. д-р Сузана Симоновска, Комисијата со задоволство констатира дека кандидатката во целост ги исполнува сите услови наведени во конкурсот и ги задоволува критериумите предвидени во Правилникот за критериумите и постапката за избор на наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Според тоа, членовите на Рецензентската комисија имаат чест на Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје да му предложат да ја избере проф. д-р Сузана Симоновска во звањето редовен професор во научните области: *историја на родоџи и џолоџи, социјална анџироџолоџија, еџика и филозофија на џехникаџа, историја на родоџи и џолоџи, социјална анџироџолоџија, еџика и филозофија на џехникаџа.*

Рецензентска комисија

Проф. д-р Слободанка Марковска, с.р.

Проф. д-р Владимир Давчев, с.р.

Проф. д-р Денко Скаловски, с.р.

АНЕКС 2

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Сузана Кирило Симоновска

Институција: Филозофски факултет - Скопје, Институт за родови студии

Научна област: историја на родот и полот, социјална антропологија, етика, филозофија на техниката

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активност:	Поени
	Одржување на настава од I циклус студии	
1.	2007/2008 летен семестар: етика на соц. работа (Институт за социјална работа и политика) (2+1); човек, природа култура (Шумарски факултет) (2+1); антропологија 1 (Филолошки факултет) (2+0 – 2 групи);	4,8
2.	2007/2008 зимски семестар: антропологија 2 (Филолошки факултет) (2+0 2 групи); увод во антропологија (Филолошки факултет по стара програма)(2+1)	3,6
3.	2008/2009 летен семестар:основи на антропологијата (Институт за родови студии) (2+2); филозофија на техниката (Институт за филозофија) (2+0;) етика на соц. сабота (Институт за социјална работа и политика) (2+1); човек, природа култура (Шумарски факултет) (2+1); антропологија 1 (Филолошки факултет) (2+0 2 групи);	7,2
4.	2008/2009 зимски семестар: антропологија на жената (Институт за родови студии) (2+2); антропологија 2 (Филолошки факултет) (2+0 2 групи);	3,6
5.	2009/2010 летен семестар: основи на антропологијата (Институт за родови студии) (3+2); филозофија на техниката (Институт за филозофија) (3+2); етика на соц. сабота (Институт за социјална работа и политика) (2+1); антропологија (Институт за дефектологија) (2+1); човек, природа култура (Шумарски факултет) (2+1); антропологија 1 (Филолошки факултет) (2+0);	8,4
6.	2009/2010 зимски семестар: антропологија на жената (Институт за родови студии) (4+2); Феминистичка филозофија на моралот (Институт за родови студии) (3+2); етика на соц. сабота (Институт за социјална работа и политика) (3+2); антропологија 2 (Филолошки факултет) (2+0)	7,2

7	2010/2011 летен семестар: основи на антропологијата (Институт за родови студии) (3+2); филозофија на техниката (Институт за филозофија) (2+0); антропологија (Институт за дефектологија (3+2); човек, природа култура (Шумарски факултет) (2+1); антропологија 1 (Филолошки факултет) (2+0);	7,2
8	2010/2011 зимски семестар: антропологија на жената (Институт за родови студии) (4+2); историја на родот и полот во 20 век (Институт за родови студии) (4+2); репродуктивни технологии – морални импликации (Институт за родови студии) (2+1); етика на соц. работа (Институт за социјална работа и политика) (3+2); антропологија 2 (Филолошки факултет) (2+0)	9
9	2011/2012 летен семестар: основи на антропологијата (Институт за родови студии) (3+2); жената во масовната култура (Институт за родови студии) (2+1); антропологија (Институт за дефектологија (3+2); човек, природа култура (Шумарски факултет) (2+1);	6
10.	2011/2012 зимски семестар: антропологија на жената (Институт за родови студии) (4+2); историја на родот и полот во 20 век (Институт за родови студии) (4+2); етика на соц. сабота (Институт за социјална работа и политика) (3+2);	6,6
Одржување настава од втор циклус студии		
11.	2007/2008 летен семестар: професионална етика (Институт за социјална работа и политика), 15 часа	0,75
12.	2008/2009 летен семестар: професионална етика (Институт за социјална работа и политика), 15 часа	0,75
13.	2009/2010 летен семестар: професионална етика (Институт за социјална работа и политика), 15 часа	0,75
14.	2010/2011 летен семестар: професионална етика (Институт за социјална работа и политика), 10 часа	0,5
	2011/2012 летен семестар: професионална етика (Институт за социјална работа и политика), 5 часа	0,25
Настава во летни школи и работилници		
15.	Учество во Regional Implementation Workshop, 28-29 март 2008, Сараево, во организација на Универзитетот во Фрибур во рамките на RRPP (Регионална програма за поддршка на истражувањето во Западен Балкан).	1
16.	Учество во работилница на тема „Research Design“, 8-9 ноември 2008, во Скопје, предавачи: Lucas Leeman и Daniel Boshler (University of Zurich).	1
17.	Обука за обучувачи за превенција на насилство и повреди: "Јакнење на капацитетите за превенција на насилство преку (TEACH VIP), обука, едукација, унапредување на здравство, наставни програми за превенција насилство и повреди, за високо образование на Светската здравствена организација", 3-5 ноември 2009, Скопје	1

18.	Учество во работилница на тема „Analysing Qualitative Data“, 12-14 март 2009, Тетово, предавач Lea Sgier (University of Geneva).	1
	Одржување на вежби	
19.	2007/2008 летен семестар: етика на соц. сабота (Институт за социјална работа и политика) (0+2); човек, природа култура (Шумарски факултет) (0+2)	1,8
20.	2007/2008 зимски семестар: увод во антропологија (Филолошки факултет) (0+1)	0,45
21.	2008/2009 летен семестар: етика на соц. сабота (Институт за социјална работа и политика) (0+2); човек, природа култура (Шумарски факултет) (0+1);	1,35
22.	2008/2009 зимски семестар: антропологија на жената (Институт за родови студии) (0+2);	0,9
23.	2009/2010 летен семестар: основи на антропологијата (Институт за родови студии) (0+2); филозофија на техниката (Институт за филозофија) (0+2); човек, природа култура (Шумарски факултет) (0+1);	2,25
24.	2009/2010 зимски семестар: антропологија на жената (Институт за родови студии) (0+2);	0,9
25.	2010/2011 летен семестар: основи на антропологијата (Институт за родови студии) (0+2); човек, природа култура (Шумарски факултет) (0+1);	1,35
26.	2010/2011 зимски семестар: репродуктивни технологии – морални импликации (Институт за родови студии) (0+1)	0,45
27.	2011/2012 летен семестар: жената во масовната култура (Институт за родови студии) (0+1); антропологија (Институт за дефектологија) (0+2); човек, природа култура (Шумарски факултет) (0+1)	1,8
28.	2011/2012 зимски семестар: етика на соц. сабота (Институт за социјална работа и политика) (0+2);	0,9
	Подготовка на нов предмет	
29.	Антропологија на жената: предавања и вежби	1,5
30.	Историја на родот и полот во 20 век: предавања и вежби	1,5
31.	Феминистичка филозофија на моралот: предавања и вежби	1,5
32.	Репродуктивни технологии – морални импликации: предавања и вежби	1,5
33.	Жената во масовната култура: предавања и вежби	1,5
	Консултации со студенти	
34.	2007/2008 летен семестар: 250 студенти	0,5
35.	2007/2008 зимски семестар: 190 студенти	0,38
36.	2008/2009 летен семестар: 319 студенти	0,64
37.	2008/2009 зимски семестар: 138 студенти	0,28
38.	2009/2010 летен семестар: 392	0,78
39.	2009/2010 зимски семестар: 358	0,72
40.	2010/2011 летен семестар: 304 студенти	0,61

41.	2010/2011 зимски семестар: 377 студенти	0,75
42.	2011/2012 летен семестар: 218 студенти	0,44
43.	2011/2012 зимски семестар: 279 студенти	0,56
	Членства во комисији за оцена и одбрана на магистерски, докторски трудови и специјалистичка работа	
44.	Член на комисија за оцена на магистерски труд на Билјана Нацковска: „Промените во етичкиот профил на социјалниот работник од аспект на основните професионални улоги“, Институт за социјална работа и политика, 2010	0,3
45.	Член на комисија за оцена на докторат на м-р Светлана Трбојевиќ: „Христијанската духовна перспектива како детерминанта на социјалната политика и социјалната работа во западните демократии“, Институт за социјална работа и политика, 2010.	0,5
46.	Член на комисија за оцена на специјалистички труд на Жаклина Трајковска: „Психосоцијален пристап при информирање за терминална состојба на заболување кај пациентот“, Институт за социјална работа и политика, 2010.	0,2
47.	Член на комисија за оцена на специјалистички труд на Даниела Тасевска: „Стигмата и дискриминацијата на лицата со ментални заболувања“, Институт за социјална работа и политика, 2010.	0,2
	Учебно помагало	
	<i>Етика и родој – прирачник</i> , Филозофски факултет, Скопје, 2012	4
	Рецензент на универзитетски учебник	
48.	На учебно помагало, превод на книга „Од античките божици до христијанските светици“ (Билтен бр. 983/400 од 1.4.2010)	1
49.	На учебникот „Филозофија на менаџерството“, од доц д-р Дејан Донеv (Билтен бр. 1010/43 од 15.4.2011)	1
	Вкупно	103,11

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активност:	Поени
	Ментор на магистерски и докторски трудови	
1.	Ментор на одбранет магистерски труд на Билјана Нацковска: „Промените во етичкиот профил на социјалниот работник од аспект на основните професионални улоги“, Институт за социјална работа и политика, 2008	1
2.	Ментор на докторска дисертација: „Женските морални искуства како основа на современите етички пристапи во традиционалната западна етика“, Институт за филозофија	3

3.	Ментор на докторска дисертација на Билјана Нацковска: „Етичкиот профил на социјалната работа и современите трендови во социјалната работа“, Институт за социјална работа и политика	3
	Учество во научни проекти	
4.	Учесник во проектот „Родовата практика на универзитетите во Република Македонија: Вклученост/исклученост на жените во телата и процесите на донесување одлуки“, којшто е дел од меѓународен проект во рамките на Регионалната програма за поддршка на истражувањето во Западен Балкан“, инициран од Универзитетот во Фрибур, а поддржан од Швајцарската агенција за развој и соработка (2009-2011).	5
5.	Учесник во проектот за превод на едицијата „Историја на жените на Западот (пет тома)“, наменета како учебно помагало за студентите на Институтот за родови студии при Филозофскиот факултет во Скопје, поддржан од Филозофскиот факултет, ФИОМ и Фондацијата „Фридрих Еберт“. Првиот том <i>Од антички божји до христијански светини</i> излезе од печат, а останатите четири тома се во подготовка.	3
6.	Учесник во меѓународниот проект „BEKAN - Балканска епистемолошка студија на застапеноста на злоупотребата и злоставувањето на децата“, FP7-проект на Европската комисија, како член на Националниот етички одбор (2010-2013).	5
7.	Учесник во националниот проект „Сеопфатно сексуално образование“, инициран од ХЕРА, а поддржан од Меѓународната федерација за планирано родителство, како член на работната група за унапредување на соработката со академската јавност и унапредување на наставните програми (2011).	3
	Монографии и трудови	
8.	Монографија: <i>Застапеност на наставни содржини за религијата во одделни општински хуманистички предметни во основното и средното образование (реформирано гимназиско и средно стручно образование)</i> , ФИОМ, Скопје, 2007.	4,8
9.	Монографија: <i>Родовата практика на универзитетите во Република Македонија: вклученост/исклученост на жените во телата и процесите на донесување одлуки</i> , Филозофски факултет, Скопје, 2011.	4,8
10.	„Половата поделба на трудот – фактор на женската дискриминација“, во <i>Ревизија на социјалната политика</i> , год. 2, бр 3, Фондација „Фридрих Еберт“, Скопје, јуни 2009.	4
11.	„Феминистичка етика - одговор на елитизмот, сексизмот и родовите обрасци во етиката“, во : <i>Годишен зборник</i> , Филозофски факултет, Скопје, 2010.	4
12.	„Различните општествени димензии на поимите време и работа за мажите и жените“, во : <i>Годишен зборник</i> , Филозофски факултет, Скопје, 2011.	3,6

	Учество на научно-стручни собири	
14.	Пленарно предавање на тема „Образованието и родовата рамноправност: состојби и перспективи во РМ“, на научно-стручен собир со меѓународно учество „Човековите права и граѓански слободи: Македонија - 60 години од основањето на Советот на Европа, 6.5.2009, Собрание на РМ, Скопје.	3
15.	Пленарно предавање на тема „Половата поделба на трудот – фактор на женската дискриминација“, на научно-стручен собир „Расправа за политиките и праксата за недискриминација во Македонија“, 24.9.2009, Скопје, хотел „Континентал“.	2
16.	Секциско предавање на тема „Образованието и родовата рамноправност“, на научен-стручен собир со меѓународно учество „90 години високо образование: традиција – нова мисија – нова визија, 15.12.2010, Филозофски факултет, Скопје.	2
17.	Пленарно предавање на тема „Родовите разлики: помеѓу традицијата и европските вредности“, на конференцијата „Родовите разлики: помеѓу традицијата и европските вредности“, 4.5.2011, ФОН, Скопје	2
18.	Секциско предавање на тема „Exploring gender mainstreaming in the universities in the Republic of Macedonia“, на меѓународниот научен собир „Општествени, политички и економски промени во Западен Балкан“, 25-26 мај 2011, Свети Стефан, Црна Гора.	2
19.	Секциско предавање на тема „Улогата на родовото сензитивно образование во современите општествени услови“, на меѓународниот научен собир „Воспитанието и образованието меѓу традиционалното и современото“, 22-24 септември 2011, Охрид.	2
20.	Пленарно предавање на тема „Уметноста на служењето: работа или професија“ на Вечери на женски права 2012, организирани од UN WOMEN во соработка со Институтот за родови студии и Универзитетот за аудиовизуелни уметности ЕСРА, 7.3.2012, кино „Фросина“, Скопје.	2
	Апстракт во зборник на конференција	
21.	„Образованието и родовата рамноправност“, во: Зборник на апстракти од научен собир: <i>Филозофски факултет – 90 години високо образование: традиција – нова мисија – нова визија</i> , Скопје, 15.12.2010.	0,5
	Вкупно	59,70

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активност:	Поени
1.	Учесник во тимот за подготовка на елаборат за изработка на студиска програма за основање на Институт за родови студии	1
2.	Соработник на изготвување и пријавување на научен меѓународен проект: "Strengthening the Capacity of the newly	1

	established Undergraduate Gender Studies Programme at the Faculty of Philosophy, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje", TEMPUS, април 2008.	
3.	Координатор на ЕКТС на Институтот за родови студии при Филозофскиот факултет (2008-2009)	1
9.	Координатор на ЕКТС на Институтот за родови студии при Филозофскиот факултет (2009-2010)	1
10.	Координатор на ЕКТС на Институтот за родови студии при Филозофскиот факултет (2010-2011)	1
11.	Координатор на ЕКТС на Институтот за родови студии при Филозофскиот факултет (2011-2012)	1
12.	Член на Комисија за избор за избор на доцент на д-р Светлана Трбојевиќ, 2011.	0,2
13.	Член на Комисија за научноистражувачка работа, при Филозофскиот факултет, за период 2007-2011	0,5
14.	Член на Редакциски одбор на Годишниот зборник на Филозофскиот факултет, за период 2011-2015	0,5
15.	Член на Комисија за техничка обработка на податоци за прием на студенти за учебна 2008/2009 година на Филозофскиот факултет	0,5
16.	Член на Комисија за техничка обработка на податоци за прием на студенти за учебна 2009/2010 година на Филозофскиот факултет	0,5
17.	Член на Комисија за техничка обработка на податоци за прием на студенти за учебна 2010/11 година на Филозофскиот факултет	0,5
18.	Член на Поткомисија за евалуација на студиските програми на Филозофскиот факултет, од 2010.	0,5
19.	Член на Стручна комисија за оценка на најдобар филозофски есеј на Наградниот конкурс распишан од издавачката куќа Аз-буки, 2. 10.2009	0,5
	Вкупно	9,7
ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ		Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ		103,11
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ		59,70
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ		9,7
Вкупно		172,51

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Слободанка Марковска, претседател, с.р.
2. Проф. д-р Владимир Давчев, член, с.р.
3. Проф. д-р Денко Скаловски, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „СТРАНКА ВО УПРАВНА
ПОСТАПКА“ ОД КАНДИДАТКАТА М-Р САЊА ГЕЛЕВСКА-
ТРАЈЧЕВСКИ, ПРИЈАВЕНА НА ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ
„ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на седницата одржана на 29.6.2012 година, донесе Одлука бр. 02-1098/3 за формирање на Комисија за оцена и одбрана на докторската дисертација на кандидатката **м-р Сања Гелевска-Трајчевски** под наслов: **„Странка во управна постапка“**, во состав проф. д-р Арсен Јаневски, проф. д-р Борче Давитковски (ментор), проф. д-р Гордана Бужаровска, проф. д-р Ана Павловска-Данева и проф. д-р Татјана Зороска-Камиловска.

Комисијата во горенаведениот состав, со внимание ја прочита и ја оцени подготвената докторска дисертација и на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, со задоволство му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

I. Приказ на докторската дисертација

Докторската дисертација под наслов „Странка во управна постапка“, изработена од кандидатката м-р Сања Гелевска-Трајчевски, опфаќа текст од 235 страници во компјутерска техника со нормален проред и големина на букви, 280 фусноти и 96 странски и домашни библиографски единици и 12 законски прописи и извештаи. Структурата на дисертацијата се состои од вовед, тринаесет глави во кои се анализираат тематски различни прашања, завршна расправа и заклучоци и библиографија. Секое од поглавјата има своја внатрешна систематизација која овозможува преку насловите и поднасловите да се препознае проблемот што се обработува и со тоа лесно да се следи

неговата елаборација. Структурните делови на дисертацијата се правилно референцирани и распоредени, меѓусебно поврзани и адекватно димензионирани.

Во **воведот** (4-9 стр.), кандидатката ги презентира предметот на истражувањето, целите на истражувањето и методолошкиот пристап.

Првата глава (9-36 стр.) носи наслов “Претходни прашања”. Во оваа тематска целина кандидатката се осврнува на теоретски прашања кои се однесуваат на поимното определување на странката, видовите странки, претпоставките за странечко дејствување и застапувањето на странката во управната постапка. Во оваа глава, исто така, кандидатката го определува и теоретскиот поим на управната постапка, видовите на управни постапки и развитокот на управната постапка. Во рамките на овој дел, кандидатката прави компаративен осврт врз кодификацијата на општата управна постапка како во светот така и во поранешна Југославија и денешна Македонија. Кандидатката посебно се осврнува на системот на владеење на правото во управноправните односи и во управната процедура.

Втората глава (36-50 стр.) носи наслов “Компаративен приказ” и е посветена на кодификациите на административното право и административните постапки, и тоа како во европските држави така и во САД. Кандидатката посебно ги анализира кодификациите на: Франција, Италија, Австрија, Сојузна Република Германија, Шпанија и САД. За одбележување е приказот на управно-процесното право на Европската заедница како нов тренд на кодификација и создавање на европски административен простор.

Во третата глава (50-94 стр.) под наслов “Странка и основни и останати принципи на управната постапка”, кандидатката врши елаборација на значењето на основните начела на правната постапка: законитост, заштита на правата на граѓаните и заштита на јавниот интерес, еднаквост, непристрасност, објективност, сервисна ориентација на органите, начелото на ефикасност, материјална вистина, сослушување на странките и др., како и додатните принципи на управната постапка за положбата на странката во управната постапка. Во натамошниот тек на дискурсот, кандидатката ја утврдува положбата на странката во управната постапка низ призмата на основните

начела, по што дава подробен осврт на положбата на странката во управната постапка од аспект на додатните начела во управната постапка.

Четвртата глава (95-103 стр.) носи наслов “Општење, комуницирање на органите со странките”. Оваа тематска целина, кандидатката ја почнува со општ поглед врз односите на управата со граѓаните согласно со ЗОУП. Поединечен осврт, во оваа глава кандидатката, засебно, дава врз: странката и поднесоците во управната постапка; странката и повикувањето во управната постапка; странката и записникот во управната постапка, странката и разгледувањето на списите и известувањето за текот на постапката; и странката и доставувањето во управната постапка. Значајна напомена за наведените односи и начела, на кандидатката, е развојниот пат на одредбите за управна постапка која претставува демократска нагорна линија за заштита на странката во управната постапка, така што станува стожер околу кој се врти развојот на управната постапка.

Во петтата глава (104-108 стр.) наслова како “Странката, надлежност и изземање во управната постапка”, кандидатката ги анализира конкретните одредби со кои се регулира положбата на странката, и прашањето на надлежноста во управната постапка како *ius cogens* норми: стварната и месна надлежност. Значајна карактеристика на оваа расправа се одредбите и нивната практична разработка, кои претставуваат основ за изземање на службено лице кое ја води управната постапка со цел заштита на правата на странката во управната постапка.

Во шестата глава (109-117 стр.) под наслов “Странка, рокови и враќање во поранешна состојба, одржување на редот и трошоци во управната постапка”, кандидатката ги анализира роковите во управната постапка и правните последици од нивното непочитување. Како мошне значаен управно-процесен институт, кој овозможува санирање на последиците од, условно речено, оправдано непочитување на рок, кандидатката го анализира *restitutio in integrum*. Темелноста во елаборацијата и посветеноста на детали на кандидатката се гледаат и во обработката на прашањата за одржувањето на редот, како и разните трошоци кои се јавуваат за странката во текот на управната постапка.

Седмата глава (118-125 стр.) носи наслов “Странката во фаза на покренувањет на управната постапка”. Во оваа тематска единица, м-р Сања Гелевска-Трајчевски ги обработува официјалната и приватната максима за поведувањето на управната постапка, анализирајќи ја улогата на странката под двете околности. Како специфични ситуации, кандидатката ја анализира положбата на странката при спојување на повеќе управни предмети, како и во случај на измена на барање во управната постапка. Главата, кандидатката ја затвора со анализа на процесните аспекти на откажувањето на барањето од страна на странката, и постапката за порамнување во управната постапка.

Во осмата глава (126-145 стр.) насловена како “Странка и испитна постапка во управната постапка”, кандидатката ја анализира правната положба на странката во постапката за утврдување на фактите и околностите од значење за донесувањето на решение во управната постапка. Значењето на дискурсот во оваа тематска целина се гледа во анализата на двојната цел на управната постапка: утврдување на фактите и околностите што се од значење за донесување на решение и овозможување на странките да ги остварат и заштитат своите права и правни интереси. Во главата, кандидатката ги изложува правата на странката во остварувањето на заштитата на своите права и интереси во испитната постапката и постапката за докажување.

Деветтата глава (146-159 стр.) носи наслов “Странка и решение во управната постапка”. Во оваа глава, кандидатката го истакнува значењето на донесувањето на решение во управната постапка, низ призма на правата на странката и аспектите кои ја инволвираат и засегаат. Различните аспекти кои што кандидатката ги покрива се составните делови на решението, доставувањето на решението на странката и исправањето на грешки во решението, како и роковите за издавање на решение. Посебен осврт во смисла на последното, кандидатката дава во случај на молчењето на администрацијата.

Во десеттата глава (160-177 стр.) под наслов “Странка и жалбена постапка”, кандидатката го обработува правото на странката на правна заштита во управната постапка. Расправата во тематската единица кандидатката ја развива со анализа на правото на жалба и значењето на жалбената постапка, од

поднесувањето на жалбата, работата на првостепениот орган по жалбата, решавањето на второстепениот орган по жалбата и постапувањето на второстепениот орган по жалба заради молчење на првостепениот орган.

Единаесеттата глава (178-196 стр.) е насловена “Странка и вонредни правни лекови во управната постапка”. Во оваа тематската единица кандидатката низ аспект на правата и обврските на странката, ја согледува улогата на странката во ситуација кога бара заштита на правата со поднесување на вонреден правен лек. Тематската единица кандидатката ја почнува со општи напомени за вонредните правни лекови и како тие се одразуваат на положбата на странката во управната постапка. Во натамошниот развој на главата, кандидатката поединечно ги обработува различните вонредни правни лекови и улогата на странката при примена на секој од нив: повторување на управната постапка, менување и поништување на решение во врска со управен спор, барање за заштита на законитоста, поништување и укинување по право на надзор, укинување и менување на правосилно решение со согласност или по барање на странката, вонредно укинување на решението во управната постапка и огласување на решението за ништовно.

Во претпоследната глава (197-213 стр.), насловена “Странка и извршување на решението”, кандидатката врши анализа на постапката за извршување на решението и нејзиното значење за странката. Структурата на главата е логички поставена и го покрива предметот на извршувањето во управната постапка, видовите извршување и надлежните органи, потоа постапката на извршување на решението и улогата на странката во неа, а главата кандидатката ја затвора со анализа на постапката на извршување на решение заради обезбедување привремен заклучок.

Конечно, во последниот дел на докторската дисертација, односно **“Завршна расправа и заклучоци”** (214-229 стр.), синтетизирани се сите сознанија до кои дошла кандидатката истражувајќи ја оваа материја со цел да се утврди каква е улогата и статусот на странката во управната постапка во Република Македонија, и тоа како од аспект на нејзиното нормативно позиционирање, така и од аспект на нејзиното реално остварување. Во заклучокот се содржани крајните согледувања на кандидатката во форма на

препораки за Република Македонија во што се состои научниот придонес на оваа докторска дисертација.

II. Оцена, заклучок и предлог

Докторскиот труд под наслов „Странка во управната постапка“, изработен од кандидатката м-р Сања Гелевска-Трајчевски, претставува самостоен научен труд во кој на академски прифатлив начин се елаборира значајна и исклучително комплексна материја. Трудот има јасна систематика и употребениот стил и јазик овозможуваат лесно да се следи мислата во текстот, односно ставовите на авторката за предметот на поставеното истражување.

Теоретската рамка поставена со самото истражување ги следи актуелните тенденции присутни во управно-процесното право, а применетата методолошка рамка обезбедува релевантност и издржаност на сознанијата презентирани во трудот. Имено, трудот се одликува со сериозен пристап кон третиралиот проблем и опфаќа обработка на сите релевантни аспекти, аргументација за поставените тези и илустрација на релевантните податоци. Ваквиот пристап е надополнет со користење на релевантна најнова домашна и странска научна и стручна литература. Изразеното критичко размислување, базирано на сеопфатна анализа, како и емпириско истражување значајни за конципирање на заклучоците, насоките и препораките му даваат посебен придонес на трудот. И на крајот, трудот претставува основа за натамошни истражувања од оваа област, што е потврда за неговата научна вредност.

Врз основа на изнесениот приказ и оцена, Комисијата констатира дека се работи за докторски труд што ги задоволува стандардите за изработка на научни трудови од ваков вид, предвидени во соодветната законска регулатива и актите на Правниот факултет „Јустинијан Први“ и Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Од тие причини, на Комисијата за оцена на докторската дисертација на кандидатката м-р Сања Гелевска-Трајчевски ѝ причинува особена чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје да го усвои овој извештај со позитивна оцена и да закаже јавна одбрана на докторската дисертација.

Комисија за оцена и одбрана

1. Проф. д-р Арсен Јаневски, член, с.р.

2. Проф. д-р Борче Давитковски, ментор, с.р.

3. Проф. д-р Гордана Бужаровска, член, с.р.

4. Проф. д-р Ана Павловска-Данева, член, с.р.

5. Проф. д-р Татјана Зороска-Камиловска, член, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО- НАУЧНИ ЗВАЊА ПО ПРЕДМЕТИТЕ: ОСНОВИ НА ИНФОРМАТИКА, ЗА ГРУПИТЕ ОДДЕЛЕНСКА НАСТАВА И ПРЕДУЧИЛИШНО ВОСПИТАНИЕ НА АЛБАНСКИ НАСТАВЕН ЈАЗИК И ИНФОРМАЦИСКА ПИСМЕНОСТ, ЗА СТУДИСКАТА ГРУПА БИБЛИОТЕКАРСТВО, НА ПЕДАГОШКИОТ ФАКУЛТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, на својата седница одржана на 30.8.2012 година, избра Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Владимир Трајковиќ, претседател, проф. д-р Димитар Ташковски, член и проф. д-р Азиз Шеху, член, за избор на наставник во сите наставно-научни звања по предметите: основи на информатика, за групите одделенска настава и предучилишно воспитание на албански наставен јазик и информациска писменост, за студиската група библиотекарство.

Рецензентска комисија, врз основа на поднесената документација, има чест и задоволство на Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, да му го поднесе следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс во весниците „Дневник“ и „Лајм“ на 13.6.2012 година, се пријави д-р Арјан Скука, вработен на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, во наставно-научно звање - доцент по предметите: основи на информатика, на групите одделенска настава и предучилишно воспитание на албански наставен јазик и информациска писменост, на студиската група библиотекарство.

I. Биографски податоци

Доц. д-р Арјан Скука е роден на 28.3.1971 година во Скопје. Основно образование завршил во 1985 година со континуиран одличен успех во ОУ „Братство“ во Скопје. Во 1989 година го завршил средното образование во гимназијата „Зеф Луш Марку“ во Скопје, при што Наставничкиот колегиум го прогласил за најдобар ученик на генерацијата. Во текот на основното и средното образование учествувал на регионални и државни натпревари по информатика, математика и физика и има освоено повеќе

награди.

Во 1990 година се запишал на Електротехничкиот факултет во Скопје, насока: компјутерска техника, информатика и автоматика. Дипломската работа со наслов „Парцијални равенки од елиптичен вид“ ја одбрал во 1995 година и се стекнал со стручен назив - дипломиран инженер по компјутерска техника, информатика и автоматика. Во текот на студирањето, на Арјан Скука му биле доделени стипендии од Фондот за талентирани студенти и од Фондот за дефицитарни кадри на Република Македонија.

Постдипломски студии запишал во 1998 година на Електротехничкиот факултет во Скопје, насока: компјутерска техника и информатика. Сите пропишани испити ги положил со просечен успех 10,0 (Уверение бр. 09-3/15 од 19.1.2004 година, издадено од ЕТФ во Скопје). На 15.1.2004 година успешно ја одбрал магистерската теза со наслов „Моделирање на изворниот сообраќај и на перформанси при пренос на аудио и видео сигнали низ TCP/IP мрежи“, и се стекнал со научно звање - магистер на науки, во научната област компјутерска техника и информатика.

Докторската дисертација на тема „Моделирање и евалуација на механизми и технологии за зголемување на квалитетот на сервисот во Интернет мрежата“ ја пријавил на Факултетот за природни науки при Универзитетот во Тирана, под менторство на раководителот на Катедрата за информатика, проф. д-р Екерем Аркациу. На 19.6.2007 година успешно ја одбрал темата и се стекнал со научно звање - доктор на науки, во научната област информатика. Дипломата за стекнување со докторат на Арјан Скука е нострифицирана од Министерството за образование на Република Македонија, со Одлука за признавање на високообразовна квалификација стекната во странство, бр. 09-7596/2 од 15.10.2007 година.

Од 1997 година д-р Арјан Скука е вработен во редовен работен однос на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје. Во 1997 година е избран во соработничко звање - помлад асистент на студиските групи одделенска настава и предучилишно воспитание на албански наставен јазик, додека во 2001 година е реизбран во истото звање. Во 2004 година е избран во соработничко звање - асистент. Со посебни одлуки на Наставно-научниот совет на Факултетот бил наставно ангажиран и на истите студиски групи на македонски наставен јазик.

По десет академски години минати на Педагошкиот факултет и по стекнување на научното звање доктор на науки, Арјан Скука е избран во наставно-научно звање - доцент во јануари 2008 година.

II. Наставно-образовна дејност

Во периодот по последниот избор, доц. д-р Арјан Скука има остварено разновидна наставно-образовна дејност на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје. На студиските групи одделенска настава и предучилишно воспитание на албански наставен јазик, одржал предавања и вежби по предметите:

- основи на информатика (III семестар): од 2007/08 до 2010/11 година.

- информатика во образованието (IV семестар): од 2007/08 до 2010/11 година.
- информациски-комуникациски технологии во наставата 1 (III семестар) во 2011/12 година.
- информациски-комуникациски технологии во наставата 2 (IV семестар) во 2011/12 година.

Покрај наставната ангажираност на овие студиски програми, доц. д-р Арјан Скука одржал предавања и вежби по предметот информациска писменост на студиската група библиотекарство на македонски наставен јазик, во академските учебни години 2010/11 и 2011/12.

По започнувањето на постдипломските студии на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје во академската 2010/11 година, доц. д-р Арјан Скука го предава и предметот методско моделирање на наставата по техничко и информатичко образование.

По барање на Државниот универзитет во Тетово, доц. д-р Арјан Скука бил наставно ангажиран на студиската група информатика на албански наставен јазик, при Природно-математичкиот факултет. Овие наставни ангажирања се одобрени со одлуки на Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет. На првиот циклус студии на ДУТ држел предавања по предметите: програмирање 1 и 2, интернет-програмирање и напредно програмирање. Исто така, држел предавања по предметот напредни алгоритми на магистерските студии по информатика.

Д-р Скука бил член на комисиите за рецензија и на комисиите за одбрана на следните магистерски тези одбранети на ДУТ/ПМФ:

- „Перформанси на алгоритми на динамичко програмирање“, Б. Бафтијари, 2011;
- „Интернет-базирани апликации на бази на податоци“, Г. Беќири, 2011;
- „Анализа на примена на VoIP и VSAT системи“, Ф. Асани, 2010;
- „Моделирање и имплементација на информациски систем за менаџирање на човечки ресурси“, К. Ибрахими, 2010.

III. Научноистражувачка дејност

Доц. д-р Арјан Скука бил ментор на студентот Б. Бафтијари за магистерската теза „Перформанси на алгоритми на динамичко програмирање“, одбранета во 2011 година на Природно-математичкиот факултет при Државниот универзитет во Тетово.

Во изминатиот период, д-р Скука има учествувало во два меѓународни Темпус-проекта:

- Примена на ИКТ-технологии во наставата во високото образование, 2007 - 2009;
- Образовни сервиси за видеоконференции, 2009 - 2011.

Од 2008 до 2011 година, д-р Арјан Скука има одржано неколку предавања по покана на универзитети во странство:

- *Simulimi i TCP/IP rrjetave kompjuterike* (Симулација на TCP/IP компјутерски мрежи), Универзитет во Тирана, Албанија, 2008;

- *Përpunimi i të dhënave nga simulimet e rrjetave kompjuterike* (Обработка на податоци од симулации на компјутерски мрежи), Универзитет во Тирана, Албанија, 2009;
- *Prime numbers algorithms*, Универзитет Култур, Истанбул, Турција, 2010;
- *Challenges in competitive programming*, Универзитет Ајдин, Истанбул, Турција, 2011.

Од последниот избор во наставно-научно звање, доц. д-р Арјан Скука ги има објавено следните трудови во научно-стручни списанија, зборници од научни собири и стручно-научни списанија:

- A.Skuka, *Optimizing Solutions for Counting Super-Prime Numbers in Programming Competitions*, Proceedings of EMEE (Education in the Modern European Environment), Arts and Science in Education Conference, Opatija, 2012.

Натпреварите по програмирање се многу битни за зголемување на нивото на информатички знаења на напредните ученици. Извршувањето на програмот со решението на дадена задача е временски ограничено. Порадо тоа, за да се освојат сите предвидени бодови за дадена задача, нејзиното решение не само што треба да биде точно, туку треба да биде и ефикасно.

Во трудот се дадени четири различни точни решенија во C++ за броење на суперпрости броеви. Тие се базираат на разни базични алгоритми за прости броеви, кои пак, од друга страна, се темелат на одредени правила од теоријата на броеви. За првото дадено решение, и покрај тоа што е точно, не се освојува ниту еден бод бидејќи времињата на неговото извршување, за точно определени пет влезни вредности, се далеку од временскиот лимит од 2 секунди. Второто и третото решение освојуваат по 40, односно 60 од предвидените 100 бода за задачата. Конечно, четвртото решение, кое целосно се базира на теоријата на броеви, ги освојува сите 100 бода. Во продолжеток се споредуваат дадените решенија преку нивните процентуални временски подобрувања.

На крајот на трудот се потенцира дека за успешно решавање на задачи на натпревари по алгоритамско програмирање, неопходно е совладување на содржини од разни области на математиката, кои обично и не се предвидени во курикулумите на училишните предмети по математика.

- А. Скука, *Креирање и автоматско прегледување на електронски тестови со TopClass апликацијата*, „Педагошка ревија“, Научно списание за образовни прашања, Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“, Година 2, бр. 1-2, Скопје, 2011.

Креирањето и автоматското прегледување на електронски тестови се едни од основните функции кои треба да ги обезбедат образовните компјутерски системи, без оглед дали се работи за системи за поддршка на наставни предмети или за веб-базирани системи за далечинско

образование.

Во трудот се објаснети и анализирани аспекти на практична имплементација на процесот на креирање и автоматското прегледување на електронски тестови со *TopClass*-апликацијата. Оваа апликација обезбедува ефикасни алатки за креирање на електронски тестови и поддржува многу видови на прашања, како на пример текстуални прашања, графички прашања, прашања со селекција на објекти, прашања со спојување на елементи од листи и др.

Посебно внимание во трудот се посветува на постигнувањето на високо ниво на автоматизација на процесот на тестирање и оценување, преку алатките за автоматско прегледување на тестови и автоматско генерирање на дејства, врз основа на постигнатите резултати.

– A. Skuka, *Collecting and processing output data from simulations of the Internet network with NS3 simulator*, „Хикмет“, Списание за научни истражувања, Адексам, Година 8, бр. 15, Гостивар, 2010.

Во трудот се објаснети и анализирани процесите на прибирање и обработка на излезните податоци при симулации на интернет-мрежата со еден од најсофистицираните мрежни симулатори - *NS3* (Network Simulator 3). Овие процеси се посебно битни за анализата на параметрите на квалитетот на сервисот.

Прво се објаснува форматот на излезните датотеки во *NS3* и симулираната мрежа, составена од три вида на јазли (испраќачи, приматели и рутери) и три вида на комуникациски линкови (LAN, WAN и линкови на јадро). Потоа детално се објаснува процесот на прибирање на податоци за сите пренесени пакети преку строго специфицирани идентификациони, временски и структурни параметри.

На крај, презентирани се деталите на посебно креираните програми за пресметка на QoS параметрите на симулираните мрежни трансмисии на податоци: средната рата на трансмисија, ратата на загуба на пакети и доцнењето на пакетите.

– А. Скука, *Теоретски специфики и аспекти на практична имплементација на образовни компјутерски системи*, „Просветно дело“, бр.5, Скопје, 2011.

Примената на компјутерските апликации во образованието е детерминирана од специфичните образовни функции кои треба да се интегрираат во образовните компјутерски системи. Во трудот, прво се презентираат теоретските специфики на програмите за специфични намени поврзани со наставата и учењето, програмите за управување со ресурси и информации, програмите за публикација и дистрибуирање на информации, програмите за комуникација и програмите за соработка.

Потоа се даваат насоки за нивната практична имплементација врз основа на специфичностите на наставните содржини цели и методи. Се потенцира дека при практичната имплементација на системите мора да се води сметка за субјективната корисничка сатисфакција, можноста за лесно совладување на користењето на апликацијата и за управувањето со

грешки. Исто така, мора да се имаат предвид и субјективните аспекти на корисничкиот интерфејс.

На крај, во трудот се заклучува дека за успешен дизајн и имплементација на компјутерските апликации во образовните компјутерски системи, неопходна е добро испланирана примена на соодветните технички алатки за обезбедување на потребните образовни функции на системите.

– А. Скука, *Креирање и управување на веб-базирани наставни предмети со TopClass-апликацијата*, Годишен зборник на трудови, Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“, Скопје, 2012 (во печат).

Во трудот се објаснува практичната имплементација на креирањето и управувањето на веб-базирани предмети со TopClass-апликацијата. Основните технички и функционални карактеристики на TopClass-апликацијата се претставени во воведниот дел на трудот. Тие вклучуваат дизајнирање, креирање и управување на веб-курсеви, управување со корисници, двонасочна комуникација и соработка на релациите професор-студент и студент-студент, студентски алатки, креирање на електронски тестови и нивно автоматско прегледување, сетирање и одржување на веб-серверот и др.

Наставните курсеви се креираат со користење на соодветни веб-технологии базирани на XHTML, Java, JavaScript и др. Прво се објаснува иницијалното креирање на структурата и содржината на курсот преку UML-единици на материјали за учење (фолдери, страници и тестови). Потоа, детално се објаснуваат можностите за модификација на структурата и содржината на курсевите преку едитирање на страници, прераспоредување на UML-единици, промена на правата на пристап до курсевите и UML-единиците, временско ограничување на пристапот до курсевите и др.

IV. Стручно-апликативна дејност

Во изминатиот период, доц. д-р Арјан Скука учествувал во два стручно-апликативни проекта:

- Едубунту, проект поддржан од Министерството за образование и наука и Министерството за информатика на РМ;
- Натпреварувачко програмирање, проект на ДУТ, 2008-2011.

Посебно може да се истакне неговата улога во проектот „Натпреварувачко програмирање“ на ДУТ. Во рамките на проектот, од 2008 до 2011 година, доц. д-р Арјан Скука организирал натпревари во алгоритамско програмирање на ниво на Универзитетот, како и посебни подготовки за натпревари со најдобрите студенти. Како резултат на неговиот постојан ангажман во проектот, на Државниот меѓу-универзитетски натпревар во алгоритамско програмирање, одржан на 25 мај 2011 година во Скопје, ДУТ успеа да биде второ рангиран универзитет, веднаш зад Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Доц. д-р Арјан Скука учествувал во работата на многу комисии при Педагошкиот факултет, од кои може да се истакнат:

- претседател на Комисијата за компјутерска обработка на податоци при упис на нови студенти;
- член на Комисијата за самоевалуација на факултетот;
- член на Комисијата за изготовка на новите студиски програми по ЕКТ-системот за одделенска настава и предучилишно воспитание за првиот циклус на студии;
- член на Комисијата за изготовка на студиските програми за вториот циклус студии, и др.

Доц. д-р Арјан Скука бил раководител на магистерските студии по информатика на албански наставен јазик на ДУТ од 2008 до 2010 година и претседател на Комисијата за изготовка на студиската програма за магистерските студии по информатика.

Исто така, може да се истакне дека д-р Скука, од 2008 до 2010 година, бил потпретседател на Комисијата на Министерството за образование и наука на Република Македонија за спроведување на стручен испит за наставници по информатика на албански наставен јазик.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Од претходно изложеното, може да се заклучи дека доц. д-р Арјан Скука, во периодот по последниот избор во наставно-научно звање, има конкретизирано плодна научноистражувачка и стручно-апликативна дејност и има остварено одлични наставно-образовни постигнувања во сферата на едукација на кадри на албански наставен јазик на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје.

Врз основа на изнесените податоци, Рецензентската комисија со задоволство му препорачува на Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, да го избере д-р Арјан Скука во звањето *вонреден професор* по предметите основи на информатика, за групите одделенска настава и предучилишно воспитание на албански наставен јазик и информациска писменост, за студиската група библиотекарство.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Владимир Трајковиќ, претседател, с.р.

2. Проф. д-р Димитар Ташковски, член, с.р.

3. Проф. д-р Азиз Шеху, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО,
НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: доц. д-р Арјан Скука
 (име, татково име и презиме)

Институција: Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ - Скопје
 (назив на факултетот/институтот)

Научна област: математички и информатички науки

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
	Прв циклус студии	
1	Предавања - Одделенска настава: <i>Информациски комуникациски технологии во наставата I (2+2)</i> 1 семестар (зим.): 2011/12, 2 групи $(1 \times 2 \times 15 \times 0.04 \times 2)$	2.4
2	Вежби - Одделенска настава: <i>Информациски комуникациски технологии во наставата I (2+2)</i> 1 семестар (зим.): 2011/12, 2 групи $(1 \times 2 \times 15 \times 0.03 \times 2)$	1.8
3	Предавања - Предучилишно воспитание: <i>Информациски комуникациски технологии во наставата I (2+2)</i> 1 семестар (зим.): 2011/12 $(1 \times 2 \times 15 \times 0.04)$	1.2
4	Вежби - Предучилишно воспитание: <i>Информациски комуникациски технологии во наставата I (2+2)</i> 1 семестар (зим.): 2011/12 $(1 \times 2 \times 15 \times 0.03)$	0.9
5	Предавања - Одделенска настава: <i>Информациски комуникациски технологии во наставата II (2+2)</i> 1 семестар (л.): 2011/12, 2 групи $(1 \times 2 \times 15 \times 0.04 \times 2)$	2.4
6	Вежби - Одделенска настава: <i>Информациски комуникациски технологии во наставата II (2+2)</i> 1 семестар (л.): 2011/12, 2 групи $(1 \times 2 \times 15 \times 0.03 \times 2)$	1.8
7	Предавања - Предучилишно воспитание: <i>Информациски комуникациски технологии во наставата II (2+2)</i> 1 семестар (л.): 2011/12 $(1 \times 2 \times 15 \times 0.04)$	1.2
8	Вежби - Предучилишно воспитание: <i>Информациски комуникациски технологии во наставата II (2+2)</i> 1 семестар (л.): 2011/12 $(1 \times 2 \times 15 \times 0.03)$	0.9
9	Предавања - Библиотекарство: <i>Информациска писменост (2+2)</i> 2 семестра (зим.): 2010/11, 2011/12 $(2 \times 2 \times 15 \times 0.04)$	2.4
10	Вежби - Библиотекарство: <i>Информациска писменост (2+2)</i> 2 семестра (зим.): 2010/11, 2011/12 $(2 \times 2 \times 15 \times 0.03)$	1.8
11	Предавања - Одделенска настава: <i>Основи на информатика (1+2)</i> 3 семестри (зим.): 2008/09, 2009/10, 2010/11, 2 групи $(3 \times 1 \times 15 \times 0.04 \times 2)$	3.6
12	Вежби - Одделенска настава: <i>Основи на информатика (1+2)</i> 3 семестри (зим.): 2008/09, 2009/10, 2010/11, 2 групи $(3 \times 2 \times 15 \times 0.03 \times 2)$	5.4
13	Предавања - Предучилишно воспитание: <i>Основи на информатика (1+2)</i> 3 семестри (зим.): 2008/09, 2009/10, 2010/11 $(3 \times 1 \times 15 \times 0.04)$	1.8

14	Вежби - Предучилишно воспитание: Основи на информатика (1+2) 3 семестри (зим.): 2008/09, 2009/10, 2010/11 ($3 \times 2 \times 15 \times 0.03$)	2.7
15	Предавања - Одделенска настава: Информатика во образование (1+2) 4 семестри (л.): 2007/08, 2008/09, 2009/10, 2010/11, 2 групи ($4 \times 1 \times 15 \times 0.04 \times 2$)	4.8
16	Вежби - Одделенска настава: Информатика во образование (1+2) 4 семестри (л.): 2007/08, 2008/09, 2009/10, 2010/11, 2 групи ($4 \times 2 \times 15 \times 0.03 \times 2$)	7.2
17	Предавања - Предучилишно воспитание: Информатика во образование (1+2) 4 семестри (л.): 2007/08, 2008/09, 2009/10, 2010/11 ($4 \times 1 \times 15 \times 0.04$)	2.4
18	Вежби - Предучилишно воспитание: Информатика во образование (1+2) 4 семестри (л.): 2007/08, 2008/09, 2009/10, 2010/11 ($4 \times 2 \times 15 \times 0.03$)	3.6
19	Предавања: Програмирање I (2+3) 4 семестри (зим.): 2008/09, 2009/10, 2010/11, 2011/12 ($4 \times 2 \times 15 \times 0.04$)	4.8
20	Предавања: Интернет-програмирање (2+3) 4 семестри (зим.): 2008/09, 2009/10, 2010/11, 2011/12 ($4 \times 2 \times 15 \times 0.04$)	4.8
21	Предавања: Програмирање II (2+3) 5 семестри (л.): 2007/08, 2008/09, 2009/10, 2010/11, 2011/12 ($5 \times 2 \times 15 \times 0.04$)	6
22	Предавања: Напредно програмирање (2+3) 5 семестри (л.): 2007/08, 2008/09, 2009/10, 2010/11, 2011/12 ($5 \times 2 \times 15 \times 0.04$)	6
Втор циклус студии		
23	Методско моделирање на наставата по техничко и информатичко образование 2 семестри (зим.): 2010/11, 2011/12 ($2 \times 2 \times 15 \times 0.05$)	3
24	Напредни алгоритми 2 семестри (зим.): 2008/9, 2009/10 ($2 \times 3 \times 15 \times 0.05$)	4.5
Други активности		
25	Член на комисија за оцена на магистратура (4×0.3)	1.2
26	Член на комисија за одбрана на магистратура (4×0.3)	1.2
27	Ментор на дипломска работа (21×0.2)	4.2
28	Член на комисија за одбрана на дипломска работа (38×0.1)	3.8
29	Консултации со студенти - Одделенска настава на албански јазик, 9 семестри, 120 студенти ($9 \times 120 \times 0.002$)	2.16
30	Консултации со студенти - Предучилишно восп. на албански јазик, 9 семестри, 60 студенти ($9 \times 60 \times 0.002$)	1.08
31	Консултации со студенти - Библиотекарство, 2 семестра, 40 студенти ($2 \times 40 \times 0.002$)	0.16
Вкупно		91,2

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Труд објавен во зборник на трудови од научен собир со меѓународен уредувачки одбор: <i>Optimizing Solutions for Counting Super-Prime Numbers in Programming Competitions, Proceedings of EMEE (Education in the</i>	3

	Modern European Environment) Arts and Science in Education International Conference, Opatija, 2012..	
2	Труд објавен во научно/стручно списание: <i>Креирање и автоматско прегледување на електронски тестови со TopClass апликацијата</i> , „Педагошка ревија“, Научно списание за образовни прашања, Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“, Година 2, бр. 1-2, Скопје, 2011.	4
3	Труд објавен во научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор: <i>Collecting and processing output data from simulations of the Internet network with NS3 simulator</i> (Прибирање и процесирање на излезни податоци од симулации на Интернет мрежата со NS3 симулатор), „Хикмет“, Списание за научни истражувања, Адексам, Година 8, бр. 15, Гостивар, 2010.	4
4	Труд објавен во стручно/научно списание: <i>Теоретски специфики и аспекти на практична имплементација на образовни компјутерски системи</i> , „Просветно дело“, бр.5, Скопје, 2011.	2
5	Труд објавен во зборник на трудови: <i>Креирање и управување на веб-базирани наставни предмети со TopClass апликацијата</i> , Годишен зборник на трудови, Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“, Скопје, 2012 (во печат).	2
6	Ментор на магистерска работа: <i>Перформанси на алгоритми на динамичко програмирање</i> , Б. Бафтијари, ДУТ, 2011.	1
7	Учесник во меѓународен проект: <i>Примена на ИКТ-технологии во наставата во високото образование</i> , Темпус-проект, 2007-2009	5
8	Учесник во меѓународен проект: <i>Образовни сервиси за видеоконференции</i> , Темпус-проект, 2009 - 11.	5
9	Одржано предавање по покана на универзитет: <i>Simulimi i TCP/IP rrjetave kompjuterike</i> , (Симулација на TCP/IP компјутерски мрежи), Универзитет во Тирана, Албанија, 2008.	1
10	Одржано предавање по покана на универзитет: <i>Përpunimi i të dhënave nga simulimet e rrjetave</i> , (Обработка на податоци од симулации на компјутерски мрежи), Универзитет во Тирана, Албанија, 2009.	1
11	Одржано предавање по покана на универзитет: <i>Prime numbers algorithms</i> , Универзитет Култур, Истанбул, Турција, 2010.	1
12	Одржано предавање по покана на универзитет: <i>Challenges in competitive programming</i> , Универзитет Ајдин, Истанбул, Турција, 2011.	1
	Вкупно	30

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Член на факултетска Комисија за реализација на активности за учество и презентирање на Факултетот на Саем за образование (промотивни активности), 2008, 2009, (2×0.5)	1
2	Член на факултетска Комисија за реализација на патрониот празник на Факултетот (промотивни активности), 2009, 2010, (2×0.5)	1
3	Учесник во проект: <i>Едубунту</i> , проект поддржан од Министерството за образование и наука и Министерството за информатика на РМ.	1
4	Учесник во проект: <i>Напреварувачко програмирање</i> , проект на ДУТ, 2008-2011.	1

Дејности од поширок интерес		
5	Потпретседател на Комисија на Министерството за образование и наука на Република Македонија за спроведување на стручен испит за наставници по информатика на албански наставен јазик, 2008 - 2010	1
6	Раководител на постдипломски студии, 2008 - 2010	2
7	Член на комисија за избор во звање, (1 избор за доцент, 9 избори за соработник на ДУТ, 10×0.2)	2
8	Претседател на факултетска Комисија за компјутерска обработка на податоци при упис на студенти на Педагошкиот факултет, 2008 - 2011, (4×0.5)	2
9	Член на факултетска Комисија за самоевалуација на Педагошкиот факултет, 2009, 2011 (2×0.5)	1
10	Член на факултетска Комисија за изготвување на елаборати за нови модули за проширување на дејноста на Педагошкиот факултет	0.5
11	Член на факултетска Комисија за реформа на студиските програми за студии од прв циклус на Педагошкиот факултет.	0.5
12	Член на факултетска Комисија за изготовка на студиските програми за вториот циклус студии на Педагошкиот факултет,	0.5
13	Член на Дисциплинска комисија на Педагошкиот факултет	0.5
14	Член на Комисија за издавање на Информаторот за студенти на Педагошкиот факултет (2×0.5)	1
15	Член на факултетска Комисија за реформа на студиските програми за студии од прв циклус на ДУТ, 2012	0.5
16	Член на факултетска Комисија за изготовка на студиските програми за вториот циклус студии на ДУТ, 2008	0.5
17	Член на факултетска Комисија за спроведување на натпревари по програмирање на ДУТ, 2008-2011 (4×0.5)	2
18	Член на факултетска Комисија за организирање на подготовки за натпревари по програмирање на ДУТ, 2008-2011 (4×0.5)	2
	Вкупно	20

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ ЗА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	91,2
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	30
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	20
Вкупно	141,2

ЧЛЕНОВИ НА КОМИСИЈАТА

1. Проф. д-р Владимир Трајковиќ, претседател, с.р.

2. Проф. д-р Димитар Ташковски, член, с.р.

3. Проф. д-р Азиз Шеху, член, с.р.